IL-MOBILITÀ U L-INKLUŻJONI F'EWROPA MULTILINGWI

IL-MIME TA' VADEMECUM

MIME
Il-Mobilità u l-Inklużjoni
fl-Ewropa Multilingwi
Mobilità u Inklużjoni
f'Ewropa Multilingwali

MIME
Mobilité et inclusion dans une Europe multilingue

Ir-riċerka li rriżultat irċeviet finanzjament mis-Seba' Programm Kwadru tal-Unjoni Ewropea skont il-Ftehim ta' Għotja Nru 613344 (il-Proġett MIME).

Id-dokument oriġinali bl-Ingliż huwa disponibbli fuq http://www.mime-project.org/vademecum/:
© 2018
ISBN 978-2-8399-2402-3
Proġett MIME
Il-Mobilità u l-Inklużjoni fl-Ewropa Multilingwi
www.mime-project.org

Immaġni ta' fuq:
Ferdinand Hodler, 1917, "Die Dents-du-Midi von Caux aus",
Wikimedia Commons.

Eŭropo
Demokratio
Esperanto

Traduzzjoni bil-Franċiż ta' Pierre Dieumegard
għall-Ewropa-Demokrazija-Esperanto

Din it-traduzzjoni ma saritx minn tradutturi li huma kwalifikati u ffinanzjati mill-Unjoni Ewropea. Jista' jkun fiha (probabbilment, ċertament...) żbalji, iżda għandha wkoll xi spjegazzjonijiet addizzjonali biex tiffaċilita l-fehim mill-qarrejja Franċiżi.
Sakemm ma tkunx saret u ġiet ivverifikata traduzzjoni aħjar minn persuni aktar kompetenti, huwa prudenti li dan id-dokument jitqies biss bħala verżjoni provviżorja, maħsuba biex tiffaċilita l-komprensjoni, u li ssir referenza għad-dokument oriġinali bl-Ingliż.
L-għan ta' dan id-dokument "provviżorju" huwa li jippermetti lil aktarnies fl -Unjoni Ewropea jifhmu d-dokumenti prodotti għall -Unjoni Ewropea (u ffinanzjati mill-kontribuzzjonijiet tagħhom).
Hija turija tal-ħtieġa għall-multilingwiżmu fl-Unjoni Ewropea: mingħajr traduzzjonijiet, parti kbira tal-popolazzjoni hija eskluża mid-dibattitu. **Huwa mixtieq li l-amministrazzjoni tal-Unjoni Ewropea tieħu f'idejha t-traduzzjoni ta' dokumenti importanti, sabiex l-Ewropej kollha jkunu jistgħu jifhmu x'inhu dan, u jiddiskutu l-futur komuni tagħhom flimkien.**

Għal traduzzjonijiet affidabbli, il-lingwa internazzjonali Esperanto tkun utli ħafna minħabba s-sempliċità, ir-regolarità u l-preċiżjoni tagħha.

Fuq l-Internet:
Il-Federazzjoni Ewropea-Demokratio-Esperanto: http://e-d-e.org/ jew http://demokratio.eu
Ewropa-Demokrazija-Esperanto (Franza): http://e-d-e.en/ contact@e-d-e.org

IL-VADEMECUM MIME

Il-mobilitàu l-inklużjoni f’Ewropa Multilingwali

François Grin
Kap Editur

Manuel Célio Conceição
Peter A. Kraus
László Marácz
Žaneta Ozolina
Nike K. Pokorn
Anthony Pym
Edituri

MIMEProġett — Deskrizzjoni kwantitattiva

- Madwar 1500 paġna ta' rapporti u attivitajiet xjentifiċi
- aktar minn 260 preżentazzjoni f'konferenzi xjentifiċi u avvenimenti pubbliċi
- aktar minn 40 konferenza ddedikata u workshops tematiċi
- aktar minn 60 pubblikazzjoni xjentifika ddedikati speċifikament għar-riżultati tal-proġett
- il-parteċipazzjoni ta' madwar 220 parti interessata, organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili u amministrazzjonijiet fl-attivitajiet tal-proġett
- 22 istituzzjoni msieħba f'16-il pajjiż
- bejn wieħed u ieħor 70 akkademiċi, minn studenti PhD għal professuri sħiħa
- 11-il dixxiplina parteċipanti
- 4 snin ta 'riċerka

u sett ta' esperti għad-dispożizzjoni tiegħek, li jistgħu jiġu kkuntattjati għal xogħol speċjalizzat ta' evalwazzjoni u analiżi fuq www.mime-project.org/expertise

Grazzi

Permezz tal-proġett MIME (2014–2018), timijiet ta 'riċerka parteċipanti kienu fortunati li jkollhom tim ta' esperjenza, inkluż Joe LoBianco, Amin Maalouf, Tove Malloy, Tom Moring u Tom Ricento. Nixtiequ nesprimu l — gratitudni tagħna għall — appoġġ tagħhom.

Grazzi speċjali lill-Professur Tom Moring, President tal-Kunsill Konsultattiv, li l-ħiliet tiegħu kemm fil-multilingwiżmu kif ukoll fil-komunikazzjoni kienu imprezzabbli fil-produzzjoni ta' dan il-vademecum, u għall-Professur Wolfgang Mackiewicz, konsulent speċjali tal-proġett, li b'mod ġeneruż qasam magħna l-esperjenza profonda tiegħu tal-istituzzjonijiet Ewropej u l-viżjoni tiegħu fit-tul ta' Ewropa multilingwi. Kummenti tagħhom u l-parir kienu strumentali fil-formazzjoni ta 'dan il-ktieb.

Oqsma tematiċi Dixxiplini MIME

Analiżi tal-politika lingwistika

Il-minoranzi, il-maġġoranzi,
u d-drittijiet tal-lingwa

Id-diversità lingwistika, il-
mobilità u l-integrazzjoni

L-edukazzjoni, it-tagħlim u t-tagħlim tal-lingwi

It-traduzzjoni, it-teknoloġija lingwistika u l-istrateġiji alternattivi

Suġġetti speċjali

L-ekonomija

Ix-Xjenzi tal-Edukazzjoni

Finanzi

Dritt

Filosofija politika

Ix-Xjenza Politika

Psikoloġija

Soċjolingwistiku

Soċjoloġija

Traduzzjoni

Il-ġeografija urbana

Il-konsorzju MIME

L-Università ta' Ġinevra
GenÈve, STwiss

Universiteit van Amsterdam
Amsterdam, il-Pajjiżi l-Baxxi

Univerza v Ljubljani
Ljubljana, is-Slovenja

L-Università ta' Augsburg
Augsburg, il- Ġermanja

Universidade do Algarve
Faro, il-Portugall

Università Rovira i Virgili
Barcelone, Spanja

L-Università ta' Latvijas
Riga, Lettonia

Sveuciliŝte Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku
Osijek, Croatie

Xjenza Po Pariġi
Pariġi, Franza

MTA Társadalomtudományi Kutatóközpont
Budapest, Hongrie

Vrije Universiteit Brussel
BRUxelles, Belgili

Università di Milano-Bicocca
Milan,Italia

L-Università ta' Leipzig
Leipzig, il- Ġermanja

L-Università ta' Reims Champagne-Ardenne
Reims, Franza

Humboldt-Universität zu Berlin
Berlin, il- Ġermanja

Katholieke Universiteit Leuven
Il-mewġa L, il-Belġju

Università ta 'Limerick — Ollscoil Luimnigh
Limerick, l-Irlanda

L-Università ta' Edinburgh
Edinburgh, l- Iskozja

Uppsalauniversitet
Uppsala, l- Iżvezja

Din l-Università ta' Oradea
Oradea, Roumanie

Osservatorju tal-Finanzi
GE Nève, l-Isvizzera

Sàrl ta' SCIPROM
St-Sulpice,Suisse

Tabella ta' Kontenut

Introduzzjoni 13

Analiżi tal-politika lingwistika 28

1 Għaliex il-kwistjonijiet lingwistiċi ma jistgħux jitħallew għalihom infushom? 30
2 Hemm bżonn ta' lingwa komuni biex ikun hemm demokrazija vijabbli? 32
3 Jista' s-"suq ħieles" jiġġestixxi d-diversità lingwistika? 34
4 Għaliex hija utli tipoloġija tajba għall-għażla u t-tfassil tal-politiki tal-lingwa? 36
5 Kif għandu jiġi identifikat u mkejjel l-iżvantaġġ lingwistiku? 38
6 X'inhu "approċċ kumpless" għall-għażla u t-tfassil tal-politiki tal-lingwa? 40
7 Għaliex it-tbassir demo-lingwistiku għandu jinforma l-għażliet tal-politika lingwistika? 42
8 It-tagħlim tal-lingwi barranin kif jinfluwenza l-ispejjeż tal-migrazzjoni? 44
9 Liema inugwaljanzi soċjo-ekonomiċi bejn kelliema ta' lingwi differenti għandhom jiġu indirizzati mill-politiki pubbliċi? 46
10 F'liema lingwi għandha tingħata l-kura tas-saħħa? 48
11 L-ispejjeż tal-politika lingwistika huma importanti? 50
12 Għaliex huma utli simulazzjonijiet bil-kompjuter fl-għażla u d-disinn ta 'politiki lingwistiċi kumplessi? 52
13 X'inhuma l-implikazzjonijiet legali ġenerali tar-riċerka MIME? 54

Il-minoranzi, il-maġġoranzi u d-drittijiet lingwistiċi 56

14 Il-gvern għandu jnaqqas ir-ritmu tat-tnaqqis tal-komunitajiet minoritarji? 58
15 Il-lingwi minoritarji għandhom jiġu mgħallma lill-kelliema tal-lingwa tal-maġġoranza? 60
16 Huma minoranzi "uniċi" u "mhux uniċi" f'sitwazzjonijiet simili meta jiġu kkonfrontati b'dominazzjoni lingwistika nazzjonali? 62
17 X'inhi l-importanza tal-konċentrazzjoni demolingwistika għas-sopravivenza tal-lingwi minoritarji f'dinja fejn tiżdied il-mobilità? 64
18 Liema prinċipji jgħinu biex jiġi antiċipat il-potenzjal ta 'kunflitt ta' differenzi etniċi u lingwistiċi 66
19 Għaliex mhuwiex biżżejjed li wieħed jitgħallem waħda biss mil-lingwi uffiċjali f'kuntest multilingwi? 68
20 Kif jistgħu jingħaqdu l-prinċipji tat-territorjalità u l-personalità? 70
21 L-eġemonija ta' lingwa "esterna" kif taffettwa l-politika domestika? 72
22 Kif għandhom l-Istati ġirien jikkooperaw fil-ġestjoni tad-diversità? 74
23 Għaliex huwa importanti r-rikonoxximent viżibbli (eż. fuq is-sinjali tat-traffiku, eċċ.) ta' lingwa minoritarja? 76
24 Is-sussidjarjetà tippermetti politiki lingwistiċi aktar komprensivi? 78
25 Kif nistgħu nippermettu lill-pensjonanti mobbli jissodisfaw l-obbligi tagħhom u jeżerċitaw id-drittijiet tagħhom? 80

Id-diversità lingwistika, il-mobilità u l-integrazzjoni 82

26 L-Istati jistgħu jimponu rekwiżiti lingwistiċi għad-dħul jew in-naturalizzazzjoni tal-migranti? 84
27 Iċ-ċittadini Ewropej mobbli jqisu lilhom infushom bħala "Ewropej"? 86
28 Liema prinċipji għandna nużaw biex nadattaw il-politiki tal-lingwi? 88
29 L-Istati għandhom jipprovdu edukazzjoni bil-lingwa materna lill-migranti? 90
30 L-Ingliż huwa biżżejjed biex jintlaħqu d-debuttanti qabel ma jitgħallmu l-lingwa/i lokali? 92
31 Jekk l-Istati jipprovdu servizzi lill-migranti bil-lingwa tagħhom stess 94
32 Il-politiki lingwistiċi jistgħu jtejbu r-riżultati tal-impjiegi għan-nisa immigranti? 96
33 Kif tista' l-politika lingwistika ttejjeb il-"motilità" tal-migranti? 98
34 Kif għandhom il-politiki lingwistiċi nazzjonali jiġu adattati għall-kuntest ta' bliet speċifiċi? 100

35 Għaliex għandna ngħaqqdu strateġiji differenti ta' komunikazzjoni? 102
36 Kif għandhom il-muniċipalitajiet jiġbru u jaqsmu d-data dwar il-profili lingwistiċi tal-komunitajiet tar-residenti tagħhom? 104
37 Il-mobilità twassal għal żieda fl-użu tal-Ingliż għad-detriment tal-lingwi lokali? 106
38 Il-politika Ewropea tista' ttejjeb l-inklużjoni soċjali fil-kuntesti urbani lokali? 108
39 Il-politiki ta' integrazzjoni tal-lingwi barranin kif jirriflettu l-preferenzi u l-attitudnijiet tal-maġġoranza? 110
40 Il-muniċipalitajiet għandhom jirregolaw l-użu tal-lingwa fl-ispazju pubbliku? 112

L-edukazzjoni, it-tagħlim u t-tagħlim tal-lingwi 114

41 Kif jistgħu s-sistemi tal-iskejjel inklużivi jimmaniġġjaw bl-aħjar mod id-diversità lingwistika? 116
42 Kif jistgħu n-netwerks ta' tagħlim mhux formali u informali jintużaw biex jappoġġjaw il-multilingwiżmu? 118
43 Kif jistgħu jiġu promossi l-mobilità u l-inklużjoni permezz tal-multilingwiżmu fl-edukazzjoni għolja? (ES)? 120
44 Kif nistgħu ngħinu l-iskambju ta' studenti jitgħallmu l-lingwa tal-pajjiż ospitanti tagħhom? 122
45 Kif jistgħu s-sistemi edukattivi jirrispondu għad-dinamika ta' reġjuni lingwistikament kumplessi? 124
46 X'inhuma l-ħiliet tal-għalliema l-aktar meħtieġa biex jiġu indirizzati d-differenzi fil-lingwi fl-iskejjel inklużivi? 126
47 Kif nistgħu nivvalutaw bl-aħjar mod il-ħiliet lingwistiċi informali? 128
48 Għaliex huwa rakkomandabbli li jiġu kkombinati l-"orjentazzjoni internazzjonali" u l-"post reġjonali" fl-istrateġija lingwistika tal-universitajiet? 130
49 Kif tista' l-validazzjoni lingwistika tippromwovi l-mobilità u l-inklużjoni? 132
50 Kif jistgħu l-awtoritajiet jappoġġjaw iż-żamma ta' ħiliet ta' lingwa barranija għall-adulti? 134
51 Kif jistgħu l-ħiliet lingwistiċi eżistenti tal-migranti jintużaw biex jgħinuhom jitgħallmu l-lingwa tal-pajjiż ospitanti? 136
52 Min jista' jibbenefika minn taħriġ riċettiv fil-ħiliet lingwistiċi? 138
53 X'inhu r-rwol tal-Ingliż fi spazji ta' tagħlim multilingwi u multikulturali? 140

Traduzzjoni, teknoloġiji tal-lingwa, u strateġiji alternattivi 142

54 It-traduzzjoni awtomatika se tieħu post it-tradutturi umani? 144
55 X'inhi l-interkomprensjoni u għal xiex? 146
56 Is-servizzi tat-traduzzjoni u l-interpretazzjoni jnaqqsu l-inċentivi biex wieħed jitgħallem il-lingwi ospitanti? 148
57 Għandna nippromwovu lingwa ppjanata bħal Esperanto bħala lingua franca internazzjonali? 150
58 It-traduzzjoni awtomatika għandha tintuża fis-servizzi pubbliċi? 152
59 Għandu l-Ingliż, bħala lingua franca, ikun disponibbli f'diversi varjetajiet? 154
60 X'inhuma l-approċċi lingwistiċi xierqa biex jiġu ssodisfati l-ħtiġijiet tal-lingwa tal-pensjonanti mobbli? 156
61 Kif tista' l-interkomprensjoni tintuża f'kuntesti professjonali? 158
62 X'inhuma l-aħjar modi biex taħdem bit-traduzzjoni awtomatika? 160
63 Min għandu jaħdem bħala interpretu jew traduttur? 162
64 Kif u meta għandhom jiġu pprovduti servizzi ta' traduzzjoni u interpretazzjoni lill-migranti li jkunu għadhom kif waslu? 164

Suġġetti speċjali 166

65 Kif għandu jiġi applikat il-kunċett ta' inklużjoni għall-pensjonanti mobbli? 168
66 In-nies multilingwi huma aktar kreattivi? 170
67 Kif taħdem il-protezzjoni tal-multilingwiżmu fil-leġiżlazzjoni tal-UE dwar il-protezzjoni tal-konsumatur? 172
68 Kif nistgħu nipprevjenu l-manipulazzjoni tad-diviżjonijiet etniċi għal skopijiet ġeopolitiċi? 174
69 Il-monolingwiżmu fil-kummerċ dinji jaffettwa t-tagħlim u l-prattika tal-finanzi? 176

70 L-approċċ tar-Roma għat-tagħlim tal-lingwi fih lezzjonijiet utli għall-politika tat-tagħlim tal-lingwi? 178
71 X'jista' jsir biex jgħin lill-pensjonanti mobbli li jeħtieġu kura istituzzjonali? 180
72 Kif jista' jiġi promoss il-multilingwiżmu fil-leġiżlazzjoni Ewropea dwar il-konsumatur? 182

Kif għandek tuża dan il-ktieb?

1. **Aqra l-introduzzjoni**,
biex tikseb l-ewwel ħarsa tal-proġett MIME

2. **Mur għar - "Riżultati Ewlenin"**
biex nikseb il-konklużjonijiet ewlenin tagħna uniskopru

3. **Stroll fost il-72 kapitoli**
skont il-ħtiġijiet tiegħek u l-interessi.

Test tar-raba' qoxra tal -edizzjoni stampata:
Dan il-Vademecum huwa għodda prattika mill-proġett MIME dwar il-Mobbiltà u l- Inklużjonif'Ewropa Multilingwali, iffinanzjat mill-Kummissjoni Ewropea. Bl-użu ta' approċċ innovattiv li jikkombina ħdax-il dixxiplina differenti, dan il-vademecum joffri rispons innovattiv u integrat għall-isfidi tal-politika tal-lingwa li normalment jittieħdu separatament. Huwa maħsub għal dawk li l-attivitajiet professjonali jew politiċi tagħhom iwassluhom biex jaħdmu fuq problemi ta' multilingwiżmu, biex jieħdu pożizzjoni dwar dawn il-kwistjonijiet, u, direttament jew indirettament, biex jaġixxu fuq deċiżjonijiet ta' politika tal-lingwa fil-livell lokali, nazzjonali jew supranazzjonali.

Introduzzjoni

Il-Vademecum MIME: introduzzjoni

François Grin, koordinatur tal-proġett MIME

MIME tfisser "Mobilità u Inklużjoni f'Ewropa Multilingwi". Huwaproġett ta' riċerka dwar il-multilingwiżmu ffinanzjat mid-Direttorat Ġenerali għar-Riċerka u l- Innovazzjoni tal-KummissjoniEwropea. Matul l -erba' snin ta' attivitàtiegħu (2014–2018), il-proġett iġġenera għadd kbir ta' pubblikazzjonijiet, bħal artikli xjentifiċi, kapitoli tal-kotba u edizzjonijiet speċjali ta' perjodiċi, kif ukoll rapporti ta' attività regolari.

Dan il- *Vademecum MIME* huwa wieħed mill-prodotti ewlenin tal-proġett. Madankollu, huwa differenti mill-bqija tar-riżultati MIME, bħal pubblikazzjonijiet xjentifiċi normali bħal artikli f'ġurnali xjentifiċi, kotba jew kapitoli tal-kotba. Il-MIME Vademecum huwa differenti fl-għanijiet, l-istruttura u l-format tiegħu.

MIME huwa proġett ta' riċerka dwar il-multilingwiżmu (2014–2018) iffinanzjat mill-Kummissjoni Ewropea taħt l-FP7

Dan vade-mecum joffri sett ta 'għodod u riżultati ta' tiftix.

Dan il-Vademecum huwa l- ewwel u qabel kolloxgħodda għal persuni li normalment ma jkunux involuti fir-riċerka universitarja, iżda li l-attivitajiet professjonali jew politiċi tagħhom iwassluhom biex iqisu l-problemi tal-multilingwiżmu, biex jieħdu pożizzjoni dwar dawn il-problemi, u, direttament jew indirettament, biex jiggwidaw id-deċiżjonijiet dwar il-politika tal-lingwa fil-livell lokali, nazzjonali jew supranazzjonali. Għalhekk, f'dawn il-kompiti, ħafna drabi jeħtieġ li jiżnu l-vantaġġi u l-iżvantaġġi rispettivi tal-miżuri ta' politika proposti mid-diversi atturi soċjali u politiċi dwar il-multilingwiżmu. Il-MIME ta' Vademecum huwa mfassal biex jgħinhom ilaħħqu ma' din it-tip ta' sitwazzjoni.

Din l-introduzzjoni għandha tliet għanijiet:

1 tirrevedi l-karatteristiċi essenzjali tal-proġett MIME. Dan jgħin biex jiġi indirizzat il-bqija tal-Vademecum b'fehim aktar profond tal-isfidi tad-diversità lingwistika;

2 jippreżenta l-istruttura tal-Vademecum, jispjega dak li jipproponi dan id-dokument (iżda wkoll, mingħajr inqas importanza, dak li mhuwiexmaħsub li jipprovdi);

Dan fih struzzjonijiet prattiċi dwar kif tuża dan il- Vademecum.

Il-proġett MIME jimmira lejn l- *isfida multilingwi għaċ-ċittadin Ewropew*. B'risposta għat-talba tal-Kummissjoni Ewropea, hija teżamina firxa wiesgħa ħafna ta' aspettital-multilingwiżmu,u tħassarproġett kbirmhux tas-soltu. MIME wieġeb il-mistoqsijiet li ġejjin:

► Kif jistgħu l-Ewropej jibbilanċjaw il-ħtiġijiet tal-mobbiltà f'soċjetà moderna integrata u teknoloġikament avvanzata mal-ħtieġa li tinżamm u tibbenefika mid-diversità lingwistika u kulturali tal- Ewropa?

► X' tinvolvi din l-isfida f'termini ta' prattiki ta' komunikazzjoni, l-użu tad -drittijiet tal-lingwa u tal-lingwa, it-tagħlim tal-lingwi u t-tagħlim tal-lingwi?

► Dan kif jiġitradott f' politiki li jikkonċernaw il- lingwi nazzjonali, il-lingwi minoritarji u l-lingwi ta' l-immigranti jew il-lingwi tradizzjonali?

Il-MIME joffri approċċ innovattiv b'(i) angolu ta' analiżi tal-politika (ii) perspettiva interdixxiplinarja li tgħaqqad ħdax-il dixxiplina differenti, (iii) qafas ta' ġestjoni tad-diversità li jintegra kwistjonijiet tal-lingwa tas-soltu kkunsidrati separatament.

Dawn il-kwistjonijiet imorru ferm lil hinn minn dak li l-biċċa l-kbira mill-approċċi għall-politika tal-lingwa normalment jittrattaw. Il-proġett MIME huwa għalhekk imfassal ukoll biex jinkoraġġixxi l-innovazzjonifil-politika lingwistika fuq tliet livelli ewlenin.

L-ewwel nett, l-approċċ tagħha għandu l -għeruq tiegħu fl-analiżi tal-politika pubblika. Dan jiddistingwiha minn riċerka oħradwar il-lingwa u l-multilingwiżmu, li tiffoka prinċipalment fuq l-osservazzjoni tal-prattiki lingwistiċi tal-atturi f'ambjenti partikolari. Minflok, il-proġett MIME joffri qafas integrat fejn firxa wiesgħa ta' perċezzjonijiet, mill-ħidma soċjolingwistika reċenti dwar il-proċessi fil-livell mikro għal kunsiderazzjonijiet fil-livell makro dwar il-ġustizzja lingwistika mit-teorija politika, jistgħu jiġu miftiehma minn perspettiva orjentata lejn il-politika.

It-tieni nett, il-proġett MIME huwa interdixxiplinari ħafna. L-imsieħba tal-proġett jirrappreżentaw ħdax-il dixxiplina differenti, inklużi x-xjenza politika, il-filosofija, is-soċjolingwisti, it-traduzzjoni, is-soċjoloġija, ix-xjenzi edukattivi, l- istorja, l-ekonomija, il-ġeografija, il-liġi u l-psikoloġija. Madankollu, il -mexxejja tat-timijiet kollha għandhom esperjenza preċedenti tad-dixxiplina partikolari tagħhom fid-diversità lingwistika u/jew kulturali. Bażikament, dawn il-linji gwida dixxiplinarji huma mqassma b'mod wiesa' fil-proġett, u jippermettu approċċ bilanċjat u komprensiv għall-ġestjoni tad-diversità lingwistika.

It-tielet nett, il-proġett MIME jikkunsidra b'mod konġunt firxa wiesgħa ta' problemi lingwistiċi li normalmentjiġu studjati separatament, li jippermetti approċċ komprensiv għall-ġestjoni tad-diversità lingwistika. Fl-istess ħin tqis problemi bħal:

► il-protezzjoni u l-promozzjoni ta' lingwi reġjonali u minoritarji fl-Ewropa;

► il-preżenza u l-viżibbiltà fi Stat Membru wieħed ta' l-UEta'

lingwi uffiċjali ta’ Stati Membri oħra (bħala riżultat tal-mobilità intra-Ewropea);

► l-isfidi tat-tagħlim tat-tieni lingwa jew tat-tagħlim ta’ lingwi barraninfis-sistemi edukattivi, li jqajjem b’mod partikolari l-problema tar-rwol speċjali ta’ lingwi kbar, inkluż linguafranca waħda jew aktar;

► problemi lingwistiċi madwar il-preżentazzjoni ta’ lingwioħra (ħafna drabi mhux Ewropej) li jakkumpanjaw il-flussi migratorji;

► il-problema ta’ komunikazzjoni effettiva u ġusta f’organizzazzjonijiet multilingwi - mhux biss l-istituzzjonijiet Ewropej infushom;

► għadd ta’ kwistjonijiet speċifiċi relatati mal-ġestjoni tal-multilingwiżmu, bħad-dimensjonijiet lingwistiċi tal-protezzjoni tal-konsumatur jew il-ħtiġijiet lingwistiċi speċifiċi tal-pensjonanti stabbiliti fi Stat Membru ieħor tal- UE.

Jeħtieġ li naħsbu mill-ġdid dwar l-ippjanar tal-lingwi b’reazzjoni għall-bidliet profondi minħabba l-globalizzazzjoni u l-iżvilupp teknoloġiku.

Sal-lum,dawn id-diversi sfidi tradizzjonalmentġew studjati separatament minn oħrajn, bl-użu ta’ approċċi li jipprijoritizzaw angolu partikolari (speċjalment lingwistiċi jew xjenzi edukattivi applikati, ħafna drabi x-xjenza politika, xi kultant il-liġi internazzjonali, inqas ta’ spiss dixxiplini oħra). Madankollu, l-attenzjoni għal problema partikolari, mill-perspettiva ta’ dixxiplina partikolari, tista’ tħalli kwistjonijiet u prospetti daqstant importanti f’dan ir-rigward.

Approċċ frammentat għall-ġestjoni tad-diversità lingwistika huwa dejjem aktar diżappuntanti bħala riżultat ta’ żewġ xejriet ewlenin. L-ewwel waħda hija l-globalizzazzjoni, li żżid il-frekwenza tal-kuntatt inter-lingwistiku. Id-diversità lingwistika saret karatteristika obbligatorja tas-soċjetajiet moderni, kemm fuq ix-xogħol, fl-iskola jew matul il-vaganzi, u tinfirex fil-ħajja ekonomika (produzzjoni, konsum, kummerċ). It-tieni tendenza ewlenija hija l-iżvilupp teknoloġiku, speċjalment fl-informazzjoniu l-komunikazzjoni, li t-tnejn li huma huma marbuta mill-qrib mal-ħiliet lingwistiċi u l-użutal-lingwa.

Meħuda flimkien, dawn ix-xejriet jenfasizzaw il-fatt li s-soċjetajiet għaddejjin minn bidla rapida u fundamentali. Din il-bidla taffettwa l-lingwa u l-multilingwiżmu b’diversi modi, ħafna drabi billi tiċċajpar il-konfini bejn it-tipi ta’ sfidi lingwistiċi. Filwaqt li l-analiżi tibqa’ utli għall-analiżi sistematika tal-problemi lingwistiċi kontemporanji, din l-analiżi għandha tqishom ukoll bħala aspetti differenti ta’ kwistjoni globali: xi rwol irridu nagħtu lill-multilingwiżmu fis-soċjetà Ewropea kontemporanja?

L-isfida ta' dawn ix-xejriet ikkombinati hija l-interkonnessjoni dejjem tikber tal-livelli fil-problemi tal-lingwa, fejn il-mikrolivell (individwi u unitajiet domestiċi), il-meso-livell (kemm jekk għall-profitt kif ukoll jekk le, pubbliċi jew privati, bħall-universitajiet u l-intrapriżi tas-settur privat), u l-livell makro (is-soċjetà kollha kemm hi, lokalment, nazzjonalment jew globalment) jinfluwenzaw lil xulxin. Din it-tendenza mhijiex speċifika għal-lingwa, iżda fil-każ tagħha tqajjem kwistjonijiet ta' kumplessità speċjali. Pereżempju, il-protezzjoni ta' lingwa minoritarja ma tistax tibqa' strettament prevista fil-limiti ta' reġjun partikolari: id-destin tal-lingwa jiddependi wkoll fuq il-viżibbiltà tagħha fuq l-Internet u d-disponibbiltà tiegħu x'imkien ieħor, pereżempju fi bliet fejn membri żgħażagħ tal-komunità jmorru għall-edukazzjoni għolja. Huwa probabbli li l-integrazzjoni lingwistika tal-migranti tista' tkun proċess aktar kumpless u multilingwi minn qabel.

Għandhom jitqiesu l-interkonnessjonijiet bejn il-mikrolivell (individwi), il-livell tal-meso (organizzazzjonijiet) u l-livell makro (l-istat jew is -soċjetà).

Fil-passat, l-"integrazzjoni" spiss kienet ekwivalenti għall-akkwist tal-lingwa lokali. Madankollu, bħala riżultat tal-bidla teknoloġika u kulturali, il-proċess tat-tagħlim illum huwa aktar probabbli li jkun assoċjat ma' diversi forom ta' żamma ta' "lingwa li tintiret": l-ispiża aktar baxxa tal-ivvjaġġar internazzjonali u tat-telekomunikazzjonijiet tagħmel il-lingwa tal-pajjiż ta' oriġini disponibbli faċilment fil-ħajja ta' kuljum tan-nies. Ix-xejriet ġeopolitiċi jaffettwaw l-attivitajiet domestiċi, kif ukoll l-opinjonijiet personali jista' jkollhom reżonanza globali permezz tan-netwerks soċjali. Is-saħħa u l-modalitajiet ta' dawn l-interazzjonijiet bejn il-livelli jistgħu jvarjaw minn każ għal każ, billi jqabblu lil dawk li jieħdu d-deċiżjonijiet dwar il-politika ma' varjetà wiesgħa ta' kundizzjonijiet lokali.

Fil-qosor, li naħsbu mill-ġdid dwar l-isfida lingwistika jeħtieġ li nieħdu kontroll ta' livell konsiderevoli ta' kumplessità u nimmaniplawha minn perspettiva sistemika. Ideat aċċettati dwar il-politika tal-lingwa mhux dejjem ikunu xierqa biex jittrattaw dan il-kompitu. Il-missjoni fundamentali tal-proġett MIME hija li jipprovdi qafas analitiku biex jindirizza din il-kumplessità. L-għan ġenerali tal-proġett, issa, mhuwiex li jipprovdi analiżi lingwistika dettaljata tal-proċessi ta' komunikazzjoni f'kuntesti speċifiċi (kif sar fi proġetti ta' riċerka preċedenti), iżda li jiżviluppa approċċ li jiġġenera, fuq livell aktar ġenerali, reazzjonijiet politiċi koerenti għall-isfidi tad-diversità lingwistika, u li juri dawn ir-risposti b'applikazzjonijiet għal sitwazzjonijiet speċifiċi. Fl-aħħar nett, il-proġett MIME għandu l-għan li jipproponi:

► sett ta' analiżi interkonnessi u kompatibbli ma' xulxin ta' problemi lingwistiċi li jgħinu biex jinnavigaw firxa wiesgħa ta' kwistjonijiet (politika, soċjali, edukattiva, komunikazzjoni, eċċ.), iżda jgħinu wkoll biex jimxu b'mod effettiv bejn il-livelli mikro, meso u makro li fihom iseħħu l-proċessi lingwistiċi;

► sett ta' għodod orjentati lejn il-politika li l-analisti, dawk li jfasslu l-politika u ċ-ċittadini b'mod ġenerali jistgħu jadattaw u japplikaw għal kunċetti speċifiċi, b'kont meħud ukoll tal-bidliet rapidi li jaffettwaw dawn il-kuntesti.

Ir-referenza analitika tal- qalba tal-proġett MIME hija l-mudell ta' kompromess, li jipprovdi qafas li jgħaqqad. Il-proġett jibda mill -ideali l-problemi lingwistiċi li jiffaċċjaw iċ-ċittadini Ewropej u l-awtoritajiet tagħhom jistgħu jiġu indirizzati permezz tal-prizma ta' problema komuni. Din il-problema komuni hija problema ta' tensjoni bejn żewġ għanijiet, jiġifieri l-mobilità u l-inklużjoni.

L-Ewropa bħala proġett soċjali u politiku teħtieġ kemm il-mobbiltà kif ukoll l-inklużjoni, iżda li jkollha aktar minn wieħed spiss tfisser inqas mill-ieħor, u viċi versa.

Il-mudell ta' kompromess huwa għodda klassika għall-analiżi tal-politika. Tista' tiġi applikata għal kwalunkwe problema fejn is-soċjetà jkollha tieħu deċiżjonijiet, u b'mod partikolari jeħtieġ li tibbilanċja l-għanijiet mixtieqa iżda mhux konverġenti. Il-multilingwiżmu huwa sfida preċiżament għaliexhuwa marbut ma' żewġ għanijiet distinti li mhumiex faċilment rikonċiljati:

► Minn naħa, l-Ewropa tfisserli ssir unjoni integrata ħafna li ċ-ċittadini tagħha jistgħu jiċċaqilqu liberament bejn l-Istati Membri għax-xogħol, l-istudju, ir-rikreazzjoni jew l-irtirar. Danjissejjaħ mobbiltà, kunċett lijindika firxa usa' ta' proċessi mill-migrazzjoni fiżika u jinkludi l-għadd kbir dejjem jikber ta' motivazzjonijiet u modalitajiet relatati mal-moviment ġeografiku, jew xi kultant virtwali, tal-persuni. Il-mobilità teħtieġ komunikazzjoni faċli bejn persuni minn sfondi lingwistiċi differenti. Dan jista' jinkiseb permezz ta' taħlita xierqa ta' strateġiji li jinvolvu t- tagħlimtal-lingwi kif ukoll modi varji ta' kif jintużaw il-lingwi. Il-mobilità, madankollu, tisfida l-assoċjazzjoni tradizzjonalibejn lingwa partikolari u żona ġeografika partikolari;

► Min -naħa l-oħra, l-"isfida multilingwistika" tqajjem kwistjonijiet ta' inklużjoni, fejn il-lingwi għandhom rwol fundamentali. Il-firxa ta' lingwi mitkellma fl-Ewropa hija kruċjali għad-definizzjoni tad-diversità tagħha, li hija rikonoxxuta bħala valur ċentrali tal -Unjoni. Din id-diversità tidher fl-ispeċifiċità lingwistika tal-partijiet differenti tal -UE, fejn l-Istati Membri għandhom lingwi uffiċjali differenti (xi kultant aktar minn waħda, b'dispożizzjonijiet differenti, fil-livell nazzjonali u/jew subnazzjonali, biex jittrattaw din id-diversità). Għalhekk, l — inklużjoni tirreferi għal sens ta 'appartenenza għal, u konnessjoni ma', post ta 'residenza — forsi għaliex aħna twielduhawn, jew mċaqalqa u magħżula biex jgħixu hemmhekk. Dan is -sens ta' appartenenzajista' jiġi espress b'mod partikolari permezz tal-parteċipazzjoni fil-ħajja soċjali, politika, ekonomika u kulturali tal-pajjiż, ir-reġjun jew iż-żona lokali ta' residenza. Dan jimplika familjarità mal-lingwa lokali. Għalhekk, il-kundizzjonijiet meħtieġa għaż-żamma u/jew il-ħolqien ta' sens ta' appartenenza u konnessjoni jeħtieġu li l-ħafna lingwi u kulturi li jiffurmaw id-diversità Ewropea jiġu rikonoxxuti u kkonsolidati. Il-kultivazzjoni ta' diversità storikament stabbilita, kif ukoll ir-rikonoxximent tal-

uniċità tal-elementi, żgħar jew kbar, li jiffurmaw din id-diversità, ma jirriżultawx f'xi tip ta' rifjut jew esklużjoni tal-ieħor. Għall-kuntrarju, hija l-preservazzjoni tal-ambjent lingwistiku li tippermetti lir-residenti anzjani jħossuhom kunfidenti fil-kapaċità tagħhom li jestendu l-inklużjoni għal dawk ġodda. Dan huwa importanti, minħabba l-importanza li n-nies jagħtu lill-lingwa u l-kultura fil-proċessi tal-bini tal-identità. Iżda filwaqt li l-inklużjoni tinvolvi l-integrazzjoni ta' persuni ġodda fil-kundizzjonijiet lokali, ma teħtieġx li dawk ġodda jabbandunaw il-karatteristiċi lingwistiċi u kulturali li jġibu magħhom, u tista' tqis l-emerġenza ta' identitajiet b'ħafna saffi.

It-tensjoni bejn il-mobilità u l-inklużjoni hija partikolarment akuta fil-qasam tal-lingwa.

Il-proġett MIME mbagħad jikkonsolida l-idea li tinħoloq problema ta' kompromess bejn il-"mobbiltà" u l-"inklużjoni". Minnnaħa, jekk is-soċjetà tagħżel li tinsisti esklussivament fuq il-ħtiġijiet ta' inklużjoni f'post partikolari fl-UE, dan jista' jwassal għal ostakli materjali jew simboliċi għall-mobbiltà taċ-ċittadini. Billi tippreżentaha b'mod differenti, l-insistenza esklużiva fuq l-"inklużjoni" twassal biex il-mobilità ssir aktar għalja għan-nies, f'termini materjali jew simboliċi. Aktar inklużjoni normalment tirriżulta f'inqas mobbiltà. Min-naħa l-oħra, enfasi esklużiva fuq il-mobilità jista' jkollha effett negattiv fuq l-inklużjoni, minħabba li tista', permezz tal-forzi uniformi li tinkoraġġixxi, tnaqqar is-sens ta' appartenenza, l-ispeċifiċità u l-għeruq assoċjati ma' postijiet differenti fl-UE. Fl-agħar każ, jekk din l-enfasi fuq il-mobilità titqies li qed iddgħajjef il-lingwi u l-kulturi lokali, din tista' tikkawża impatt negattiv fuq xi ċittadini li jistgħu jħossuhom disposti mis-sens ta' appartenenza tagħhom (fil-post ta' residenza). Il-mobilità mhux maħduma tista' tfixkel il-proċessi ta' inklużjoni.

Il-missjoni ewlenija tal-MIME hija li jidentifika politiki lingwistiċi li jistgħu jtejbu l-kompatibbiltà bejn il-mobbiltà u l-inklużjoni f'oqsma bħad-drittijiet tal-lingwa, l-użu ta' lingwa fl-isfera pubblika, l-edukazzjonilingwistika, u l-komunikazzjoni f'arranġamenti speċifiċi.

Fil-qosor,m'għandhomx l-ingredjenti tipiċi ta' kompromess, fejn żewġ għanijiet, it-tnejn immirati b'mod validu, spiss jinvolvu linji gwida li jistgħu jkunu kontra xulxin. Sabiex jiġi riżolt il-kompromess, il-proġett MIME għandu żewġ għanijiet:

Il-koeżjoni soċjali fil-livell Ewropew teħtieġ taħlita bbilanċjata ta' mobbiltà u inklużjoni, anke f'termini tal-użu tal-lingwi, id-drittijiet tal-lingwa u l-ħiliet lingwistiċi.
Il-multilingwiżmu huwa ta' importanza kruċjali fi żmien meta l-UE bħala proġett soċjali u politiku teħtieġ li tikkunsidra mill-ġdid il-kundizzjonijiet għall-attrazzjoni tagħha għaċ-ċittadini

► Jidentifika, taħt restrizzjonijiet eżistenti (li, għar-raġunijiet deskritti hawn fuq, jillimitaw il-firxa tal-mobbiltà li tista' tinkiseb filwaqt li jippreservaw ċertu livell ta' inklużjoni, u viċi versa), l-aħjar bilanċ bejn il-mobbiltà u l-inklużjoni;

► L-identifikazzjoni ta' orjentazzjonijiet ta' politika li jistgħu jgħinu biex tittaffa din ir-restrizzjoni — b'mod partikolari biex jiġu fformulati miżuri (jew kombinazzjonijiet ġodda ta' miżuri) li jistgħu jżidu l-mobbiltà mingħajr ma jipprevjenu l-inklużjoni, u jtejbu l-inklużjoni mingħajr ma jirrestrinġu l-mobbiltà. Il-prinċipju ta' gwida huwa li tiżdied il-kompatibbiltà bejn il-mobbiltà u l-inklużjoni.

Is-Sur IME jerġa' jeżamina l-problemi lingwistiċi tradizzjonali skont dan il-mudell ta' kompromess, sabiex jenfasizza l-adattamenti għad-dispożizzjonijiet eżistenti li jistgħu jżidu l-kompatibbiltà bejn il-mobbiltà u l-inklużjoni f'diversi oqsma (dispożizzjonijiet kostituzzjonali, il-ħajja ta' kuljum f'diversi kwartieri, sistemi edukattivi, eċċ.), u xi kultant jipproponi dispożizzjonijiet radikalment ġodda. Il-mobilità u l-inklużjoni huma t-tnejn kruċjali għas-suċċess tal-Ewropa bħala proġett soċjali, ekonomiku u kulturali. Huma importanti għalihom infushom, iżda wkoll bħala żewġ naħat tal-istess munita, għaliex, meta jitqiesu flimkien, joħolqu l-pedament ta' soċjetà Ewropea koeżiva: il-koeżjoni fil-livell Ewropew tiddependi fuq il-kombinazzjoni bbilanċjata tal-mobbiltà u l-inklużjoni. Dan il-bilanċ, naturalment, huwa xi ħaġa dinamika li maż-żmien jinbidel, iżda l-perspettiva ġenerali dwar il-koeżjoni fit-tul tista' titqassar kif ġej: L-Ewropa se tkun koeżiva:

► Jekk iċ-ċittadini tiegħu jistgħu jiċċaqilqu faċilment bejn l-Istati Membri u mhumiex limitati għal Stat wieħed fejn twieldu jew kienu jistudjaw. Dan jitlob l-appoġġ ta' dispożizzjonijiet u istituzzjonijiet li jiffaċilitaw il-mobilità għax-xogħol, l-istudji, id-divertiment u l-irtirar. Dan l-appoġġ jista' jkun relatat mal-għoti legali tad-drittijiet lingwistiċi, it-tfassil tal-kurrikuli tal-iskejjel, ir-regolamentazzjoni tal-multilingwiżmu fl-imballaġġ tal-prodotti tal-konsumatur, il-kundizzjonijiet li taħthom huwa garantit l-aċċess għas-servizzi pubbliċi, eċċ.;

► u jekk, waqt li jieħdu vantaġġ sħiħ mill-opportunitajiet edukattivi, professjonali u oħrajn offruti mill-mobbiltà, iċ-ċittadini huma inklużi fil-komunità lokali fejn huma stabbiliti, għal perjodu qasir jew itwal ta' żmien. Dan jeħtieġ appoġġ għall-vitalità tad-diversi komunitajiet, kbar jew żgħar, li huma differenti minn oħrajn u juru l-uniċità tagħhom, b'mod partikolari permezz tal-karatteristiċi lingwistiċi speċifiċi tagħhom. Il-koeżjoni, għalhekk, timplika wkoll li tingħata attenzjoni lit-tħassib ta' dawk li għażlu li ma jiċċaqalqux, jew li m'għandhom l-ebda raġuni partikolari biex jagħmlu dan, iżda li huma fir-rwol tas-soċjetà ospitanti. Is-sens ta' appartenenza tagħhom m'għandux jiġi mhedded, iżda mogħni bil-wasla ta' ċittadini Ewropej mobbli, lingwistikament u kulturalment differenti.

Il-MIME jindirizza kwistjonijiet li huma kruċjali għall-Ewropa bħala proġett politiku, soċjali, ekonomiku u kulturali, għaliex il-ġestjoni tal-multilingwiżmu tista' tagħti kontribut sinifikanti għall-koeżjoni tagħha (jew, jekk tiġi ġestita ħażin, tista' tfixkelh serjament). Kif l-Unjoni Ewropea tpoġġi lilha nnifisha fir-rigward tad-diversità tal-lingwi tagħha għandu wkoll impatt fuq kif iċ-ċittadini jista' jkollhom relazzjonijiet ma' din il-kumpanija. Fi żmien ta' bidla rapida, meta sinjali qawwija mill-kaxxa tal-voti elettorali f'diversi Stati Membri juru li l-Unjoni Ewropea, bħala istituzzjoni, teħtieġ li terġa' tinvolvi ruħha bit-tifsira tal-Ewropa bħala proġett kollettiv, l-importanza tal-ġestjoni kompetenti tal-multilingwiżmu ma tistax tiġi ddikjarata żżejjed.

Il-MIME ma jikkonċernax aspett speċifiku tal-multilingwiżmu, iżda l-ġestjoni tal-multilingwiżmu b'mod integrat, bħala karatteristika li tgħaddi minn sitwazzjonijiet differenti. Dan il-volum jipprovdi kunċetti, mudelli, prinċipji, referenzi u eżempji ta' prattiki ta' suċċess.

Minħabba l-ambitu tematiku tiegħu, il-proġett MIME mhuwiex dwar aspett speċifiku tal-multilingwiżmu — bħal kif l-għalliema jitħejjew aħjar għal klassijiet lingwistikament differenti, jew biex jitfasslu sistemi għall-protezzjoni tad-drittijiet tal-lingwa tal-minoranzi nazzjonali, jew servizzi ta' traduzzjoni fluwida għall-UE, jew biex tiġi żgurata l-integrazzjoni lingwistika tal-migranti adulti. Huwa għall-mistoqsijiet kollha mill-bidu nett, iżda l-ewwel nett huwa li jiġi żviluppat approċċ integrattiv li jidentifika b'mod espliċitu l-interkonnessjonijiet bejn dawn il-kwistjonijiet u jippermettilna naħsbu b'mod konġunt dwarhom. Il-MIME huwa mħasseb dwar kif dawn il-kwistjonijiet kollha jingħaqdu fi sfida trasversali, u li nistgħu nilqgħu din l-isfida ta' politika lingwistika integrata. Dawn il-prijoritajiet huma riflessi f'dan il-Vademecum.

Dan il-Vademecum huwa maħsub bħala għodda biex il-multilingwiżmu jitqies bħala problema wiesgħa, u biex jipprovdi lill-qarrejja b'kunċetti, referenzi, u fl-aħħar mill-aħħar ispirazzjoni biex ifasslu r-reazzjonijiet politiċi tagħhom stess għall-problemi prattiċi li l-multilingwiżmu joħloq f'kuntesti speċifiċi. Xi utenti, jew fil-missjonijiet tas-servizz ċivili nazzjonali jew supranazzjonali tagħhom, jew fl-involviment politiku tagħhom (lokali, nazzjonali jew sovranazzjonali), iridu jaħsbu dwar varjetà sorprendenti ta' kwistjonijiet lingwistiċi. Dawn jistgħu jinkludu l-ammont xieraq ta' assistenza finanzjarja li għandha tingħata liċ-ċentri kulturali li jipprovduminoranza lingwistika tradizzjonali. Utenti oħra jeħtieġ li jkunu jafu l-vantaġġi u l-iżvantaġġi ta' approċċi alternattivi għall-integrazzjoni lingwistika tal-migranti adulti. Il-bosta domandi mqajma b'rabta ma' dawn is-suġġetti, li mal-ewwel daqqa t'għajn jidhru li huma ċirkoskritti b'mod ċar, mhux neċessarjament għandhom risposta ċara u mhux ambigwa: pereżempju, l-għażla ta' strateġiji li jappoġġjaw it-tagħlim tal-lingwa ospitanti tiddependi, fost affarijiet oħra, fuq il-profili personali tal-immigranti kkonċernati, it-tradizzjonijiet tas-soċjetà ospitanti lejn id-diversità lingwistika, il-grad ta' perċezzjoni ta' distanza interlingwistika bejn il-lingwa/i uffiċjali tal-pajjiż ospitanti u l-lingwa/i użata mill-grupp ta' immigranti kkonċernat, eċċ. Fi kliem ieħor, m'hemmx soluzzjonijiet ta' daqs wieħed.

Għal dawn ir-raġunijiet kollha, dan il-Vademecum għandu orjentazzjoni ċara bbażata fuq il-kunċett (kontestabbli) ta' "l-aħjar prattiki". Dak li huwa l-aħjar huwa dejjem speċifiku, u dak li jaħdem x'imkien mhuwiex neċessarjament rilevanti x'imkien ieħor. Barra minn hekk, f'perjodu ta' bidla aċċellerata, dak li huwa l-aħjar f'ċertu punt jista' ma jibqax xieraq ftit snin wara. Min-naħa l-oħra, dan il-Vademecum jagħti prijorità lill-għodod li l-qarrejja jistgħu jadottaw u jadattaw għall-għanijiet tagħhom stess. Fil-preżentazzjoni ta' dawn l-għodod, il-prijorità tagħna hija l-koerenza: niżguraw li dawn jikkorrispondu għal perspettiva integrattiva tal-ġestjoni tad-diversità lingwistika bħala kwistjoni soċjali trasversali, li hija kundizzjoni għal politika pubblika tajba. Iżda aħna nispjegawhom ukoll b'eżempji ta' prattiki ta' suċċess - kunċett li aħna nqisu li jħalli ħafna aktar frott minn "l-aħjar prattiki". Li jintwera kif problema ġiet ittrattata x'imkien ma jfissirx li l-istess strateġija trid tiġi kkupjata x'imkien ieħor; madankollu, analiżi solida ta' problema lingwistika u informazzjoni mmirata dwar kif din ġiet solvuta b'suċċess f'ċertu kuntest tista' tipprovdi lill-qarrej b'għodod utli u tipprovdi ispirazzjoni stimulanti.

Fil-qosor, minflok ma tippubblika rakkomandazzjonijiet jew tagħti riċetti magħmulin kollha, dan il-Vademecum għandu l-għan li jgħin lill-utenti jiffaċċjaw l-isfidi tad-diversità lingwistika bħala problema soċjali fuq skala kbira, u jgħammarhom b'għodod li bihom ikunu jistgħu jidentifikaw il-pedamenti ta' pjan ta' politika għall-politika lingwistika tagħhom stess, fil-kuntest tagħhom stess, biex jissodisfaw il-ħtiġijiet tagħhom stess.

Ma teżistix soluzzjoni universali. Aħna ma jagħtux riċetti jew rakkomandazzjonijiet għal problema.

Jekk fil-ħidma ta' uffiċjal f'amministrazzjoni nazzjonali jew supranazzjonali, fl-attività politika ta' membru elett ta' leġiżlatura lokali, nazzjonali jew internazzjonali, jew f'dibattiti pubbliċi li jinvolvu l-midja, in-nies jew iċ-ċittadini b'mod ġenerali, ikun hemm kull tip ta' sitwazzjoni fejn tkun meħtieġa gwida.

Dan il-Vademecum se jgħin lill-utenti jiżviluppaw l-awtonomija tagħhom fid-diskussjonijiet dwarkwistjonijiet ta' ġestjoni tad-diversità, filwaqt li jiżen il-vantaġġi u l-iżvantaġġi ta' diversi proposti mressqa minn atturi oħra jew gruppi ta' interess. L-enfasi tagħna fuq il-kunċett ta' għodod li l-qarrejja tagħna jistgħu jadottaw tirrifletti wkoll l-għarfien tagħna ta' bidla rapida u kullimkien. Soluzzjonijiet li issa jistgħu jkunu għaqlin jistgħu ma jkunux biżżejjed aktar tard — il-viżibbiltà dejjem tikber f'dawn l-aħħar snin tal-problema tal-flussi migratorji hija probabbilment l-aktar eżempju ovvju ta' dan. Is-soluzzjonijiet speċifiċi huma temporanji, iżda l-għodod għandhom ħajja ħafna itwal. Billi ngħinu lill-utenti jieħdu l-kontroll tal-elementi ewlenin ta' politika lingwistika, nittamaw li nipprovdu lill-qarrejja b'servizz li se jkun utli fit-tul.

Dan il-Vademecum, li mhuwiex maħsub biex jiġġenera b'mod awtomatiku pjanijiet ta' politika, iħeġġeġ lill-qarrejja biex isiru parteċipanti attivi fl-għażla, it-tfassil u l-evalwazzjoni tal-politiki tal-lingwa. Id-dettalji tal-ħidma ta' analiżi tal-politika jistgħu mbagħad jiġu fdati f'idejn grupp ta' ħidma speċjalizzat fil-politika tal-lingwa, iżda l-paġni li ġejjin se jgħinu lill-uffiċjali eletti jew lill-politiċi b'responsabbiltajiet f'dan il-qasam jiżviluppaw kunċett ħafna aktar ċar ta' dak li jridu jiksbu, u għaliex. Bla dubju, l-għażla u t-tfassil minn qabel ta' politika lingwistika, u l-evalwazzjoni sussegwenti tagħha, hija impriża kumplessa ħafna li teħtieġ xogħol speċjalizzat, u din hija r-raġuni għaliex il-professjonisti tal-politika lingwistika huma meħtieġa wkoll. Iżda kif juri dan Vademecum, dawn il-professjonisti għandhom ikunu grupp ta' ħidma verament interdixxiplinari, li jinvolvi speċjalisti minn firxa sħiħa ta' xjenzi soċjali u umanistiċi. Ir-raġuni, b'mod pjuttost sempliċi, hija li d-diversità lingwistika hija realtà li tkopri diversi dimensjonijiet tal-ħajja ta' kuljum tan-nies, l-organizzazzjonijiet u s-soċjetà kollha kemm hi.

Dan il-Vademecum huwa għodda għall-utenti biex jidentifikaw il-prijoritajiet għall-proġetti ta' politika tagħhom stess, fil-kuntesti tagħhom stess.

Il-problemi tal-lingwa huma relatati, u jiffurmaw sistema. Il-politika lingwistika teżisti biex tinfluwenza din is-sistema, li nistgħu nqisuha wkoll bħala l-"ambjent lingwistiku" tagħna, peress li politiki pubbliċi oħra ġew żviluppati biex jimmaniġġjaw l-ambjent naturali tagħna. L-ambjent lingwistiku huwa varjat ħafna. Dan ikompli f'oqsma speċifiċi bħall-"għarfien interkulturali fl-iskejjel multilingwi", "is-servizz pubbliku tal-interpretazzjoni fil-qrati", il-klassijiet tal-lingwa għall-adulti fiċ-ċentri soċjali, eċċ., u narawhom bħala aspetti ta' ambjent lingwistiku globali. Din tal-aħħar għalhekk tinkludi l-karatteristiċi lingwistiċi kollha li jikkaratterizzaw l-ambjent tal-ħajja tagħna ta' kuljum. Dan jinkludi d-drittijiet tal-lingwa, il-ħiliet lingwistiċi, l-użu tal-lingwa, u r-rappreżentazzjonijiet lingwistiċi f'varjetà ta' "oqsma" (bħal skejjel, xogħol, amministrazzjoni, eċċ.) li fihom il-bnedmin jinteraġixxu permezz tal-lingwa.

Għalkemm il-proġett MIME jittratta l-multilingwiżmu bħala sistema integrata, ħares ukoll lejn firxa wiesgħa ħafna ta' problemi lingwistiċi speċifiċi bħala aspetti partikolari tal-ambjent lingwistiku tagħna. Il-problemi kkunsidrati fil-MIME jvarjaw minn drittijiet lingwistiċi definiti kostituzzjonalment tal-minoranzi nazzjonali għall-progress fit-traduzzjoni awtomatika, mir-rwol tal-edukazzjoni informali fit-tagħriġ tal-lingwa sal-immudellar matematiku tad-dinamika lingwistika, jew mid-dimensjonijiet lingwistiċi tal-protezzjoni tal-konsumatur sal-ħtiġijiet lingwistiċi ta' persuni rtirati mobbli internazzjonalment, biex insemmu biss ftit mill-problemi kkunsidrati f'dan il-proġett. L-eżami ta' kull wieħed minnhom fid-dettall kien jeħtieġ impriża ħafna akbar — fil-fatt programm komprensiv ta' riċerka, li jirriżulta f'tip ta' enċiklopedija ta' multilingwiżmu. Kumpanija bħal din tkun teħtieġ ħafna aktar minn proġett ta' erba' snin.

Dan il-ktieb la huwa enċiklopedija u lanqas manwal, iżda joffri kopertura wiesgħa u prattika tal-ambjent lingwistiku li l-politiki lingwistiċi jippruvaw jinfluwenzaw

B'riżultat ta' dan, dan il-Vademecum mhuwiex enċiklopedija. Minkejja li jiffoka fuq l-għodod, lanqas mhuwa manwal speċjalizzat. L-approċċ tagħna hawnhekk huwa differenti, u dan il-Vademecum huwa pjuttost ktieb introduttorju, għaliex jiffoka fuq li jipprovdi lill-qarrejja b'aċċess rapidu għal strumenti mmirati sew li jistgħu jużaw għalihom infushom. Għalhekk għamilna għażla ta' 72 suġġett li aħna nqisu li huma ta' importanza partikolari, u li huma organizzati f'sitt gruppi:

► Analiżi tal-politika lingwistika (mistoqsijiet 1 sa 13)

► Minoranzi, maġġoranzi, u drittijiet tal-lingwa (mistoqsijiet 14–25)

► Id-diversità lingwistika, il-mobilità u l-integrazzjoni (mistoqsijiet 26–40)

► Edukazzjoni, tagħlim u tagħlim tal-lingwi (mistoqsijiet 41 sa 53)

► Traduzzjoni, teknoloġiji tal-lingwa u strateġiji alternattivi (mistoqsijiet 54–64)

► Suġġetti speċjali (mistoqsijiet 65 sa 72).

Il-prinċipji ġenerali u l-konklużjonijiet japplikaw ukoll għal kwistjonijiet ta' politika lingwistika li mhumiex indirizzati f'dan il-Vademecum.

F' kull grupp, intgħażlu l-entrati tal-Vademecum biex jipprovdu kopertura estensiva ta' mistoqsijiet prattiċi, u l-entrati għal dan il-Vademecum jistgħu jintużaw bħala passi biex jiġu indirizzati kwistjonijiet oħra.

Il-qarrejja jistgħu jinnotaw li għalkemm fil-biċċa l-kbira neqsin, xi aspetti tal-ġestjoni tad-diversità lingwistika mhumiex diskussi hawnhekk. Pereżempju, aħna ma studjajniex il-korp tal-lingwa (bħall-ortografija tar-riforma, l-innovazzjoni fit-terminoloġija jew l-għażla ta' alfabett); ma niddiskutux il-manifestazzjonijiet kulturali tal-lingwa fil-letteratura u fl-arti; lanqas ma nindirizzaw (jew b'mod marġinali biss) suġġetti fl-ekonomija lingwistika bħar-rati ta' ritorn fuq il-ħiliet lingwistiċi fis-suq tax-xogħol. Dawn il-kwistjonijiet ma tqajmux fis-sejħa għall-proposti tal-Kummissjoni Ewropea, u għalhekk twarrbu mill-MIME, li l-ambitu tiegħu diġà jaqbeż dak tal-biċċa l-kbira tal-proġetti tal-multilingwiżmu, kemm f'termini ta' sfidi analitiċi kif ukoll f'termini ta' implimentazzjoni politika. Madankollu, dan l-ankrar tal-Vademecum fl-analiżi tal-politika, fejn jiġu evalwati l-vantaġġi u l-iżvantaġġi ta' diversi xenarji ta' politika lingwistika, jipprovdi pont naturali għal uħud mid-dimensjonijiet ekonomiċi tal-multilingwiżmu, u l-letteratura msemmija f'diversi sottomissjonijiet tipprovdi indikaturi f'din id-direzzjoni partikolari.

It-72 entrata jippermettu aċċess rapidu, effettiv u mmirat għal kwistjonijiet ewlenin tal-politika lingwistika

Kull entrata tiftaħ b'mistoqsija bit-titlu, li tingħata tweġiba għaliha. Il-prijorità tagħna kullimkien hija l-effiċjenza: kull entrata tikkorrispondi għal paġna doppja. It-trattament tat-72 kwistjoni indirizzati f'dan il-Vademecum huwa msejjes fil-qafas analitiku tagħna u dejjem jirreferi, direttament jew indirettament, għall-kompromess bejn il-mobbiltà u l-inklużjoni.

Mhux il — qarrejja kollha se jkunu interessati wkoll f'kull waħda mill — mistoqsijiet li nqajmu. Il-ħtiġijiet tal-qarrejja tagħna x'aktarx huma differenti, jekk biss minħabba n-natura tal-attivitajiet tagħhom (bħall-impjegati pubbliċi, il-politiċi, in-nies tal-midja, jew iċ-ċittadini interessati), u mhux kulħadd se jfittex l-istess tip ta' informazzjoni. Xi drives se jkunu jridu jmorru direttament għal ftit daħliet magħżula. Madankollu, in-navigazzjoni fit-taqsimiet l-oħra, b'mod partikolari dik iddedikata għal kwistjonijiet ġenerali ta' politika lingwistika, tista' tintuża biex tqiegħed tħassib speċifiku f'kuntest usa' ta' ġestjoni tad-diversità b'mod ġenerali, u tgħin lill-qarrejja jiksbu aktar benefiċċji minn dan il-Vademecum.

L-entrati kollha huma organizzati b'mod simili: wara kumment qasir dwar il-mistoqsija tal-ftuħ, li tispjega għaliex din il-kwistjoni hija importanti, aħna nirrevedu r-riżultati importanti tar-riċerka ("X'tgħidilna r-riċerka? l-inklużjoni ta' xogħol preċedenti u l-konnessjoni tagħhom mal-avvanzi li ħarġu mill-proġett MIME. Din hija segwita minn taqsima ("Illustrazzjoni u Evidenza") li tiffoka fuq fatti u ċifri, u taqsima ta' konklużjoni ddedikata għal "implikazzjonijiet politiċi". Fl-aħħar nett, f'kull każ, aħna nipprovdu xi referenzi li jistgħu jintużaw mhux biss biex tiġi studjata kwistjoni f'aktar dettall, iżda wkoll biex jiġu aċċessati suġġetti relatati mal-politika tal-lingwa.

Riżultati ewlenin

**François Grin, Manuel Célio Conceição,
Peter A. Kraus, László Marácz, Žaneta Ozolina,
Nike K. Pokorn, Anthony Pym**

Il-proġett MIME jiġġenera firxa wiesgħa ta' riżultati tar-riċerka, u jipprovdi gwida għall-għażla u t-tfassil tal-politiki lingwistiċi fl-Ewropa. Ejjew nibdew billi nenfasizzaw erba' konklużjonijiet ewlenin, li minnhom tista' titfassal gwida ġenerali dwar il-politika.

1

Il-multilingwiżmu ma jistax jitħalla għalih innifsu u*jippermetti kif* mhux għażla. Il-politiki lingwistiċi huma aspett inevitabbli tal-gvern; dawn huma meħtieġa u ġustifikati. Il-lingwa hija marbuta ħafna mal-proċessi politiċi, soċjali, ekonomiċi u kulturalili jaffettwaw l -individwi u l-gruppi. Mhux biss ir-reazzjonijiet differenti għad-diversità jirriżultaw minn livelli ogħla jew aktar baxxi ta' benesseri fis-soċjetà kollha, iżda jinvolvu wkoll distribuzzjoni ftit jew wisq ġusta tar-riżorsi. Barra minn hekk, l-evidenza tissuġġerixxi li l-politiki li jippromwovu l-multilingwiżmu individwali u li jinkludu s-soċjetà jipproduċu materjali u benefiċċji simboliċi li jaqbżu l-ispejjeż tagħhom, u jippromwovu aktar ekwità fis-soċjetà. L-informazzjoni dwar l-effetti pożittivi għas-soċjetà kollha kemm hi tal-politiki li jadattaw u jappoġġjaw id-diversità jeħtieġ li tinxtered b'mod aktar wiesa' u sistematiku.

2

Il-mobbiltà u l-inklużjoni huma għal kulħadd; minn dan isegwi li l-politiki għandhom ikunu bbażati fuq viżjoni komprensiva ta' mobilità u inklużjoni. Din il-viżjoni komprensiva hija meħtieġa biex tiżgura li d-diversità lingwistika tinħass ukoll b'mod pożittiv miċ-ċittadini li mhumiex interessatifiha jew li mhumiex ikkonċernati minnha. Għalhekk, l- appoġġ għall-mobbiltà tan-nies madwar l-Unjoni Ewropea għandu jkun akkumpanjat minn dispożizzjonijiet li jiffaċilitaw l-inklużjoni ta' persuni u gruppi mobbli fil-lingwa(i) u l-kultura/i lokali. L-inklużjoni fil-kundizzjonijiet lokali tgħin biex tagħmel il-mobilità ta' sustanzi oħra li ma jikkawżawx theddid; dan jiġġenera s-sens ta' sigurtà li jippermetti lir-residenti jagħmlu spazju għal dawk ġodda, inkluża d-diversità li dawn id-debuttanti jistgħu jġibu lis-soċjetà lokali.

3

Politiki mfassla tajjeb li jikkombinaw il-mobilità u l-inklużjoni huma ta' spiss kumplessi, iżda huma meħtieġa u possibbli. Il-kombinazzjoni tal-mobbiltà u l-inklużjoni mhijiex faċli u hemm saħansitra tensjoni bejniethom, minħabba li l-iffaċilitar tal-mobilità waħdu jista' jimmina l-inklużjoni fis-soċjetà lokali, bil-karatteristiċi lingwistiċi u kulturali speċifiċi tagħha; min-naħa l-oħra, l-insistenza fuq l-inklużjoni biss tinjora l-isfidi tal-mobilità, li l-importanza tagħhom qed tiżdied mal-globalizzazzjoni. Għalhekk, bl-għażla ta' miżuri li jippromwovu l-inklużjoni, għandha tingħata prijorità lil dawk li ma jfixklux il-kapaċità tan-nies li jiċċaqilqu madwar l-Ewropa — Unjoni għax-xogħol, l-edukazzjoni, id-divertiment jew l-irtirar. B'mod simetriku, bl-għażla ta' miżuri li jiffaċilitaw il-mobilità, għandha tingħata prijorità lil dawk li jiggarantixxu l-kundizzjonijiet meħtieġa biex il-karatteristiċi lingwistiċi u kulturali ta' kull post jiffjorixxu, bid-dinamika u l-uniċità speċifiċi tagħhom (spiss multilingwi).

4

Il-koeżjoni soċjali toħroġ mill-kombinazzjoni bbilanċjata tal-mobbiltà u l-inklużjoni. Il-mobilità żżid il-firxa ta' opportunitajiet disponibbli għaċ-ċittadini; l-inklużjoni ssaħħaħ is-sens ta' appartenenza tan-nies u tippreserva l-ispeċifiċità tal-postijiet differenti fl-Ewropa. Il-kisba ta' dan il-bilanċ, u t-tfassil ta' politiki tal-lingwa intelliġenti għal dan il-għan, forsi hija waħda mill-kundizzjonijiet li jridu jiġu ssodisfati sabiex jiġi riġenerat il-proġett ta' integrazzjoni Ewropea fi żminijiet ta' globalizzazzjoni u bidla.

Dawn l-erba' konklużjonijiet huma bbażati fuq ir -riżultati tar-riċerka li l-qarrej jista' jsib fit-72 entrata li ġejjin. Dawn ir-riżultati huma kkategorizzati f'sitt kategoriji tematiċi.

1

Il-politika lingwistika bħala politika pubblika, li għandha l-għan li tavvanza l-għarfien tal-prinċipji li għandhom jiggwidaw l-għażla, it-tfassil u l-evalwazzjoni tal-politiki tal-lingwa sabiex tagħmilhom effettivi, kosteffettivi u ġusti, peress li jittrattaw l-"isfida multilingwi taċ-ċittadin Ewropew" (entrati 1–13).

2

Il-politika lingwistika, fejn aħna neżaminaw b'mod partikolari kif id-dispożizzjonijiet kostituzzjonali, legali u regolatorji eżistenti jistgħu jittejbu sabiex tiġi żgurata koeżjoni aħjar permezz ta' bilanċ regolat tajjeb tad-drittijiet u l-prattiki bejn lingwi differenti (punti 14–25).

3

It-trattament tad- **diversità lingwistika bħala problema soċjali**, li hija kruċjali għad-definizzjoni tal-pożizzjoni tan-nies li jitkellmu lingwi differenti. Il-proġett jenfasizza kif bidliet kontemporanji jaffettwaw l-għażliet tan-nies fir-rigward tal-użu tal-lingwa, kif il-karatteristiċi tal-lingwa jarmonizzaw mal-formazzjoni tal-identità tal-grupp, u kif dan huwa rifless fil-karatteristiċi viżibbli tal-ispazju li ngħixu fih (entrati 26–40).

4

Il-prinċipji li għandhom jirregolaw it- **tmexxija u l-prattiki lingwistiċi tas-sistemi edukattivi,** inkluż fil-livell ogħla, sabiex jiġu indirizzati l-ħtiġijiet lingwistiċi tal-Ewropej u jiġu pprovduti bl-għodod meħtieġa għall-mobbiltà, iżda wkoll biex jiġi żgurat li l-mobbiltà ma tkunx ta' tfixkil u, flimkien ma' miżuri li jsaħħu l-inklużjoni fis-soċjetajiet lokali, itejbu l-koeżjoni tal-Ewropa b'riżultat ta' dan (punti 41 sa 53).

5

L-**aħjar użu ta' strateġiji komplementari b'mod reċiproku għall-komunikazzjoni** f'sitwazzjonijiet multilingwi, li jinkludu klassiċi bħat-traduzzjoni u l-interpretazzjoni, iżda wkoll it-traduzzjoni awtomatika, l-użu ta' lingwi veikulari differenti, u l-iżvilupp ta' ħiliet ta' akkoljenza f'lingwi relatati mill-qrib mal-ewwel lingwa (entrati 54–64).

6

Esplorazzjoni tal **-konfini tal-multilingwiżmu** permezz ta' serje ta' studji pilota dwar suġġetti speċjali li ma ġewx esplorati. Dawn is-suġġetti jinkludu l-implikazzjonijiet (ġeopolitiċi) għas-sigurtà tad-diversità, ir-rekwiżiti lingwistiċi tal-protezzjoni tal-konsumatur, il-potenzjal tal-esperjenza storika tar-Rom bid-diversità lingwistika li tissuġġerixxi approċċi mhux mistennija għall-isfidi tal-multilingwiżmu, il-ħtiġijiet lingwistiċi speċjali tal-pensjonanti mobbli internazzjonalment, ir-rabtiet bejn il-multilingwiżmu individwali u l-kreattività, u l-implikazzjonijiet tad-diversità lingwistika fir-rispons għall-kriżijiet finanzjarji (entrati 65–72).

Analiżi tal- politikalingwistika

1 Għaliex il-kwistjonijiet lingwistiċi ma jistgħux jitħallew għalihom infushom? 30
2 Hemm bżonn ta’ lingwa komuni biex ikun hemm demokrazija vijabbli? 32
3 Jista’ s-“suq ħieles” jiġġestixxi d-diversità lingwistika? 34
4 Għaliex hija utli tipoloġija tajba għall-għażla u t-tfassil tal-politiki tal-lingwa? 36
5 Kif għandu jiġi identifikat u mkejjel l-iżvantaġġ lingwistiku? 38
6 X’inhu “approċċ kumpless” għall-għażla u t-tfassil tal-politiki tal-lingwa? 40
7 Għaliex it-tbassir demo-lingwistiku għandu jinforma l-għażliet tal-politika lingwistika? 42
8 It-tagħlim tal-lingwi barranin kif jinfluwenza l-ispejjeż tal-migrazzjoni? 44
9 Liema inugwaljanzi soċjo-ekonomiċi bejn kelliema ta’ lingwi differenti għandhom jiġu indirizzati mill-politiki pubbliċi? 46
10 F’liema lingwi għandha tingħata l-kura tas-saħħa? 48
11 L-ispejjeż tal-politika lingwistika huma importanti? 50
12 Għaliex huma utli simulazzjonijiet bil-kompjuter fl-għażla u d-disinn ta ‘politiki lingwistiċi kumplessi? 52
13 X’inhuma l-implikazzjonijiet legali ġenerali tar-riċerka MIME? 54

1 Għaliex il-kwistjonijiet lingwistiċi ma jistgħux jitħallew għalihom infushom?

François Grin, Marco Civico L-Università ta' Ġinevra

Minħabba l-kumplessità tal-kwistjonijiet lingwistiċi, il-gvernijiet għandhom it-tentazzjoni li jgħidu li l-problemi tal-lingwa se jiġu solvuti waħedhomu biex jevitaw li jieħdu deċiżjonijiet lingwistiċi. Madankollu, mhijiex verament għażla, għas-sempliċi raġuni li l-Istati ma jistgħux jiffunzjonaw *mingħajr* lingwa. Meta jamministraw il-ġustizzja, jimponu taxxi jew jeżentaw l-edukazzjoni, l-Istati jużaw lingwa waħda jew aktar, iżda mhux l- oħrajn; skont id-definizzjoni, huma jieħdu deċiżjonijiet dwar il-lingwa. Qatt ma hemm nuqqas ta' politika lingwistika, u anke dawn id-deċiżjonijiet inevitabbli għandhom ikunu bbażati fuq ponderazzjoni ġusta tal-vantaġġi u l-iżvantaġġi tal-għażliet li jikkompetu ma' xulxin. Madankollu, spiss jidħlu fis-seħħ żewġ raġunijiet oħra. L- ewwel waħdahija li ħafna Stati jqisu li huwa d-dmir tagħhom li jipproteġu l-lingwi ż-żgħar; it-tieni huwa li meta diversi lingwi jeżistu flimkien fl-istess spazju, l- Istati spiss ikollhom bżonn jarbitraw bejn il- pretensjonijiet tagħhom kontra r - riżorsimaterjaliu simboliċi. Għal dawn ir-raġunijiet kollha, l-Istati għandhom jimpenjaw ruħhom f'politika lingwistika.

X'tgħidir-riċerka?

Sabiex nifhmu bis-sħiħ il-ħtieġa li l-istati jimpenjaw ruħhom fil- politika lingwistika, irridu nibdewb'żewġ paradoss apparenti dwar id-diversità lingwistika. L-ewwel waħda hija li fl-istess ħin id-diversità tonqos u tikber. Dan jonqos b'mod oġġettiv minħabba li l-lingwi ż-żgħar jonqsu jew saħansitra jisparixxu, minħabba l-interazzjoni kumplessa ta' diversi proċessi soċjali, politiċi u ekonomiċi, li jwasslu għal ċertu grad ta' omoġenizzazzjoni. Fl-istess ħin, id-diversità qed tiżdied fil-perċezzjoni suġġettiva ta' miljuni ta' nies — speċjalment dawk li jgħixu fi bliet kbar b' immigrazzjoni sinifikanti.

It-tieni paradoss, li jirrifletti l-ewwel wieħed, huwa li d-diversità tista' titqies kemm mhedda kif ukoll ta' theddida. Kif għadna kif rajna, xi lingwi huma mhedda bl-estinzjoni jew diġà sparixxew, u ħafna Stati ġustament iqisu bħala wieħed mid-dmirijiet tagħhom li jipproteġu dawk il-lingwi. Fl-istess ħin, il-preżenza ta' lingwi differenti fl-istess spazju mhijiex neċessarjament realtà paċifika. Jista' jkun hemm kompetizzjoni għal riżorsi materjali u simboliċi, u l-Istati spiss jintalbu jarbitraw bejn lingwi differenti. Għalhekk, kemm jekk għall- *protezzjoni u l-promozzjoni* (minħabba li xi komponenti tad-diversità huma *mhedda*) jew għall-*arbitraġġ u d-delimitazzjoni* (minħabba li xi komponenti tad-diversità huma pperċepiti ħażin jew ġustament bħala *li jheddu* oħrajn), l-Istati għandhom jimpenjaw ruħhom fil-politika tal-lingwa.

Illustrazzjonijiet u evidenza

Kważi l-każijiet kollha ta ' politika tal-lingwa jistgħu jiġu kkaratterizzati prinċipalment bħala "protezzjoni u promozzjoni" jew"arbitraġġ", għalkemm iż-żewġ funzjonijiet spiss jingħaqdu flimkien.

Prinċipalment il-protezzjoni u l-promozzjoni:

* il-forniment ta' servizzi tal-lingwa Irlandiża bħala parti mill- *programm tal-lingwa*tal-Gvern Irlandiż[1];

* rikonoxximent, fl-Att dwar il-Lingwa Finlandiża,tad-dritt tal-kelliemali jużawhmal-awtoritajiet[2].

Prinċipalment l-arbitraġġ u d-demarkazzjoni:

* ir-regolamentazzjoni tal-użu tal-Franċiż u l-Olandiż fil-qrati tar-reġjun ta' Brussell[3];

* l-għoti ta' korsijiet mhux obbligatorji tal-lingwa nattivafl -iskejjel pubbliċi f'Hamburg[4];

* l-istabbiliment tal-Kastellan bħala l-lingwa uffiċjali tal-Istat Spanjol[5];

* rikonoxximent kostituzzjonali tal-konfini lingwistiċi stabbli tar-reġjuni lingwistiċi fl-Isvizzera[6].

Kemm il-protezzjoni kif ukoll l-arbitraġġ:

* protezzjoni kostituzzjonali tad-drittijiet edukattivi u kulturali tal-kelliema Ungeriżi fir-Rumanija[7];

* eżenzjoni tal-minoranza Daniża mil-limitu ta' ħames

1 www.taoiseach.gov.ie/eng/Irish_Language_Policy/Official_Languages_Scheme_2016-2019.pdf
2 www.finlex.fi/en/laki/kaannokset/2003/en20031086.pdf
3 www.ejustice.just.fgov.be/eli/loi/1935/06/15/1935061501/justel
4 www.diver.uni-hamburg.de/-images/08122016-bericht-hube-ev.pdf
5 www.congreso.es/consti/constitucion/indice/titulos/articulos.jsp?ini=1&fin=9&tipo=2
6 www.admin.ch/opc/fr/classified-compilation/19995395/201702120000/101.pdf
7 www.admin.ch/opc/fr/classified-compilation/19995395/201702120000/101.pdf

fil-mija rappreżentanza fil-Landtag tal-Land Ġermaniż ta' Schleswig-Holstein[1].

Iimplikazzjonijiet politiċi

Huwa impossibbli għal pajjiż li ma jkollu l-ebda politika lingwistika. Dan japplika għal entitajiet sovranazzjonali bħall-Unjoni Ewropea, u jestendigħal kwalunkwe struttura li għandha kompetenza fuq in-nies f'ċerti oqsma, u għandha tikkomunika internament jew esternament. Ladarba tiġi stabbilita l-ħtieġa għal politika lingwistika, din għandha tintgħażel, titfassal u tiġi evalwata fuq il-bażi ta' prinċipji sodi żviluppati fil-qasam ġenerali tal-analiżi tal-politika u adattati kif xieraq għall-politika tal-lingwa. Fost dawn il -prinċipji, *dawk ewlenin* huma l-effiċjenza *u l-ekwità*, li huma indirizzati f'entrati oħra ta' dan il-Vademecum.

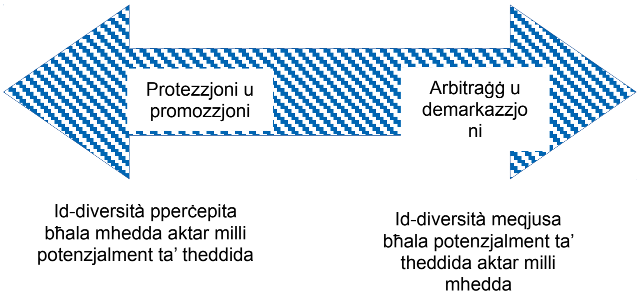

Referenzi u approfondiment

Arzoz, X. (Ed.) (2008). *Ir-rispett tad-Diversità Lingwistika fl-Unjoni Ewropea*. Amsterdam: John Benjamins.

Bayley, R., Cameron, R., & Lucas, C. (Eds.) (2013).*Il-Manwal ta' Oxford ta' Soċjolingwisti*. Oxford: Oxford University Press.

Grin, F. (2003). Diversità bħala Paradigm, Apparat Analitiku, u l-Għan ta' Politika. Fil W. Kymlicka & A. Patten (Eds.), *Drittijiet Lingwistiċi u Teorija Politika* (pp. 169–188). Oxford: Oxford University Press.

1 www.verfassungen.de/de/sh/verfassung08-i.htm

2 Hija meħtieġa lingwa komuni biex ikun hemm demokrazija vijabbli?

Helder De Schutter, Nenad Stojanović, Sergi Morales-Gálvez, Katholieke Universiteit Leuven

Il-biċċa l-kbira tal-esperti dwar is-soċjetajiet maqsuma ul-konċepiment istituzzjonali jaqblu b'modwiesa' li huwa aktar diffiċli li tiġi stabbilita u tinżamm demokrazija stabbli u funzjonali f'pajjiż b'diversi lingwi u sferi pubbliċi frammentati lingwistikament milli f'pajjiżi aktar omoġenji. Il-filosfu Brittaniku tas-seklu 19, John Stuart Mill, kiteb li " fostnies mingħajr simpatija, speċjalment jekk jaqraw u jitkellmu lingwi differenti, l-opinjoni pubblika magħquda, meħtieġa għall-funzjonament ta' gvern rappreżentattiv, ma tistax teżisti." Fis-snin riċenti, ir-riċerkaturi affermaw mill-ġdid din it-teżi. Filosfu politiku kontemporanju Philippe Van Parijs, pereżempju, isostni li l-ħolqien ta' demos komuni, meqjus bħala kundizzjoni neċessarja għad-demokrazija, huwa possibbli minħabba d-disponibbiltà ta' lingwa komuni. Huwa jargumenta li ma jistax ikun hemm "demokrazija vijabbli mingħajr demos lingwistikament unifikat" (Van Parijs, 2000, 236).

X'tgħidilna r — riċerka?

Irridu nirrikonoxxu li d-diversità lingwistika profonda hija sfida għad-demokrazija. Iżda mhuwiex insormontabbli. L-Isvizzera hija eżempju. Huwapajjiżmultilingwi mingħajr lingua franca, frammentat f'26 cantons li kollha ħlief erbgħa minnhom huma uffiċjalment unilingwi. Il-pajjiż għandu erba' lingwi nazzjonali (Ġermaniż, Franċiż, Taljan u Romansh) u erba' sferi pubbliċi lingwistikament distinti. Madankollu huwa meqjus b'mod wiesa' bħala wieħed mid-demokraziji l-aktar stabbli u ta' suċċess fid-dinja kontemporanja. L-akkademiċi għandhom it-tendenza li jieħdu bħala fatt is-suċċess tal-mudell Żvizzeru tad-demokrazija. B'mod ġenerali, huma ħafna inqas interessati fis- suċċessi u jippreferu jiffokaw fuq każijiet diffiċli. Minkejja dan,hija ħaġa waħda li jkollna demokrazija li taħdem b'żewġ jew tliet lingwi uffiċjali biss. Il-kisba tal-istess għan fil-preżenza ta' ħafna aktar lingwi hija aktar problematika.

B'mod partikolari, biex l-UE ssir demokrazija vijabbli, trid tindirizza l-kwistjoni tal-multilingwiżmu, peress li għandha 24 lingwa uffiċjali u m'għandha l-ebda lingua franca uffiċjali.

Illustrazzjonijiet u evidenza

Pajjiżi multilingwi ħafna bħall-Kanada u l-Belġju esperjenzaw diffikultajiet konsiderevoli f'dawn l-aħħar għexieren ta' snin (ara r-referendum tal-1995 dwar is-sovranità fi Quebec, l-istaġnar istituzzjonali u ż-żieda tan-nazzjonaliżmu Fjamming fil-Belġju mis-snin sebgħin). L-argument jista' jiġi estiż għal pajjiżi bħar-Renju Unit (mal-Iskozja), Spanja (mal-Katalonja u l-Pajjiż Bask) jew l-Indja, iżda f'dawn is-soċjetajiet hemm mill-inqas lingua franca waħda — l-Ingliż, l-Ispanjol, il-Ħindi — li ħafna nies jitkellmu jew għall-inqas jifhmu, li mhuwiex il-każ fil-Belġju u l-Kanada. Ir-riċerkaturi li esploraw il-każ tal-Isvizzera, fir-rigward tal-ġestjoni tad-diversità etnolingwistika, ġeneralment jattribwixxu s-suċċess tagħha lill-federaliżmu u/jew l-hekk imsejħa natura "soċjali" tal-istituzzjonijiet tagħha abbażi tal-kondiviżjoni tal-poter, l-awtonomija tal-gruppi, l-allokazzjoni proporzjonali tas-siġġijiet parlamentari u l-impjiegi pubbliċi, u l-veto tal-minoranzi (Lijphart, 1977). Għalkemm naqblu li l-federaliżmu huwa istituzzjoni importanti, ma jistax fih innifsu jispjega l-istabbiltà tad-demokrazija Svizzera. Il-pajjiżi Federali jeħtieġu istituzzjonijiet xierqa biex jibbilanċjaw ix-xejriet ċentrifugi. Dan il-bilanċ mhuwiex offrut, kif insostnu, minn *istituzzjonijiet* assoċjati, iżda minn istituzzjonijiet *ċentripetali* (ara Horowitz 1985; Stojanović 2009).

Bħala konklużjoni, aħna nemmnu li soċjetajiet li ma għandhomx l-istess lingua franca jeħtieġu istituzzjonijiet oħra — mhux biss il-federaliżmu u l-konassoċjalizzazzjoni — biex isiru u/jew jibqgħu demokraziji vijabbli. B'mod partikolari, jeħtieġu*istituzzjonijiet ċentripetali* bbażati fuq ir-regola tal-maġġoranza. (Naturalment, dawn għandhom ikunu kkumplimentati minn sistema ta' kontrolli u bilanċi, speċjalment il-qrati, biex tiġi evitata "tranny tal-maġġoranza" u biex jiġu protetti d-drittijiet tal-minoranzi.)

Iimplikazzjonijiet politiċi

Fost l-istituzzjonijiet u l-mekkaniżmi ċentripetali, naħsbu dwar l-elezzjoni diretta u popolari tal-President

u l-użu frekwenti ta’ strumenti demokratiċi diretti minn isfel għal fuq bħall-inizjattivi popolari u r-referendums, u jistgħu jikkontribwixxu għall-ġestjoni armonjuża tad-diversità lingwistika fl-Istati Membri u, impliċitament, fl-Unjoni Ewropea kollha kemm hi. Dawn l-istituzzjonijiet jistgħu jippromwovu l-ħolqienta’ emos unifikat u sistema ta’ partitibbażata fuq partiti multilingwi aktar milli fuq partijiet monolingwi. Ir-riformi reċenti introdotti fl-UE mit-Trattat ta’ Lisbona fl-2009 — l-elezzjonijiet indiretti tal-President tal-Kunsill Ewropew u l-introduzzjoni tal-inizjattivi taċ-ċittadini Ewropej — huma preċiżament f’din id-direzzjoni. Iżda probabbilment mhumiex biżżejjed (il-President mhuwiex elett direttament miċ-ċittadini tal-UE; l-inizjattivi taċ-ċittadini Ewropej ta’ suċċess mhumiex vinkolanti u ma jwasslux għal voti popolari) biex jippromwovu sistema verament multilingwi ta’ partiti Ewropej u demokrazija ċentripetali. Idea promettenti oħra, reċentement (April 2017) imnedija mill-ġdid mill-gvern Taljan u approvata mill-President Franċiż Emmanuel Macron u l-mexxej Demokratiku Soċjali Ġermaniż Martin Schultz, hija li jiġu allokati t-73 siġġu Brittaniku fil-Parlament Ewropew, li se jibqgħu vakanti wara l- Brexit, għal kostitwenza unika madwar l-UE kollha. It-tama hija li dan jista’ jipprovdi biżżejjed inċentivi għall-partiti biex jippreżentaw listi sopranazzjonali multilingwi fl-elezzjonijiet għall-Parlament Ewropew jew saħansitra biex isiru partiti verament Ewropej u multilingwi.

Referenzi u approfondiment

Lijphart, A. (1977). *Demokrazija fis Soċjetajiet Plural*. New Haven: Yale Università Press.

Reilly, B. (2012). Disinn Istituzzjonali għad-Demokraziji Diversi: Consociationalism, Centripetalism and Communalism Compared. *Ix-Xjenza Politika Ewropea*, 11, 259–270.

Stojanović, N. (2009). Id-Demokrazija hija Possibbli f’Pajjiż Multilingwi? L-Esperjenza Svizzera u l-Paradoss tad-Demokrazija Diretta. F’D. Sinardet & M. Hooge (Eds.) *Id-demokrazija hija viżibbli mingħajr Opinjoni Pubblika Unifikata?* Brussell: Re-Bel e-book 3.

Van Parijs, P. (2000). L-Ewropa għandha tkun Belġjana? Dwar iċ-ċittadinanza demokratika fil-politiki multilingwi. F’I. Hampsher-Monk & C. McKinnon (Eds.) Domanda *taċ-Ċittadinanza* (pp. 135–153). Londra: Continuum.

3 Is-“suq ħieles” jista’ jiġġestixxi d-diversità lingwistika?

Bengt-Arne Wickström, Michele Gazzola, Torsten Templin, Humboldt-Universität zu Berlin

B’mod ġenerali, m’hemm l-ebda raġuni tajba biex tinterferixxi ma’ interazzjonijiet spontanji bejn individwi meta r-riżultati ta’ dawn l-interazzjonijiet jaffettwaw biss lill-individwi involuti. Dan huwa partikolarment il-każ meta l-oġġetti u s-servizzi jiġu nnegozjati fis-swieq. Madankollu, għal ħafna oġġetti u servizzi, dan mhuwiex il-każ. Għal ċerti prodottibħall-ivvjaġġar bl-ajru jew id-difiża nazzjonali, ġeneralment ma jkunx hemm suq. Anke jekk ikun hemm swieq, il-konsum ta’ individwu jew il-produzzjoni ta’ ċerti oġġetti minn intrapriża waħda jista’ jaffettwa l-benesseri ta’ oħrajn jew il-profitti ta’ intrapriżi oħra. F’każijiet bħal dawn, deċiżjonijiet individwali mhux koordinati rarament ikunu ottimali għas-soċjetà u hija meħtieġa xi koordinazzjoni. Din id-differenza bejn ir-riżultati tal-imġiba individwali u l-ottimiżmu kollettiv tiġġustifika azzjoni kollettiva.

X’tgħidilna r — riċerka ?

F’każijiet bħal dawn, l-ekonomisti jitkellmu dwar “falliment tas-suq”. Il-fallimenti tas-suq jieħdu forom differenti, inklużi l-effetti sekondarji tat-tranżazzjonijiet tas-suq, il-parteċipanti asimmetriċi fis-suq u s-swieq neqsin jew mhux kompluti għal ċerti prodotti. Dan il-fenomenu għandu komuni li l- kalkolu ta ' persunali tiżen individwalment il-benefiċċji u l-ispejjeż jittraskural- effett li l-azzjonijiet tiegħu jkollhom fuq oħrajn. B’riżultat ta’ dan, il-benefiċċji kumulattivi għaliha nnifisha u l-oħrajn kollha tal-azzjonijiet tagħha huma sottovalutati (“esternalità pożittiva”) jew stmati żżejjed (“esternalità negattiva”). Fl-ewwel każ, ma tiħux ċerti miżuri li jiġġeneraw aktar benefiċċji milli spejjeż għas-soċjetà kollha kemm hi; fit-tieni każ, hija tieħu miżuri li l-ispejjeż tagħhom jaqbżu l-benefiċċji li jirriżultaw għall-kumpanija. Jekk id-deċiżjoni tikkonċerna l-provvista ta’ oġġetti jew servizzi, dan jirriżulta f’nuqqas ta’ provvista fl-ewwel każ u provvista żejdafil -każ tal-aħħar. Bħala regola ġenerali, għalhekk, l-imġiba individwali ma tirriżultax f’ottimukollettiv.

Illustrazzjonijiet u evidenza

Dak li qed niddiskutu hawnhekk huwa tip speċifiku ta’ “esternalità” (pożittiva) li sseħħ fil-każ tal-hekk imsejħa beni kollettivi — jew pubbliċi. Oġġett kollettiv huwa oġġett li jista’ jiġi kkunsmat jew apprezzat minn kwalunkwe individwu mingħajr ma jitnaqqsu l-possibbiltajiet ta’ individwu ieħor li jikkonsma l-istess oġġett. Eżempji klassiċi huma programmi televiżivi jew divertiment estetiku li jirriżulta mill-ammirazzjoni ta’ xogħol tal-arti. Bl-istess mod, oġġetti pubbliċi relatati mal-lingwa jinkludu d-disponibbiltà ta’ dokumenti pubbliċi jew sinjali tat-triq f’lingwa minoritarja. Il-kontribuzzjoni ta’ persuna għall-provvista ta’ sinjali tat-triq bilingwi tkun ta’ benefiċċju għal dawk kollha li s-sinjali jgħinu, iżda l-persuna tikkunsidra biss il-vantaġġ tagħha stess meta tiddeċiedi dwar il-kontribuzzjoni tagħha u, għalhekk, l-ammont tal-kontribuzzjoni tagħha jkun inqas mill-benefiċċju totali ġġenerat. Jekk kull persuna tiddeċiedi għaliha nnifisha, dan iwassal għal kontribuzzjonijiet volontarji baxxi (jekk ikun hemm). Min-naħa l-oħra, billi jaġixxu b’mod kollettiv, in-nies jistgħu jaqblu faċilment dwar riżultat aħjar ieħor. Peress li n-negozjati meħtieġa jistgħu jkunu pjuttost għaljin, min jieħu d-deċiżjonijiet jista’ jkollu jaġixxi bħala koordinatur.

Ejja nieħdu eżempju sempliċi: Apollon (“A”) topera restorant Grieg u Daphne (“D”) bar billejl fl-istess kwart Grieg. Biex jattiraw lill-klijenti, huma daħħlu fis-seħħ posters li jidderieġu t-turisti lejn il-viċinat tagħhom. Aktar ma jkunu għoljin il-flus li jintefqu fuq is-sinjali, aktar se jiġu infurmati n-nies. Billi jonfqu EUR 5,000, jattiraw nies miċ-ċentru tal-belt; B’ EUR 10000, il-persuni li jgħixu fiċ-ċirku tal-belt tan-nofs; b’ EUR 15 000,kulħadd minn żoni esterni; u għal EUR 20,000, nies mill -belt kollha.

Apollon u Daphne jistgħu jagħżlu li jew ma jikkontribwixxu xejn, jew b’EUR 5 000 jew EUR 10 000 kull wieħed; B’kollox, allura jkunu disponibbli 0, 5000, 10,000, 15 000 jew EUR 20,000. Huma t-tnejn jassenjaw ċerti valurigħas-sinjali. Daphne japprezza s-sinjali fiċ-ċentru għal EUR 4 000,fiċ-ċirku medju ta’ EUR 8 000, eċċ.uApollo tqis li s-sinjali fiċ-ċentru jammontaw għal EUR 3000,fi ħdan iċ-ċirku medju ta’ EUR 6 000,eċċ. Il-benefiċċji grossi (f’eluf ta’ euro) akkumulati għal kull wieħed minnhom jingħataw fil-parti tax-xellug taċ-ċifra ta’ hawn fuq għal-livelli differenti tal-kontribuzzjonijiet rispettivi tagħhom.

Il-kontribuzzjonijiet iridu jitnaqqsu mill-benefiċċji grossi biex jinkisbu benefiċċji netti, kif muri fin-naħa tal-lemin taċ-ċifra. Jekk Apollo tħallas EUR5000, huwa ċar li Daphne tikseb l-ogħla benefiċċji netti tagħha (l-

ekwivalenti ta' EUR4000) billi ma ġġib xejn. Dan japplika għal kwalunkwe kontribuzzjoni minn Apollo. L — imġiba t' Apollo hija simmetrika. F'dan il-każ, l-ebda sinjal mhu se jiġi installat.

Azzjoni koordinata tista' ttejjeb kemm il-kontribuzzjoni ta' EUR 5 000 jew EUR 10,000 kull wieħed, Daphne EUR 10 000 kif ukoll Apollo EUR 5 000. L-ogħla valur nett aggregat jintlaħaq jekk kull wieħed jikkontribwixxi EUR 10,000 billi jinstalla pannelli kullimkien.

Id-dokumenti pubbliċi huma eżempju ieħor ta' oġġetti relatati mal-lingwa li l-użu tagħhom essenzjalment jiġġenera valur simboliku. Madankollu, għal ħafna nies, ir-regoli dwar aspetti simboliċi bħall-isem uffiċjali tal-pajjiż jew istituzzjonijiet importanti f'lingwi differenti huma importanti ħafna.

Implikazzjonijiet politiċi

Minħabba l-esternalitajiet li jirriżultaw minn deċiżjonijiet individwali li jikkonċernaw il-forniment ta' ħafna oġġetti relatati mal-lingwa, il-politika tal-lingwa m'għandhiex titħalla għal individwi li jinteraġixxu b'mod spontanju. Hija meħtieġa azzjoni koordinata u s-settur pubbliku għandu rwol importanti x'jaqdi.

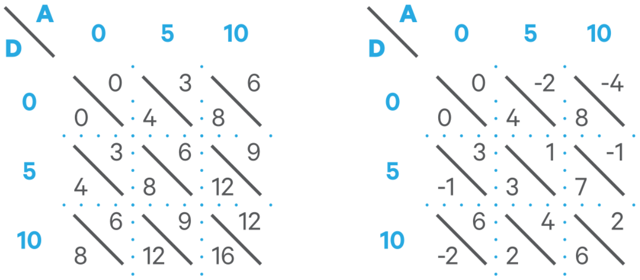

Profitti individwali grossi (xellug) **u profitti individwali netti** (lemin)

Referenzi u qari addizzjonali

Grin, F. (2003). L-ekonomija u l-ippjanar tal-lingwi. *Kwistjonijiet Attwali fl-Ippjanar tal-Lingwa*, 4, 1–66. [Stampat mill-ġdid f'Ricento, T. (Ed.) (2015). *Il-Politika u l-Ippjanar tal-Lingwi: Kunċetti Kritiċi fil-Lingwistika*. New York: Routledge.]

Hindriks, J. & Myles, G. D. (2006). *Ekonomija pubblika intermedja*. Cambridge: MIT Press.

Wickström, B.A., Templin, T., & Gazzola M. (lijmiss). Approċċ ekonomiku għall-politika tal-lingwa u l-ġustizzja lingwistika. F'M. Gazzola, T. Templin, & B.-A. Wickström (Eds.), *Politika lingwistika u ġustizzja lingwistika: Approċċi ekonomiċi, filosofiċi u soċjolingwistiċi*. Heidelberg: Springer.

4 Għaliex tipoloġija tajba hija utli għall-għażla u t-tfassil tal-politiki tal-lingwa?

François Grin, Marco Civico, l- Università ta' Ġinevra

Bħal kull politika oħra, il-politiki lingwistiċi jiġu f'ħafna forom differenti skont il-kuntest, l-għanijiet u l-mod ta' operazzjoni tagħhom. Dan iqajjem il-kwistjoni ta' kif niddeskrivuhom u nikklassifikawhom. Madankollu, it-tipoloġiji sempliċi mhumiex dejjem biżżejjed. Fit-tfassil ta' pjan ta' politika lingwistika integrata, klassifikazzjoni aktar dettaljata tista' tkun utli, peress li tobbligana nspeċifikaw ħafna karatteristiċi tal-politika li kieku kienu jiġu injorati. Minflok ma tiffoka fuq dimensjoni waħda, tipoloġija verament utli għandha tgħaqqad diversi dimensjonijiet, u kull miżura ta' politika għandha tiġi deskritta skont kull dimensjoni.

X'tgħidilna r — riċerka?

Ma hemm l-ebda lista ta' dimensjonijiet magħluqa jew a priori fil-politika tal-lingwa. Liema dimensjonijiet huma importanti, u kif ir- realtà soċjo-lingwistika fi ħdan kull dimensjoni għandha tkun għeruq fina tiddependi fuq il-kundizzjonijiet lokali. Madankollu, tmien dimensjonijiet (xi klassiċi, oħrajn aktar ġodda) huma ġeneralment rilevanti f'sitwazzjonijiet speċifiċi għat -tfassil ta' pjan ta' politika lingwistika integrata:

1. Id-dominju huwa kategorizzazzjoni konvenzjonali tal-attività tal-bniedem li fiha jintużaw speċifikament il-lingwi. Id-dominji jistgħu jiġu identifikati b'mod ftit jew wisq fin. Bħala punt ta 'tluq, nistgħu nibdew b' oqsma ewlenin bħall - 'edukazzjoni', 'sistema ġudizzjarja', 'amministrazzjoni u servizzi pubbliċi', 'media', 'kultura', 'attività ekonomika' u 'ħajja soċjali'.

2. Sfera, litiddistingwi bejn politiki mmirati primarjament lejn l-użu ta' lingwi fl-isfera privata, pubblika jew statali.

3. Effetti fuq il-benesseri, li jiddistingwu bejn miżuri li jiffukaw primarjament fuq l-allokazzjoni effiċjenti tar-riżorsi jew id-distribuzzjoni ekwa tar-riżorsi.

4. Il-miri variable, jiġifieri l-varjabbli li bihom il-politika hija maħsuba li tiffunzjona: il-biċċa l-kbira tal-miżuri tal-politika lingwistika jiffukaw fuq il-kapaċità tan-nies li jużaw il-lingwa (jiġifieri, il-ħiliet tagħhom), l-opportunitajiet li għandhom biex jużawha (pereżempju, kemm tista' tagħmel dan?), u indikatur tax-xewqa reali tan-nies li jużaw il-lingwa minoritarja.

5. Il-ħtieġa ekonomikata 'l-oġġetti tal-politika. Din in-natura ekonomika tista 'titqassam f'subdimensjonijiet bħal 'oġġetti' v. 'servizzi', 'benefiċċji' v. 'spejjeż',jew'inputs' v. 'outputs'v. finali 'riżultati'ta' miżura ta' politika). In-natura ekonomika hija kunċett wiesa' li jinkludi mhux biss valuri materjali jew finanzjarji, iżda wkoll valuri simboliċi.

6. L-istrument, li jiddistingwi bejn "ordni u kontroll", li jikkaratterizzapolitiki obbligatorji (eż. meta jridu jiġu pprovduti traduzzjonijiet ta' proċedimenti ġudizzjarji) u "inċentivi", fejn l-atturi huma mħeġġa jużaw ċerti lingwi (eż. jekk l-uffiċjali jirċievu bonus jekk isiru bilingwi).

7. T ype, li tiddistingwi bejn l-ippjanar tal-corpus u l-ippjanar tal-istatus (regolamenti dwar il-pożizzjoni ta' lingwi differenti fir-rigward ta' xulxin, pereżempju f'termini ta' rikonoxximent uffiċjali, użu fis-sistema edukattiva, fis-suq tax-xogħol, eċċ.).

8. L-orjentazzjoni intralingwistika tal-intervent (eż., użu orali v.miktub; l-għażla tas- sistema tal-kitba, l-ortografija tar- riforma, l- iżvilupp leksikugrafiku jew terminoloġiku, eċċ.).

Illustrazzjonijiet u evidenza

Minħabba l-preżenza ta' popolazzjoni kbira mwielda barra l-pajjiż u soċjoekonomikamentdiversa, il-belt ta' Ġinevra hija multilingwi ħafna, għalkemm l-unika lingwa uffiċjali tagħha hija l-Franċiż. Il-politika tal-belt hija li tqajjem l-għarfien tat-tfal dwar l-edukazzjoni preprimarja (li hija ssussidjata mill-belt). Il-politika qed tiġi implimentata bħala parti mill- *Proġett tal-Qawmien tal-Lingwa*, li jinkludi posters, stejjer, kant u attivitajiet oħra li jippermettu lit-tfal jiskopru l-lingwirrakkontati fil-klassi (Candelier, 2003).

Bħala miżura ta' politika lingwistika, il- *proġett ta' qawmien tal-lingwa jista' jiġi* kkaratterizzat kif ġej:

1. It-taqsima: edukazzjoni (qabel l-iskola)

2. Sfera: prinċipalment l-Istat (il-"qawmien tal-lingwa" huwa pprovdut fi stabbilimentiappoġġjati mill-muniċipalità)

3. Il - Benesseri — Effetti: distribuzzjoni prinċipalment (rikonoxximent ta' dinjità ugwali tal-lingwi)

4. Varjabbli fil-mira: iffukat primarjament fuq l-attitudnijiet tat-tfal lejn id-diversità lingwistika

5. Natura ekonomika: forniment ta' servizz mhux tas-suq

6. Strument: prinċipalment "ordni ukontroll" (il-persunal huwa mħeġġeġ ħafna biex juża l-Lingwa Awakening; tfal jew ġenituri ma jistgħux jirtiraw)

7. Tip: status lingwistiku

8. Orjentazzjoni intra-lingwistika: prinċipalment orali, alternattivament bil-miktub-riċettiva

Implikazzjonijiet politiċi

Huwa utli li jiġu deskritti miżuri ta' politika bl-użu ta' sett ta' dimensjonijiet kbar biżżejjed biex:

► tidentifika l-implikazzjonijiet ta' miżura proposta u tevita l-inkonsistenzi fiha;

► tiżgura l-konsistenza bejn il-miżuri differenti u, għalhekk, il-konsistenza tal-politika tal-lingwa kollha kemm hi;

► tidentifika b'mod korrett il-manifestazzjonijiet ta' kumplessità li jeħtieġ li jiġu kkunsidrati;

► tiffaċilita l-identifikazzjoni ta' miżuri preċedenti komparabbli għal monitoraġġ aktar rilevanti tal-effetti tal-politika l-ġdida;

► Jirrikonoxxi r -rwol tad-diversi atturi, fi ħdan l-amministrazzjoni u s-soċjetà ċivili,u jiffaċilita l-parteċipazzjoni tagħhom fit-tfassil u l-implimentazzjoni tal-politiki.

Għandu jitwaqqaf tim interdixxiplinari biex jikkaratterizza kull miżura ta' politika fil-pjan ta' azzjoni usa'.

Il-lingwi jsiru viżibbli bl-istazzjonar ta' sinjali ta' merħba multilingwi, bil-kitba ta' fuljetti ta' informazzjoni multilingwi għall-ġenituri u bit-tħeġġiġ tat-tfal biex jaqsmu ċertu kliem bil-lingwa materna tagħhom.
Il-lingwi jinstemgħu permezz ta' kanzunetti u rhymes (li l-persunal huwa mħeġġeġ jiġbor mingħand il-ġenituri)
Il-lingwi huma kantati: smigħ u kanzunetti kanzunetti f' diversi lingwi, it-tfal gradwalment jitgħallmu jidentifikawhom
Il-lingwijissejħu "s", bl-użu ta' kotba tal-istorjabilingwi li jippermettu l-użu ta' kliem minndiversi lingwi
Il-lingwi huma miktuba, u tinġibed l-attenzjoni tat-tfal, kemm jekk fil-klassi kif ukoll matul il-ħarġiet, għall-elementi tat-test miktuba f'lingwi differenti, possibbilment bl-użu ta' alfabetti differenti.
Il-lingwi jiċċirkolaw bejn l-iskola u l-ġenituri, kif ukoll bejn it-tfal, billi jsellfu kotba u CDs f'lingwi differenti.

EŻEMPJI TA' STRATEĠIJI TA' GĦARFIEN TAL-LINGWI FIL-KINDERGARTENS TA' ĠINEVRA.
Sors: ville-geneve.ch/themes/petite-enfance-jeunesse-loisirs/petite-enfance/eveil-langues

Referenzi u approfondiment:

Candelier, M. (2003) (Ed.). *Qawmien tal-lingwafl-iskola primarja. Evlang: reviżjoni ta' l-innovazzjoni Ewropea. Brussell: Minn Boeck.*

Cassels Johson, D. (2013). *Il-Politika tal-Lingwa*. Basingstoke: Palgrave Macmillan.

Gazzola, M. & Grin, F. (2017). Il-politika u l-evalwazzjoni tal-lingwa komparattiva. F'G. González Núñez & R. Meylaerts (Eds.), *Traduzzjoni u Politika Pubblika* (pp. 83–112). Londra: Routledge.

Hult, F. & Cassels Johnson, D. (2015). Metodi*ta' Riċerka fil-Politika u l-Ippjanar tal-Lingwi: Gwida Prattika*. Chichester, ir-Renju Unit: Wiley-Blackwell.

5 Kif jiġi identifikat u mkejjel l-iżvantaġġ lingwistiku?

Brian Carey, Andrew Shorten, l- Università ta' Limerick

Sfida ewlenija għall-politiki pubbliċi biex jippromwovu l-mobilità u l-inklużjoni hija li jinstabu modi kif jiġu indirizzati l-iżvantaġġi soċjali minħabba l-ħiliet lingwistiċi taċ-ċittadini. Kultant ikun faċli li wieħed jagħraf meta n-nies ikunu żvantaġġati għal raġunijiet ta' lingwa, bħal meta l-immigranti li ma jitkellmux il-lingwa dominanti ma jkunux jistgħu jipparteċipaw fil-ħajja pubblika. Madankollu, minħabba li xi żvantaġġi lingwistiċi mhumiex viżibbli minnufih, hemm bżonn ta' qbil wiesa' dwar kif għandhom jiġu identifikati u mkejla.

X'tgħidilna r — riċerka?

Ix-xogħol teoretiku mwettaq taħt il-proġett MIME jissuġġerixxi li hemm modi differenti ta' kif jiġu identifikati u mkejla l-iżvantaġġi lingwistiċi (Carey, li jmiss; Tqassar, 2017). Approċċ intuwittiv huwa li jiġi eżaminat in-numru ta 'nies li magħhom xi ħadd jista' jikkomunika b'mod effettiv. Insejħulu dan il-mudell ta' opportunità ta' komunikazzjoni, u jista' jkun indikatur utli għal dawk li jieħdu d-deċiżjonijiet, peress li l-iżvantaġġi soċjali u l-opportunitajiet potenzjali ta' komunikazzjoni ta' spiss huma korrelatati b'mod negattiv. Madankollu, dan il-mudell jista' wkoll ikun qarrieqi, peress li xi ħadd jista' jikkuntenta ruħu bis-sitwazzjoni tiegħu anki jekk ikun kapaċi jikkomunika ma' relattivament ftit nies. Biex insolvu din il-problema, nistgħu minflok nużaw Mudell ta' Sodisfazzjon tal-Preferenzi, li jgħid li persuna tinsab fi żvantaġġ lingwistiku jekk ma tkunx tista' tagħmel dak li trid għal raġunijiet lingwistiċi, bħal meta persuna ma tkunx tista' tikseb xogħol sodisfaċenti fil-qasam ta' impjieg preferut tagħha minħabba li ma jkollhiex ħiliet fil-lingwa barranija. Madankollu, dan l-approċċ jista' wkoll ikun qarrieqi peress li jindika li dawk li huma sodisfatti bl-għażliet limitati mhumiex żvantaġġati.

Min-naħa l-oħra, din il-problema tista' tissolva billi n-nies jitqabblu skont il-kapaċità tagħhom li jaċċessaw lista ta'riżorsi jewriżultatisoċjalment aċċettati. Pereżempju, skont il-mudell tal-aċċess għar-riżorsi, il-fatt li jkun hemm opportunitajiet limitati ta' impjieg għal raġunijiet lingwistiċi huwa forma ta' żvantaġġ lingwistiku, irrispettivament mill-preferenzi jew l-opportunitajiet ta' komunikazzjoni, peress li wieħed huwa fi żvantaġġ meta mqabbel mal-kisba ta' riżorsa ġeneralment ivvalutata- dħul. Fl-istess ħin, il-mudell approċċ kapaċità sseħħ bl-istess mod, iżda minflok tistaqsi dak li persuna għandha jew hija kapaċi li tikseb, hija tistaqsi dak li huma kapaċi li jkunu u jagħmlu. Għalhekk, il-lista tagħha tikkonsisti f'riżultati bħal kontroll tajjeb tas-saħħa jew ambjentali, u tindika li l-iżvantaġġ lingwistiku jirriżulta minħabba li persuna, għal raġunijiet lingwistiċi, m'għandhiex il-libertà effettiva li tagħmel dawn l-affarijiet.

Illustrazzjonijiet u evidenza

It-tabella tiġbor fil-qosoruħud mill-attrazzjonijiet u n-nuqqasijiet ta 'kull mudell. Id-differenzi bejniethom jistgħu jintwerew billi jiġi kkunsidrat immigrant li ma jitkellimx il-lingwa lokali dominanti, iżda huwa madankollu sodisfatt bil-ħajja u x-xogħol tagħha. Filwaqt li l-ewwel żewġ mudelli jvarjaw dwar jekk humiex lingwistikament żvantaġġati, dawn l-aħħar tnejn se jaslu għal konklużjonijiet differenti skont ir-riżorsi u r-riżultati użati biex jitqabblu n-nies. Pereżempju, jekk jiġu inklużi riżorsi bħall-vuċi politika jew riżultati bħall-opportunità li wieħed jipparteċipa fil-ħajja pubblika, nistgħu nikkonkludu li hija żvantaġġata, minkejja n-nuqqas ta' sodisfazzjon tagħha.

I implikazzjonijietpolitiċi

Mudelli differenti jistgħu jkunu adattati għal skopijiet differenti. Pereżempju, il-mudell ta' opportunità ta' komunikazzjoni juża informazzjoni faċilment aċċessibbli u għalhekk jista' jkun xieraq li jiġi deċiż fejn għandhom jiġu mmirati l-programmi ta' tagħlim tal -lingwi b'maġġoranza. Min-naħa l-oħra, l-approċċ ibbażat fuq il-kapaċità jeħtieġ aktar informazzjoni, iżda jista' jgħin biex wieħed jifhem aħjar il-ħtiġijiet tal-gruppi vulnerabbli, bħall-immigranti anzjani li ma jitkellmux il-lingwa lokali. Fl-istess ħin, waħda mill-attrazzjonijiet tal-mudell tas-Sodisfazzjon ta' Preference hija li dan jista' jiskoraġġixxi l-implimentazzjoni ta' politiki li l-objettivi tagħhom mhumiex appoġġjati b'mod wiesa', iżda jista' jagħmel dan biss jekk dawk li jieħdu d-deċiżjonijiet ikollhom aċċess għal informazzjoni affidabbli u komprensiva dwar il-preferenzi reali taċ-ċittadini. Fl-aħħar nett, mudelli ta' approċċ għall-allokazzjoni u l-kapaċità tar-riżorsi huma l-aktar utli fil-valutazzjoni tal-ġustizzja ġenerali tal-arranġamenti lingwistiċi ta' soċjetà.

Għalkemm jista' jkun diffiċli li jintlaħaq kunsens soċjali wiesa' dwar ir-riżorsi jew ir-riżultati li għandhom jiġu inklużi u dwar kif għandhom jiġu kklassifikati, jista' madankollu jkun possibbli li jiġi stabbilit minimu soċjali billi jintlaħaq kunsens dwar xi wħud minnhom.

Referenzi u approfondiment:

Carey, B. (lijmiss). Il-mudell ta' sodisfazzjon preferenzjali tal-vantaġġ lingwistiku. *Reviżjoni*Kritika tal-Filosofija Soċjali u Politika Internazzjonali.

doi.org/10.1080/13698230.2016.1270905

Tqassar, A. (2017). Erba 'Kunċetti ta' żvantaġġ Lingwistika. *Ġurnal ta 'l-Iżvilupp Multilingwali u Multikulturali*, 38, 607–621.

Mudell	Definizzjoni	Benefiċċji	Żvantaġġi
Opportunitajiet ta' komunikazzjoni	A għandha vantaġġ lingwistiku fuq B meta A tkun tista' tikkomunika ma' aktar nies.	Intwittivi u għalhekk aċċettati b'mod wiesa'. Sempliċi biex tapplika.	Kultant kontrointuwittiv.
Sodisfazzjon tal-preferenzi	A tgawdi minn vantaġġ lingwistiku fuq B meta l-preferenzi ta' A jiġu ssodisfati, għal raġunijiet lingwistiċi, aktar.	Intwittivi u għalhekk aċċettati b'mod wiesa'. Ġustifikazzjoni morali qawwija.	Kultant kontrointuwittiv. Diffiċli biex tiġi applikata.
Aċċess għar-riżorsi	A għandu vantaġġ lingwistiku fuq B meta r-repertorju tal-lingwa ta' A joffrilu aċċess aħjar għal riżorsi importanti.	In-nies huma mqabbla skont l-istess kriterji, moralment sinifikanti u aċċessibbli għall-pubbliku.	Nuqqas ta' qbil soċjali dwar l-importanza relattiva tar-riżorsi. Jista' jkun diffiċli li tiġi applikata.
Approċċ ta' kapaċità	A għandha vantaġġ lingwistiku fuq B fejn ir-reġistru lingwistiku ta' A jiffaċilita t-twettiq ta' funzjonijiet umani ta' valur.	In-nies huma mqabbla skont kriterji identiċi, moralment sinifikanti, aċċessibbli pubblikament u aċċettati b'mod wiesa'.	Nuqqas ta' qbil soċjali dwar l-importanza relattiva tal-operazzjonijiet. Jista' jkun diffiċli li tiġi applikata

6 X'inhu "approċċ kumpless" għall-għażla u t-tfassil tal-politiki lingwistiċi?

Marco Civico, François Grin, Università ta' Ġinevra

L-adozzjoni ta' approċċ kumpless tfisser it-twessigħ tal-approċċ tradizzjonali għar-rabta bejn id-deċiżjonijiet ta' politika 'upstream' u r-riżultati'downstream' tagħhom. Filwaqt li tal-ewwel huma mfassla biex jaffettwaw lil dawn tal-aħħar (il-politiki għadhom isegwu ċerti għanijiet), ir-rabta bejniethom hija ġeneralment aktar kumplessa milli jassumu t-teoriji konvenzjonali. Fl-istess ħin, ir-realtajiet tal-qasam jistgħu jkunu differenti ħafna. Għal dawn iż-żewġ raġunijiet, m'hemm l-ebda politika unika, u approċċi kumplessi huma reazzjoni għal din l-isfida. Dan japplika għal kull tip ta' politika. Fil-fatt, il-"Linji Gwida għall-Valutazzjoni tal-Impatt" ippubblikati mill-Kummissjoni Ewropea fl-2009 diġà huma pjuttost espliċiti, u jiddikjaraw li l-implimentazzjoni u l-evalwazzjoni tal-politiki għandhom dejjem iqisu l-impatti ambjentali, ekonomiċi u soċjali, kif ukoll kwalunkwe fattur estern li jista' jkollu effetti pożittivi jew negattivi fuq il-politika. Madankollu, għalkemm il-kumplessità hija ta' spiss rikonoxxuta minn dawk li jfasslu l-politika, rarament tingħata definizzjoni formali, aħseb u ara qafas analitiku.

X'tgħidilna r — riċerka?

Ir-riċerka fit-teorija tal-kumplessità turi li l-mistoqsijiet tal-lingwa jissodisfaw numru ta' kriterji speċifiċi u għalhekk jitqiesu bħala mistoqsijiet kumplessi. Fost affarijiet oħra, il-problemi lingwistiċi għandhom dinamika mhux lineari (eż., proċessi bħall-kisba tal-lingwa, it-tnaqqis fil-lingwa, u ż-żamma tal-lingwa jistgħu jaċċelleraw jew inaqqsu r-ritmu, u xi kultant ireġġgħu lura). Huma kkaratterizzati minn loops ta' feedback (ħsieb dwar l-użu ta' lingwa li tagħlef lilu nnifsu) u għandhom karatteristiċi differenti f'livelli differenti ta' aggregazzjoni (pereżempju, il-ħtiġijiet ta' komunikazzjoni ta' persuna u dawk ta' kumpanija huma differenti).

Id-definizzjoni ta' pjan ta' intervent kumpless tfisser, fost affarijiet oħra, li jiġi rikonoxxut li l-kwistjonijiet tal-lingwa dejjem iqajmu kwistjonijiet relatati ma' oqsma oħra bħas-sistema edukattiva, id-dispożizzjonijiet legali, l-iżviluppi demografiċi u tas-suq tax-xogħol. Il-politiki tal-lingwa dejjem ikollhom effetti sekondarji barra mill-isfera lingwistika. It-teorija tal-kumplessità tgħidilna li politika mmirata tajjeb u effettiva għandha tirrikonoxxi n-netwerks kumplessi li jorbtu l-kwistjonijiet tal-lingwa mal-kawżi u l-konsegwenzi mhux lingwistiċi.

Illustrazzjonijiet u evidenza

Il-politiki lingwistiċi xi kultant jonqsu milli jilħqu l-għan(ijiet) tagħhom minħabba n-nuqqas ta' kumplessità tagħhom; politiki integrati kumplessi ġeneralment imorru aħjar. Pereżempju, il-politika tal-lingwa Irlandiża ta' wara l-indipendenza hija ġeneralment meqjusa li kellha riżultati diżappuntanti fis-sens li kienet iffukata wisq fuq il-kuntest tal-iskola u prinċipalment varjanti mhux edukattivi mhux edukattivi (bħal attitudnijiet lejn il-lingwa Irlandiża). Min-naħa l-oħra, il-promozzjoni ta' Euskera fil-Pajjiż Bask kienet aktar ta' suċċess minħabba li l-pjan ta' politika tal-lingwa kien jinkludi mhux biss miżuri relatati mal-iskola, iżda wkoll korsijiet għall-adulti, il-ħolqien ta' istituzzjonijiet ad hoc u kampanji ta' sensibilizzazzjoni.

Implikazzjonijiet politiċi

Il-prinċipju ġenerali huwa li għandna niżviluppaw politiki "kumplessi daqs il-kwistjonijiet li jindirizzaw". Dan jissarraf f'xi linji gwida prattiċi għall-politiki li jinvolvu l-lingwa.

Matul il-fażi tal-għażla u d-disinn:

► Il-kwistjonijiet tal-lingwa qatt ma huma "biss" problemi lingwistiċi. Qabel ma tiġi żviluppata strateġija ta' intervent, għandu jitwaqqaf grupp interdixxiplinari biex jivvaluta sa fejn il-kwistjoni inkwistjoni tkopri oqsma differenti, biex jivvaluta l-livell ta' kollaborazzjoni meħtieġ u biex jidentifika sett ta' indikaturi kumplessi meħtieġa għall-monitoraġġ u l-evalwazzjoni.

► Il-pjan ta' azzjoni m'għandux ikun ibbażat biss fuq dixxiplini lingwistiċi. It-tim responsabbli għall-iżvilupp tiegħu għandu jkun interdixxiplinari, b'esperti li jaħdmu fuq il-kwistjoni lingwistika minn angoli differenti.

Matul u wara l-fażi ta' implimentazzjoni:

► il-politika għandha tiġi mmonitorjata biex jiġi vverifikat li l-programm qed jiġi implimentat b'mod korrett u biex jiġi vverifikat li hemm fluss adegwat ta' informazzjoni bejn is-servizzi differenti, sabiex jiġi żgurat aġġustament kostanti. Ir-riċerka dwar il-kumplessità turi li l-bidla ma sseħħx fuq bażi regolari. Perjodi twal mingħajr bidla jistgħu jalternaw b'bidliet f'daqqa u drammatiċi (f'"punti kritiċi").

► evalwazzjoni ex-post għandha tkun parti mit-tfassil ġenerali. Għandha tivvaluta l-impatt dirett tal-politika kif ukoll l-effetti tagħha fuq varjabbli mhux lingwistiċi, sabiex tidentifika b'mod aktar sistematiku l-effetti mhux mistennija jew mhux intenzjonati (jew in-nuqqas tagħhom).

Il-proċess huwa miġbur fil-qosor fid-dijagramma ta' hawn taħt.

Referenzi u approfondiment:

Il-Kummissjoni Ewropea (2009). *Linji Gwida għall-Valutazzjoni tal-Impatt*. SEC (2009) 92.

Geyer, R. & Cairney, P. (Eds.) (2015). *Manwal dwar il-Kumplessità u l-Politika Pubblika*. Cheltenham: Edward Elgar.

Gazzola, M. & Grin, F. (2017). Il-politika u l-evalwazzjoni tal-lingwa komparattiva. F'G. González Núñez & R. Meylaerts (Eds.). *Traduzzjoni u Politika Pubblika* (p. 83–112). Londra: Routledge.

Sala, G. (2011). *Kumplessità, Istituzzjonijiet u Politika Pubblika. Teħid ta' Deċiżjonijiet Aġli f'Dinja Turbulenti*. Cheltenham: Edward Elgar.

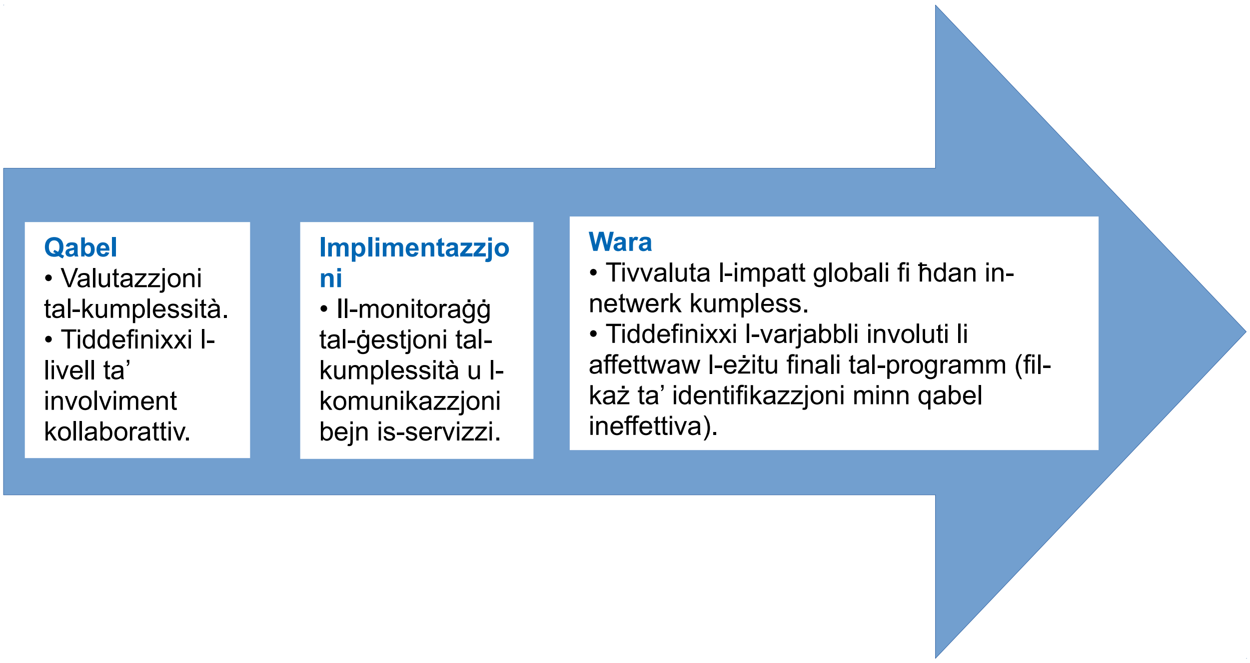

7 Għaliex it-tbassir demo-lingwistiku għandu jinforma l-għażliet tal-politika lingwistika?

László Marácz, Universiteit van Amsterdam

F'ħafna mid-diskors akkademiku u pubbliku Ewropew, jidher ovvju li lingua franca trid tiddomina u tkun l-Ingliż. Minbarra l-karatteristiċi problematiċi ta' kwalunkwe forma ta' eġemonju lingwistiku (tkun xi tkun il-lingwa dominanti), kostellazzjonijiet ġeopolitiċi li jibdlu l-poter mhux neċessarjament jiffavorixxu dan ix-xenarju — inkluża l-espansjoni kontinwa tal-Ingliż globali. Il-pożizzjoni emonika tal-lingwa Ingliża ġejja mill-influwenza dejjem tikber tal-pajjiżi li jitkellmu bl-Ingliż fis- seklu 20 (Phillipson, 2009). Fis-seklu 21, madankollu, din id-dominazzjoni politika u ekonomika hija mistennija li tonqos, u mhuwiex ċar li r-rwol tal-Ingliż se jibqa' mhux ikkontestat.

X'tgħidilna r — riċerka?

Is-seklu 20 irawwem l-espansjoni politika u kummerċjali tal-pajjiżi li jitkellmu bl-Ingliż. Il-kummentaturi argumentaw li l-pożizzjoni tal-Ingliż se tiġi ddubitata minħabba l-fatt li d-dominazzjoni dinjija tal-Istati Uniti qabżet il-quċċata tagħha fil-bidu tas-seklu 21 (Moul u Morris, 2003 Ostler, 2006). Ostler (2010) tissuġġerixxi wkoll li l-iżvilupp tat-teknoloġiji tal-lingwa, b'mod partikolari t-traduzzjoni awtomatika, se jdgħajjef ir-rilevanza ta' lingua franca globali. Dan se jiftaħ il-possibbiltà għal lingwi oħra ta' komunikazzjoni usa' biex jiksbu status globali ta' lingua franca jew, tal-inqas, biex iżommu l-pożizzjoni tagħhom bħala fattur importanti fil-komunikazzjoni mil-lingwa franka fil-livell reġjonali, inkluż it-territorju tal-Unjoni Ewropea (UE). L-evoluzzjoni gradwali tal-bilanċ tal-poter ġeopolitiku x'aktarx twassal għal żieda fl-influwenza fuq l-affarijiet dinjija ta' ċerti stati jew konsorzji ta' stati.

Il-piż demokratiku tal-UE qed jonqos, iżda għadu attur ekonomiku ewlieni. Gruppi oħra ta' Stati, bħall-Organizzazzjoni ta' Kooperazzjoni ta' Shanghai jew l-Unjoni Ewrasjatika, x'aktarx li jiksbu aktar influwenza. L-influwenza dejjem tikber ta' dawn l-organizzazzjonijiet fl-affarijiet dinjija timplika wkoll li l-lingwi u l-kunċetti tal-politika tal-lingwa tagħhom x'aktarx li jsiru aktar importanti fuq medda twila ta' żmien.

Illustrazzjonijiet u evidenza

Għadd ta' lingwi usa' ta' komunikazzjoni diġà qed jikkompetu mal-Ingliż globali għall-istatus ta' lingua franca (reġjonali). Fir-reġjuni preċedenti tal-Unjoni Sovjetika, ir-Russu għadu jintuża bħala lingua franca reġjonali. Pajjiż bħall-Kazakistan fl-eks orbita Sovjetika u Russa attwali adotta politika uffiċjali tal-lingwa trilingwi li tippromwovi status ugwalment importanti għall-Kazakistan, l-Ingliż u r-Russu. Iż-żewġ lingwi uffiċjali tal-Kooperazzjoni Militari ta' Shanghai li jkopru t-territorju tal-parti tal-Lvant tal-kontinent Ewrasjan huma r-Russu u l-Mandarin Ċiniż. Bi kważi 900 miljun, il-Mandarin Ċiniż huwa bil-bosta l-aktar kelliem nattiv (madwar tliet darbiet aktar mill-Ingliż fil-preżent). Il-Franċiż jibqa' l-lingwa franka ewlenija fil-biċċa l-kbira tal-istati kolonjali Franċiżi preċedenti fil-kontinent Afrikan, bi projezzjonijiet demografiċi li jistabbilixxu l-għadd ta' kelliema Franċiżi bejn 370 u 770 miljun sal-2060; u l-Ispanjol bħala lingua franca għandu rwol vitali ta' komunikazzjoni madwar il-kontinent Amerikan, inkluż, wara l-migrazzjoni u l-evoluzzjoni demolingwistika, fl-Istati Uniti. Lingwi importanti oħra ta' komunikazzjoni usa', bħall-Ħindi, il-Malay u l-Portugiż, jistgħu jiżdiedu wkoll mal-lista ta' kompetituri reġjonali bl-Ingliż globali.

Implikazzjonijiet politiċi

Fil-qosor, l-iżviluppi ġeopolitiċi globali għandhom iwassluna biex nantiċipaw l-użu ta' diversi lingua franca reġjonali jew globali, inkluż l-Ingliż, iżda wkoll għadd ta' lingwi oħra, inklużi l-Mandarin Ċiniż, Spanjol, Għarbi, Ħindi, Russu, Bengali, Malay, Portugiż, Urdu, Ġappuniż, Franċiż, Ġermaniż, Persjan u Javanese. Fit-tabella ta' hawn fuq, dawn il-lingwi huma kklassifikati skont in-numru totali ta' kelliema, huwa ċar li n-numru ta' "kelliema ta' lingua franca", u b'hekk ta' "kelliematotali", huwa approssimattiv ħafna.

Minbarra l-għadd ta' kategoriji differenti ta' kelliema, id-distribuzzjoni ġeografika u l-konċentrazzjoni tal-lingwi f'kompetizzjoni jgħoddu wkoll, kif ukoll il-prestiġju u l-istatus tagħhom. L-interazzjoni kumplessa ta' fatturi politiċi, ekonomiċi u demografiċi li jsawru d-dinamika tal-lingwa tissuġġerixxi li għandha titqies firxa wiesgħa ta' lingwi f'politika lingwistika għall-Ewropa orjentata lejn il-futur.

L-Istati Membri tal-UE jistgħu jagħtu aktar spazju lil-lingwi msemmija hawn fuq fil-kurrikuli tal-iskejjel, b'mod partikolari billi ma jillimitawx il-politika tal-edukazzjoni tal-lingwa tagħhom għat-tagħlim ta' lingwa materna u l-Ingliż biss. Dan l-approċċ aktar miftuħ

huwa konformi mar-rakkomandazzjoni fil-COM (2008/566: 7) li t-tagħlim tal-lingwi usa' tal-komunikazzjoni huwa rilevanti biex tingħata spinta lill-kompetittività u jitjiebu l-opportunitajiet fl-isferi kummerċjali globali.

Referenzi u approfondiment

Il-Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej (2003). Komunikazzjoni mill-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni, 2003 — Il- *Promozzjoni tat-Tagħlim tal-Lingwi u d-Diversità Lingwistika: Pjan ta' Azzjoni 2004–2006*.COM (2003) 449 finali.

Il-Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej (2008). Komunikazzjoni mill-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni: Il-multilingwiżmu: vantaġġ għall-Ewropa u impenn komuni. COM (2008) 566 finali. Brussell: 18.9.2008.

Il-Kummissjoni Ewropea (Frar 2006). L-Ewropej u l-Lingwi tagħhom, Ewrobarometru Speċjali 243 https://webgate.ec.europa.eu/ebsm/api/public/deliverable/download?doc=true&deliverableId=37732

Il-Kummissjoni Ewropea (Ġunju 2012). L-Ewropej u l-Lingwi tagħhom, l-Ewrobarometru Speċjali 386 https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/1049

Moul, J. & Morris, M. A. (2003). *Lingwi f'Dinja li qed tiġi globalizzata.* Cambridge: Cambridge Università Press.

Ostler, N. (2006). *Imperi tal-Kelma: Storja tal — Lingwa tad — Dinja*. Londra: Harper Perennial.

Ostler, N. (2010). *L-aħħar Lingua Franca: Sakemm il-Ritorn ta 'Babel*. New York: Walker.

Phillipson, R. (2009). L-*Imperializmu lingwistiku kompla*. New York: Routledge.

Lingwa	Total ta' kelliema (M)	Kelliema tal-lingwa materna (M)	Kelliema lingua franca (M)
1 L-Ingliż	1143	331	812
2 Mandarin Ċiniż	1051	873	178
3 L-Ispanjol	389	329	60
4 Għarbi	346	206	140
5 Il-Ħindi	302	182	120
6 Ir-Russu	254	144	110
7 Bengali	250	181	69
8 Il-Malasja/l-Indoneżja	202	55	147
9 Il-Portugiż	193	178	15
10 Urdu	154	61	93
11 Il-Ġappuniż	126	125	1
12 Il-Franċiż	118	68	50
13 Ġermaniż	118	90	28
14 Persjan	109	36	73
15 Javanese	85	85	0

Klassifikazzjoni tal-lingwi skont l-għadd totali ta' kelliema (adattat minn Ostler, 2017:227)

8 It-tagħlim tal-lingwi barranin kif jinfluwenza l-ispejjeż tal-migrazzjoni?

Michele Gazzola, Torsten Templin, Bengt-Arne Wickström, Humboldt-Universität zu Berlin

L-ekonomija tissuġġerixxi li l-mobilità tal-kapital u tax-xogħol tikkontribwixxi għal distribuzzjoni aħjar tar-riżorsi u b'hekk għall-effiċjenza ekonomika. Il-mobilità tax-xogħol, b'mod partikolari, tgħin biex jitnaqqsu d-differenzi fir-rati ta' qgħad strutturali bejn ir-reġjuni. Madankollu, f'kuntesti lingwistikament differenti bħall-UE, in-nuqqas ta' għarfien adegwat ta' lingwi barranin jista' jfixkel il-mobilità tax-xogħol. It-tagħlim ta' lingwa ġdida jiswa ħafna flus u jista' jinfluwenza l-għażliet tal-mobilità. Il-politika lingwistika tista' tgħin lill-individwi jnaqqsu dawn l-ispejjeż filwaqt li tippromwovi l-inklużjoni.

X'tgħidilna r — riċerka?

It-teorija ekonomika ġeneralment immudellat l-għażla ta' persuna li temigra wara paragun tal-benefiċċji u l-ispejjeż. Dawn il-benefiċċji u l-ispejjeż mhumiex neċessarjament finanzjarji u jistgħu jinkludu aspetti mhux finanzjarji, bħall-prossimità mal-membri tal-familja jew il-ħbieb jew ambjent aktar sikur għat-tfal, iżda għall-fini ta' din id-diskussjoni, ejjew niffukaw fuq il-parti finanzjarja tat-tqabbil (mhux qed nitkellmu dwar każijiet estremi ta' refuġjati u dawk li jfittxu l-asil, u lanqas il-każ ta' mobilità għal żmien qasir). In-nies huma mħeġġa jiċċaqilqu lejn pajjiż ieħor jekk *id-differenza bejn id* -dħul mistenni, nett mill-benefiċċji fiskali u soċjali (u aġġustat għad-differenzi fl-għoli tal-ħajja) fil-pajjiż tad-destinazzjoni u fil-pajjiż tal-oriġini tkun akbar mis-somma tad-diversi spejjeż tal-migrazzjoni. Il-benefiċċji jistgħu jinkludu assigurazzjoni tas-saħħa b'xejn jew it-trobbija tat-tfal. Dawn l-ispejjeż jistgħu jinkludu spejjeż espliċiti tal-ivvjaġġar jew tad-dħul iddeterminati mill-politika tal-migrazzjoni tal-pajjiż destinatarju, kif ukoll spejjeż impliċiti bħad-distanza mill-qraba u l-ħbieb, preferenza għad-dar, spejjeż psikoloġiċi u spejjeż tat-tagħlim tal-lingwi.

Illustrazzjonijiet u evidenza

Id-data empirika minn pajjiżi differenti tal-OECD turi li l-ħiliet lingwistiċi huma determinanti statistikament sinifikanti tal-mudelli ta' migrazzjoni u li l-oriġini lingwistika tal-migranti hija importanti meta jintgħażel il-pajjiż ta' destinazzjoni (Chiswick u Miller, 2015). B'mod ġenerali, l-għarfien tal-lingwa uffiċjali tal-pajjiż ospitanti (jew bħala l-ewwel lingwa jew bħala t-tieni lingwa) huwa fattur importanti li jispjega l-kompożizzjoni u l-firxa tal-flussi migratorji. Fl-Ewropa, pereżempju, li wieħed jitkellem il-lingwa ewlenija ta' pajjiż iżid kważi b'ħamsa l-probabbiltà ta' emigrazzjoni lejn dak il-pajjiż. Il-politika lingwistika tista' taffettwa l-ispejjeż tal-lingwa. Il-politika tal-lingwa fil-pajjiż tal-oriġini tista' żżid l-esponiment għal-lingwa uffiċjali (jew waħda mil-lingwi uffiċjali) tal-pajjiż tad-destinazzjoni. It-tagħlim ta' lingwi barranin fis-sistema edukattiva jnaqqas l-ispiża medja tal-migrazzjoni lejn pajjiżi fejn dawn il-lingwi huma uffiċjali jew mitkellma b'mod wiesa', irrispettivament minn jekk iċ-ċittadini humiex ġenwinament interessati li jemigraw fil-ħajja adulta tagħhom. Il-politika lingwistika fil-pajjiż ta' destinazzjoni taffettwa l-ispejjeż tal-migrazzjoni b'żewġ modi differenti. Tista' ttejjeb l-esponiment tal-lingwa ta' wara l-migrazzjoni billi tipprovdi lill-migranti b'korsijiet tal-lingwa u ta' integrazzjoni aċċessibbli. Barra minn hekk, tista' tippermetti ċerti eċċezzjonijiet fl-użu tal-lingwa uffiċjali lokali f'ċerti forom amministrattivi, f'ċerti servizzi pubbliċi u f'ċerti setturi tas-suq tax-xogħol. Pereżempju, l-awtoritajiet pubbliċi jistgħu jużaw servizzi ta' traduzzjoni u interpretazzjoni biex jipprovdu formoli amministrattivi lill-uffiċċju tat-taxxa f'lingwi differenti u jimpjegaw interpreti fl-isptarijiet. L-awtoritajiet pubbliċi jistgħu jaċċettaw li ċerti gruppi ta' migranti (eż. persuni bi kwalifiki għolja) għandhom id-dritt li jaħdmu f'lingwa li mhijiex il-lingwa uffiċjali tal-pajjiż ospitanti għal ċertu perjodu ta' żmien. Pereżempju, għalliema barranin jistgħu jinħatru suġġett għall-iżvilupp ta' ħiliet lingwistiċi adegwati fil-lingwa lokali matul ċertu perjodu ta' żmien.

Mhux il-politiki lingwistiċi kollha huma ugwali jew jiksbu l-istess riżultati f'termini ta' mobilità u inklużjoni. Fil-maġġoranza l-kbira tal-pajjiżi tal-UE, pereżempju, l-Ingliż huwa l-ewwel lingwa barranija mgħallma fl-iskejjel. Huwa għalhekk irħas għaċ-ċittadini tal-UE li jivvjaġġaw lejn pajjiżi Ewropej fejn l-Ingliż huwa mitkellem b'mod wiesa', speċjalment fl-Irlanda u fir-Renju Unit. Dan jista' jwassal għal distorsjonijiet mhux mistennija fil-flussi tal-ħaddiema barranin fi ħdan is-suq tax-xogħol Ewropew. Il-pajjiżi li l-lingwa uffiċjali tagħhom ma tiġix mgħallma b'mod wiesa' barra mill-pajjiż spiss jinkoraġġixxu l-użu nazzjonali tal-Ingliż bħala t-tieni lingwa għal ċerti pożizzjonijiet professjonali, pereżempju fl-edukazzjoni għolja u fl-intrapriżi l-kbar. Madankollu, din l-għażla tista' toħloq problemi oħra f'termini tal-inklużjoni tal-

barranin fil-livell lokali, peress li tnaqqas l-inċentiv li wieħed jitgħallem il-lingwa dominanti tal-pajjiż jew tar-reġjun ta' destinazzjoni.

Implikazzjonijiet politiċi

Huma meħtieġa aktar miżuri fil-livell Ewropew u nazzjonali biex titnaqqas it-tensjoni bejn il-mobbiltà u l-inklużjoni. It-tagħlim ta' lingwa qabel ma wieħed imur barra mill-pajjiż u/jew immedjatament wara l-wasla fil-pajjiż ospitanti għandu jsir aktar aċċessibbli u irħas. L-ispejjeż jistgħu jinqasmu bejn l-Istati Membri, pereżempju permezz ta' żieda fl-użu tal-fondi strutturali tal-UE. Il-forniment mis-servizz pubbliku ta' formoli f'aktar lingwi u l-użu ta' direttorji multilingwi fuq il-post tax-xogħol jistgħu jiġu appoġġati wkoll.

Id-diversifikazzjoni tal-varjetà ta' lingwi mgħallma fis-sistema edukattiva, minflok ma tiffoka fuq lingwa waħda, tkompli ttejjeb il-mobbiltà. Ir-riċerka empirika turi li mhijiex biss il-ħakma tal-lingwa dominanti tal-pajjiż destinatarju li tgħodd, iżda wkoll id-distanza lingwistika bejn dik il-lingwa u l-lingwi diġà magħrufa mill-migranti. L-iżvilupp ta' direttorji tal-lingwi li jinkludu lingwi li jappartjenu għal familji ta' lingwi differenti (eż. il-Ġermaniż, ir-Romesk u l-Islava) minflok lingwi li jappartjenu għall-istess familja jista' jippromwovi l-mobbiltà u l-inklużjoni.

Referenzi u approfondiment

Aparicio Fenoll, A. & Kuehn, Z. (2016). Il-profiċjenza fil-lingwa barranija trawwem il-migrazzjoni ta' individwi żgħażagħ fl-Unjoni Ewropea? F'Gazzola, M. & Wickström B.-A. (Eds.) *L-Ekonomija tal-Politika tal-Lingwi* (p. 331–356). Cambridge: MIT Press.

Burckhardt, T. (fl-istampa). Iċ-ċaħda lingwistika u l-mobilità tal-forza tax-xogħol fl-Ewropa. F'Gazzola, M., Templin, T., & Wickström, B.A. (Eds.). *Il-Politika tal-Lingwi u l-Ġustizzja Lingwistika: Approċċi Ekonomiċi, Filosofiċi u Soċjolingwistiċi.* Berlin: Springer.

Chiswick, B. R. & Miller P. W. (2015). Il-migrazzjoni internazzjonali u l-ekonomija tal-lingwa. F'B. R. Chiswick & P. W. Miller (Eds.) *Manwal tal-Ekonomija tal-Migrazzjoni Internazzjonali* (pp. 211–269). Amsterdam: It-Tramuntana tal-Olanda.

9 X'inugwaljanzi soċjoekonomiċi bejn kelliema ta' lingwi differenti jeħtieġ li jiġu indirizzati mill-politiki pubbliċi?

Brian Carey, Andrew Shorten, l- Università ta' Limerick

L-inklużjoni u l-mobilità jistgħu jiġu kompromessi mill-inugwaljanzi soċjali u ekonomiċi li jseħħu minħabba li n-nies għandhom ħiliet lingwistiċi differenti. Pereżempju, jekk min iħaddem jippremja l-familjarità mal-lingwi dominanti lokali jew mal-lingwi globali bħall-Ingliż, il-kelliema kompetenti ħafna tagħhom spiss ikollhom opportunitajiet aħjar għall-impjieg u l-promozzjoni. Madankollu, peress li mhux l-inugwaljanzi lingwistiċi kollha jikkostitwixxu inġustizzja soċjali, għandna bżonn il-prinċipji tal-ġustizzja soċjali biex nispjegaw x'inhuma l-inugwaljanzi importanti, għaliex huma, u liema huma l-aktar importanti.

X'tgħidilna r — riċerka?

Riċerkaturi empiriċi identifikaw ħafna inugwaljanzi minħabba l-lingwa. Pereżempju, il-profiċjenza f'xi lingwi tista' tattira primjum tal-paga, il-kelliema nattivi jista' jkollhom opportunitajiet aħjar għall-promozzjoni jekk jidhru inqas eżitanti jew simpatetiċi fuq il-post tax-xogħol tagħhom, u li jitkellmu lingwa użata ħafna jistgħu jiftħu l-bieb għal istituzzjonijiet li joffru benefiċċji bħal universitajiet u netwerks tal-karrieri (għal sommarju, ara t-Tqassir, 2017). Barra minn hekk, il-ħiliet lingwistiċi jistgħu jaffettwaw ukoll il-kapaċità ta' persuna li tinnaviga istituzzjonijiet soċjali, kummerċjali u pubbliċi kumplessi, tibni relazzjonijiet, taċċessa l-kura medika jew teżerċita b'mod effettiv id-drittijiet ċivili u politiċi (De Schutter u Ypi, 2012).

Għalkemm l-inugwaljanza fiha nnifisha kultant titqies bħala oġġezzjonabbli, ħafna nies jemmnu li mill-inqas xi wħud mill-inugwaljanzi minħabba l-lingwa huma moralment ħielsa, bħall-benefiċċji professjonali li persuna tikseb mill-għażla li tinvesti fit-tagħlim tal-lingwi, jew l-opportunitajiet limitati biex tipparteċipa fil-ħajja pubblika li jgħix ħaddiem temporanjament ibbażat f'pajjiż ieħor.

Fl-istess ħin, kważi kulħadd jaqbel li mill-inqas ċerti inugwaljanzi b'dimensjoni lingwistika għandhom jiġu indirizzati fl-ordni pubbliku. Għalhekk, għandna bżonn raġunijiet ibbażati fuq il-prinċipji biex jgħinuna nifhmu liema inugwaljanzi jeħtieġu azzjoni ta' rimedju, u r-riċerka tal-filosofi politiċi tista' tgħinna nifformulawhom.

Wieħed mill-prinċipji li nistgħu nużaw għal dan il-għan huwa l-prinċipju ta' suffiċjenza, li jinsisti li l-politika pubblika għandha tiżgura li kemm jista' jkun ftit nies jaqgħu taħt ċertu limitu (Francfort, 1987). Dan il-minimu soċjali jista' jiġi definit b'referenza għall-benesseri, id-dħul, il-punt sa fejn id-drittijiet tal-bniedem tagħha jiġu rispettati jew xi ħaġa oħra. Fi kwalunkwe każ, dak li huwa importanti huwa li jiġi żgurat li kulħadd ikollu "biżżejjed" affarijiet li huma importanti għalina. Prinċipju potenzjali ieħor huwa l-prinċipju ta' prijorità, li jirrakkomanda li l-politiki pubbliċi jagħtu prijorità biex jintlaħqu l-ħtiġijiet ta' dawk li huma l-inqas favoriti (Parfit, 1998). Dan il-prinċipju mhuwiex ibbażat fuq l-idea ta' minimu soċjali, iżda pjuttost jafferma li l-assistenza lin-nies hija aktar u aktar importanti, b'mod morali, minħabba li huma żviluppati ħażin. Għalhekk, jissuġġerixxi li titjib modest fis-sitwazzjoni ta' numru żgħir ta' persuni żvantaġġati huwa ta' importanza morali akbar minn titjib sinifikanti fis-sitwazzjoni ta' għadd kbir ta' persuni favoriti.

Illustrazzjonijiet u evidenza

F'dak li għandu x'jaqsam mal-inugwaljanzi lingwistiċi, il-prinċipju ta' suffiċjenza jimbuttana biex nindirizzaw l-inugwaljanzi li jista' jkollhom l-effett li jħallu xi nies taħt il-limitu.

Dan jista' jinkludi, pereżempju, l-għoti ta' servizzi ta' traduzzjoni sabiex l-immigranti jkollhom aċċess għas-servizzi pubbliċi jew programmi ta' taħriġ tal-lingwa biex ikunu jistgħu jiksbu aċċess għal xogħol utli. Biex jimplimentawha, iċ-ċittadini se jkollhom jiddeċiedu dwar limitu għas-soċjetà tagħhom. Huma jistgħu jippreferu definizzjoni purament ekonomika, pereżempju billi jiżguraw li ħadd ma ma jkunx jista', għal raġunijiet lingwistiċi, jiżgura dħul suffiċjenti. Sabiex jinkiseb dan, ikun meħtieġ li jiġu offruti programmi ta' tagħlim tal-lingwi għall-immigranti. Jew jistgħu jippreferu definizzjoni usa', pereżempju, billi jiżguraw li kulħadd ikollu opportunità effettiva li jeżerċita l-ħsibijiet u l-immaġinazzjoni tiegħu f'lingwa li tkun familjari għalih. Dan probabbilment ikun jeħtieġ is-sussidjar ta' prodotti kulturali f'lingwi minoritarji u jipprovdi opportunitajiet ta' impjieg għal kelliema b'lingwa minoritarja.

Fl-istess ħin, il-prinċipju tal-prijorità jeħtieġ li niffokaw fuq it-titjib tas-sitwazzjoni ta' dawk li bħalissa huma foqra, u b'hekk inpoġġu l-ħtiġijiet tagħhom fuq dawk ta' gruppi oħra aktar vantaġġati. Dan jista' jfisser, pereżempju, l-introduzzjoni ta' programmi ta' taħriġ tal-lingwa għall-immigranti reċenti li għandhom prospetti ħżiena ta' impjieg minħabba l-lingwa. Forsi b'mod

kontroversjali, din il-fehma tenfasizza li, bħala kwistjoni ta' prinċipju, irridu noqogħdu lura milli nimplimentaw politiki għall-benefiċċju tal-gruppi l-aktar favoriti, bħal kelliema ta' ċerti lingwi indiġeni, jekk nistgħu ntejbu s-sitwazzjoni ta' dawk li huma l-inqas favoriti.

Implikazzjonijiet politiċi

Kull prinċipju jista' jkun rilevanti f'xenarji ta' politika differenti. Pereżempju, il-prinċipju ta' suffiċjenza jista' jkun partikolarment rilevanti biex jiġi deċiż liema tipi ta' servizzi ta' traduzzjoni għandhom jiġu pprovduti u lil min. Fl-istess ħin, il-prinċipju ta' prijorità jista' jgħinna nallokaw riżorsi limitati bejn gruppi differenti b'talbiet f'kompetizzjoni, bħall-migranti u l-kelliema tal-lingwi minoritarji. Huwa essenzjali li ż-żewġ prinċipji ta' spiss jikkonverġu fuq rakkomandazzjonijiet simili fil-prattika, peress li l-iżgurar li kemm jista' jkun nies ikunu 'l fuq mil-limitu ta' suffiċjenza spiss jeħtieġ li tingħata prijorità lill-ħtiġijiet ta' dawk l-aktar żvantaġġati.

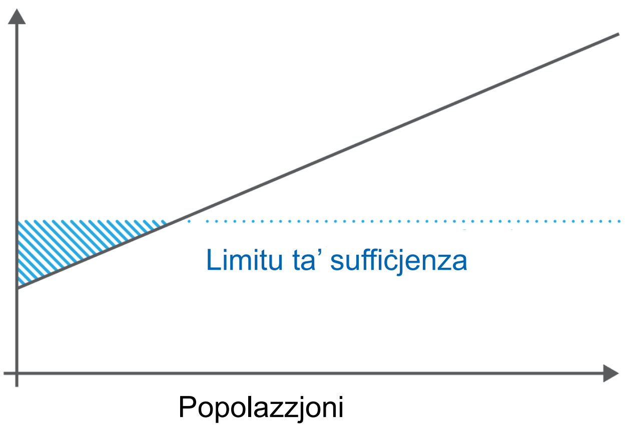

Referenzi u approfondiment

De Schutter, H. & Ypi, L. (2012). Lingwa u Awguri. *Politika, Filosofija & ekonomija*, 11, 357–381.

Frankfurt, H. (1987). Ugwaljanza bħala Ideal Moral. *Etika*, 98, 21–42.

Parfit, D. (1998). Ugwaljanza u Prijorità. F'A. Mason (Ed.), *Ideals of Equality* (pp. 1–20), Oxford: Publishing Blackwell.

Tqassar, A. (2017). *Erba' Kunċetti ta' Żvantaġġ Lingwistiku*. Ġurnal tal-Iżvilupp Multilingwali u Multikulturali, 38, 607–621.

10 F’liema lingwi għandha tingħata l-kura tas-saħħa?

Brian Carey, Andrew Shorten, l- Università ta’ Limerick

Persuni li ma jafux lingwa lokali dominanti jistgħu jsibuha diffiċli biex jaċċessaw il-kura tas-saħħa jekk ikun diffiċli għalihom li jidentifikaw u jikkomunikaw mas-servizzi mediċi kkonċernati. Fl-istess ħin, il-kelliema tal-lingwi minoritarji jistgħu jsibuha diffiċli biex jidentifikaw u jużaw is-servizzi mediċi rilevanti fil-lingwa preferuta tagħhom. Persuna meta hija intitolata, fi kwistjonijiet ta’ ġustizzja, għall-forniment pubbliku ta’ servizzi tas-saħħa f’lingwa partikolari?

X’tgħidilna r — riċerka?

Il-kwalità tas-saħħa ta’ persuna tista’ tiġi kompromessa jekk ikollha diffikultà biex taċċessa l-kura tas-saħħa b’lingwa li tifhem. Pereżempju, fil-kura ta’ emerġenza, in-nuqqas ta’ interpreti professjonali għandu impatt sinifikanti fuq il-fehim tal-pazjenti tal-kundizzjoni tagħhom (Baker et al., 1996). Barra minn hekk, anke għall-persuni li jafu lingwa dominanti, il-komunikazzjoni mal-professjonisti tas-saħħa hija diffiċli jekk ma jifhmux it-termini mediċi (Schyve, 2007) u b’riżultat ta’ dan, in-nies jistgħu jkunu aktar probabbli li jsofru minn problemi tas-saħħa jekk ma jkollhomx fiduċja fil-lingwa dominanti. Pereżempju, studju Awstraljan sab li depressjoni wara t-twelid kienet aktar komuni fl-ommijiet Ċiniżi milli fil-popolazzjoni ġenerali għal din ir-raġuni, għalkemm din il-kundizzjoni hija virtwalment mhux magħruf fiċ-Ċina (Chu, 2005), u d-diffikultajiet ta ‘komunikazzjoni jistgħu jkunu parti mill-ispjegazzjoni. Għalhekk, diversi politiki tal-lingwa jistgħu jkunu meħtieġa biex jissodisfaw il-ħtiġijiet tas-saħħa tal-individwi, bħall-forniment ta’ servizzi ta’ traduzzjoni u interpretazzjoni, servizzi soċjali u tal-kura tas-saħħa favur il-minoranzi, u appoġġ għat-tagħlim tal-lingwi.

Minbarra li jkollhom aċċess għal kura tas-saħħa adegwata, huwa importanti wkoll li ħafna nies ikollhom aċċess għas-servizzi mediċi fil-lingwa preferuta tagħhom, anke jekk ikunu kelliema kompetenti ta’ lingwa dominanti. Pereżempju, ikkunsidra resident ta’ Kerry Gaeltacht, reġjun li jitkellem bl-Irlandiż tal-Lbiċ tal-Irlanda, li jsib li għandha tuża l-Ingliż biex tikkomunika mat-tabib lokali tagħha. L-interessi tagħha huma mminati minħabba li ma tistax taċċessa servizz pubbliku importanti fil-lingwa preferuta tagħha, f’reġjun fejn l-Istat impenja ruħu li jippromwovih. Jista’ jidher li dan l-interess tal-aħħar huwa inqas moralment importanti minn dak imsemmi hawn fuq, peress li huwa inqas ta’ ħsara li jiġi miċħud l-aċċess għall-kura f’lingwa preferuta milli li ma jkunx hemm aċċess sħiħ għall-kura. Madankollu, meta jiġi deċiż kif għandhom jiġu allokati riżorsi pubbliċi limitati, iż-żewġ interessi mhux bilfors iridu jiġu bbilanċjati kontra xulxin. Minflok, approċċ aħjar huwa li wieħed jipprova jilħaq ftehim dwar l-istandards u l-prinċipji li huma xierqa għal kull tip ta’ interess.

Illustrazzjonijiet u evidenza

Minn naħa, kull persuna għandha interess morali sinifikanti f’saħħitha, u dak l-interess huwa importanti biżżejjed biex jiġġustifika d-dritt għas-saħħa. Peress li t-tgawdija ta’ dan id-dritt miċ-ċittadini se tiġi kompromessa jekk ma jkunux jistgħu jaċċessaw il-kura tas-saħħa f’lingwa li jifhmu, hemm raġunijiet b’saħħithom għall-ġustizzja biex takkomoda l-kelliema tal-lingwi minoritarji billi tipprovdi servizzi ta’ traduzzjoni u interpretazzjoni. min-naħa l-oħra, l-għoti ta’ servizzi ta’ traduzzjoni u interpretazzjoni ma jilħaqx dak li jeħtieġu xi kelliema b’lingwa minoritarja, jiġifieri l-forniment ta’ servizzi tas-saħħa mingħajr intermedjarji fil-lingwa tagħhom stess.

Jekk ma jkunx possibbli li tiġi pprovduta kura tas-saħħa f’kull waħda mil-lingwi mitkellma f’soċjetà, iċ-ċittadini għandhom jiddeċiedu liema lingwi għandhom jużaw għal dan il-għan. Dawn id-deċiżjonijiet għandhom jirrispettaw il-kelliema ta’ lingwi differenti bħala ugwali u m’għandhomx iċaħħdu lill-kelliema b’lingwi minoritarji mill-aċċess għas-servizzi tas-saħħa fil-lingwa tagħhom għal raġunijiet ekonomiċi biss. Mod kif il-kelliema ta’ lingwi differenti jiġu ttrattati bl-istess mod huwa billi jiġi offrut l-istess livell ta’ adattament per capita għal-lingwi differenti mitkellma fis-soċjetà (Grin & Vaillancourt, 2015), pereżempju billi jiġu pprovduti servizzi tal-kura tas-saħħa f’lingwi minoritarji skont il-prinċipju ta’ “meta n-numru-jiġġustifika” (Patten, 2014). Dan jista’ jsir jew fuq bażi reġjonali, pereżempju jekk minoranza tkun ġeografikament ikkonċentrata jew fuq bażi ġenerika, sabiex il-kelliema jkollhom aċċess għall-kura tas-saħħa bil-lingwa tagħhom stess, ikunu fejn jgħixu fil-pajjiż.

Implikazzjonijiet politiċi

Fil-prinċipju m’hemm l-ebda raġuni għaliex iż-żewġ interessi deskritti hawn fuq ma jistgħux jiġu sodisfatti simultanjament. Madankollu, meta r-riżorsi jkunu skarsi, iċ-ċittadini se jkollhom jiddeċiedu liema interessi għandhom jiffavorixxu. Peress li gruppi inqas b’saħħithom huma faċilment traskurati fil-proċess tat-tfassil tal-politika, huwa importanti li wieħed jiftakar li l-popolazzjonijiet ta’ migranti vulnerabbli spiss

ikollhom ħtiġijiet kumplessi ta' saħħa relatati mal-lingwa. Fl-istess ħin, huwa importanti wkoll li jitfakkar li l-minoranzi lingwistiċi għandhom dritt leġittimu għal sehem ġust tar-riżorsi tal-kura tas-saħħa pubblika, li jista' jinkludi l-forniment ta' servizzi tas-saħħa fil-lingwa tal-għażla tagħhom. Għalhekk, dawk li jieħdu d-deċiżjonijiet għandhom jikkomunikaw b'mod ċar ir-raġunijiet għaliex jiddeċiedu dwar prijoritajiet partikolari, sabiex iċ-ċittadini jkollhom l-opportunità li jifhmu u jikkontestaw id-deċiżjonijiet tal-istat.

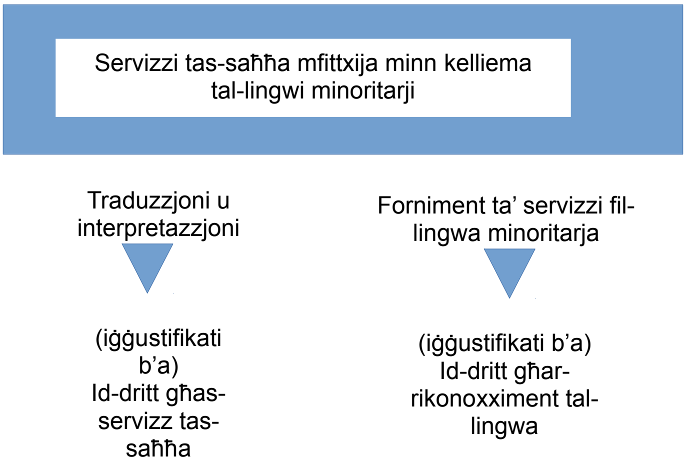

Referenzi u approfondiment

Baker, D. W., Parker, R. M., Williams, M. V., Coates, W.C., & Pitkin, K. (1996). L-użu u l-effikaċja tal-interpreti f'dipartiment tal-emerġenza. *Ġurnal ta 'l-Assoċjazzjoni Medika Amerikana*, 275, 783–8.

CHU, C. (2005). Esperjenza postnatali u l-Ħtiġijiet tas-Saħħa tan-Nisa Migranti Ċiniżi fi Brisbane, l-Awstralja. *Etniċità u Saħħa*, 10, 33–56.

Grin, F. & Vaillancourt, F. (2015). L-Ekonomija tal-Politika Lingwistika: Introduzzjoni għax-Xogħol ta' Evalwazzjoni. Fil F.M. Hult & D. Cassels Johnson (Eds.), Metodi ta ' *Riċerka fil-Politika u l-Ippjanar Lingwistiċi: Gwida Prattika* (p. 118–129), Boston: Wiley-Blackwell.

Patten, A. (2014) Rikonoxximent *Ugwali: Il-Fondazzjonijiet Morali tad-Drittijiet Minoritarji*. Oxford: Princeton Università Press.

Schyve, P.M. (2007). Differenzi Lingwistiċi bħala Ostakoli għall-Kwalità u s-Sikurezza fil-Kura tas-Saħħa: Il-Perspettiva Konġunta tal-Kummissjoni. *Il-Ġurnal tal-Mediċina Interna Ġenerali*, 22, 360–361.

11 L-ispejjeż huma sinifikanti f'termini ta' politika lingwistika?

Bengt-Arne Wickström, Michele Gazzola, Torsten Templin, Humboldt-Universität zu Berlin

Sabiex il-politika lingwistika tiġi diskussa b'mod prudenti, huwa meħtieġ li jiġu analizzati miżuri speċifiċi ta' ppjanar miġbura f'kategoriji differenti. Strutturi differenti tal-ispejjeż għall-miżuri tal-politika tal-lingwa jeħtieġu regoli differenti għat-teħid tad-deċiżjonijiet għal kategoriji differenti. Hawnhekk niffukaw fuq l-ispejjeż tal-implimentazzjoni, filwaqt li nwarrbu l-ispejjeż (li jistgħu jkunu konsiderevoli) tad-deċiżjonijiet li jwasslu għall-miżura inkwistjoni. Minħabba li l-benefiċjarji huma mifruxa fuq ċertu qasam, l-ispejjeż jistgħu jvarjaw kemm skont l-għadd ta' benefiċjarji kif ukoll skont id-daqs taż-żona. F'kuntest demokratiku, il-politiki pubbliċi jiġu vvalutati f'termini ta' benefiċċji u żvantaġġi. Il-politika lingwistika tista' titqies bħala politika pubblika mfassla biex tqis il-preferenzi lingwistiċi tal-individwi kollha fis-soċjetà, billi tibbilanċja l-benefiċċji perċepiti mal-ispejjeż assoċjati. L-ekonomisti jindirizzaw il-problema limitata tat-tqabbil tal-benefiċċji u l-ispejjeż aggregati mal-kunċett ta' "effiċjenza", li jikkontribwixxi għal metodu magħruf bħala "analiżi tal-ispejjeż u l-benefiċċji". Fl-istess ħin, il-politiki għandhom jittrattaw lill-individwi b'mod ġust. Dan it-tieni kriterju, mhux inqas importanti, ħafna drabi jinvolvi spejjeż ogħla u għandu jinstab kompromess. L-ekonomisti jindirizzaw din il-kwistjoni b'kunċetti differenti ta' "ġustizzja". L-ispejjeż għandhom rwol ewlieni fiż-żewġ aspetti.

X'tgħidilna r — riċerka?

Miżuri differenti ta' politika lingwistika jwasslu għal strutturi differenti ta' spejjeż. L-ispejjeż jistgħu jvarjaw bejn wieħed u ieħor skont l-għadd ta' benefiċjarji u d-daqs tat-territorju inkwistjoni. Għal raġunijiet ta' ċarezza, niddiskutu erba' każijiet arketipali, ippreżentati fit-tabella fil-paġna opposta, għalkemm il-passi intermedji kollha huma possibbli.

Illustrazzjonijiet u evidenza

Każ I Dan huwa ġeneralment il-każ bl-adozzjoni ta' lingwa uffiċjali kif prattikata fl-UE. Dan jinkludi l-produzzjoni ta' dokumenti uffiċjali u użi essenzjalment simboliċi (iżda ta' spiss importanti ħafna) bħall-abbrevjazzjoni tal-Bank Ċentrali Ewropew f'lingwi differenti dwar il-karti tal-flus. Hawnhekk, l-ispejjeż kollha huma spejjeż fissi.

Involviment Minħabba li l-ispejjeż huma kostanti u l-benefiċċji aggregati jiddependu fuq l-għadd ta' benefiċjarji, il-kriterju razzjonali tad-deċiżjoni għandu jkun ibbażat biss fuq l-għadd ta' benefiċjarji, li huwa marbut man-numru ta' kelliema ta' lingwa. Mill-perspettiva tal-effiċjenza u l-ġustizzja, huwa għalhekk diffiċli li jiġi ġġustifikat li ma jingħatax status uffiċjali lill-Katalan jew lir-Russu fl-UE, meta l-lingwi b'ħafna inqas kelliema, bħal-Latvjan jew il-Malti, huma uffiċjali.

Każ II Eżempju tajjeb huwa li jkun hemm sinjali tat-toroq f'diversi lingwi. L-ispejjeż ma jiddependux fuq in-numru ta' persuni li jaqraw is-sinjali, iżda fuq in-numru ta' sinjali — u għalhekk fuq l-ispejjeż — jiżdiedu mad-daqs tat-territorju inkwistjoni. Wieħed jista' jassumi li l-benefiċċji huma proporzjonali għan-numru ta' benefiċjarji.

Involviment Hawnhekk, il-kriterju ta' deċiżjoni razzjonali jeħtieġ għadd ta' benefiċjarji għal kull qasam. Il-kriterji ta' deċiżjoni bbażati fuq l-effiċjenza u l-ġustizzja jimplikaw li d-densità spazjali ta' grupp lingwistiku għandha tirregola d-drittijiet lingwistiċi f'din il-kategorija. Konsegwenza waħda hija li d-drittijiet ta' minoranzi ta' dan it-tip m'għandhomx jitnaqqsu jekk il-minoranza tkun frazzjoni dejjem tonqos tal-popolazzjoni minħabba l-migrazzjoni tal-maġġoranza tal-popolazzjoni lejn ir-reġjun. Politiki reċenti f'xi pajjiżi tal-Ewropa Ċentrali jikkontradixxu dan b'mod ċar.

Każ III Iċ-ċentri telefoniċi f'lingwi differenti, li jinfurmaw liċ-ċittadini dwar kwistjonijiet relatati mal-obbligi fiskali tagħhom, juru dan il-każ. L-ispejjeż huma indipendenti mid-daqs taż-żona, iżda huma proporzjonati man-numru ta' persuni li qed ifittxu informazzjoni f'lingwa partikolari. (L-iffrankar fiċ-ċentru telefoniku tal-maġġoranza tal-lingwi għandu jitnaqqas minħabba telefonati mċaqilqa lejn iċ-ċentru parallel.)

Involviment Għal darb'oħra, peress li l-ispejjeż huma indipendenti mid-daqs tal-qasam tal-istabbiliment, neħtieġu għadd suffiċjenti ta' individwi biex jiġġustifikaw l-ispejjeż tal-implimentazzjoni. Ir-regola tad-deċiżjoni għandha tiddependi biss fuq l-għadd ta' benefiċjarji.

Każ IV Eżempju approssimattiv tar-raba' kawża huwa l-provvista ta' servizzi soċjali fid-dar lill-anzjani fil-

lingwa materna tagħhom. L-ispejjeż jiddependu kemm fuq id-daqs tat-territorju kif ukoll fuq l-għadd ta' benefiċjarji. Għal darb'oħra, għandu jitqies l-iffrankar fis-sistema parallela fil-lingwa tal-maġġoranza.

Involviment Wara l-istess argument bħal fil-każ II, regola ta' deċiżjoni sensibbli għandha tkun ibbażata fuq id-densità tal-popolazzjoni minoritarja.

Implikazzjonijiet politiċi

Il-każijiet diskussi hawnhekk huma każijiet arketipiċi. Hemm ħafna intermedjarji, fejn ir-regola tat-teħid tad-deċiżjonijiet tista' tkun taħlita ta' regoli bbażati fuq in-numru totali ta' individwi fi grupp lingwistiku u d-densità tal-ħajja tagħhom fit-territorju inkwistjoni. Il-konklużjoni ġenerali hija li minħabba l-istrutturi tal-ispejjeż, ma jistax ikun hemm tip wieħed ta' regola ta' deċiżjoni u għalhekk l-ebda tip uniformi ta' politika lingwistika. Wieħed ma jistax jirraġuna f'termini ta' dimensjoni waħda, bħala "uffiċjali" v "mhux uffiċjali fi". Minflok, hija meħtieġa politika differenzjata. Xi drittijiet tal-lingwa għandhom jiġu kklassifikati f'kategorija waħda u oħrajn f'kategorija oħra. Għal kull kategorija, huwa meħtieġ kriterju ta' deċiżjoni differenti. Politika lingwistika sensibbli hija neċessarjament multidimensjonali.

Klassifikazzjoni tal-miżuri ta' politika lingwistika skont il-proprjetajiet tal-oġġett jew tas-servizz li jirriżulta

Referenzi u approfondiment

Wickström, B.A. (2016). Id-drittijiet lingwistiċi: Approċċ soċjali u ekonomiku. Fil V. Ginsburgh & S. Weber (Eds.), *Il-manwal Palgrave tal-ekonomija u l-lingwa* (p. 659–688). Mtieħen ta' l-għadajjar: Palgrave Macmillan.

Wickström, B.A. (2017). *Teorija tal-ispejjeż tal-ippjanar u l-politika tal-lingwa*. Rapport ta' riċerka 17–2. Berlin: Grupp ta' riċerka "L-ekonomija u l-lingwa".

Wickström, B.A., Templin, T., & Gazzola M. (li jmiss). Approċċ ekonomiku għall-politika ta' langue u l-ġustizzja lingwistika. F'M. Gazzola, T. Templin, & B.-A. Wickström (Eds.), *Politika lingwistika u ġustizzja lingwistika: Approċċi ekonomiċi, filosofiċi u soċjolingwistiċi.* Heidelberg: Springer.

KLASSIFIKAZZJONI TAL-MIŻURI TA' POLITIKA LINGWISTIKA SKONT IL-PROPRJETAJIET TAL-OĠĠETT JEW TAS-SERVIZZ LI JIRRIŻULTA

L-ispejjeż tat-twettiq ta' miżura [...]	ma jiddependux fuq id-daqs tat-territorju	żieda fil-proporzjon għad-daqs tat-territorju
ma jiddependux fuq in-numru ta' individwi	Każ I	Każ II
żieda fil-proporzjon mal-għadd ta' individwi	Każ III	Każ IV

12 Għaliex is-simulazzjonijiet bil-kompjuter huma utli fl-għażla u d-disinn ta' politiki kumplessi tal-lingwa?

Marco Civico, Università ta' Ġinevra

Peress li spiss ma jkunx prattiku, jekk mhux impossibbli, li tinġabar data dwar diversi eluf ta' osservazzjonijiet, aħseb u ara t-twettiq (u l-eżekuzzjoni mill-ġdid) ta' esperimenti soċjali fuq skala kbira biex tinkiseb data diretta, il-mudelli bbażati fuq l-aġenti (ABMs) huma partikolarment utli fir-rigward tal-iżvilupp ta' politiki minn fuq għal isfel li l-effetti tagħhom huma inevitabbilment determinati minn proċessi minn isfel għal fuq. Il-politika tal-lingwa tista' tibbenefika mill-użu ta' ABMs peress li jistgħu faċilment jissimulaw proċessi kumplessi bħad-dinamika tat-tnaqqis u s-sopravivenza tal-lingwa, jew mudelli ta' komunikazzjoni li jirriżultaw minn għażliet lingwistiċi individwali. Barra minn hekk, l-ABMs jistgħu effettivament jirreplikaw sistemi adattivi kumplessi, peress li l-għażliet tal-aġenti jistgħu jiġu mmudellati biex jadattaw l-imġiba tagħhom għall-informazzjoni miksuba matul iż-żmien.

X'tgħidilna r — riċerka?

L-ABMhijawaħda mill-għodod ewlenin għall-analiżi tat-teorija tal-kumplessità u hija parti mill-filosofija ġenerali tal-immudellar fix-xjenzi soċjali: il-mudelli mhumiex maħsuba biex jixbhu r-realtà; għall-kuntrarju, bl-użu ta' fatti stilizzati, dawn huma għodod biex jgħinuna naħsbu dwar proċessi kumplessi. Is-simulazzjoni bil-kompjuter tgħin, fost affarijiet oħra, biex jiġi stmat l-impatt ta' miżuri ta' politika differenti. ABMS jistgħu jinkludu wkoll klassijiet differenti ta' varjabbli: dawk li jistgħu jiġu influwenzati mill-fatturi varjabbli ta' politika u kuntestwali li mhumiex (jew biss parzjalment) affettwati mill-politika. Għalhekk, l-ABMs jistgħu jgħinu wkoll lil dawk li jieħdu d-deċiżjonijiet jissimulaw ir-riżultat ta' miżuri ta' politika differenti taħt kundizzjonijiet differenti ħafna, kemm jekk ikunu naturali, soċjali, politiċi, ekonomiċi, eċċ. L-ABMs kienu kapaċi jispjegaw u jbassru diversi fenomeni fix-xjenzi naturali (eż., it-tixrid tat-tumuri fil-ġisem), ix-xjenzi soċjali (eż., id-dinamika tas-segregazzjoni) u l-istudji umanistiċi (eż. bidliet fix-xejriet tal-vokabularju u tad-diskors).

Barra minn hekk, l -ABMs jistgħu jiġġeneraw viżwalizzazzjonijiet intuwittivi ħafna tad-dinamika involuta, mingħajr il-ħtieġa li wieħed jifhem l-aspetti tekniċi tal-kodiċi li fuqhom huma bbażati.

Illustrazzjoni u evidenza

Ikkunsidra l-miżuri ta' politika proposti fil- *Karta Ewropea għal-Lingwi Reġjonali jew Minoritarji.* Il-mudell jissimula l-komunikazzjoni fi ħdan popolazzjoni fejn il-maġġoranza tal-lingwa Y u lingwa waħda ta' minoranza X huma mitkellma. L-individwi jiltaqgħu u jikkomunikaw ma' individwi oħra li jappartjenu jew għall-maġġoranza tal-popolazzjoni (li jafu biss il-lingwa tal-maġġoranza Y) jew lill-popolazzjoni minoritarja (il-majjistru tal-lingwa tal-maġġoranza Y u li għandhom ħiliet differenti fil-lingwa minoritarja X). Meta jiltaqgħu, huma jiddeterminaw jekk il-lingwa tal-komunikazzjoni hijiex Y jew X. Din il-katina stilizzata ta' laqgħat tirrifletti l-problema reali tal-possibbiltajiet ta' kelliem lingwistiku ta' X li juża l-lingwa minoritarja u jtejjeb il-ħiliet tiegħu f'dik il-lingwa, minħabba l-kuntest li jgħix fih. Issa ejja nikkunsidraw politika biex niżguraw li t-tfal minoritarji ta' bejn is-6 u l-15-il sena jirċievu tagħlim fil-lingwa X, u b'hekk itejbu l-ħiliet tagħhom f'dik il-lingwa. Is-simulazzjonijiet juru li qabel l-implimentazzjoni tal-politika, il-lingwa X minoritarja eventwalment tisparixxi fil-biċċa l-kbira tal-każijiet, kważi indipendentement mill-proporzjon inizjali ta' kelliema minoritarji. Il-ħiliet medji X ukoll qed jonqsu b'rata mgħaġġla. Jekk, madankollu, il-politika tiġi implimentata, l-għadd assolut ta' nies li kapaċi jitkellmu X għandu t-tendenza li jibqa' kostanti maż-żmien. Huwa partikolarment interessanti li wieħed jinnota li f'ħafna każijiet mhuwiex tard wisq biex is-sitwazzjoni tiġi kkoreġuta billi tiġi applikata l-politika fi stadju aktar tard.

Ir-riżultati huma ppreżentati fil-figuri ta' hawn fuq. Huwa ċar li l-mudell jista' jiġi rfinut biex jinkludi varjabbli kuntestwali oħra, bħall-perċezzjoni li l-kelliema minoritarji għandhom tal-lingwa tagħhom stess f'termini ta' status jew il-kapaċità tal-kelliema tal-maġġoranza tal-lingwi li jesprimu lilhom infushom fil-lingwa minoritarja. Barra minn hekk, il-kodiċi jista' jinkiteb mill-ġdid sabiex jimplimenta awtomatikament il-politika meta l-proporzjon ta' kelliema minoritarji jaqa' taħt ċertu limitu. Madankollu, huwa ġeneralment rakkomandabbli li jevitaw li żżid wisq kumplikazzjonijiet għall-mudell, kif dan jista' 'eventwalment jaħbu l-varjabbli ta' interess.

Implikazzjonijiet politiċi

Għal finijiet ta' politika, l-ABMs jistgħu jintużaw biex jissimulaw:

1. fenomeni eżistenti sabiex jiġu dedotti l-karatteristiċi tagħhom (eż. kif jiżviluppaw strateġiji ta' komunikazzjoni differenti fi ħdan komunitajiet

differenti);

2. l-impatt potenzjali ta' interventi differenti, l-aġġustament tal-varjabbli inklużi fil-mudell (eż. kif bidla eżoġeni fil-livelli ta' profiċjenza fil-lingwa taffettwa n-numru ta' kelliema matul iż-żmien);

3. bidliet fi ħdan sistema soċjali partikolari b'reazzjoni għal xokkijiet esterni (eż. mewġ ta' immigrazzjoni).

Għall-finijiet speċifiċi tal-politika u l-ippjanar tal-lingwa, is- simulazzjonijiet bil-kompjuter jistgħu jgħinu biex jitbassru l-ħtiġijiet lingwistiċi u jfasslu l-provvista tas-servizzi lingwistiċi kif xieraq. Dawn jipprovdu projezzjonijiet fit-tul u jiffaċilitaw it-tqabbil bejn xenarji differenti fejn jiġu implimentati (jew ma jkunux) miżuri differenti. Dawn l-applikazzjonijiet jistgħu jgħinu lil dawk li jfasslu l-politika kif ukoll lil-leġiżlaturi li jeħtieġu jagħmlu għażliet infurmati. Is-sit tal-ABM jeħtieġ għarfien tajjeb minn qabel tal-kwistjonijiet li dawk li jfasslu l-politika jixtiequ jindirizzaw, iżda mhux l-ikkowdjar.

Referenzi u approfondiment

Hadžikadić, M., O'Brien, S., & Khouja, M. (Eds.) (2013). *Ġestjoni tal-Kumplessità: Kunsiderazzjonijiet Prattiċi fl-Iżvilupp u l-Applikazzjoni ta 'ABMs għal Sfidi ta' Politika Kontemporanja (Studji f'Intelliġenza Komputazzjonali)*. Berlin, Heidelberg: Springer-Verlag.

Wilensky, U. & Rand, W. (2015). *Introduzzjoni għall-immudellar ibbażat fuq l-aġenti: Immudellar sistemi kumplessi naturali, soċjali u inġinerija ma NetLogo*. Cambridge: MIT Press.

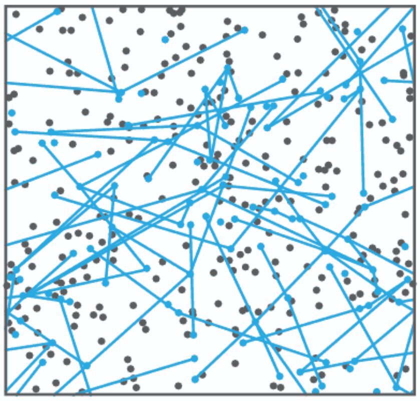

Animazzjoni tas-SIMULAZZJONI
(kelliema minuri bil-blu, kelliema b'maġġoranza fil-griż)

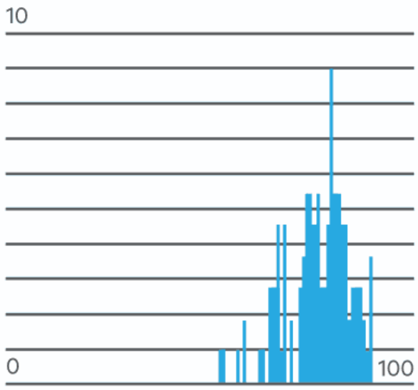

DISTRIBUZZJONI TA' KELLIEMA B'LINGWA MINORITARJA
minorità (assi Yi) skont il-livell ta' fluwidità fuq skala minn 0 sa 100 (x assi) wara 500 iterazzjonis

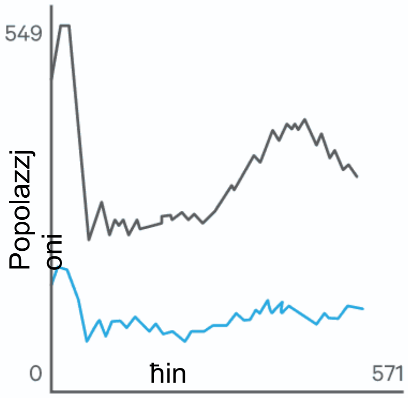

XEJRIET FL-GĦADD ASSOLUT TA' KELLIEMA. Proporzjon ta' kelliema minoritarji wara 500 iterazzjoni = 0.12
\ minoranza \maġġoranza

13 X'inhuma l-implikazzjonijiet legali ġenerali tar-riċerka MIME?

Robert Dunbar, L-Università ta' Edinburgh

Ħafna mil-linji gwida politiċi ta' dan il-Vademecum jistgħu jiġu implimentati permezz ta' bidliet fil-politika fil-livell sottonazzjonali, nazzjonali jew Ewropew, u mhux neċessarjament jeħtieġu bidliet fir-reġim legali formali tal-Unjoni Ewropea. Madankollu, oħrajn jistgħu jinkisbu aħjar permezz ta' bidliet bħal dawn.

X'tgħidilna r — riċerka?

Tema emerġenti importanti tar-riċerka MIME hija l-importanza fundamentali tal-kompetenza multilingwi fil-promozzjoni kemm tal-mobbiltà kif ukoll tal-inklużjoni. Tagħlim inadegwat ta' lingwi barranin jista' jxekkel il-mobilità tax-xogħol, u huwa wkoll ostaklu għall-inklużjoni meta ċ-ċittadini tal-UE jkunu marru jgħixu fi Stat Membru ieħor. Parti mir-riċerka tal-MIME turi wkoll l-importanza tal-multilingwiżmu fil-promozzjoni ta' identità Ewropea u fl-iżvilupp ta' spazju politiku demokratiku komuni.

Tema ewlenija oħra hija l-punt sa fejn in-nuqqas ta' ħiliet lingwistiċi fil-lingwa/i uffiċjali tal-istat ospitanti jirrappreżenta ostaklu għall-migranti tal-UE (u oħrajn) fl-aċċess għas-servizzi pubbliċi, u b'mod partikolari s-servizzi pubbliċi bħall-kura tas-saħħa, is-servizzi ta' emerġenza u xi servizzi soċjali ewlenin. Minbarra l-iskoraġġiment tal-mobbiltà, in-nuqqas ta' aċċess għal servizzi ta' kwalità simili għal dawk disponibbli għaċ-ċittadini bil-ħiliet lingwistiċi meħtieġa jqajjem kwistjonijiet importanti ta' ugwaljanza u jikkostitwixxi wkoll ostaklu għall-inklużjoni soċjali sħiħa.

Illustrazzjoni u evidenza

L-Artikolu 3(3) tat- *Trattatdwar l-Unjoni Ewropea* (TUE) jiddikjara li l-UE "għandha tirrispetta r-rikkezza tad-diversità kulturali u lingwistika tagħha u għandha tiżgura l-preservazzjoni u t-tisħiħ tal-wirt kulturali tagħha".

L-Artikolu 22 tal- *Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea* (il-"Karta tad-Drittijiet") jiddikjara li l-UE għandha tirrispetta d-diversità kulturali, reliġjuża u lingwistika.

L-edukazzjoni hija essenzjali għat-tisħiħ tal-ħiliet multilingwi u l-għarfien metalingwistiku. L-Artikolu 165(1) tat- *Trattatdwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea* (TFUE) jipprevedi li l-UE għandha tikkontribwixxi għall-iżvilupp ta' edukazzjoni ta' kwalità billi tinkoraġġixxi l-kooperazzjoni bejn l-Istati Membri u, fejn meħtieġ, billi tappoġġa u tissupplimenta l-azzjoni tagħhom filwaqt li tirrispetta bis-sħiħ ir-responsabbiltà tal-Istati Membri għall-kontenut tal-edukazzjoni u l-organizzazzjoni tas-sistema edukattiva u d-diversità kulturali u lingwistika tagħhom. Il-paragrafu 2 imbagħad jipprevedi li l-azzjoni tal-UE fil-qasam tal-edukazzjoni hija mmirata lejn l-iżvilupp tad-dimensjoni Ewropea tal-edukazzjoni, b'mod partikolari permezz tat-tagħlim u t-tixrid tal-lingwi tal-Istati Membri. Id-diversità lingwistika tal-UE hija ħafna aktar importanti mill-24 lingwa uffiċjali tal-Istati Membri tal-UE, u r-riċerka tal-MIME wriet li din id-diversità għandha implikazzjonijiet sinifikanti kemm għall-mobbiltà kif ukoll għall-inklużjoni, u teħtieġ reazzjonijiet politiċi.

L-importanza tat-tagħlim tal-lingwi diġà ġiet rikonoxxuta fil-leġiżlazzjoni tal-UE, b'mod partikolari fid-Direttiva tal-Kunsill 77/486/KEE, li nnutat li t-tagħlim tal-lingwi lit-tfal tal-migranti tal-UE huwa importanti għall-promozzjoni tal-mobbiltà tan-nies fi ħdan l-UE. Għalhekk jipprovdi li l-Istati Membri għandhom jieħdu l-miżuri xierqa biex jiżguraw it-tagħlim tal-lingwa uffiċjali jew ta' waħda mil-lingwi uffiċjali tal-Istat ospitanti, kif ukoll it-tagħlim tal-lingwa materna tat-tfal u l-kultura tal-Istat ta' oriġini.

Din id-direttiva — li fiha nnifisha batiet minn implimentazzjoni ġeneralment ħażina — tista' tiġi aġġornata u estiża.

Il-ħiliet lingwistiċi limitati tal-migranti mill-UE u bnadi oħra fil-lingwa tal-istat ospitanti joħolqu ostakli għat-tgawdija ta' ċerti servizzi pubbliċi. Il-leġiżlazzjoni Ewropea kienet limitata ħafna biss b'reazzjoni għal din il-problema. Fir-rigward tal-kura tas-saħħa, id-Direttiva 2011/24/UE dwar l- applikazzjoni tad-drittijiet tal-pazjenti fil-qasam tal-kura tas-saħħa transkonfinali tipprevedi li l-Istati Membri tal-UE jistgħu jagħżlu li jipprovdu informazzjoni (iżda mhux servizzi) f'lingwi uffiċjali oħra tal-UE minbarra l-lingwa uffiċjali tal-istat. Madankollu, it-traduzzjoni u l-interpretazzjoni jridu jiġu pprovduti fil-proċeduri tal-asil (id-Direttiva 2013/32/UE) u fil-proċedimenti kriminali (id-Direttiva 2010/64/UE).

Implikazzjonijiet politiċi

F'kull wieħed mill-erba' oqsma li għadhom kemm ġew eżaminati, jistgħu jiġu kkunsidrati emendi għat-testi legali eżistenti. L-emenda tal-Artikolu 3(3) tat-TUE biex jirreferi għat-tisħiħ u t-tisħiħ tal-kompetenzi multilingwi taċ-ċittadini kollha tal-UE hija bidla legali li jistħoqqilha li titqies; huwa importanti li kwalunkwe rikonoxximent tal-multilingwiżmu u l-kompetenza multilingwi fl-ordni legali tal-UE jkun fih element attiv immirat lejn it-titjib tiegħu.

Jistgħu jiġu previsti emendi għall-paragrafu 2 tat-TFUE biex jiġi rikonoxxut li l-lingwi tal-Istati Membri jinkludu mhux biss il-lingwi uffiċjali iżda wkoll il-lingwi indiġeni kif ukoll, għal ċerti skopijiet edukattivi, il-lingwi miġjuba lill-Istati tal-UE minn mewġiet aktar reċenti ta' immigrazzjoni. Id-Direttiva tal-Kunsill li tirrikjedi li l-Istati jgħallmu l-lingwa tal-Istat ospitanti tista' tiġi estiża mit-tfal tal-migranti għall-migranti nfushom u għad-dipendenti li jakkumpanjawhom.

B'mod aktar fundamentali, jista' jfittex li jittraduċi f'obbligu legali l-għan politiku li ilu jeżisti ta' l-UE, li jmur lura għall-konklużjonijiet tal-Presidenza ta' l-2002 tal-Kunsill Ewropew ta' Barċellona, li jgħallem żewġ lingwi flimkien mal-lingwa ewlenija ta' tagħlim minn età żgħira. Dan, naturalment, iqajjem kwistjonijiet ta' sussidjarjetà, iżda jista' jiġi argumentat li l-għanijiet tal-azzjoni proposta dwar it-tagħlim tal-lingwi ma jistgħux jintlaħqu b'mod suffiċjenti mill-Istati Membri u jistgħu jintlaħqu aħjar fil-livell tal-UE.

Minħabba l-importanza fundamentali ta' ċerti servizzi pubbliċi, inklużi l-kura tas-saħħa u l-kura ta' emerġenza — l-interessi involuti x'aktarx ikunu mill-inqas importanti daqs dawk involuti fl-ażil jew fil-proċedimenti kriminali — u l-importanza tal-kapaċità ta' komunikazzjoni biex ikun hemm aċċess għal kwalità xierqa ta' dawn is-servizzi, il-leġiżlazzjoni Ewropea tista' tiġi żviluppata b'tali mod li tirrikjedi bħala minimu l-forniment ta' servizzi ta' traduzzjoni u interpretazzjoni għall-aċċess ta' dawn is-servizzi. Il-kunsiderazzjonijiet dwar l-ugwaljanza jkomplu jappoġġaw l-azzjoni leġiżlattiva tal-UE f'dawn l-oqsma.

Referenzi u approfondiment

Creech, R. L. (2005). *Liġi u Lingwa fl-Unjoni Ewropea: Il-Paradoss ta 'Babel "Magħquda fid-Diversità"*. Groningen: Pubblikazzjoni tal-Liġi Europa.

Dunbar, R. (2006). Hemm Dazju għal-Leġislazzjoni għall-Minoranzi Lingwistiċi? *Il-Ġurnal tal-Liġi u s-Soċjetà* 33, 181–198.

Foster, N. (2016). It-*Trattati u l-Leġiżlazzjoni tal-UE ta' Blackstone 2016–2017*. Oxford: Oxford University Press.

van der Jeught, S. (2015). Il-*Liġi tal-UE dwar il-Lingwi*. Groningen: Pubblikazzjoni tal-Liġi Europa.

Il-minoranzi, il-maġġoranzi u d-drittijiet lingwistiċi

14 Il-gvern għandu jnaqqas ir-ritmu tat-tnaqqis tal-komunitajiet minoritarji? 58
15 Il-lingwi minoritarji għandhom jiġu mgħallma lill-kelliema tal-lingwa tal-maġġoranza? 60
16 Huma minoranzi "uniċi" u "mhux uniċi" f'sitwazzjonijiet simili meta jiġu kkonfrontati b'dominazzjoni lingwistika nazzjonali? 62
17 X'inhi l-importanza tal-konċentrazzjoni demolingwistika għas-sopravivenza tal-lingwi minoritarji f'dinja fejn tiżdied il-mobilità? 64
18 Liema prinċipji jgħinu biex jiġi antiċipat il-potenzjal ta 'kunflitt ta' differenzi etniċi u lingwistiċi 66
19 Għaliex mhuwiex biżżejjed li wieħed jitgħallem waħda biss mil-lingwi uffiċjali f'kuntest multilingwi? 68
20 Kif jistgħu jingħaqdu l-prinċipji tat-territorjalità u l-personalità? 70
21 L-eġemonija ta' lingwa "esterna" kif taffettwa l-politika domestika? 72
22 Kif għandhom l-Istati ġirien jikkooperaw fil-ġestjoni tad-diversità? 74
23 Għaliex huwa importanti r-rikonoxximent viżibbli (eż. fuq is-sinjali tat-traffiku, eċċ.) ta' lingwa minoritarja? 76
24 Is-sussidjarjetà tippermetti politiki lingwistiċi aktar komprensivi? 78
25 Kif nistgħu nippermettu lill-pensjonanti mobbli jissodisfaw l-obbligi tagħhom u jeżerċitaw id-drittijiet tagħhom? 80

14 Il-gvern għandu jnaqqas ir-ritmu tat-tnaqqis tal-komunitajiet minoritarji?

Bengt-Arne Wickström, Torsten Templin, Michele Gazzola, Humboldt-Universität zu Berlin

Bħala regola ġenerali, l-għażliet individwali li ma jaffettwawx direttament il-benesseri tal-oħrajn għandhom jitħallew f'idejn l-individwi nfushom; l-ekonomisti jitkellmu dwar sitwazzjoni ta' "let-how". F'ħafna każijiet, madankollu, l-azzjonijiet ta' individwu jinfluwenzaw direttament il-benesseri ta' oħrajn. F'dan il-każ, l-aħjar deċiżjonijiet għall-individwu rarament ikunu ottimali għas-soċjetà wkoll. Din id-diverġenza bejn l-imġiba razzjonali individwali u l-ottimiżmu kollettiv hija ġustifikazzjoni importanti għall-azzjoni kollettiva. Eżempju ta' dan huwa dak ta' kelliema ta' lingwa minoritarja li volontarjament jieqfu jużaw dik il-lingwa. Naturalment, hemm vantaġġi ta' komunikazzjoni li jkollok lingwa komuni fis-soċjetà, iżda hemm ukoll spejjeż għal kelliema b'lingwa minoritarja, jekk eventwalment ikollhom jieqfu jużaw il-lingwa antenati tagħhom. F'dan il-każ, hemm argumenti tajbin biex jiġu appoġġati l-komunitajiet ta' minoranza bilingwi.

X'tgħidilna r — riċerka?

B'mod ġenerali, meta wieħed jikkunsidra linji ta' azzjoni differenti, persuna tiżen il-vantaġġi individwali tagħha fir-rigward tal-ispejjeż individwali tagħha u tinjora l-effett tal-azzjonijiet tagħha fuq oħrajn. Dawn l-effetti "esterni", li jaffettwaw lil oħrajn, jissejħu"esternalitajiet". B'mod ġenerali, individwu għandu t-tendenza li jinjora l-effetti ta' benefiċċju (esternalità pożittiva) jew dannużi (esternalità negattiva) tal-azzjonijiet tiegħu fuq il-bqija tas-soċjetà (benesseri soċjali). Esternalità importanti relatata mal-użu tal-lingwi hija "l-esternalità tan-netwerk". Meta Jane tiddeċiedi li titgħallem lingwa, hi toħloq vantaġġi għaliha nfisha peress li tista' tikkomunika ma' kelliema oħra ta' dik il-lingwa. Fid-deċiżjoni tat-tagħlim razzjonali tagħha, Jane se tqabbel dawn il-benefiċċji mal-ispejjeż differenti tat-tagħlim u tibbaża d-deċiżjoni tagħha fuq dan it-tqabbil.

Dak li ma tqisx huwa li hija toħloq ukoll vantaġġi għal kelliema oħra li jixtiequ jikkomunikaw magħha b'dik il-lingwa. Dan il — gwadann" l — aħjar"mill — kelliema tal — lingwa huwa l — esternalità tan — netwerk. (Kelliema oħra jistgħu japprezzaw ukoll is-sempliċi għarfien li persuni oħra jitgħallmu u jużaw il-lingwa tagħhom; madankollu, din hija esternalità "normali" mhux relatata mal-effett tan-netwerk.) Ejja nassumu issa li Jane ddeċidiet li ma titgħallimx il-lingwa inkwistjoni. F'dan il-każ, jista' jkun hemm opportunità biex tagħmel aħjar għaliha u għall-oħrajn kollha: kelliema tal-lingwa li jixtiequ jitkellmu miegħu b'dik il-lingwa jistgħu jiddeċiedu li jippremjawha, materjalment jew simbolikament, għat-tagħlim tiegħu. Jekk il-benefiċċju li kull wieħed minnhom jieħu minnha jaqbeż l-ispiża għalihom minħabba l-premju, u jekk il-premju convinces Jane biex jitgħallmu l-lingwa, allura kulħadd se tikseb aħjar. F'termini ekonomiċi, dan jagħmel is-soċjetà aktar effiċjenti. Madankollu, huwa improbabbli li tali premjijiet jiġu organizzati mill-azzjonijiet spontanji ta' kelliema minoritarji u, għalhekk, jekk ikun hemm esternalità ta' netwerk, approċċ laissez -faire jfisser li ftit wisq individwi jinvestu fit-tagħlim ta' lingwa partikolari. Deċiżjonijiet individwali ineffettivi jistgħu jiġu "ikkoreġuti" permezz ta' azzjoni pubblika. Dan huwa argument favur it-tagħlim obbligatorju tal-lingwi fl-iskejjel, pereżempju.

Illustrazzjoni u prova

L-istess argument japplika meta persuna tiddeċiedi li tħalli komunità ta' lingwi minoritarji, u l-istorja vera ta' tnaqqis u bidla lingwistika jistgħu jiġu interpretati minn din il-perspettiva.

Meta kelliem wieħed jew aktar jieqfu jużaw il-lingwa minoritarja, il-kelliema l-oħra mbagħad ikollhom inqas nies li magħhom ikunu jistgħu jikkomunikaw bil-lingwa minoritarja. Jekk japprezzaw din il-komunikazzjoni, ikun hemm telf ta' benesseri għall-grupp u dan it-telf ma jkunx parti mill-valutazzjoni tal-individwu tas-sitwazzjoni mill-persuna li titlaq mill-komunità. L-argument li l-individwu li jitlaq mill-komunità ta' minoranza joħloq esternalità pożittiva tan-netwerk fil-komunità maġġoritarja jkun ġust biss jekk jaqleb minn monolingwiżmu f'lingwa waħda għal monolingwiżmu fl-ieħor. Madankollu, jekk il-kelliema b'lingwa minoritarja jkunu bilingwi, kif ġeneralment ikun il-każ tal-kelliema Baski jew Welsh, dan l-argument ma jkunx: il-kelliema tal-lingwa maġġoritarja m'għandhom l-ebda interlokutur addizzjonali, peress li diġà jistgħu jikkomunikaw mal-ħruġ bil-lingwa tal-maġġoranza. L-effett nett huwa telf għall-kelliema tal-lingwi minoritarji.

Il-persuna li titlaq mill-komunità x' aktarx li tirċievi gwadann, inkella ma kinitx tieħu d-deċiżjoni. Kif imsemmi hawn fuq, il-kelliema tal-lingwi minoritarji li jifdal ikunu lesti li jippremjaw il-ħruġ sa ċertu punt u jkunu aħjar jekk, għalhekk, finalment jiddeċiedi li

jibqa'. Għal xi wħud li potenzjalment jitilqu mill-iskola qabel iż-żmien, il-premju jtejjebhom jekk ibiddlud-deċiżjoni tagħhom u jiddeċiedu li jkomplu jużaw il-lingwa minoritarja. Il — premju mbagħad itejjeb lil kulħadd.

Meta persunatitlaq mill-komunità minoritarja, l-użu sussegwenti tal-lingwa jsir inqas attraenti għal dawk li jibqgħu. Fil-kalkolu individwali, deċiżjoni favur it-tluq mill-komunità ssir aktar probabbli. Proċess ta' bidla fil-lingwa jista' jibda — jew jaċċellera. Maż-żmien, dan inaqqas l-użu tal-lingwa minoritarja f'ħafna oqsma u jista' jwassal għal bidla lingwistika sħiħa. L-esternalità tan-netwerk negattiv għalhekk tħaffef il-bidla fil-lingwa f'kuntest ta' laissez-faire.

Implikazzjonijiet politiċi

L-esternalità tista' tiġi miġġielda permezz ta' politika lingwistika li tiffavorixxi l-lingwa minoritarja, u b'hekk toħloq inċentivi għall-individwi biex jużawha aktar. Dan imbagħad idgħajjef l-inċentivi għall-individwi biex jitilqu mill-komunità u jibdlu d-deċiżjonijiet individwali biex jitilqu favur li joqogħdu. Il-politika pubblika tieħu r-rwol ta' premjijiet fl-esperjenza tal-ħsieb hawn fuq u, taħt l-inċentivi li toħloq il-politika, id-deċiżjonijiet razzjonali individwali se jinbidlu u minn issa 'l quddiem iwasslu għal ottimu kollettiv.

Konsegwenza diretta ta' din is-sejba hija li l-appoġġ pubbliku għal lingwa minoritarja hija politika soċjalment effettiva sakemm il-kelliema tal-lingwi minoritarji japprezzaw l-użu tagħha[1].

Referenzi u approfondiment

Knisja, J. & King, I. (1993). Il-bilingwiżmu u l-esternalitajiet tan-netwerk. *Ġurnal Kanadiż tal-Ekonomija/Revue canadienne d'économie*, 26, 337–345.

Wickström, B.A. (2016). Il-politika lingwistika bl-Ingliż biss: It — triq għall — Provinċjaliżmu? *ACTAuniversitatis sapientiae, studji Ewropej u reġjonali* 9, 71–76.

Wickström, B.A., Templin, T., & Gazzola M. (lijmiss). Approċċ ekonomiku għall-politika ta' langue u l-ġustizzja lingwistika. F'M. Gazzola, T. Templin, & B.-A. Wickström (Eds.), *Politika lingwistika u ġustizzja lingwistika: Approċċi ekonomiċi, filosofiċi u soċjolingwistiċi*. Heidelberg: Springer.

1 Il-fatt li l-valur li l-kelliema jattribwixxu lill-użu tal-lingwa jista' jiżdied minħabba l-politika ta' appoġġ huwa tip ieħor ta' argument, li jkompli jsaħħaħ l-argument ta' esternalità tan-netwerk imressaq f'din il-kontribuzzjoni.

15 Il-lingwi minoritarji għandhom jiġu mgħallma lil kelliema tal-lingwa tal-maġġoranza?

Helder De Schutter, Nenad Stojanović, Sergi Morales-Gálvez, Katholieke Universiteit Leuven

Il-mistoqsija tindirizza l-problema tad - **dominazzjoni**lingwistika u r-riskju ta' assimilazzjoni lingwistikatal-minoranza mil-lingwa tal-maġġoranza f'soċjetajiet lingwistikament imħallta. Is-sitwazzjoni diskussa hawnhekk hija dik ta 'entitajiet politiċi fejn gruppi lingwistiċi differenti "liilhom stabbiliti" jew "indiġeni"jgħixuflimkien, jaqsmu bliet u viċinati. Eżempji jinkludu l-Katalonja, il-Galizja u l-Pajjiż Bask fi Spanja; Brussell fil-Belġju; Wales u partijiet tal-Iskozja fir-Renju Unit; Korsika, il-Bretanja u l-Pajjiż Bask Franċiż fi Franza; partijiet mit-Transilvanja b'komunitajiet li jitkellmu bl-Ungeriż; jew l-Iskandinavja tat-Tramuntana mal-minoranzi Sami.

X'tgħidilna r — riċerka?

Dawn is-soċjetajiet għandhom lingwaġġ dominanti ċar, ħafna drabi kemm f'termini ta' poter kif ukoll ta' demografija, fejn kważi kulħadd huwa komdu jew fil-prattika mġiegħel ikun kompetenti. Il-lingwi minoritarji jgawdu minn gradi differenti ta' rikonoxximent uffiċjali (kemm jekk mill-istat nazzjonali, minn sottounità tal-gvern jew mit-tnejn). Madankollu, dan ir-rikonoxximent huwa mmirat b'mod partikolari għall-kelliema tal-lingwi minoritarji u ma jaffettwax il-maġġoranza. Il-kelliema minoritarji huma dawk li jgawdu ċerti drittijiet lingwistiċi, bħat-tagħlim fil-lingwa minoritarja. Tali drittijiet, madankollu, jistgħu ma jkunux biżżejjed biex tiġi evitata d-dominanza lingwistika, li tista' titqies bħala forma ta' inġustizzja lingwistika.

Il-kunċett ta 'dominazzjoni ġej mill-filosofija politika. Hija għandha l-għeruq tagħha fit-tradizzjoni tal-ħsieb repubblikan, li tfittex li timminimizza l-inġustizzja li tirriżulta mid-dominazzjoni. Individwi jew gruppi huma ddominati meta jiddependu fuq relazzjoni li fiha parti terza jew grupp jistgħu jintervjenu b'mod arbitrarju (jew jeżerċitaw setgħa arbitrarja) fuqhom mingħajr il-kunsens tagħhom jew mingħajr ma jqisu l-preferenzi leġittimi tagħhom (Pettit, 1997).

Din il-vulnerabbiltà jew id-dipendenza fuq is-setgħa arbitrarja ta' ħaddieħor għandha tiġi eliminata sabiex tinbena soċjetà ta' ċittadini ħielsa. Id-dominazzjoni lingwistika sseħħ meta l-kelliema tal-grupp lingwistiku X jaslu għal "inklużi lingwistikament" għal-lingwa Y. Huma kważi dejjem suppost jaqilbu għal-lingwa dominanti fil- pubbliku u xi kultant anke fl-isfera privata, iżda mhux bi preferenza li jagħmlu dan. Adattament bħal dan kważi qatt ma jsir fid-direzzjoni l-oħra u, b'mod ġenerali, il-membri minoritarji huma bilingwi, iżda l-membri tal-maġġoranza mhumiex. Il-probabbiltà għolja ta' komunikazzjoni ma' kelliema tal-lingwa maġġoritarja (jew agħar, sensazzjoni ta' inferjorità) tħeġġeġ lill-kelliema minoritarji jużaw il-lingwa tal-maġġoranza fil-biċċa l-kbira tal-oqsma. Dan jirriżulta f'forom ta' "diglossija", skema li fiha l-lingwi jiġu assenjati għal funzjonijiet differenti, u l-lingwa minoritarja hija fil-biċċa l-kbira eskluża minn ċerti attivitajiet. Id-Diglossia hija ġeneralment asimmetrika, peress li l-lingwa dominanti tintuża fl-oqsma kollha, filwaqt li l-lingwa minoritarja hija limitata għal funzjonijiet limitati.

Mill-perspettiva tal-filosofija politika, jista' jingħad li d-"dominazzjoni lingwistika" teħtieġ tliet kundizzjonijiet: (1) il-fatt li wieħed mill-gruppi jeħtieġ li jadatta lingwistikament għall-ieħor, iżda mhux l-oppost (dan huwa aktar viżibbli fit-tagħlim tal-lingwi asimmetriku); (2) repetizzjoni frekwenti ta' dan il-mudell fuq bażi ta' kuljum; u (3) il-fatt li l-membri tal-grupp iddominat m'għandhomx verament alternattiva, minbarra li jevitaw kompletament l-interazzjoni mal-kelliema tal-maġġoranza.

Il-prinċipji fundamentali tat-teorija politika normattiva jissuġġerixxu li d-dominazzjoni lingwistika hija forma ta' inġustizzja u li, għalhekk, il-kunsiderazzjonijiet tal-ġustizzja jeħtieġu miżuri kumpensatorji.

Dawn il-prinċipji għalhekk jiġġustifikaw ir-rakkomandazzjoni li ġejja: is-sistema edukattiva għandha tagħmilha obbligatorja li wieħed jitgħallem il-lingwi rikonoxxuti kollha, sabiex il-kelliema tal-lingwa maġġoritarja jiksbu ċertu grad ta' kompetenza fil-lingwa minoritarja. Il-kompetenza tat-tieni lingwa għandha tal-anqas tippermetti liċ-ċittadini kollha, irrispettivament mil-lingwa materna tagħhom, *jifhmu*l - lingwa l-oħra. Dan ir-rekwiżit jista' jrawwem politiki rispettużi li jippermettu l-iżvilupp ta' identitajiet kumplessi u ibridi, u b'hekk jgħin biex tiġi stabbilita bażi komuni għal djalogu demokratiku. Fl-istess ħin, tista' tgħin biex issolvi l-kompromess bejn l-inklużjoni (il-gruppi lingwistiċi indiġeni kollha jistgħu jħossuhom rispettati aħjar u għalhekk inklużi fil-komunità) u l-

mobilità (kull wieħed minnhom jitgħallem mill-inqas waħda mil-lingwi l-oħra fit-territorju).

Illustrazzjoni u prova

Ir-riċerka empirika tikkonferma r-rilevanza tar-rakkomandazzjoni. Programmi ta 'immersjoni jistgħu jiġu promossi f'termini kemm ta' suċċess edukattiv fit-tul u l-kisba ta 'bilingwiżmu u bi-Lettrism "fejnL1 maġġoranza istudenti tal-lingwa huma mgħallma prinċipalment permezz ta' L2, normalment lingwa minoritarja, sabiex isiru bilingwi u biliterate f'dik il-lingwa kif ukoll fil-lingwa maġġoranza". Dan jista' jkun saħansitra aktar utli jekk jiġi organizzat bħala programm bidirezzjonali fejn kelliema taż-żewġ lingwi jaqsmu l-istess klassi, aktar milli mudell ta' immersjoni f'direzzjoni waħda (Mejju 2010, 296). Studju mmexxi minn Thomas u Collier (2002) ta 'aktar minn 210,000 studenti minoritarji lingwistiċi fl-iskejjel pubbliċi Amerikani jikkonferma li l-programmi ta' immersjoni b'mod ġenerali jaħdmu aħjar għall-istudenti, b'mod partikolari meta jitqabblu s-suċċess akkademiku ta 'studenti jattendu skejjel immersjoni u studenti li jipparteċipaw fi programmi tal-iskola tranżizzjonaliprimarjamentimwettqa bl- Ingliż.

Implikazzjonijiet politiċi

Għalkemmir-rakkomandazzjoni ewlenija hija li, għal raġunijiet fundamentali ta' ġustizzja lingwistika, jitħeġġeġ it-tagħlim tal-lingwa minoritarja mill-membri tal-maġġoranza, japplikawukoll kunsiderazzjonijiet ta'*proporzjonalità*. Immaġina soċjetà ta ' 1000 membru, b ' 10 kelliema ta ' X,lingwa minoritarja "li ilha stabbilita",u 990 kelliem ta ' Y. Din is-sitwazzjoni tista ' twassal għal dominazzjoni lingwistika jekk jiġu ssodisfati t-tliet kundizzjonijiet tagħna. Madankollu, il-ħtieġa li l-kelliema Y kollha jitgħallmu X tkun miżura sproporzjonata, sakemm ma jiġux involuti xi kunsiderazzjonijiet addizzjonali (eż., jekk X ikun mitkellem bnadi oħra fid-dinja). Konsiderazzjoni relatata hija dik ta' l-effikaċja. Politika pubblika soda teħtieġ li r-riżorsi skarsi jintużaw b'mod effettiv. F'dan l-eżempju, jista' jkun diffiċli li jiġi ġġustifikat investiment konsiderevoli fil-ħin, fl-isforz u fil-flus biex 99 % tal-popolazzjoni jiġu sfurzati jitgħallmu lingwa mitkellma b'1 %. Iż-żewġ kundizzjonijiet jistgħu jitqiesu bħala kriterju "fejn iċ-ċifri jiġġustifikawh" (Mejju 2014: 386–388).. Madankollu, fejn din il-kundizzjoni tiġi ssodisfata, l-impożizzjoni tal-multilingwiżmu fuq il-maġġoranza tista' tiġi ġġustifikata għal raġunijiet ta' ġustizzja lingwistika. Fl-aħħar nett, l-għadd ta' lingwi involuti għandu rwol ukoll. Aktar ma jkun kbir l-għadd ta' lingwi, aktar ikun diffiċli li tiġi implimentata politika bħal din. Meta mqabbla ma' kontinenti oħra, l-Ewropa m'għandhiex numru partikolarment għoli ta' lingwi indiġeni. Għalhekk, id- *deċentralizzazzjoni* tal-politiki lingwistiċi għal sottounitajiet multilingwi (bħal, fir-Rumanija, il-Judeṭe [kontej] fejn hija mitkellma l-Ungeriż) ittaffi b'mod konsiderevoli l-problema tal-fattibbiltà.

Referenzi u approfondiment

Mejju, S. (2010). Il-kurrikulu u l-edukazzjoni tal-minoranzi kulturali u lingwistiċi. Fil B. McGraw, E. Baker, & P. Peterson (Eds.), *Enċiklopedija Internazzjonali tal-Edukazzjoni (3 rd ed.)*, Vol 1. (p. 293–298). Oxford: Elsevier.

Mejju, S. (2014) Contesting Public Monolingualism and Diglossia: Ir-Reviżjoni tat-Teorija Politika u l-Politika tal-Lingwa għal Dinja Multilingwi. *Il-Politika tal-Lingwa*, 13, 371–93.

Pettit, P. (1997). *Repubblikaniżmu: Teorija ta' Libertà u Gvern*. Oxford: Oxford University Press.

Thomas, W. & Collier, V. (2002). *Studju nazzjonali tal-effettività tal-iskola għall-kisba akkademika fit-tul tal-istudenti tal-minoranzi tal-lingwi.* Santa Cruz: Ċentru għar-Riċerka dwar l-Edukazzjoni, id-Diversità u l-Eċċellenza (CREDE).

16 Huma minoranzi “uniċi” u “mhux uniċi” f’sitwazzjonijiet simili meta jiġu kkonfrontati b’dominazzjoni lingwistika nazzjonali?

Astrid von Busekist, Jean-François Grégoire, Sciences Po Paris

Id-dominazzjoni lingwistika domestika tista’ tiġi definita bħala sitwazzjoni fejn grupp juża l-vantaġġ demografiku tiegħu bħala lieva politika biex jirreplika ċerti prattiki istituzzjonali. Dawn il-prattiki jistgħu jipperpetwaw l-inugwaljanzi li jirriżultaw mis-sempliċi numru ta’ nies u jistgħu jħaddnu tqassim inġust tal-poter bejn il-maġġoranza u l-minoranza. Il-kostellazzjonijiet politiċi li jaspiraw li jipproteġu d-diversità lingwistika u jżommu livell ekwu ta’ ugwaljanza politika bejn il-membri tagħhom għandhom jieħdu d-dominanza lingwistika nazzjonali bis-serjetà u jikkunsidraw dawn l-aspetti kif xieraq.

X’tgħidilna r — riċerka?

L-effetti tad-dominazzjoni lingwistika nazzjonali fi stati multinazzjonali għandhom it-tendenza li jvarjaw skont jekk jaffettwawx minoranza waħda jew aktar. Madankollu, dak li huwa ġeneralment osservat huwa li l-kwistjonijiet tal-lingwa jsiru aktar kumplessi fil-każ tal-governanza f’diversi livelli jew il-federaliżmu. Pereżempju, is-sitwazzjoni lingwistika u d-drittijiet tal-Frankofoni mferrxa madwar l-Ingliż Kanada huma differenti ħafna mis-sitwazzjoni tagħhom fi Quebec, kif ukoll is-sitwazzjoni tal-popli u l-lingwi Aboriġina. Bl-istess mod, il-kelliema Katalan huma maqsuma minn fruntieri reġjonali fi Spanja, u dawk li jgħixu f’Valencia jiffaċċjaw kundizzjonijiet differenti minn dawk esperjenzati minn dawk li jgħixu fil-Katalonja. F’kuntesti ta’ governanza f’diversi livelli jew ta’ federaliżmu, id-dominazzjoni lingwistika tħeġġeġ lill-ġurisdizzjonijiet minoritarji biex jiżviluppaw il-politika lingwistika tagħhom stess. Peress li l-lingwa hija mezz ewlieni ta’ identità, li ħafna drabi tinvolvi kontenut emozzjonali, il-protezzjoni u l-promozzjoni tal-lingwi minoritarji ta’ spiss tkun akkumpanjata minn sens ġeneralizzat ta’ aljenazzjoni mill-entità (nazzjonali) usa’; dan huwa l-każ fil-Kanada u fi Spanja.

Għalhekk, id-dominazzjoni lingwistika twassal għal reazzjonijiet fil-forma ta’ politiki lingwistiċi minoritarji b’livell għoli ta’ intervent, li jwittu t-triq għal foromrobustioħra ta’ kostruzzjoni nazzjonali. Din it-tendenza hija aktar evidenti f’każijiet ta’ dominazzjoni lingwistika ta’ minoranza “waħdiena” minn maġġoranza kbira ta’ kelliema, li x’aktarx twassal għal żieda fil-movimenti seċessjonisti. Dan, min-naħa tiegħu, jikkomplika l-koeżjoni soċjali u l-governanza federali jew supranazzjonali.

Illustrazzjoni u prova

Ikkunsidra kuntesti meqjusa bħala essenzjalment minoranza lingwistika waħda. Dak li naraw f’każijiet bħal dawn huwa li l-mod kif il-qrati jimmaniġġjaw il-kompromess bejn il-mobilità (bejn partijiet differenti tal-pajjiż) u l-inklużjoni (fil-komunitajiet lokali) għandu t-tendenza li jirrifletti l-iżbilanċ tal-poter bejn il-gruppi lingwistiċi. Il-grupp dominanti se jkollu ħafna aktar suċċess fl-infurzar tad-drittijiet lingwistiċi tal-membri tiegħu fil-ġurisdizzjoni minoritarja milli fil-bqija. Qabbel, pereżempju, il-provinċji ta’ Alberta u Quebec[1]. Id-data tindika tendenza ġenerali fil-Kanada, fejn Anglophones bil-mod jassimilaw Francophones u ekwivalenti “allophone”immigranti (dawk bil-lingwa nattiva għajr l-Ingliż jew il-Franċiż) b’rata ferm ogħla. Minħabba li dawn iċ-ċifri jirriżultaw mill-interazzjoni tal-politiki u l-prattiki, jista’ jiġi konkluż li l-politiki federali ma jnaqqsux biżżejjed l-attrazzjoni tal-lingwa tal-maġġoranza u li l-politika tal-lingwa federali x’aktarx ma tiżgurax bilanċ stabbli bejn il-mobbiltà u l-inklużjoni fil-pajjiż kollu.

F’postijiet b’diversi minoranzi lingwistiċi, bħall-Indja, l-effetti politiċi jseħħu b’mod differenti. Fejn in-nies huma mdorrijin jgħixu f’ambjent multilingwi, l-inċentivi għal inizjattivi ta’ bini ta’ nazzjon ibbażati fuq il-lingwa huma ħafna aktar dgħajfa. Fl-istess ħin, kuntesti bħal dawn mhumiex immuni mir-riskju ta ‘grupp timbotta għall-preeminenza tal-lingwa tagħhom (pereżempju, jippruvaw jagħmlu l-lingwa tagħhom l-lingua franca fi ħdan il-kostellazzjoni politika, kif Gandhi għamlet fl-argument li Hindi devite-lingwauffiċjali tal-Indja). F’każijiet bħal dawn, jinħolqu effetti politiċi oħra: (I) numru kbir ta’ inizjattivi ta’ politika lingwistika lokali jew reġjonali, li jistgħu jkunu diffiċli biex jiġu kkontrollati u jistgħu jaggravaw id-diviżjonijiet kulturali; (II) impossibbiltà virtwali, minħabba l-għadd kbir ta’ sitwazzjonijiet minoritarji, li tiġi applikata politika lingwistika uffiċjali (nazzjonali) b’mod uniformi kontra l-espressjonijiet ta’ reżistenza

1 Alberta ntgħażlet bħala l-provinċja bl-ogħla bilanċ pożittiv ta’ migrazzjoni interprovinċjali, kif ukoll il-provinċja bl-akbar distakk bejn il-varjabbli lingwistiċi mitkellma fid-dar u l-lingwa materna.

lokali; (III) ostakli serji għall-funzjonament tajjeb ta' politika demokratika f'diversi livelli diffiċli ħafna, b'mod partikolari permezz tal-ħolqien ta' movimenti seċessjonisti b'saħħithom u dejjiema. Fil-qosor, id-dominazzjoni lingwistika fil-kostellazzjonijiet politiċi b'diversi minoranzi lingwistiċi x'aktarx tiġġenera xejriet u diviżjonijiet imprevedibbli li jagħmlu l-ġestjoni demokratika tad-diversità diffiċli ħafna.

Rapport TAL-PERSONS ma' l-ANGLAJIET JEW FRENCH GĦAL RAPPORT MAISON GĦALL-PERSONS ma' l-ANGLAJIET JEW FRENCH AS LANGUAGE MATERN (Sors ta': Ċensiment Kanadiż 2011)

	L-Ingliż	Il-Franċiż
Alberta	1,13	0,36
Quebec	1,28	1,02
Il-Kanada (total)	1,38	0,97

Implikazzjonijiet politiċi

Fil-biċċa l-kbira tal-każijiet, il-ġestjoni tad-diversità lingwistika, flimkien mal-arbitraġġ tar-relazzjonijiet bejn il-maġġoranza tal-minoranzi, hija politika b'mod intensiv. Sabiex jinħolqu kundizzjonijiet favorevoli għall-mobbiltà u l-inklużjoni domestika, huwa rrakkomandat li:

► *Jirrikonoxxi l-lingwi minoritarji* u jadotta politiki stretti tal-lingwa biex jippromwovi l-użu tagħhom fl-istituzzjonijiet lokali, bħall-parlamenti reġjonali u l-iskejjel, kif ukoll fl-istituzzjonijiet federali, sabiex jitrawwem sens ta' appartenenza fost il-membri tal-minoranzi lingwistiċi.

► L-entità ċentrali għandha tapplika regoli li joffru lill-membri ta' gruppi minoritarji l-istess opportunitajiet għall-mobbiltà u l-inklużjoni bħal dawk li jgawdu l-membri tal-maġġoranza minħabba l-influwenza tagħhom fuq il-politika.

► Il-prinċipji ġenerali applikabbli għal pajjiżi multilingwi huma riflessi, *mutatis mutandis*,fil-politiki tal-lingwa ppromulgati minn organizzazzjonijiet supranazzjonali.

Referenzi u approfondiment:

Dubreuil, B. & Marois, G. (2011). Ir-Rimedju Immaġinarju: Għaliex l-immigrazzjoni mhux se jiffrankaw Quebec. Montreal: Boreali.

Kalamita, J.E. (1998). Teorija tad-Drittijiet tal-Lingwa fil-Perspettiva Kanadiża. F'T. Ricento & B. Burnaby (Eds.), Lingwa u Politika fl-Istati Uniti u l-Kanada: Miti u Realitajiet (pp. 185–206), Routledge: New York.

17 X'inhi l-importanza tal-konċentrazzjoni demolingwistika għas-sopravivenza tal-lingwi minoritarjif'dinja fejn tiżdied il-mobilità?

Torsten Templin, Bengt-Arne Wickström, Michele Gazzola, Humboldt-Universität zu Berlin

F'diversi pajjiżi, in-nies jieqfu jitkellmu lingwi minoritarji u jduru għal lingwi usa' ta' komunikazzjoni. Diversi Stati Membri tal-UE għandhom "lingwa reġjonali jew minoritarja" waħda jew aktar[1] u ħafna jitilfu l-kelliema. Il-mobilità intra-Ewropea kif ukoll il-migrazzjoni minn barra l-UE jpoġġu pressjoni addizzjonali fuq il-lingwi minoritarji u jagħmlu l-preservazzjoni tagħhom aktar diffiċli. Dan iqajjem il-kwistjoni ta' kif, f'livell ġenerali, għandhom jitqiesu l-interazzjoni tal-fatturi li jiddeterminaw il-vitalità u s-sopravivenza tal-lingwi minoritarji f'dinja li qed tinbidel — jew, biex titqiegħed b'mod differenti, x'approċċi nistgħu nużaw sabiex nidentifikaw politiki lingwistiċi li jistgħu jgħinu fil-protezzjoni tal-lingwi reġjonali u minoritarji sabiexjibqgħu jeżistu mingħajr ma tiġi kompromessa l-mobilità.

X'tgħidilna r — riċerka?

Il-lingwi minoritarji territorjali jintużaw prinċipalment f'ċerti żoni ġeografiċi tal-Istati Membri tal-UE. F'dawn iż-żoni, ċertu proporzjon tal-popolazzjoni lokali huwa bilingwi u jitkellem il-lingwa dominanti tal-istat kif ukoll il-lingwa minoritarja. Il-konċentrazzjoni ġeografika hija fattur magħruf li jappoġġja l-vitalità fit-tul ta' lingwa minoritarja: għadd kbir ta' kelliema f'ġurisdizzjoni jagħmluha aktar faċli li jiġu ġġustifikati l-politiki tal-lingwa favur il-lingwa, u l-kompożizzjoni lingwistika ta' territorju taffettwa d-dinamika tat-trażmissjoni, it-tagħlim u l-użu tal-lingwi. Il-familji biż-żewġ ġenituri li jitkellmu l-lingwa minoritarja huma aktar probabbli li jgħadduha lil uliedhom. Fl-istess ħin, aktar ma jkun għoli l-proporzjon ta' kelliema b'lingwi minoritarji f'reġjun, aktar ikun għoli n-numru ta' dawn il-familji u aktar ikun għoli l-inċentiv li din il-lingwa tiġi trażmessa minħabba l-firxa relattivament wiesgħa ta' komunikazzjoni tagħha.

Barra minn hekk, għadd kbir ta' kelliema f'qasam jiżgura li n-nies ikunu jistgħu attwalment jisimgħuh u jużawh fil-ħajja tagħhom ta' kuljum. Fi kliem ieħor, proporzjon għoli ta' kelliema ta' lingwa minoritarja f'territorju jfisser l-utilità ta', u l -espożizzjoni għal, dik il-lingwa. Iżda kemm hi importanti ukiftinteraġixxi maż- żieda fil-mobilità?

Illustrazzjoni u prova

Ikkunsidra tliet tipi ta' lingwi minoritarji territorjali: (1) dawk mitkellma fi Stat Membru wieħed, bħas-Sorb fil-Ġermanja; (2) dawk mitkellma f'aktar minn Stat Membru wieħed, bħal Bask fi Spanja u Franza; u (3) dawk li huma lingwa minoritarja fi Stat Membru iżda l-lingwa dominanti u uffiċjali fi Stat ġar, bħas-Sloven fl-Awstrija u l-Italja. Il-mobilità lejn id-dħul tista' tagħmel pressjoni addizzjonali fuq kull tip ta' lingwa minoritarja territorjali b'modi differenti. Jekk dawk ġodda diġà għandhom il-lingwa minoritarja lokali bħala l-ewwel lingwa, eż. għall-Ungeriżi li joqogħdu fid - distrettta' Székely fir-Rumanija, il-mobilità tista' saħansitra ssaħħaħ il-lingwa minoritarja fiż-żona inkwistjoni. Ta' spiss, madankollu, dawk ġodda ma jitkellmux il-lingwa minoritarja lokali u jistgħu lanqas biss ikunu jafu l-lingwa tal-maġġoranza tal-Istat ospitanti. Skont is-saħħa u l-preżenza tal-lingwa minoritarja fil-pubbliku, fl-edukazzjoni u fl-ekonomija, dawk ġodda jistgħu jitgħallmu l-lingwa tal-maġġoranza tal-istat aktar milli l-lingwa minoritarja. Jekk in-numru ta' persuni ġodda jkun għoli, dan il-proċess inaqqas il-proporzjon ta' kelliema b'lingwa minoritarja u jista' jdgħajjef il-lingwa maż-żmien. Il-mudelli tad-dinamika lingwistika (eż. Templin et al. 2016) jistgħu jgħinu fl-analiżi tal-effett tal-movimenti migratorji fuq iż-żamma tal-lingwa minoritarja b'mod rigoruż u loġiku.

Dawn jagħmluha possibbli li jittawlu x-xejriet osservati fil-futur u li jiġu simulati l-effetti tal-miżuri tal-politika tal-lingwa, tal-inqas sa ċertu punt. Peress li jippermettu l-inklużjoni ta' varjabbli addizzjonali li jaffettwaw il-kwistjonijiet rilevanti, dawn jistgħu jiġu applikati wkoll għall-kunsiderazzjoni ta' kwistjonijiet relatati bħal bidliet fl-ispejjeż u l-benefiċċji ta' għażliet ta' politika li jikkompetu ma' xulxin.

Riżultat importanti ta' simulazzjonijiet bħal dawn huwa li minħabba proporzjon minimu ta' kelliema, ir-rieda tal-familji li jittrażmettu l-lingwa minoritarja, kif ukoll l-użu tal-lingwa minoritarja fl-edukazzjoni, il-lingwa minoritarja tista' fil-fatt tibqa' ħajja fit-tul, minkejja influss kontinwu ta' migranti. Is-simulazzjonijiet jindikaw ukoll li t-tagħlim tal-lingwa minoritarja lil

1 F'konformità mal- *Karta Ewropea għal-Lingwi Reġjonali u Minoritarji*, aħna nfissru lingwi li huma "tradizzjonalmentużati f'territorju partikolari ta' Stat minn ċittadini ta' dak l-Istat li jiffurmaw grupp numerikament iżgħar mill-bqija tal-popolazzjoni tal-Istat".

dawk ġodda u lit-tfal tagħhom huwa partikolarment importanti u jista' jikkontrobatti t-theddida potenzjali li dawn joħolqu għal-lingwa minoritarja.

Id-dinamika lingwistika hija simulata (ara l-figura) għal kuntest b'lingwa minoritarja relattivament kbira X, lingwa Y b'maġġoranza u influss ta' kelliema ta' lingwi differenti. Matul is-sena tat-tluq, 30 % tal-popolazzjoni hija bilingwi f'Y u X, u 70 % hija monolingwi f'Y. Minħabba l-preferenza ta' dawk ġodda li jitgħallmu Y minflok X, il-perċentwal ta' X-speakers jonqos.

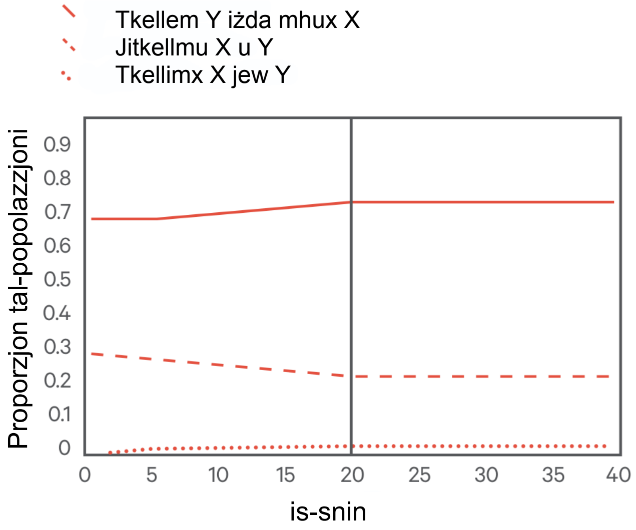

PROPORZJON TA' KELLIEMA TAL-LINGWA MAĠĠORITARJA (Y) U TAL-MINORANZA (X)

Ejja ngħidu li wara 20 sena, jiġu introdotti miżuri ta' politika biex jissaħħaħ it-tagħlim ta' X lil dawk ġodda u lit-tfal tagħhom. B'riżultat ta' dan, it-tnaqqis fil-perċentwal ta' spikers-X jista' jiġi kkontrollat.

Implikazzjonijiet politiċi

Għalkemm il-mobilità tpoġġi pressjoni addizzjonali fuq il-lingwi minoritarji, il-biċċa l-kbira tal-miżuri tal-politika tal-lingwa diġà stabbiliti biex jipproteġu l-lingwi minoritarji jibqgħu kruċjali. Jekk il-mobbiltà li tidħol hija mixtieqa, huwa importanti li jinħolqu opportunitajiet u inċentivi għal dawk ġodda biex jitgħallmu l-lingwa minoritarja, u li jiġu eliminati l-kontroinċentivi bħal spejjeż għolja ta' tagħlim dirett jew indirett.

Referenzi u approfondiment

Fishman, J.A. (1991). *Bidla fil-lingwa li treġġa' lura: Pedamenti teoretiċi u empiriċi ta' assistenza għal lingwi mhedda*. Clevedon: Kwistjonijiet multilingwi.

Grin, F. (2016). Sfidi ta 'Lingwi Minoritarji. Fil V. Ginsburgh u S. Weber (Eds.), *Il-Manwal Palgrave tal-Ekonomija u l-Lingwa* (p. 616–658). Basingstoke: Palgrave Macmillan.

Templin, T., Seidl, A., Wickström, B.A., & Feichtinger, G. (2016). L-aħjar politika lingwistika għall-preservazzjoni ta' lingwa minoritarja. *Matematika Xjenzi Soċjali* 81, 8–21.

18 Il-prinċipjiQuel jgħinu biex jantiċipaw il-potenzjal ta' kunflitt tad-differenzi etniċi u lingwistiċi?

Edgár Dobos, MTA Társadalomtudományi, Kutatóközpont, Budapest

Differenzi etniċi, lingwistiċi jew reliġjużi jistgħu jwasslu għal kunflitti meta individwi u gruppi jikkompetu għall-poter, materjali u riżorsi simboliċi. Madankollu, il-lingwa (jew kwalunkwe komponent tal-kultura) innifisha ma toħloqx kunflitt. Minflok, hija"linja ta' ħsara" li fihal -kunflitti jistgħu jikkristallizzaw meta d-differenzi lingwistiċi jew kulturali jirriżultaw f'talbiet politiċi inkompatibbli jew aċċess mhux ugwali għal opportunitajiet soċjoekonomiċi fi ħdan l-istati. Din l-entrata tiffoka fuq il-fatturi kawżali li jwasslu għall-iżvilupp ta' kunflitti fuq linji etnolingwistiċi.

X'tgħidilna r — riċerka?

Ir-regoli u l-prattiki li jirregolaw il-lingwa fl-amministrazzjoni, il-liġi, l-edukazzjoni, il-midja, is-sinjali pubbliċi u l-komunikazzjoni mal-awtoritajiet u l-fornituri tas-servizz pubbliku jaffettwaw l-interessi u l-identitajiet tal-individwi. Għalhekk il-lingwa hija inevitabbilment politiċizzata f'soċjetajiet multilingwi.

Il-kunflitti bejn il-maġġoranzi u l-minoranzi lingwistiċi huma xprunati mil-loġika tal-istat tan-nazzjon territorjali u l-asimmetriji tal-poter ikkodifikat hemmhekk. L-istati tan-nazzjon moderni, speċjalment mis-seklu 19, iffavorixxew kważi sistematikament il-maġġoranzi etniċi ("nazzjonijiet tas-sid"). Il-maġġoranza u l-minoranzi ta' spiss jaħsbu f'kunflitt dwar l-interpretazzjoni tar-realtajiet u/jew il-mudell mixtieq tar-relazzjonijiet bejn l-istat u l-minoranza.

Id-dinamika tal-kunflitti tvarja minħabba d-differenzi fl-istrutturi amministrattivi ffurmati storikament, il-kostellazzjonijiet tal-poter u l-pożizzjoni relazzjonali tal-minoranzi u l-maġġoranzi f'livelli differenti. L-awtoperċezzjoni ta' ħafna soċjetajiet Ewropej u stati nazzjon monolingwi tkompli ssawwar l-għażliet politiċi, u anke l-multilingwiżmu uffiċjali mhux neċessarjament jelimina l-kunflitti bejn il-komunitajiet lingwistiċi.

Il-makroambjent mhux dejjem ikun utli: l-istandards internazzjonali tad-drittijiet tal-minoranzi spiss jiġu kkontestati u subordinati għall-interessi ġeopolitiċi; mingħajr reġim Ewropew tad-drittijiet tal-minoranzi b'saħħtu u komuni, l-Istati Membri tal-UE mhumiex meħtieġa jirrapportaw dwar in-nuqqas ta' implimentazzjoni tal-impenji għall-protezzjoni tal-minoranzi; u s-supremazija tal-politika tal-partiti nazzjonali spiss tegħleb l-influwenza tal-kundizzjonalità tal-UE.

Illustrazzjoni u prova

Ix-xejriet ta' kunflitt ivarjaw kemm bejn l-Istati kif ukoll fi ħdanhom. Riċerka fuq il-post fir-reġjun Serb ta' Vojvodina turi li xi postijiet għandhom koeżistenza armonjuża ta' komunitajiet etniċi u lingwistiċi, u l-multilingwiżmu fil-prattika jissarraf f'siltiet kważi imperċettibbli minn lingwa għal oħra (eż. Belo Blato/Nagyerzsébetlak/Biele Blato). Min-naħa l-oħra, tfaċċaw kunflitti f'reġjuni oħra, wara l-influss ta' għadd kbir ta' refuġjati Serbi mill-Kroazja u l-Bosnja-Ħerzegovina wara l-gwerer tal-bidu tas-snin disgħin. Il-manifestazzjonijiet ta' kunflitt kienu jinkludu żieda f'inċidenti b'motivazzjoni etnika (graffiti, ħsara lill-proprjetà privata, oġġetti reliġjużi u kommemorattivi, kif ukoll attakki verbali u fiżiċi) kontra l-minoranzi. Permezz tal-ġeneralizzazzjoni minn dawn ir-riżultati, u b'kont meħud tat-tensjonijiet osservati f'kuntesti oħra, nistgħu nidentifikaw diversi proċessi konfliġġenti. Dawn huma miġbura fil-qosor fit- tabella mehmuża.

Implikazzjonijiet politiċi

Il-kompożizzjoni storika multietnika u multilingwi tal-istati Ewropej għandha tiġi riflessa b'mod adegwat fil-leġislazzjoni. L-ekwità etnokulturali u l-lealtà lejn l-istat komuni jeħtieġu taħlita ta' regolamenti u politiki newtrali u sensittivi għall-gruppi, l-inklużjoni tal-identità tal-minoranzi nazzjonali f'kunċetti komuni (eż. l-inklużjoni tal-lingwa tagħhom fl-istituzzjonijiet pubbliċi) u garanziji istituzzjonali għar-riproduzzjoni kulturali tagħhom. It-talbiet ta' minoranza mhux seċessjonisti għandhom jitqiesu bħala element leġittimu fl-isfida tal-kundizzjonijiet tal-inklużjoni politika f'demokrazija multietnika.

Il-pluraliżmuetniku u lingwistiku għandu jkun rifless f'soluzzjonijiet politiċi li jisfruttaw livelli differenti ta' gvern (nazzjonali, reġjonali u lokali), jirfinaw id-diviżjoni tal-kompetenzi bejn dawn l-awtoritajiet u joħolqu asimmetriji favur il-lingwi l-aktar fil-bżonn ta' protezzjoni. Is-soluzzjonijiet ta' politika relatati mal-multilingwiżmu għandhom jirriflettu wkoll approċċ komplementari ("addittiv"), minflok approċċ "subtractive", li jippermetti t-tagħlim tal-lingwa uffiċjali tal-istat bħala t-tieni lingwa essenzjali għall-impjieg u l-mobbiltà soċjali, filwaqt li tissaħħaħ il-lingwa materna bħala l-ewwel lingwa essenzjali għall-ħtiġijiet ta' identità, psikoloġiċi u ta' sigurtà.

Referenzi u approfondiment:

Csergġ, Z. (2007). *Taħdita dwar in-Nazzjon: Lingwa u Kunflitt fir-Rumanija u s-Slovakkja*. Ithaca, NY & Londra: Cornell Università Press.

Grin, F. (2005). Id-drittijiet tal-bniedem lingwistiċi bħala sors ta' linji gwida ta' politika: Valutazzjoni kritika. *Il-Ġurnal ta'* Soċjolingwisti, 9 (3), 448–460.

Kontra, M., Phillipson, R., Skutnabb-Kangas, T., & Várady, T. (Eds.). (1999). *Lingwa: Dritt u Riżorsa. Joqrob lejn id-Drittijiet tal-Bniedem Lingwistiċi*. Budapest: L-Istampa ta' l-Università ta' l-Ewropa Ċentrali.

Varennes, F., (2011). Lingwa, Kunflitti Etniċi u l-Liġi Internazzjonali. *Il-Ġurnal tal-Istudji Etniċi*, 65, 8–35.

Vizi, B., Tóth, N., & Dobos, E. (Eds.) (2017). *Lil hinn mill-Kundizzjonalità Internazzjonali. Il-Varjazzjonijiet Lokali tar-Rappreżentanza tal-Minoranzi fl-Ewropa Ċentrali u tax-Xlokk*. Baden-Baden: Nomos.

PROĊESS LI JWASSAL GĦAL KUNFLITTI FIL-KAŻ TA' "LINJI TA' LIĠI" ETNIĊI U LINGWISTIĊI

1. Sigurtà mhux ġustifikata ta' kwistjonijiet etniċi u lingwistiċi: l-interpretazzjoni mill-maġġoranza tal-eliti tat-talbiet kulturali tal-minoranzi bħala theddid għall-integrità tal-istat; nuqqas ta' fiduċja fl-istituzzjonijiet separati mill-minoranzi bħala siti ta' nazzjonaliżmu kontrostatali; mill-perspettiva tal-minoranzi, il-kunċett ta' identità kondiviża maħluqa mill-Istat ta' nazzjonalizzazzjoni u l-impożizzjoni ta' newtralità etnokulturali u regolamentazzjoni newtrali għall-grupp isiru suspettużi bħala kodiċi ta' assimilazzjoni. Eżempji oħra jinkludu l-Estonja, Franza, il-Greċja, ir-Rumanija u s-Slovakkja.

2. Ksur, restrizzjoni tal-użu jew tnaqqis tal-kamp ta' applikazzjoni tad-drittijiet (lingwistiċi) miksuba tal-minoranzi: żvalutazzjoni mhux moħbija tal-istatus tal-lingwa minoritarja fl-amministrazzjoni, l-edukazzjoni, eċċ. Eżempju: L-Ukrajna.

3. Mandat etniku: ir-ridistribuzzjoni tal-konfini tad-distretti amministrattivi jew elettorali sabiex tinqasam il-popolazzjoni minoritarja kkonċentrata fit-territorju, jitreġġa' lura l-istatus ta' minoranza maġġoritarja u/jew tiġi minimizzata s-setgħa tal-vot tal-komunitajiet minoritarji u/jew iċ-ċansijiet tagħhom li jgawdu d-drittijiet tagħhom. Pereżempju, fis-Slovakkja (riorganizzazzjoni amministrattiva, 1996).

4. Markaturi tal-identità kkontestati bejn il-maġġoranza u l-popli minoritarji li jeżistu flimkien f'territorju kondiviż: l-isforzi kompetittivi biex territorju jiġi assoċjat ma' lingwa u biex tiġi imposta kontinwità territorjali artifiċjali fl-immarkar tal-ispazju fiżiku u l-funzjonament tal-istituzzjonijiet pubbliċi (bil-possibbiltà ta' importanza eċċessiva tal-lingwa bħala indikatur tal-identità nazzjonali fir-rigward tal-lingwa bħala mezz ta' komunikazzjoni). Pereżempju, fil-Bosnja-Ħerzegovina, fil-Kosovo u fil-Maċedonja.

5. Attiviżmu unilaterali tal-Istat tal-Ġenituri u Prattiki ta' Bini ta' Nazzjon Extra-Territorjali: sforzi biex jissaħħu r-rabtiet mal-Istat ġenitur b'mod li jimminimizza s-sens ta' appartenenza ta' minoranzi fil-pajjiż ta' residenza tagħhom. Pereżempju, fil-Bulgarija, l-Ungerija, ir-Rumanija, is-Serbja (fir-rigward ta' stati ġirien).

6. Sforzi ta' bini ta' nazzjon f'kompetizzjoni li jesponu l-hekk imsejħa koetniċi/konazzjonali jew minoranzi "intermedji" għal pressjonijiet ta' lealtà irrikonċiljabbli. Pereżempju, Bunjevci, Çams, Csángós, Goranci, Pomaks, Torbeši, Valaques (ix-Xlokk tal-Ewropa).

19 Għaliex mhuwiex biżżejjed li wieħed jitgħallem waħda biss mil-lingwi uffiċjali f'kuntest multilingwi?

Peter A. Kraus, Núria Garcia, Melanie Frank, Vicent Climent-Ferrando, Universität Augsburg

Huwa ġeneralment rikonoxxut li t-tagħlim tal-lingwa uffiċjali jew nazzjonali tal-pajjiż ospitanti huwa element ċentrali fl-integrazzjoni tal-immigranti fis-soċjetà ospitanti. Il-*Pjan ta' Azzjoni2016 dwar l-integrazzjoni ta' ċittadini ta' pajjiżi terzi tal -Kummissjoni Ewropea* jiddikjara li "it-tagħlim tal-lingwa tal-pajjiż ta' destinazzjoni huwa essenzjali biex ċittadini ta' pajjiżi terzi jirnexxu fil-proċess ta' integrazzjoni tagħhom" (Kummissjoni Ewropea, 2016: 7). Għadd dejjem jikber ta' pajjiżi Ewropej qed japplikaw rekwiżiti lingwistiċi għall-migranti li jixtiequ jiksbu status ta' residenza jew ċittadinanza.

Huwa interessanti li l-pajjiż ta' destinazzjoni jitqies impliċitament bħala qafas monolingwi, għalkemm għadd ta' Stati Membri tal-UE għandhom aktar minn lingwa uffiċjali waħda jew jirrikonoxxu lingwi reġjonali u/jew minoritarji differenti. Għaliex, f'xi każijiet, il-migranti jistgħu jew għandhom jitgħallmu aktar minn waħda mil-lingwi mitkellma f'dawn il-kuntesti multilingwi?

Que tgħidilna r-riċerka ?

L-ambitu tar-rekwiżiti lingwistiċi f'kuntesti multilingwi jqajjem l-ewwel nett it-tensjoni bejn il-promozzjoni tal-mobilità tal-migranti u l-integrazzjoni tagħhom fis-soċjetà ospitanti. L-għoti ta' prijorità lill-mobilità aktar milli lill-inklużjoni jfisser li jiġu imposti rekwiżiti lingwistiċi minimi fuq il-migranti u li dawn ikunu mistennija jitgħallmu biss waħda mil-lingwi uffiċjali tal-pajjiż ospitanti fejn xieraq. Min-naħa l-oħra, l-għoti ta' preferenza lill-inklużjoni jfisser li jiġu imposti rekwiżiti lingwistiċi akbar fuq il-migranti u li l-migranti, f'pajjiż multilingwi, ikunu jistgħu jitgħallmu tnejn jew aktar mil-lingwi uffiċjali sabiex ikunu jistgħu jipparteċipaw bis-sħiħ fil-ħajja soċjali, kulturali u politika.

In-numru ta' lingwi li għandhom jitgħallmu l-migranti li jaslu f'ambjent uffiċjali multilingwi jiddependi wkoll fuq ir-relazzjonijiet ta' poter fil-kostellazzjoni lingwistika tas-soċjetà ospitanti. Ħafna stati jew reġjuni multilingwi huma kkaratterizzati minn asimmetrija bejn lingwa ta' maġġoranza u lingwa minoritarja. Peress li l-lingwi minoritarji jintużaw minn inqas kelliema u spiss jintużaw biss f'parti mit-territorju, l-utilità ekonomika u l-attrazzjoni perċepiti tagħhom jistgħu jkunu inqas u jwasslu lill-migranti biex jippreferu jitgħallmu l-lingwa tal-maġġoranza. Għar-riċerkaturi tal-multikulturaliżmu (bħal Will Kymlicka, filosfu politiku Kanadiż famuż li jispeċjalizza fid-drittijiet u l-obbligi f'soċjetajiet etniċi differenti), il-minoranzi nazzjonali se jkollhom bżonn jipproteġu l-identità kulturali u lingwistika tagħhom filwaqt li jilqgħu lill-migranti, li tista' tkun raġuni leġittima biex jiġu imposti rekwiżiti lingwistiċi fil-lingwa minoritarja flimkien mar-rekwiżiti lingwistiċi fil-lingwa uffiċjali tal-istat (Kymlicka, 2011). F'pajjiżi multilingwi fejn il-kostellazzjoni lingwistika hija inqas asimmetrika u fejn il-kompetizzjoni jew il-kunflitti lingwistiċi mhumiex karatteristika ewlenija tas-sitwazzjoni soċjali u politika, ir-rekwiżiti tal-lingwa f'waħda mil-lingwi uffiċjali jistgħu, min-naħa l-oħra, jitqiesu suffiċjenti għall-integrazzjoni tal-migranti fis-soċjetà ospitanti.

Illustrazzjonijiet u evidenza

F'dan is-sens, diversi gvernijiet reġjonali ffaċċjati b'kostellazzjoni lingwistika asimmetrika qiesu li huwa meħtieġ li jiġu applikati rekwiżiti lingwistiċi speċifiċi għall-migranti sabiex jiġi protett l-istatus tal-lingwa minoritarja fit-territorju tagħhom. Fil-Katalonja, pereżempju, fl-2 010 l-awtoritajiet reġjonali introduċew testijiet tal-lingwa Katalan għall-migranti li jgħixu fil-Katalonja bħala parti mill-proċess ta' integrazzjoni tagħhom.

Fil-Lussemburgu, min-naħa l-oħra, fejn il-kostellazzjoni lingwistika hija inqas asimmetrika, il-"Kuntratt ta' Akkoljenza u Integrazzjoni" maħruġ mill-aġenzija ta' akkoljenza u integrazzjoni tal-Gvern Lussemburgiż jipprevedi li l-migranti jistgħu jagħżlu kors lingwistiku "f'waħda jew aktar mit-tliet lingwi amministrattivi tal-Lussemburgu, jiġifieri l-Lussemburgu, il-Franċiż jew il-Ġermaniż[1]". Bl-istess mod, fl-Isvizzera, "għarfien tajjeb ta' waħda mil-[2]lingwi nazzjonali" huwa kkunsidrat biżżejjed biex jinkiseb permess ta' residenza permanenti.

I implikazzjonijietpolitiċi

Bħala konklużjoni, f'kuntest multilingwi asimmetriku, il-migranti jistgħu jkunu mistennija jitgħallmu mhux

1 www.olai.public.lu/en/accueil-integration/mesures/contrat-accueil

2 Il-Liġi Federali dwar il-Barranin tas-16 ta' Diċembru 2005 www.admin.ch/opc/fr/classified-compilation/20020232; din il-karatteristika, madankollu, tirrifletti wkoll id-distribuzzjoni strettament territorjali tal-lingwi uffiċjali fil-pajjiż.

biss il-lingwa tal-maġġoranza, iżda wkoll — jew pjuttost — it-tieni lingwa uffiċjali jew reġjonali sabiex il-minoranzi nazzjonali jkunu jistgħu jipproteġu l-identità lingwistika tagħhom u jipprevjenu t-tranżizzjoni mil-lingwa għal-lingwa dominanti. Il-kompromess bejn il-mobbiltà u l-inklużjoni u t-tensjoni bejn il-protezzjoni tad-drittijiet kulturali u lingwistiċi tal-minoranzi u l-libertà individwali tal-migranti jista' jiġi medjat permezz ta' arranġamenti politiċi.

Dispożizzjonijiet favorevoli jistgħu jiddependu fuq il-ħolqien ta' inċentivi għall-migranti biex jitgħallmu l-lingwa(i) tas-soċjetà ospitanti billi jtejbu l-aċċess għal korsijiet tal-lingwa fil-lingwa(i) tal-pajjiż ospitanti bi prezz baxx, aktar milli l-impożizzjoni ta' sanzjonijiet. Fl-aħħar nett, ir-rekwiżiti tal-lingwa għandhom jiffukaw fuq korsijiet ta' taħriġ fil-lingwi aktar milli jistabbilixxu livell partikolari ta' kompetenza: filwaqt li l-migranti jistgħu jkunu mistennija jitgħallmu lingwa waħda jew aktar tas-soċjetà ospitanti, ma jsegwix li kollha kemm huma se jkunu jistgħu jagħmlu dan bl-istess suċċess.

Referenzi u approfondiment:

Il-Kummissjoni Ewropea (2016). *Pjan ta' Azzjoni dwar l-integrazzjoni ta' ċittadini ta' pajjiżi terzi*. COM(2016) 377 final.

Grin, F. (1996). Kunflitt Lingwistiku etniku u Politiku, *Relazzjonijiet Internazzjonali*, 88, 381–396.

Kymlicka, W. (2011). Ċittadinanza Multikulturali fi ħdan Stati Multinazzjonali, *Etniċitajiet* 11, 281–302.

Woehrling, J. (2008). Rekwiżiti Lingwistiċi għall-Immigranti, Speċifikament fir-rigward tal-Lingwi li Jgawdu l-Istatus Uffiċjali f'Parti mit-Territorju. F' *Mundialització, talba għal binder circulació i Immigració, i ligència d'una llengua com (* p. 133–172). Barċellona, Institut d'Estudis Autonòmics.

QAFAS UFFIĊJALI MULTILINGWI

Kostellazzjoni lingwistika asimmetrika		Kostellazzjoni lingwistika simmetrika	
Rekwiżiti lingwistiċi **kemm fil-lingwi uffiċjali tal-minoranza kif ukoll** fil-maġġoranza tal-lingwi uffiċjali	Eżempju: il-migranti jridu jitgħallmu l-Katalan **u** l-Ispanjol fil-Katalonja.	Rekwiżiti lingwistiċi **f'lingwa uffiċjali waħda**	Eżempju: il-migranti jistgħu jitgħallmu l-Franċiż **jew** il-Ġermaniż **jew** il-Lussemburgu fil-Lussemburgu.

20 Kif jistgħu jingħaqdu l-prinċipji tat-territorjalità u l-personalità?

Helder De Schutter, Nenad Stojanović, Sergi Morales-Gálvez, Katholieke Universiteit Leuven

Ħafna drabi jintużaw żewġ mudelli ewlenin biex jiġu assenjati d-drittijiet lingwistiċi f'soċjetajiet lingwistikament differenti: territorjalità u personalità (De Schutter, 2007). Skont il-prinċipju tat-territorjalità lingwistika (LTP), il-lingwi għandhom jinżammu territorjalment. Stat huwa maqsum f'diversi żoni territorjali, u f'kull żona l-lingwa tal-maġġoranza hija uffiċjali. Ġew proposti tliet verżjonijiet tal-LTP[1].

► Fil-verżjoni stretta u l-aktar popolari, lingwa waħda biss hija eliġibbli f'territorju partikolari fir-rigward ta' (fost oħrajn) l-amministrazzjoni pubblika, il-ħajja politika, il-proċedimenti ġudizzjarji u l-edukazzjoni obbligatorja ffinanzjati mill-Istat. Eżempju tajjeb huwa l-Fjandri (il-Belġju).

► Fil-verżjoni aktar dgħajfa, unità territorjali tista' testendi r-rikonoxximent għal aktar minn lingwa waħda iżda bi prijorità ċara għal lingwa waħda fuq l-oħrajn (Grin, 2006), bħal fis-sistema edukattiva ta' Quebec taħt l-Att 101 famuż tagħha, fejn id-drittijiet tal-lingwa jingħataw lil Anglofoni fil-forma ta' skejjel Ingliżi separati ffinanzjati mill-istat, iżda fejn l-immigranti u l-Frankofoni huma mistennija jattendu skejjel pubbliċi Franċiżi, u jillimitaw l-iskejjel Ingliżi għall-Ingliż biss.

► Fil-verżjoni dinamika, il-prinċipju tat-territorjalità jissuġġerixxi li, għalkemm il-kriterji għall-għoti tad-drittijiet huma stabbli, l-implimentazzjoni tagħhom tevolvi biex tirrifletti l-evoluzzjoni taċ-ċifri demolingwistiċi (eż. il-Finlandja) (Stojanović, 2010).

Skont il-prinċipju tal-personalità lingwistika (LPP), id-drittijiet lingwistiċi jistgħu jiġu eżerċitati minn persuni irrispettivament minn fejn jgħixu fi ħdan l-Istat jew is-sottostat. Huwa mudell ta 'għażla ħielsa.

Eżempju tajjeb huwa Brussell: iċ-ċittadini jistgħu jiksbu dokumenti, servizzi tas-saħħa jew istituzzjonijiet edukattivi bl-Olandiż jew bil-Franċiż. Eżempju ieħor huwa l-Ungerija, li tagħti awtonomija kulturali u lingwistika fil-pajjiż kollu lil ċerti minoranzi, irrispettivament mis-sitwazzjoni territorjali tagħhom fl-Ungerija.

Il-prinċipji tat-territorjalità u l-personalità jistgħu jingħaqdu flimkien biex itejbu l-mobilità u l-inklużjoni? Il-prinċipju tal-personalità jista' jiffaċilita l-mobilità fi ħdan stat, iżda ma jsaħħaħx a priori l-inklużjoni. Il-prinċipju tat-territorjalità, b'mod partikolari l-verżjoni b'saħħitha tiegħu, jiffavorixxi a priori l-inklużjoni, iżda jxekkel il-mobilità.

X'tgħidilna r — riċerka?

Iż-żewġ prinċipji, madankollu, għandhom żvantaġġi. Il-prinċipju tat-territorjalità jista' jillimita l-mobbiltà, filwaqt li l-prinċipju tal-personalità jista' jimmina l-inklużjoni. Madankollu, huwa possibbli li jiġu identifikati estensjonijiet u kombinazzjonijiet possibbli ta' dawn iż-żewġ prinċipji li jistgħu jintużaw biex tittejjeb il-kompatibbiltà bejn il-mobbiltà u l-inklużjoni (Morales-Gálvez, 2017).

► Rikonoxximent ugwali tal-lingwi Aboriġinali: minflok ma tiġi stabbilita lingwa waħda bħala r-"razza" ta' territorju, li tista' twassal għad-dominazzjoni tal-akbar gruppi lingwistiċi, għandu jingħata appoġġ akbar lil-lingwi indiġeni l-aktar dgħajfa (anki fejn dawn jiffurmaw maġġoranza lokali) permezz ta' prinċipju tad-distribuzzjoni inversa per capita tar-riżorsi disponibbli għall-politika tal-lingwa. Inqas ma l-lingwa jkollha numru totali ta' kelliema, aktar irid jirċievi riżorsi. L-għan huwa li jiġu offruti servizzi komparabbli lill-gruppi lingwistiċi kollha irrispettivament mid-daqs tagħhom (De Schutter 2017; Il-Patten 2014; Grin and Vaillancourt 2015). Dan il-prinċipju jsegwi l-verżjoni dgħajfa tal-prinċipju tat-territorjalità (għaliex jagħti aktar appoġġ lil lingwa) u jintroduċi element ta' personalità.

► Politiki ta' nonsegregazzjoni għal raġunijiet lingwistiċi fit-territorji sabiex in-nies jingħaqdu flimkien minflok ma jiġu separati: is-servizzi pubbliċi unifikati (is-saħħa, l-edukazzjoni) huma offruti fil-lingwi rikonoxxuti kollha, minflok ma jiġu separati fiżikament. Dan il-prinċipju, li fil-biċċa l-kbira tiegħu huwa artikolat mal-personalità, jippromwovi t-taħlit tal-lingwi tal-gruppi l-oħra jew ta' gruppi oħra. Dan jippromwovi sens komuni ta' appartenenza u solidarjetà soċjali u ġustizzja akbar (Miller, 1995). L-implimentazzjoni ta' din il-politika fl-iskejjel obbligatorji tippromwovi l-bilingwiżmu/il-multilingwiżmu fil-lingwi lokali.

1 Xi pajjiżi, bħall-Isvizzera, prinċipalment jużaw il-verżjoni stretta, iżda xi partijiet speċifiċi tal-pajjiż jużaw verżjonijiet aktar dgħajfa jew dinamiċi.

Illustrazzjoni u prova

Il-Katalonja hija każ magħruf sew li jiġi applikat rikonoxximent ugwali għal-lingwi indiġeni kollha, filwaqt li tingħata prijorità lil-lingwa minoritarja u mingħajr segregazzjoni taċ-ċittadini abbażi tal-lingwa. F'dan il-każ, l-Ispanjol (castillan) mhuwiex biss l-L1 tal-maġġoranza tar-residenti Katalan (55 %), iżda huwa magħruf ukoll b'mod komuni mill-kelliema Katalan bħala L1 (31.3 %). Madankollu, l-għarfien tal-Katalan tjieb matul perjodu ta '30 sena. Il-politika lingwistika attwali nbdiet fl-1983. Din kienet ibbażata fuq ir-rikonoxximent ugwali taż-żewġ lingwi fl-amministrazzjoni pubblika, filwaqt li tat prijorità territorjali Katalan sabiex ixxerred (pereżempju, il-Katalan huwa l-lingwa ewlenija tal-iskola).

Implikazzjonijiet politiċi

Implikazzjoni normattiva globali ta' dan ta' hawn fuq hija li l-mobilità u l-inklużjoni jistgħu jingħaqdu aħjar f'soċjetajiet fejn kulħadd għandu d-dritt li jitkellem il-lingwa tiegħu u d-dmir li jifhem il-lingwi l-oħra tat-territorju. Il-prinċipji li għadhom kif ġew deskritti jistgħu jgħinu fil-promozzjoni ta' politiki ta' rispett li jippermettu identitajiet ibridi u jistabbilixxu bażi komuni għad-djalogu demokratiku u l-ġustizzja soċjali. Dawn iwasslu għall-inklużjoni (minħabba li l-gruppi kollha tal-lingwi indiġeni jistgħu jħossuhom inklużi b'mod koerenti fil-komunità) u l-mobbiltà (minħabba li kulħadd jiżviluppa mill-inqas ħiliet riċettivi fil-lingwi rilevanti tat-territorju, filwaqt li jiffaċilita l-ivvjaġġar fi ħdan u bejn is-subunitajiet fit-territorju nazzjonali)

GĦARFIEN TAL-KATALAN 1981–2011

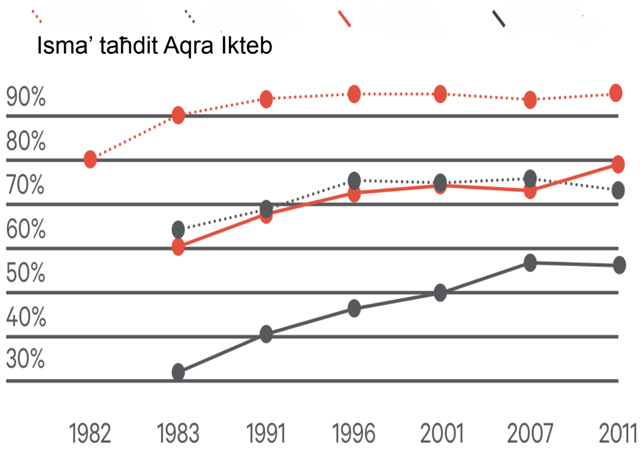

Referenziu approfondiment:

De Schutter, H. (2007). Il-Politika tal-Lingwa u l-Filosofija Politika. Dwar id-Dibattitu Emerġenti dwar il-Ġustizzja Lingwistika. *Problemi Lingwistiċi & Lingwa Ippjanar*, 31, 1–23.

De Schutter, H. (2014). Ittestjar għall-Inġustizzja Lingwistika: It-territorjalità u l-pluraliżmu. Dokumenti ta'*Nazzjonalitajiet: Il-Ġurnal tan-Nazzjonaliżmu u l-Etniċità*, 42, 1034–1052.

De Schutter, H. (2017). Żewġ Prinċipji ta' Rikonoxximent ta' Lingwa Ugwali. *Reviżjoni Kritika tal-Filosofija Soċjali u Politika Internazzjonali*, 20, 75–87.

Grin, F. (1996). Il-kunflitt etniku u l-politika lingwistika. *Relazzjonijiet internazzjonali*, 88, 381–396.

Miller, D. (1995). *Aħna Nazzjonalità*. Oxford: Oxford University Press.

Morals-Gálvez, S. (2017). Ngħixu Flimkien bħala Ugwali: Il-Ġustizzja lingwistika u l-Kondiviżjoni tal-Isfera Pubblika f'Arranġamenti Multilingwi. *Etniċitajiet* 17, 646–666.

Stojanović, N. (2010). Kunċett dinamiku tal-prinċipju tat-territorjalità lingwistika. Il-Liġi dwar il-Lingwi ta 'l-Canton ta'wlied Gr i. *Politika u Soċjetajiet*, 29, 231–259.

21 L-eġemonija ta' lingwa "esterna" kif taffettwa l-politika domestika?

Astrid von Busekist, Jean-François Grégoire, Sciences Po Paris

Id-dominanza (xi kultant anke l-eġemonija) tal-lingwa Ingliża testendi għal ħafna aktar pajjiżi minn dawk li fihom hija mitkellma bħala l-ewwel lingwa minn segment kbir tal-popolazzjoni. Dan jista' jseħħ ukoll f'pajjiżi li storikament m'għandhomx komunità li titkellem bl-Ingliż. Il-kolonjaliżmu Brittaniku, li issa ġie sostitwit mill-karatteristiċi neokolonjali tal-operazzjonijiet kummerċjali kontemporanji, għad għandu effetti politiċi dejjiema, li huma diskussi hawnhekk b'referenza għall-każ tal-Indja.

X'tgħidilna r — riċerka?

L-għoti ta' status Ingliż fl-istess livell bħal-lingwi lokali joħloq żewġ riskji politiċi ewlenin:

(a) Kunflitti bejn gruppi lingwistiċi f'pajjiżi kbar bi grad għoli ta' pluraliżmu jagħmlu l-Ingliż soluzzjoni konvenjenti u xi kultant allegatament newtrali biex tiġi evitata d-dominazzjoni lingwistika. Madankollu, jista' jiġi argumentat li din sempliċiment tissostitwixxi forma waħda ta' dominanza (il-maġġoranza fuq il-minoranzi) b'oħra — speċjalment f'pajjiż fejn l-Ingliż huwa l-lingwa tal-eks setgħa kolonjali.

... Fuq Frar 2, 1835, minuta Thomas Babington Macaulay dwar il-politika tal-lingwa Indjan ġiet ippreżentata. Hija tgħid "issa rridu nagħmlu l-almu tagħna biex niffurmaw klassi li tista' sservi ta' interpretu bejnietna u l-miljuni ta' nies li niggvernaw... klassi ta' nies Indjani ta' demm u kulur, iżda l-Ingliż fil-gosti, l-opinjonijiet, il-morali u l-intellett". Din il-minuta timplika li l-Ingliż ġie introdott fis-sistema edukattiva Indjana sabiex jinkisbu impjegati b'għarfien tal-lingwa Ingliża. " (Sarah Jayasundara 2014).

Madankollu, politiki li ma jindirizzawx il-kwistjoni tad-dominazzjoni lingwistika minħabba li jagħtu status uffiċjali lil lingwa esterna (jew ma jagħmlu xejn biex irażżnu l-influwenza tagħha)inaqqsu direttament jew indirettament il-valur soċjoekonomiku u politiku tal-lingwi lokali għall-benefiċċju tal-kelliema ta' dik il-lingwa esterna. Fil-każ tal-Indja, dan jibbenefika lil Anglofoni minn ġewwa jew minn barra li jistgħu "legalment" juru dak li l-filosfu Belġjan Philippe Van Parijs isejjaħ "attitudni koonjali" (2011:139–141). Għalhekk, meta jkun hemm livell għoli ta' pluraliżmu, il-leġiżlaturi jridu joqogħdu attenti meta jfittxu bilanċ bejn il-ħtieġa għall-effiċjenza u l-ħtieġa li tiġi ppreservata d-diversità lingwistika.

(B) Il-membri eletti tal-parlamenti demokratiċi huma normalment responsabbli biex jitkellmu f'isem il-kostitwenti tagħhom, u mod effettiv kif jagħmlu dan huwa billi jitkellmu bil-lingwa/i tagħhom. F'dan ir-rigward, l-Indja u l-UE għamlu tajjeb li jagħtu status uffiċjali lil firxa wiesgħa ta' lingwi u b'hekk jippermettu lir-rappreżentanti jagħmlu dan. Madankollu, fil-prattika, il-predominanza tal-Ingliż tqajjem problema serja ta' leġittimità politika, jiġifieri, f'isem dawk li jitkellmu l-politiċi eletti.

Illustrazzjoni u prova

Fil-każ tal-Indja, il-wiri ta 'attitudnijiet neo-kolonjali huwa politikament leġittimizzat mill-fatt li hemm ħafna lingwi oħra (22 b'kollox) li għandhom status uffiċjali fil-Kostituzzjoni Indjana. Id-dinamika politika li tirriżulta tvarja minn każ għall-ieħor, skont in-numru ta' dawn il-lingwi "oħra" li b'hekk ikunu emarġinati u l-piż demolingwistiku tagħhom; fl-Indja, l-Ingliż huwa l-ilsien nattiv ta' madwar 0.2 % tal-popolazzjoni.

L-anglicizzazzjoni ta 'elites, bħal fl-Indja, deresponses komunitajiet lokali għall-atturi esterni, poteri storikament barranin u llum (multinazzjonali) kumpaniji. Jista' jiġi argumentat li meta l-parlamentari jitkellmu lingwa esterna dominanti (forsi l-Ingliż jew ibridu ta' Ingliż u lingwa lokali, li fl-Indja spiss tfisser Ħindi), huma jirriskjaw li jirrappreżentaw l-interessi ta' minoranza ta' Anglofoni aktar minn dawk ta' eletturi li l-lingwa materna tagħhom mhijiex l-Ingliż. B'mod aktar ġenerali, iż-żieda fl-użu ta' lingwa esterna dominanti tista' għalhekk toħloq lakuna lingwistika bejn il-klassi politika u l-kostitwenti tagħha. Ir-reżistenza għad-dominazzjoni lingwistika, permezz ta' politiki li jippromwovu l-valur u l-użu pubbliku tal-lingwi lokali, tista' tikkontribwixxi għas-sens ta' emanċipazzjoni tan-nies.

Implikazzjonijiet politiċi

L-esperjenza tal-Indja tissuġġerixxi li l-għoti ta' status

uffiċjali lil lingwa esterna huwa problematiku u jista' jimmina l-valuri fundamentali li normalment jirfdu l-ħajja politika demokratika. Dan il-punt jistħoqqlu attenzjoni speċjali fejn (i) il-lingwa esterna dominanti jew emonika ġiet introdotta minn intrapriżi kolonjali u (ii) fejn hemm livell għoli ta' pluraliżmu, bħal fl-UE. Minn dan isegwi li l-użu ta' lingwa esterna dominanti fl-areni soċjali u politiċi li fihom huma involuti ċ-ċittadini ma jistax jitqies bħala strateġija ottimali. Minflok ma jiġi mħeġġeġ, l-użu tal-lingwa dominantiexterne għandu jitqies biss għal funzjonijiet limitati għal kuntesti definiti b'mod ċar.

Referenzi u fond:

Jayasundara, S.N. (2014). L-Iżvilupp tal-Politika dwar l-Edukazzjoni tal-Lingwi: Perspettiva Indjana; a View from Tamil Nadu, Il- *Ġurnal Internazzjonali tal-Pubblikazzjonijiet Xjentifiċi u tar-Riċerka*, 4: 11, 1–3.

Ramachandran, V. (2011). Federaliżmu Indjan f'Fażi Transitorja: Mill-Asimetrija għall-Multikulturaliżmu. F'Gopa Kumar (Ed.), il- *Politika Barranija, il-Federaliżmu u t-Trattati Internazzjonali* (pp. 68–77). New Delhi: Pubblikazzjonijiet ġodda tas-Seklu.

Van Parijs, P. (2011). *Il-Ġustizzja lingwistika għall-Ewropa u għad-Dinja. Oxford*: Oxford University Press.

22 Kif għandhom l-Istati ġirien jikkooperaw fil-ġestjoni tad-diversità?

Edgár Dobos, Balázs Vizi, MTA Társadalomtudományi, Kutatóközpont, Budapest

Il-fehma tradizzjonali tal-istati nazzjon bħala soċjetajiet lingwistikament omoġenji qatt ma kienet realistika ħafna u qed issir dejjem inqas u inqas fi żmien ta' mobilità fejn in-nies ta' spiss jaqsmu l-fruntieri nazzjonali. Approċċ ġdid għall-ġestjoni tad-diversità jinvolvi mhux biss il-protezzjoni internazzjonali tad-drittijiet tal-minoranzi, iżda wkoll il-kooperazzjoni bilaterali fost l-Istati.

Għalhekk tqum il-mistoqsija dwar kif l-Istati ġirien jistgħu jikkooperaw f'dan il-qasam u, b'mod partikolari, kif il-karatteristiċi tar-"reċiproċità" jistgħu jiġu " integrati" fil -kooperazzjoni bilaterali sabiex jitwessgħu d-drittijiet lingwistiċi tal-komunitajiet etnolingwistiċi tal-minoranzi.

X'tgħidilna r — riċerka?

Il-formazzjoni ta' stati omoġenizzanti, movimenti tal-fruntieri, skambji volontarjijew obbligatorji tal-popolazzjoni, l-assimilazzjoni tal-politiki tal-istat u l-assimetriji tal-poter interstatali u intrastatali ħolqu kuntest li fih il-minoranzi ta' spiss ikunu f'pożizzjoni żvantaġġata. Minbarra r-reġim internazzjonali tad-drittijiet tal-minoranzi, ir-relazzjoni triangolari bejn "l-Istatiġenitur", l-"Istati ospitanti" u l-minoranzi nazzjonali tipprovdi punt ta' tluq tajjeb għall-fehim tar-relazzjonijiet tal-viċinat f'dan ir-rigward. L-ewwel nett, il-kunċett ta' "stat tal-ġenituri" għandu jiġi applikat b'kawtela, filwaqt li jiġi evitat qari "essenzjali" tal-lingwa u l-identità. Dan jagħmel sens, pereżempju, fil-każ ta' kelliema Ungeriżi li jgħixu fit-Transilvanja, kelliema Ġermaniżi u Daniżi li jgħixu fit-Tramuntana u n-Nofsinhar ta' Schleswig. Min-naħa l-oħra, dan ma jagħmilx sens għall-frankofoni, it-Taljani jew il-Ġermaniżi li jgħixu fl-Isvizzera, li ma jqisux lilhom infushom il-Franċiż, it-Taljan jew il-Ġermaniż,jew lima jqisux lil Franza, l-Italja jew il-Ġermanja bħala l-"istati ġenituri" tagħhom (lingwa komuni ma tfissirx neċessarjament storja komuni u l-istess identità).

Fil-qosor, l-idea ta' parentela etnolingwistika hija politikament akkużata u diffiċli biex tiġi ttrattata, iżda tiġi lura ta' spiss u teħtieġ trattament ta' ħila. L-Istati ġirien ġeneralment jikkooperaw fuq kwistjonijiet politiċi fuq il-bażi ta' reċiproċità. Meta kwistjonijiet ta' identità u drittijiet tal-minoranzi jkunu fuq l-aġenda bejn "Stat ġenitur" u "Stat ospitanti", il-kooperazzjoni bilaterali u r-reċiproċità jistgħu jkunu partikolarment problematiċi.

Fir-relazzjonijiet bilaterali, ir-reċiproċità f'dan il-każ tista' tinftiehem jew bħala sett ta' miżuri reċiproċi iżda unilaterali li jappoġġjaw il-"minoranzi tal-ġenituri" rispettivi jew bħala reċiproċità legali minquxa fi ftehimiet bilaterali. Skont id-dritt internazzjonali, l-appoġġ unilaterali ta' Stat ġenitur għall-minoranzi tiegħu -ġeniturilijgħixu barra mill-pajjiż jistgħu jiġu aċċettati biss f'każijiet eċċezzjonali (fil-qasam tal-kultura, l-edukazzjoni jew is-servizzi lingwistiċi — ara l-Kummissjoni ta' Venezja 2001). It-trattati bilaterali speċifiċi dwar il-minoranzi huma rari, iżda t-trattati ta' relazzjonijiet tajba mal-ġirien spiss jinkludu dispożizzjonijiet dwar id-drittijiet tal-minoranzi — fil-biċċa l-kbira tal-każijiet fuq l-istess livell.

Illustrazzjoni u prova

Xi każijiet huma simetriċi (eż. fil-każ tal-minoranza Daniża fit-Tramuntana tal-Ġermanja u l-minoranza Ġermaniża fin-Nofsinhar tad-Danimarka), u b'hekk ir-reċiproċità ssir strateġija naturali għall-gvernijiet nazzjonali kkonċernati, kif muri mill-Ftehim Konġunt Bonn-Copenhagen tal-1955. F'nofs il-gwerer tal-istat nazzjon f'dik li kienet il-Jugoslavja u t-tensjonijiet etniċi li qed jikbru fl-Ewropa tal-Lvant u Ċentrali, it-Trattat Sloven-Ungeriż tal-1992 dwar il-Minoranzi pprovda wkoll eżempju tajjeb tal-istess approċċ reċiproku.

Iżda kif juru ż-żewġ każijiet, ir-reċiproċità taħdem biss f'każijiet fejn il-komunitajiettal-"minoranza prinċipali" li jgħixu fuq iż-żewġ naħat tal-fruntiera huma ta' daqs demografiku simili. F'ħafna sitwazzjonijiet, madankollu, ir-reċiproċità hija aktar diffiċli biex tiġi implimentata minħabba l-asimmetrija demolingwistika. Pereżempju, hemm minoranza żgħira Kroata, fil-biċċa l-kbira assimilata, li tgħix l-Italja, filwaqt li minoranza Taljana importanti tgħix fil-Kroazja. Wara l-kollass tal-Jugoslavja, l-Italja setgħet tiffirma trattat mal-Kroazja dwar id-drittijiet tal-minoranzi (1996), fejn din l-asimmetrija hija evidenti (il-biċċa l-kbira tad-dispożizzjonijiet jirreferu għad-dmirijiet tal-Kroazja vis-à-vis il-minoranza Taljana tagħha). F'kuntest simili ieħor, id-dispożizzjonijiet tat-trattati bilaterali tal-1995 dwar il-minoranzi fis-Slovakkja u fl-Ungerija, rispettivament, huma fformulati f'lingwa kompletament reċiproka, għalkemm il-minoranza Ungeriża fis-Slovakkja hija madwar 20 darba akbar mill-minoranza Slovakka fl-Ungerija. Bħal fir-relazzjonijiet kollha bejn l-Istati, il-bilanċ tas-setgħa, l-approċċ tal-komunità internazzjonali usa' u elementi oħra mhux legali jistgħu

jkunu kruċjali għall-kooperazzjoni bilaterali dwar id-drittijiet tal-minoranzi. Kif muri minn Vojvodina (ir-reġjun Serb li jmiss mal-Ungerija fejn jgħixu diversi komunitajiet minoritarji), il-lingwa tista' tkun partikolarment importanti f'dan ir-rigward. Il-biċċa l-kbira tal-ġlidiet ta' kuljum huma relatati mal-użu tal-lingwa fil-pubbliku. Fil-fatt, hemm korrelazzjoni qawwija bejn l-użu pubbliku tal-Ungeriż u l-proporzjon demografiku tal-Ungeriżi — ix-xewqa li tintgħażel il-lingwa minoritarja hija korrelatata b'mod negattiv mad-dominazzjoni simbolika tal-maġġoranza lingwistika. Min-naħa l-oħra, rabtiet mill-qrib mal-Ungerija, ix-xejriet tal-migrazzjoni u l-aċċess għaċ-ċittadinanza Ungeriża jistgħu jżidu l-prestiġju soċjali tal-lingwa minoritarja f'sitwazzjonijiet speċifiċi.

Implikazzjonijiet politiċi

Il-kooperazzjoni tal-viċinat bejn l-Istati hija koperta biss parzjalment minn ftehimiet internazzjonali. Il-miżuri unilaterali adottati mill-istati prinċipali biex jappoġġaw il-" minoranzi prinċipali" tagħhom, bħall-appoġġ finanzjarju jew iċ-ċittadinanza extraterritorjali, huma rilevanti wkoll. L-Istati għandhom iqisu aħjar il-ħtiġijiet u s-sitwazzjonijiet speċifiċi ta' komunitajiet minoritarji differenti, filwaqt li jirrifjutaw ir-reċiproċità awtomatika. Fl-istess ħin, il-politiki unilaterali tal-Istat ġenitur għandhom jiġu kkoordinati aħjar mal-"Istati ospitanti" sabiex jingħata appoġġ sinifikanti lill-minoranzi. F'dan il-kuntest, iċ-ċittadinanza extraterritorjali tista' tgħin lill-membri tal-minoranzi prinċipali biex joħolqu kuntesti relatati l-aktar mal-migrazzjoni ul-mobilità internazzjonali li fihom jistgħu jimmanifestaw ruħhom (identifikaw u jiġu kkategorizzati) bħala membri ta' nazzjon transkonfinali.

Referenzi u approfondiment:

ARP, B. (2008). In-*Normi Internazzjonali u l-Istandards għall-Protezzjoni tal-Minoranzi Nazzjonali*. L-Aja: Brill.

Brubaker, R. (1996). *Nazzjonaliżmu Qawwija*. Cambridge: Cambridge Università Press.

Halász, I. (2006). Mudelli ta 'Protezzjoni Kin-Minorità fl-Ewropa Ċentrali u tal-Lvant. F'O. Ieda (Ed.) *Lil hinn mis-Sovranità: Mil-Liġi dwar l-Istatus għaċ-Ċittadinanza Transnazzjonali?* (p. 255–280). Sapporo: L-Università ta' Hokkaido.

Il-Kummissjoni ta' Venezja (2001). *Rapport dwar it-Trattament Preferenzjali tal-Minoranzi Nazzjonali mill-Istat Kin tagħhom*, adottat mill-Kummissjoni ta' Venezja fit-48 Laqgħa Plenarja tagħha (Venezja, 19–20 ta' Ottubru 2001) CDL-INF(2001)019-e.

23 Għaliex huwa importanti r-rikonoxximent viżibbli (eż. fuq is-sinjali tat-traffiku, eċċ.) ta' lingwa minoritarja?

Balázs Vizi, MTA Társadalomtudományi, Kutatóközpont, Budapest

Ir-rappreżentazzjoni viżiva ta' lingwa hija parti mix-xenarju lingwistiku. Fil-biċċa l-kbira tal-każijiet, dan jirrifletti s-setgħa u l-istatus relattivi tal-lingwi differenti. Il-pajsaġġ lingwistiku ta' territorju jista' jkollu funzjoni ta' informazzjoni u funzjoni simbolika. Il-preżenza ta' lingwa minoritarja u l-mod li bih il-lingwa tkun viżibbli fl-ispazju pubbliku huma importanti għall-kelliema tal-lingwi minoritarji: L-użu tal-lingwa fis-sinjali uffiċjali u privati jinfluwenza l-perċezzjoni tan-nies dwar l-istatus ta' lingwi differenti u jaffettwa l-imġiba lingwistika tal-kelliema.

X'tgħidilna r — riċerka?

Ir-riċerka attwali dwar ix-xenarju lingwistiku qed tistudja varjetà wiesgħa u modi ta' użu tal-lingwa viżiva. It-terminu ġie żviluppat għall-ewwel darba biex tiġi studjata l-vitalità etnolingwistika tal-Franċiż fi Quebec. Aktar tard, Scollon u Scollon stabbilixxew il-metodu bażiku għar-riċerka kwalitattiva u ġeosemiotika dwar l-iskrizzjonijiet u s-sinjali. Il-kontribut fundamentali tiegħu għad-deskrizzjoni soċjo-lingwistika ta' komunità, reġjun jew belt partikolari kien li jivvaluta l-wiri u l-interpretazzjoni ta' lingwi minoritarji differenti fix-xenarju lingwistiku. Illum, l-enfasi fuq ir-riċerka tista' tiġi estiża għall-pjattaformi diġitali operati mill-awtoritajiet pubbliċi: Tista' tipprovdi wkoll informazzjoni siewja dwar ir-rappreżentazzjoni viżiva tal-lingwi.

Hemm żewġ approċċi importanti u interdipendenti. Għas-soċjolingwisti, dan jipprovdi għarfien dwar id-differenzi possibbli bejn il-politika tal-lingwi uffiċjali (kif muri mill-ismijiet tat-toroq, l-ismijiet tal-binjiet uffiċjali u l-uffiċċji amministrattivi, eċċ. — jiġifieri d-dimensjoni "minn fuq għal isfel" tal-politika) u l-impatt reali tal-politika dwar l-użu tal-lingwi mill-individwi, b'mod partikolari fis-sinjali tal-lingwa privata, li jistgħu jiġu rregolati jew le, skont il-każ inkwistjoni.

Jekk dan ma jkunx il-każ, l-użu ta' lingwi differenti f'sinjali kummerċjali, viżibbli fl-ispazju pubbliku, jipprovdi ħjiel fuq dimensjoni aktar "minn isfel għal fuq", jiġifieri dak li r-residenti nfushom jattribwixxu lil dawn il-lingwi. Mil-lat legali, il-pajsaġġ lingwistiku "uffiċjali" (toponija uffiċjali, ismijiet tat-toroq, ismijiet ta ' bini pubbliku, eċċ.) jista ' jipprovdi informazzjoni dwar l-istandards li jirregolaw is-sinjali uffiċjali u l-implimentazzjoni ta ' dawn l-istandards.

Dawn iż-żewġ opinjonijiet huma utli biex jinxteħet dawl fuq l-inklużjoni reali tal-minoranzi fis-soċjetà. B'mod ġenerali (bl-eċċezzjoni tar-reġimi lingwistiċi territorjali b'reġjuni lingwistiċi delimitati ħafna, bħal fl-Isvizzera), il-maġġoranza tal-lingwi nazzjonali x'aktarx li tintuża aktar ta' spiss fl-isfera pubblika, anke f'żoni fejn il-minoranzi jgħixu f'numri kbar, peress li fil-biċċa l-kbira tal-każijiet il-lingwa tal-maġġoranza tgawdi status privileġġat u tista' tkun l-unika waħda rikonoxxuta bħala uffiċjali. L-istatus legali ta' lingwa huwa kruċjali f'dan ir-rigward: il-lingwi uffiċjali huma mistennija li jintużaw fl-istituzzjonijiet pubbliċi u jiġu riflessi fuq sinjali pubbliċi (ismijiet ta' istituzzjonijiet, uffiċċji, eċċ.). F'xi reġjuni, il-lingwi minoritarji jistgħu jkunu fuq l-istess livell tal-lingwa tal-maġġoranza (eż. fir-reġjun tat-Tirol tan-Nofsinhar fl-Italja).

L-Istati għandhom diskrezzjoni konsiderevoli fid-determinazzjoni tar-regoli għall-użu tal-lingwa pubblika. L-istandards internazzjonali tad-drittijiet tal-bniedem jirrikonoxxu d-dritt li wieħed juża liberament il-lingwa tiegħu f'komunikazzjoni bil-miktub u bil-fomm fl-isfera privata (l-Artikoli 26–27 tal-Patt Internazzjonali dwar id-Drittijiet Ċivili u Politiċi). Fil-kuntest Ewropew, it-trattati mfassla taħt l-awspiċi tal-Kunsill tal-Ewropa, bħall-Konvenzjoni Qafas għall-Protezzjoni tal-Minoranzi Nazzjonali (FCNM) u l-Karta Ewropea għal-Lingwi Reġjonali jew Minoritarji (ECRML), jirrikonoxxu d-dritt tal-kelliema tal-lingwi minoritarji li jużaw il-lingwa tagħhom b'sinjali privati aċċessibbli għall-pubbliku (Artikoli 11(2) u 7(1)(d) ECRMM).

F'ċerti ċirkostanzi, dan id-dritt jestendi għall-użu tal-lingwa minoritarja fuq is-sinjali uffiċjali (FCNM Art. 11(3) u ECRML Art. 10(2)(g) rispettivament). L-implimentazzjoni xierqa tal-istandards internazzjonali dwar l-użu tal-lingwi minoritarji hija essenzjali f'dan ir-rigward, peress li l-iffirmar u r-ratifika mhux dejjem jiġu segwiti minn azzjoni korrispondenti tal-gvern.

Illustrazzjoni u prova

F'reġjuni fejn lingwa minoritarja tintuża uffiċjalment, l-implimentazzjoni tal-liġijiet eżistenti kważi ċertament ser ikollha impatt fuq il-pajsaġġ uffiċjali. Sitwazzjoni differenti tinħoloq f'oqsma fejn jgħixu l-kelliema tal-lingwi minoritarji, iżda fejn il-lingwa tagħhom ma tintużax uffiċjalment — f'każijiet bħal dawn il-viżibbiltà tagħha tiddependi ħafna aktar fuq fatturi soċjolingwistiċi (ara l-illustrazzjonijiet).

Minbarra r-rikonoxximent legali, il-ġerarkija soċjo-storika tal-lingwi jista' jkollha rwol ukoll: lingwa minoritarja li hija lingwa nazzjonali uffiċjali fi Stat ieħor tista' tiġi rrappreżentata aħjar, b'mod partikolari fiż-żoni tal-fruntiera. Il-kelliema tal-lingwi ta' minoranza reġjonali jista' jkollhom diffikultajiet biex ifittxu rikonoxximent viżwali tal-lingwa "unika" tagħhom. Barra minn hekk, l-implimentazzjoni tar-regolamenti legali rilevanti dwar l-użu tal-lingwi fl-ispazju pubbliku tista' tvarja skont l-istatus soċjoekonomiku tal-kelliema ta' dawn il-lingwi differenti. Mhux biss dak li naraw iżda wkoll dak li ma narawx jista' jkun informattiv, pereżempju, il-lingwa Roma tista' tkun inqas viżibbli minn lingwi minoritarji oħra anke f'oqsma fejn il-lingwi minoritarji kollha jgawdu rikonoxximent uffiċjali ugwali (ara Bartha-Laihonen-Szabó 2013: 14).

Implikazzjonijiet politiċi

Ix-xenarju lingwistiku huwa influwenzat minn interazzjoni kumplessa ta' fatturi soċjali u legali u, fil-biċċa l-kbira tal-każijiet, hija meħtieġa azzjoni politika speċifika biex tiġi żgurata l-implimentazzjoni sħiħa tad-dispożizzjonijiet legali u jiġi ffaċilitat l-użu tal-lingwi minoritarji fl-ispazju pubbliku. Din l-azzjoni politika għandha tqis il-kuntest soċjali li fih jgħixu l-kelliema b'lingwa minoritarja. Huwa importanti wkoll li l-azzjoni politika tkun koerenti. Dan kultant ifisser l-iżolament ta' miżuri ta' politika minn kunsiderazzjonijiet politiċi lokali u li wieħed ifakkar li r-restrizzjonijiet baġitarji ġeneralment mhumiex argumenti konvinċenti kontrihom (l-ispejjeż addizzjonali biex wieħed jaqleb minn sinjali mhux lingwistiċi għal sinjali bilingwi huma ġeneralment minimi). Żviluppi ġodda, b'mod partikolari s-servizzi pubbliċi diġitali, se jitqiesu minn dawk li jfasslu l-politika bħala oqsma ġodda fejn ir-rappreżentanza ugwali ta' lingwi differenti tista' tinkiseb faċilment mingħajr restrizzjonijiet territorjali. Il-protezzjoni ta' lingwa minoritarja permezz tal-adozzjoni ta' sinjali pubbliċi li jagħmluha viżibbli hija promossa minn standards internazzjonali u tista' twassal ukoll għal integrazzjoni aħjar tal-komunitajiet ta' minoranza u maġġoranza fil-livell lokali.

Referenzi u approfondiment

Bartha, C., Laihonen, P., & Szabó, T. P. (2013). Nyelvi Tájkép derivatbségben es többségben. *Prominitat,* 9, 13–28.

Cenoz, J. & Gorter, D. (2006). Il-Pajsaġġ Lingwistiku u l-Lingwi Minoritarji, *il-Ġurnal Internazzjonali tal-Multilingwiżmu*, 3, 68–80.

Landry, R. & Bourhis, R.Y. (1997). Pajsaġġ lingwistiku u vitalità etnolingwistika: studju empiriku, *Il-Ġurnal tal-Lingwa u l-Psikoloġija Soċjali*, 16, 23–49.

Scollon, R. & Scollon, S. W. (2003) *Diskorsi fil-Post: Lingwa fid-Dinja Materjali*. Londra: Routledge

Shohamy, E. & Durk, G. (Eds.) (2009). Il-*Pajsaġġ lingwistiku: Espansjoni tal-Scenery*. Londra: Routledge.

Fuq ix-xellug: panels multilingwi mingħajr traduzzjoni xierqa f'Vojvodina, is-Serbja: skrizzjonijiet fiċ-Ċirilliku Serb, Slovakk u Ungeriż f'Belo Blato/Nagyerzsébetlak/Biele Blato Skola Primarja, iżda mingħajr traduzzjoni tal-isem tal-iskola u l-isem tar-raħal. Fiċ-ċentru: sinjal kompletament bilingwi fl-istazzjon tal-ferrovija Bolzano/Bozen fl-Italja. Fuq il-lemin: Sinjali bilingwi f'Dunajská Streda/Dunaszerdahely fis-Slovakkja (daqs u kuluri differenti, li jirriflettu l-ġerarkija tal-lingwi uffiċjali).

24 Is-sussidjarjetà tippermetti politiki lingwistiċi aktar komprensivi?

Edgár Dobos, Balázs Vizi, MTA Társadalomtudományi, Kutatóközpont, Budapest

Is-sussidjarjetà tista' tintuża bħala prinċipju ġenerali biex tittejjeb il-koordinazzjoni bejn il-livelli tal-gvern (lokali, reġjonali, nazzjonali, sovranazzjonali [UE]). Jista' wkoll jiggwida l-kooperazzjoni bejn il-livelli dwar il-politika tal-lingwa.

L-istrutturi politiċi tal-Istati Membri tal-UE jvarjaw f'termini tal-grad ta' deċentralizzazzjoni tagħhom skont it-tradizzjonijiet statali u r-reġimi lingwistiċi tagħhom imsawra minn żviluppi storiċi u arranġamenti istituzzjonali, jiġifieri l-pedamenti storiċi u istituzzjonali tal-governanza tad-diversità tagħhom. Ġeneralment, il-biċċa l-kbira tal-istrutturi għandhom tliet livelli (nazzjonali; reġjonali/Provinċjali; lokali/muniċipali). Il-problema reali hija d-diviżjoni tal-kompetenzi bejn dawn il-livelli u kif din id-diviżjoni tal-kompetenzi twieġeb għall-isfidi attwali (inkluża l-asimmetrija tal-poter, l-inklużjoni u d-dinamika) u tikkontribwixxi għall-koeżjoni permezz tal-koeżistenza tal-inklużjoni u l-mobbiltà (lokali). Il-mistoqsija hija jekk l-esperjenza tal-istudji tal-każijiet tissuġġerixxix li xi tip ta' distribuzzjoni taħdem aħjar minn oħrajn għal politiki lingwistiċi effettivi u, jekk iva, taħt liema kundizzjonijiet. Wieħed għandu jżomm f'moħħu li l-mistoqsijiet li qed jiġu kkunsidrati, u għalhekk it-tweġibiet, jistgħu jvarjaw skont it-tip ta' politiki lingwistiċi li qed nitkellmu dwarhom (il-protezzjoni ta' "lingwa unika reġjonali jew minoritarja", l-assenjazzjoni tad-drittijiet lingwistiċi lil minoranza nazzjonali, l-integrazzjoni tal-migranti, eċċ.

X'tgħidilna r — riċerka ?

Il-kwistjoni fundamentali tas-sussidjarjetà, jekk trid tiġi integrata f'kuntest Ewropew, hija d-diviżjoni tal-kompetenzi bejn l-Istati Membri (li mbagħad jistgħu jittrasferixxuhom lir-reġjuni u l-muniċipalitajiet) u l-istituzzjonijiet tal-UE bħala parti mill-proġett globali ta' integrazzjoni Ewropea.

Din il-mistoqsija fundamentali tieħu tifsira speċifika meta tiġi applikata għal kwistjonijiet lingwistiċi.

Fehim tad-drittijiet lingwistiċi u l-multilingwiżmu bbażat fuq is-sussidjarjetà għandu jkun ibbażat primarjament fuq l-aktar korp lokali li kapaċi jagħti tifsira u effett lid-drittijiet lingwistiċi u jagħti awtorità u responsabbiltà lil organizzazzjonijiet akbar u aktar komprensivi biex jintervjenu biex jgħinu fit-twettiq tad-drittijiet lingwistiċi. Is-sussidjarjetà hija prinċipju kemxejn paradossali, peress li tmur lil hinn mid-duwaliżmu riġidu tal-Istati u l-komunità internazzjonali, u tillimita l-intervent filwaqt li titlobha. Din id-duwalità għadha evidenti f'ambigwità notevoli dwar l-invokazzjoni tal-prinċipju u ħafna min-nuqqas ta' qbil dwar l-applikazzjoni u t-traduzzjoni korretti tiegħu fil-prattika tad-drittijiet lingwistiċi.

Illustrazzjonijiet u evidenza

L-għażliet ta' politika lingwistika u l-governanza tad-diversità lingwistika jvarjaw fuq bażi ta' każ b'każ, skont it-trajettorja storika, iffurmata minn kombinazzjonijiet differenti ta' demografija etnika, konċentrazzjoni territorjali, struttura amministrattiva, prattiki lokali u l-applikazzjoni ta' standards internazzjonali, ristretti u ggwidati minn tradizzjonijiet statali impliċiti jew espliċiti fl-istituzzjonijiet politiċi, l-attribuzzjoni ta' setgħa u interventi tal-Istat f'soċjetajiet lingwistiċi differenti. L-istati federalisti u unitarji jinkorporaw ideoloġiji lingwistiċi u ġerarkiji lingwistiċi differenti li jirriflettu relazzjonijiet ta' setgħa u fehmiet differenti dwar ir-relazzjoni bejn in-nazzjon, l-istat u d-diversità.

Il-varjazzjoni minn stati uffiċjalment monolingwi (eż. Franza, il-Greċja, ir-Rumanija, is-Slovakkja) għalstati federali multilingwi (eż. il-Belġju, il-Kanada, l-Iżvizzera) turi d-diversità tat-tradizzjonijiet tal-istat kif ukoll l-inkonsistenzi u d-diverġenzi bejn il-politiki lingwistiċi u r-realtajiet soċjolingwistiċi.

Fir-rigward tal-problema tan-nuqqas ta' simetrija tal-poter, jidher li d-distinzjoni bejn lingwi minoritarji u dawk fil-periklu f'approċċ territorjali flessibbli li jiffavorixxi l-multilingwiżmu u l-applikazzjoni tal-multilingwiżmu 'addittiv' tidher li hija soluzzjoni xierqa. L-approċċ addittiv huwa approċċ komplementari (u kemxejn fl-affermattiv) li jippromwovi ż-żamma tad-diversità, għall -kuntrarju tal-multilingwiżmu "potenzjali" li jeskludi. Dan jippermetti t-tagħlim tal-lingwa uffiċjali tal-Istat bħala t-tieni lingwa (essenzjali għall-impjieg u l-mobbiltà soċjali) filwaqt li jsaħħaħ il-lingwa materna bħala l-ewwel lingwa (essenzjali għall-identità, il-ħtiġijiet psikoloġiċi u ta' sigurtà). Huwa japplika trattament asimmetriku ta' każijiet mhux

ugwali, li jagħti lill-kelliema tal-minoranzi u l-lingwi mhedda aktar setgħa u influwenza min-numru tagħhom. Din hija parti minn perspettiva relattiva tal-ugwaljanza, li skontha l-bnedmin li jgħixu f'ċirkostanzi u kundizzjonijiet differenti mhumiex simili u jeħtieġu, f'xi aspetti, trattament politiku, legali u soċjali differenti. Il-multilingwiżmu addittiv huwa għalhekk kapaċi jirrikonċilja d-differenzi fl-istatus tal-lingwi mal-ugwaljanza f'dinja fejn id-drittijiet tal-maġġoranza huma impliċiti u fejn id-drittijiet tal-minoranzi huma kkunsidrati "speċjali" u għandhom jiġu ġġustifikati. Fir-rigward tal-problema tal-inklużjoni, deċentralizzazzjoni akbar tat-territorjaliżmu tista' tkun rispons adegwat għas-sitwazzjoni tal-minoranzi fi ħdan il-minoranzi. Fir-rigward tal-problema tad-dinamika, il-bidliet fil-kompożizzjoni etnodemografika u l-flussi migratorji kostanti jistgħu jqajmu dubji dwar il-leġittimità tar-reġim lingwistiku.

Involvimentpolitiku

Billi nitbiegħdu mill-interpretazzjoni riġida tal-prinċipju tat-territorjalità u nintroduċu asimmetriji li jippromwovu l-varjetà u t-tolleranza, nistgħu napplikaw forom flessibbli ta' territorjalità li m'għandhomx x'jaqsmu mas-segregazzjoni lingwistika u li fil-fatt jistgħu jiġu rikonċiljati mad-diversità lingwistika billi nisfruttaw il-livelli differenti tal-gvern, billi nirfinaw id-diviżjoni tal-kompetenzi bejn dawn l-awtoritajiet, billi noħolqu asimmetriji favur il-lingwi meqjusa aktar dgħajfa u fil-bżonn ta' protezzjoni, u billi nużaw id-deċentralizzazzjoni bħala waħda mill-aħjar garanziji tad-demokrazija. Il-politiki lingwistiċi bbażati fuq it-territorjalità huma marbuta wkoll mal-kunċett ta' inklużjoni. F'Wales, pereżempju, l-inklużjoni ta' persuni ġodda (kemm jekk jitkellmu bl-Ingliż jew bil-Pollakk) fis-soċjetà ta' Wales (eż. f'reġjuni bħal Ceredigion jew Dyfed) tibbenefika bil-kbir minn territorjalità robusta li tipproteġi u tippromwovi l-Welsh.

Referenzi u approfondiment:

Burckhardt, T. (2016). Tfassil mill-ġdid tat-territorjalità. It-tfassil tal-liġijiet multilingwi u l-kunċettwalizzazzjoni tar-reġim tal-lingwa Żvizzera. Dokument ippreżentat fil-Konferenza Ġenerali tal-ECPR 2016 (Praga, 8–10 ta' Settembru).

Il-Kardinal, L. & Sonntag, S. K. (Eds.) (2015). *Tradizzjonijiet tal-Istat u Reġimi tal-Lingwi.* Montreal: McGill-Queen's University Press.

Grin, F. (1995). Il-kombinazzjoni tad-drittijiet tal-immigranti u tal-lingwi awtoktoni: Approċċ territorjali għall-multilingwiżmu. F'T. Skutnabb-Kangas & R. Phillipson (Eds.), *Lingwistika tad-Drittijiet tal-Bniedem: Negħlbu d-diskriminazzjoni lingwistika* (p. 31–48). Berlin: In — naghaġ ta' Gruyter.

Wouters, J., Van Kerckhoven, S., & Vidal, M. (2014). Il-Dynamics ta Federaliżmu: Il-Belġju u l-Iżvizzera mqabbla. Dokument ta' Ħidma Nru 138 (Ċentru Leuven għall-Istudji dwar il-Governanza Globali, April 2014

25 Kif nistgħu nippermettu lill-pensjonanti mobbli jissodisfaw l-obbligi tagħhom u jeżerċitaw id-drittijiet tagħhom?

Per Gustafson, Ann Elisabeth Laksfoss Cardozo, Uppsalauniversitet

Fattur ewlieni fl-iffaċilitar kemm tal-mobbiltà kif ukoll tal-inklużjoni huwa li l-persuni mobbli jkunu jistgħu jeżerċitaw id-drittijiet legali tagħhom u jissodisfaw l-obbligi legali tagħhom. F'każ ta' migrazzjoniintra-Ewropea tal-irtirar, ħafna pensjonanti mobbli mhumiex infurmati biżżejjed dwar id-drittijiet u d-dmirijiet tagħhom minħabba n -naħa ta' waratal-lingwa. Jistgħu jeħtieġu wkoll informazzjoni speċifika dwar id-drittijiet u l-obbligi tagħhom bħala migranti intra-Ewropej u ċittadini Ewropej. X'għandhom jagħmlu dawk li jfasslu l-politika biex jipprovdulhom din l-informazzjoni, u liema inizjattivi lingwistiċi huma meħtieġa f'dan ir-rigward?

X'tgħidilna r — riċerka?

Kemm fil-letteratura xjentifika kif ukoll fid-dibattitu pubbliku, hemm kunċetti differenti ta' inklużjoni fir-rigward tal-migranti. Ċertikunċetti jiffukawfuq il-kultura u jeħtieġu jewli l- immigrantijiġu assimilati mal-kultura tal-pajjiż ospitanti jew li s-soċjetajiet ospitanti jadottaw politiki multikulturali li jirrikonoxxuu jappoġġaw il-kulturi tal-minoranzi. Oħrajn jiffukaw fuq id-drittijiet ugwali u l-obbligi ċiviċi għall-persuni indiġeni u immigranti f'terminita' drawwiet kulturali bħala kwistjoni ta' għażla personali. Dan l-approċċ jissejjaħ b'mod komuni l-integrazzjoni ċivika.

Mill-perspettiva tal-integrazzjoni ċivika, huwa essenzjali li l-migranti jkollhom biżżejjed informazzjoni dwar id-drittijiet u l-obbligi tagħhom fil-pajjiż ta' oriġini l-ġdid tagħhom. Fil-każ tal-migrazzjoni internazzjonali tal-pensjonanti, oqsma importanti jinkludu l-kundizzjonijiet ta' residenza legali, it-taxxi u l-miżati, il-kura tas-saħħa u d-drittijiet tal-assigurazzjoni soċjali, id-drittijiet politiċi u kwistjonijiet ta' akkomodazzjoni lokali. Madankollu, ir-riċerka turi li ħafna anzjani li qed ifittxu kwalità ta' ħajja aħjar m'għandhomx informazzjoni importanti dwar il-liġijiet u r-regolamenti lokali.

Raġuni waħda hija li l-migranti rtirati spiss ikollhom għarfien limitat tal-lingwa lokali. Raġuni oħra hija li l-awtoritajiet tal-pajjiż ospitanti ħafna drabi għandhom it-tendenza li jqisu l-migrazzjoni internazzjonali tal-pensjonanti bħala parti mill-industrija tat-turiżmu u li jqisu lill-migranti bħala viżitaturi aktar milli bħala immigranti u ċittadini ġodda. Għalhekk, l-informazzjoni legali u ċivika ta' dan il-grupp mhijiex prijorità.

Illustrazzjoni u prova

Ir-riċerka mill-proġett MIME tissuġġerixxi li l-integrazzjoni ċivika hija l-aktar approċċ realistiku għall-inklużjoni fil-kuntest tal-migrazzjoni internazzjonali tal-pensjonanti. Approċċi aktar orjentati lejn il-kultura għall-inklużjoni jimponu domandi mhux realistiċi fuq il-migranti jew is-soċjetajiet ospitanti u jistgħu fil-fatt jirrestringu forma ta' mobilità li tagħti lil għadd kbir ta' Ewropej anzjani kwalità ta' ħajja aħjar.

Ir-riċerka MIME tenfasizza diversi modi possibbli biex tiġi promossa l-integrazzjoni ċivika tal-pensjonanti mobbli. L-organizzazzjonijiet espatrijati huma mezz utli għat-tixrid ta' informazzjoni soċjali lill-migranti rtirati. Destinazzjonijiet kbar ta' rtirar spiss ikollhom infrastruttura żviluppata sew fi klabbs etniċi, assoċjazzjonijiet u knejjes fejn ir-residenti rtirati jiltaqgħu u jiltaqgħu mal-kompatrijotti tagħhom. Dawn l-organizzazzjonijiet spiss jipprovdu informazzjoni dwar kwistjonijiet lokali fil-lingwi nattivi tal-pensjonanti. L-awtoritajiet lokali jistgħu jfittxu li jaħdmu ma' dawn l-organizzazzjonijiet biex ixerrdu l-informazzjoni rilevanti. Madankollu, l-organizzazzjonijiet etniċi ma jaslux għand il-pensjonanti barranin kollha. L-informazzjoni uffiċjali (stampata jew online) tradotta fil-lingwa materna tal-migranti jew fl-Ingliż hija żieda utli.

Xi muniċipalitajiet b'għadd kbir ta' migranti rtirati fetħu uffiċċji ta' residenti barranin b'persunal multilingwi biex jassistu fil-prattika u jiffaċilitaw il-kuntatti ma' uffiċjali lokali oħra.

Jistgħu jinstabu soluzzjonijiet aktar speċifiċi lokalment. Pereżempju, informazzjoni dwar ir-regoli ta' reġistrazzjoni lokali — kwistjoni importanti fil-każ Spanjol eżaminat fl-istudju MIME — tista' tiġi pprovduta meta barranin jirreġistraw ix-xiri ta' dar jew appartament min- nutar.

L-istudju MIME jindika li d-drittijiet tal-konsumatur huma ta' tħassib partikolari għall-pensjonanti barranin li ma jafux il-lingwa lokali. Pereżempju, hemm rapporti ta' bejgħ irresponsabbli tat- telefon lil barranin b'ħiliet lingwistiċi baxxi. Linji telefoniċi ta' għajnuna, b'mod partikolari sistemi interattivi ta' rispons bil-vuċi, jistgħu wkoll ikunu diffiċli biex jintużaw għal persuni akbar fl-età minħabba problemi lingwistiċi.

Il-kwistjoni tad-drittijiet u l-obbligi għandha wkoll dimensjoni Ewropea u għalhekk transnazzjonali. Il-

migrazzjoni intra-Ewropea tal-pensjonanti sseħħ fil-qafas tal- movimentliberu u taċ-"ċittadinanza Ewropea". Hija affettwata wkoll minn oqfsa legali u istituzzjonali nazzjonali differenti, u xi kultant minn ftehimiet bilaterali.

B'mod partikolari, il-kapaċità li wieħed jinnaviga fi ħdan u bejn sistemi differenti tat-taxxa u tas-sigurtà soċjali għandha konsegwenzi prattiċi u ekonomiċi sinifikanti għall-pensjonanti mobbli. Din in-navigazzjoni tista' tkun diffiċli u tiddependi sa ċertu punt fuq il-ħiliet lingwistiċi tal-pensjonanti.

Implikazzjonijiet politiċi

L-awtoritajiet tal-pajjiż ospitantijqisul- migranti rtirati bħala residenti bi drittijiet u obbligilegali, mhux bħala turisti jew viżitaturi temporanji. Bħala residenti, il-pensjonanti migranti ċertament għandhom ir- responsabbiltà li jfittxu l-informazzjoni li jeħtieġu dwar id-drittijiet u d-dmirijiet tagħhom, iżda l-awtoritajiet tal-pajjiż ospitanti għandhom raġunijiet tajbin biex jiffaċilitaw dan il-proċess. Inizjattivi utli jinkludu t-traduzzjoni ta' informazzjoni rilevanti fil-lingwi tal-migranti, uffiċċji ta' residenti barranin b'persunal multilingwi u kooperazzjoni ma' organizzazzjonijiet lokali espatrijati. Il-korpi nazzjonali u lokali għall-protezzjoni tal-konsumatur għandhom jagħtu attenzjoni partikolari lis-sitwazzjoni tal-immigranti rtirati. Hemm ukoll ħtieġa speċifika għal informazzjoniu pariri lijqisul-kundizzjoni transnazzjonali tal -migranti intra-Ewropej. Il-ftehimiet bilaterali dwar it-taxxi u d -drittijiet għall- kura tas-saħħa jistgħu jkomplu jtejbu l-ħajja tal-pensjonanti mobbli.

Referenzi u approfondiment

Ackers, L., & Dwyer, P. (2004). Liġijiet fissi, ħajjiet ta' fluwidu: L-istatus taċ-ċittadinanza tal-migranti ta' wara l-irtirar fl-Unjoni Ewropea. *Età u Soċjetà*, 24, 451–475.

Coldron, K., & Ackers, L. (2009). Iċ-ċittadinanza Ewropea, l-aġenzija individwali u l-isfida għas-sistemi tas-sigurtà soċjali: Studju ta' każ dwar il-migrazzjoni tal-irtirar fl-Unjoni Ewropea. *Politika u Politika*, 37, 573–589.

Gustafson, P. & Laksfoss Cardozo, A. E. (2017). L-użu tal-lingwa u l-inklużjoni soċjali fil-migrazzjoni internazzjonali tal-irtirar. *Inklużjoni Soċjali*, 5, 69–77.

APPROĊĊI GĦALL-INKLUŻJONI U L-INKLUŻJONI U L-APPLIKABBILTÀ TAGĦHOM GĦALL-MIGRAZZJONI TAL-IRTIRAR

Id-diversità lingwistika, il-mobilità u l-integrazzjoni

26 L-Istati jistgħu jimponu rekwiżiti lingwistiċi għad-dħul jew in-naturalizzazzjoni tal-migranti? 84
27 Iċ-ċittadini Ewropej mobbli jqisu lilhom infushom bħala "Ewropej"? 86
28 Liema prinċipji għandna nużaw biex nadattaw il-politiki tal-lingwi? 88
29 L-Istati għandhom jipprovdu edukazzjoni bil-lingwa materna lill-migranti? 90
30 L-Ingliż huwa biżżejjed biex jintlaħqu d-debuttanti qabel ma jitgħallmu l-lingwa/i lokali? 92
31 Jekk l-Istati jipprovdu servizzi lill-migranti bil-lingwa tagħhom stess 94
32 Il-politiki lingwistiċi jistgħu jtejbu r-riżultati tal-impjiegi għan-nisa immigranti? 96
33 Kif tista' l-politika lingwistika ttejjeb il-"motilità" tal-migranti? 98
34 Kif għandhom il-politiki lingwistiċi nazzjonali jiġu adattati għall-kuntest ta' bliet speċifiċi? 100
35 Għaliex għandna ngħaqqdu strateġiji differenti ta' komunikazzjoni? 102
36 Kif għandhom il-muniċipalitajiet jiġbru u jaqsmu d-data dwar il-profili lingwistiċi tal-komunitajiet tar-residenti tagħhom? 104
37 Il-mobilità twassal għal żieda fl-użu tal-Ingliż għad-detriment tal-lingwi lokali? 106
38 Il-politika Ewropea tista' ttejjeb l-inklużjoni soċjali fil-kuntesti urbani lokali? 108
39 Il-politiki ta' integrazzjoni tal-lingwi barranin kif jirriflettu l-preferenzi u l-attitudnijiet tal-maġġoranza? 110
40 Il-muniċipalitajiet għandhom jirregolaw l-użu tal-lingwa fl-ispazju pubbliku? 112

26 L-Istati jistgħu jimponu rekwiżiti lingwistiċi għad-dħul jew in-naturalizzazzjoni tal-migranti?

Robert Dunbar, Róisín McKelvey,L -Università ta' Edinburgh

Biż-żieda fil-movimenti tal-popolazzjoni fl-Ewropa, il-lingwa qed tintuża dejjem aktar, simbolikament u litteralment, biex jiġi ġestit u ristrett l-aċċess għar-residenza u ċ-ċittadinanza, bil-lingwa tintuża bħala " gwardjan istituzzjonalizzat", li effettivament jillimita l-mobbiltà. Bl-istess mod, huwa ppruvat li l-profiċjenza fil-lingwa uffiċjali tal-Istat il-ġdid ittejjeb l-opportunitajiet ekonomiċi u soċjali u li, għalhekk, l-impożizzjoni ta' rekwiżiti ta' kompetenza lingwistika tista' ttejjeb l-inklużjoni. Il-kontroll tal-fruntieri u l-aċċess għaċ-ċittadinanza huma meqjusa bħala aspetti kruċjali tas-sovranità, u l-liġi internazzjonali ġeneralment imponiet relattivament ftit obbligi fuq l-istati, għalkemm, fil-kuntest tal-UE, id-dritt għall-moviment liberu biddel is-sitwazzjoni b'mod sinifikanti, għall-inqas għaċ-ċittadini tal-UE fir-rigward tad-dħul u r-residenza fi Stati Membri oħra tal-UE.

X'tgħidilna r — riċerka ?

L-introduzzjoni ta' rekwiżiti lingwistiċi fi stadji differenti ta' moviment fi ħdan Stat (dħul fl-istat, kisba ta' permess tax-xogħol, kisba ta' ċittadinanza) saret dejjem aktar komuni fl-Ewropa, u dan jissuġġerixxi li ħafna Stati Membri tal-UE gradwalment qed isiru aktar preskrittivi fil-qasam tal-immigrazzjoni. Fl-1998, 6 Stati Ewropej biss imponew rekwiżiti lingwistiċi u/jew testijiet taċ-ċittadinanza; dan in-numru kien żdied għal 18-il Stat fl-2010, u għal 23 Stat fl-2013. Fl-2014, 23 Stat Ewropew imponew rekwiżit ta' kompetenza lingwistika biex jiksbu permess ta' residenza, u 9 stati talbu lill-migranti jissodisfaw kundizzjoni ta' profiċjenza fil-lingwa qabel ma jidħlu fit-territorju tagħhom (Bauböck u Wallace Goodman, 2012; Wodak u Boukala, 2015).

Ir-rekwiżiti lingwistiċi li ddaħħlu fis-seħħ biex jirregolaw id-dħul jew bħala kundizzjonijiet għall-kisba taċ-ċittadinanza ta' Stat Ewropew ta' spiss jiġu ppreżentati mill-Istati nfushom bħala sempliċi tentattiv biex jgħinu lill-migranti billi jippromwovu l-integrazzjoni. Fil-fatt, issa hemm korp konsiderevoli ta' evidenza li tissuġġerixxi l-kisba tal-lingwa uffiċjali (jew waħda mil-lingwi uffiċjali jew veikulari) tal-istat hija kruċjali għal integrazzjoni b'suċċess, u l-evidenza minn ħafna pajjiżi tal-immigrazzjoni turi b'mod ċar li l-ħakma tal-lingwa/i nazzjonali hija essenzjali għas-suċċess ekonomiku (Hansen, 2003: 34–35). Il-migranti nfushom għandhom it-tendenza li jkunu konxji ta' dan u ġeneralment għandhom ix-xewqa li jiksbu għarfien suffiċjenti tal-lingwa tal-istat biex jieħdu vantaġġ sħiħ mill-opportunitajiet offruti mill-migrazzjoni u l-integrazzjoni b'suċċess.

Għall-migranti li huma ċittadini ta' Stat Membru tal-UE, id-dritt għal-libertà ta' moviment jipprojbixxi l-impożizzjoni ta' kwalunkwe rekwiżit lingwistiku għad-dħul jew għas-soġġorn (għalkemm l-istati xorta jistgħu jimponuhom jekk ċittadin ta' Stat Membru ieħor tal-UE japplika għaċ-ċittadinanza fil-pajjiż ospitanti). Iċ-ċittadini ta' pajjiżi terzi ("ċittadini ta' pajjiżi terzi") li jkunu stabbilixxew ruħhom bħala residenti fit-tul fi Stat Membru wieħed tal-UE jistgħu jkunu soġġetti għal rekwiżiti ta' kompetenza lingwistika jekk imorru jgħixu fi Stat Membru ieħor tal-UE — l-Artikolu 5(2) tad-Direttiva tal-Kunsill 2003/109/KE dwar l-istatus ta' ċittadini ta' pajjiżi terzi, jipprevedi li l-Istati Membri tal-UE jistgħu jirrikjedu li ċittadini ta' pajjiżi terzi jikkonformaw mal-kundizzjonijiet ta' integrazzjoni, skont il-liġi nazzjonali tal-Istat Membru — iżda dawn il-kundizzjonijiet iridu jkunu proporzjonati, u ġie ssuġġerit li t-testijiet lingwistiċi imposti fuq ċerti kategoriji ta' migranti, bħal persuni akbar fl-età jew dawk b'edukazzjoni formali limitata, jistgħu jfallu mit-test tal-proporzjonalità (Böcker u Strik, 178–9).

Illustrazzjoni u evidenza

Kwistjoni importanti se tkun sa liema punt ir-rekwiżiti huma 'proporzjonali'; B'mod ġenerali, dan il-prinċipju jeħtieġ li miżura li tinterferixxi mal-interessi ta' individwu għandha tagħmel dan kemm jista' jkun biex jintlaħaq l-objettiv politiku leġittimu tal-miżura. Pereżempju, jista' jkun hemm argumenti inqas konvinċenti biex jiġu imposti rekwiżiti lingwistiċi fl-istadju li fih migrant jidħol fl -Istat ta' migrant fl-Istat milli fl-istadju taċ-ċittadinanza. Huwa probabbli wkoll li d-dispożizzjonijiet dwar l-ugwaljanza tat-trattati ewlenin dwar id-drittijiet tal-bniedem jistgħu jkunu involuti. Ir-rekwiżiti lingwistiċi, pereżempju, għandhom impatt differenzjali fuq il-kategoriji differenti ta' migranti, bir-riżultat li ċerti kategoriji huma aktar probabbli li jissodisfaw (jew ifallu) ir-rekwiżiti? Ir-rekwiżiti tal-ħiliet lingwistiċi ġeneralment jirrikjedu li l-migrant jidħol f'tagħlim formali tal-lingwi, li huwa ġeneralment aktar faċli għall-migranti żgħażagħ, għall-migranti aktar sinjuri u għall-migranti b'aktar

edukazzjoni formali. Dawn ir-rekwiżiti huma applikati b'mod ġust mil-lat proċedurali — pereżempju, it-test fil-fatt jittestja l-ħiliet lingwistiċi, jew hemm xi raġunijiet mhux lingwistiċi għaliex xi kandidati jista' jkollhom aktar diffikultà biex jissodisfaw ir-rekwiżiti minn oħrajn?

Implikazzjonijiet politiċi

Meta l-Istati jimponu rekwiżiti ta' kompetenza lingwistika, dawn għandhom ġeneralment ikunu inqas stretti fl-istadju tad-dħul milli fl-istadju li fih il-migrant ifittex status permanenti jew fit-tul, jew meta japplika għaċ-ċittadinanza. Ir-rekwiżiti għandhom jiġu llaxkati għal ċerti kategoriji ta' migranti, b'mod partikolari fid-dħul u possibbilment fl-istadju tal-applikazzjoni għal residenza fit-tul, bħal persuni akbar fl-età u dawk b'edukazzjoni formali baxxa. L-appoġġ, inkluż l-appoġġ finanzjarju, għandu jkun disponibbli biex jgħin lill-migranti jitgħallmu lingwa uffiċjali, u għandhom jiġu żviluppati korsijiet xierqa għall-migranti u jkunu disponibbli b'mod wiesa' u faċli.

Referenzi u approfondiment:

Bauböck, R. & Wallace Goodman, C. (2012). Informazzjoni dwar il-Politika ta' *Ċittadinanza tal-EUDO 2: Naturalizzazzjoni*. Firenze: L-Istitut Universitarju Ewropew.

Böcker, A. & Strik, T. (2011). Testijiet tal-Lingwa u tal-Għarfien għad-Drittijiet ta' Residenza Permanenti: Għajnuna jew tfixkil għall-Integrazzjoni? *Il-Ġurnal Ewropew tal-Migrazzjoni u l-Liġi* 13, 157–184.

Rainey, B., Wicks, E., & Ovey, C. (2014). *Il-Konvenzjoni Ewropea dwar id-Drittijiet tal-Bniedem, is-sitt edizzjoni*. Oxford: Oxford University Press.

van der Jeught, S. (2015). *Il-Liġi tal-UE dwar il-Lingwi.* Groningen: Pubblikazzjoni tal-Liġi Europa.

Wodak, R. & Boukala, S. (2015). (Supra)Identità u Lingwa Nazzjonali: Reviżjoni tal-Politiki Nazzjonali u Ewropej dwar il-Migrazzjoni u l-Integrazzjoni Lingwistika tal-Migranti. *Ir-Reviżjoni Annwali tal-Lingwisti Applikati,* 35, 253–273.

27 Iċ-ċittadini Ewropej mobbli jqisu lilhom infushom bħala "Ewropej"?

Rudi Janssens, Vrije Universiteit, Brussell

Fi żminijiet ta' nuqqas ta' fiduċja politika, meta jitqajmu dubji dwar is-solidarjetà reċiproka u d-diviżjoni bejn gruppi differenti tas-soċjetà, huwa importanti li jinħoloq sens ta' appartenenza fost iċ-ċittadini. Fil-kuntest tal-istat nazzjon, dan isir billi wieħed jiffoka fuq wirt kulturali komuni, lingwa komuni u destin komuni fi ħdan il-qafas tal-identità nazzjonali. Fil-kuntest Ewropew, dawk li jfasslu l-politika qed jippruvaw jiksbu tifsira simili ta' "Ewropa nity"billi, pereżempju, jistimulaw skambji fil-qasam ta' l-edukazzjoni u l-kultura, u jippreservaw id-diversità lingwistika. Xi wħud se jiddeskrivu dan bħala"identità Ewropea". Wieħed mid-drittijiet fundamentali li wieħed ikun ċittadin ta' wieħed mill-Istati Membri huwa l-libertà ta' moviment għax-xogħol u r-residenza f'pajjiż ieħor tal-UE. Mistoqsija li tqum hija jekk l-użu ta ' dan id-dritt isaħħaħx ukoll l-identifikazzjoni taċ-ċittadini għal "Ewropa". Tiżviluppa identità lokali jew dawn il-ħaddiema mobbli jżommu mal-identità tal-pajjiż ta' oriġini? U xi rwol għandu l-għarfien tal-lingwa/i lokali f'dan il-proċess ta' identifikazzjoni?

X'tgħidilna r — riċerka?

L-identità hija terminu ġeneriku li jintuża u jiġi abbużat fid-diskors politiku. Ir-riċerka taqbel dwar il-kumplessità ta' dan it-terminu, kemm b'komponent individwali (għażla) kif ukoll b'komponent kollettiv (orjentazzjoni tal-grupp). In-nies ma jidentifikawx primarjament l-"Ewropa", iżda jista' jkollhom rwol f'kuntest partikolari (għal ħarsa ġenerali ara l-Kummissjoni Ewropea, 2012). Recchi (2012) joffri żewġ mudelli għall-klassifikazzjoni tar-riċerka attwali dwar l-analiżi ta' "identità Ewropea".

Il-mudell kulturali jieħu approċċ minn fuq għal isfel fejn is-soċjalizzazzjoni mit-tfulija għandha rwol kruċjali fl-internalizzazzjoni tal-valuri fundamentali Ewropej. Perspettiva inqas dominanti hija pprovduta mill-mudell strutturalista, li juża approċċ minn isfel għal fuq fejn l-identità Ewropea ġejja mill-interazzjoni u l-assoċjazzjoni ma' oħrajn.

Fil-qafas tal-aħħar, ir-riċerka tiffoka prinċipalment fuq l-effett tal-mobbiltà tal-istudenti tal-Erasmus. Ir-riżultati mhumiex konklużivi. Skont l-esperjenza tal-istudenti, il-mobbiltà tista' ssaħħaħ jew iddgħajjef l-identifikazzjoni mal-Ewropa. Madankollu, il-kuntatti soċjali regolari ma' Ewropej oħra għandhom impatt modest fuq l-identifikazzjoni tal-istudenti fl-Ewropa (Sigalas, 2010). Riċerka reċenti fost iż-żgħażagħ (Mazzoni, 2017) tikkonferma l-effett pożittiv indirett tal-parteċipazzjoni fl-inizjattivi tal-UE dwar l-identifikazzjoni taż-żgħażagħ fl-UE bħala entità politika u kulturali.

Ftit li xejn saret riċerka dwar il-mobilità tal-adulti fl-UE. Ir-riċerka li saret fi Brussell (Janssens, 2008, 2013) turi li l-identifikazzjoni mal-Ewropa hija prinċipalment marbuta mal-isfond edukattiv u l-pożizzjoni tan-nies fis-suq tax-xogħol: aktar ma jkun baxx il-livell ta' edukazzjoni tagħhom u l-pożizzjoni tagħhom fis-suq tax-xogħol, inqas majidentifikaw b'"Ewropa". Minħabba s-sitwazzjoni speċjali fi Brussell, il-maġġoranza taċ-ċittadini tal-UE li jidentifikaw mal-Ewropa huma professjonalment marbuta mal-istituzzjonijiet tal-UE jew l-organizzazzjonijiet satellitari tagħha. Għal 70 % minnhom, "li tkun Ewropew" tfisser il-kondiviżjoni tal-istess valuri kulturali; 8 % biss jirrikonoxxu l-multilingwiżmu bħala karatteristika essenzjali.

Illustrazzjonijiet u evidenza

It-tabella ta' hawn fuq hija bbażata fuq analiżi tad-dejta tal-istħarriġ sekondarju fi Brussell. Id-diversità tal-popolazzjoni ta' Brussell tagħmilha possibbli li jintgħażel grupp ta' ċittadini tal-UE u ta' pajjiżi terzi (n > 800) li jgħixu fil-belt. Dawk li wieġbu ntalbu jivvalutaw il-kunċetti li bihom setgħu jidentifikaw l-aktar. It-tweġibiet imbagħad ġew ikkodifikati mill-ġdid f'erba' kategoriji ta' identifikazzjoni: lokali, b'referenza għall-pajjiż ta' oriġini, l-Ewropa u internazzjonali. L-identifikazzjoni mal-Ewropa hija marbuta b'mod pożittiv mal-livell tal-edukazzjoni u s-sitwazzjoni ekonomika. Il-lingwa ma għandhiex rwol, għalkemm tagħmel dan f'termini ta' identifikazzjoni lokali (lititkellem bl-Olandiż, lingwa minoritarja fi Brussell, tidher li hija l-varjabbli l-aktar diskriminanti) u l-identifikazzjoni mal-pajjiż tal-oriġini (li tikkorrispondi għal għarfien baxx tal-lingwi uffiċjali lokali). B'mod ġenerali, madankollu, is-sensazzjoni tal-Ewropa qed tonqos.

Implikazzjonijiet ta' politika

Ir-riżultati miksuba fi Brussell huma konformi mar-riċerka preċedenti fost iż-żgħażagħ: huma jiżviluppaw tip ta' identità Ewropea bbażata fuq il-benefiċċji li

jgawdu. Madankollu, l-identifikazzjoni mal-Ewropa hija limitata għaċ-ċittadini tal-UE bi profil edukattiv għoli u netwerk internazzjonali. Għalhekk, hemm ir-riskju li l-identità Ewropea ssir kunċett elitista.

L-għarfien tal-lingwa/i uffiċjali lokali jagħmel differenza sinifikanti fis-sens ta' appartenenza għall-komunità lokali, li hija essenzjali fir-rigward taż-żieda fl-inklużjoni soċjali. Mhijiex koinċidenza li l-istudenti u l-impjegati mobbli li huma aktar probabbli li jiddikjaraw identità Ewropea ftit li xejn għandhom kuntatt mal-popolazzjoni lokali. Iċ-ċittadini tal-UE b'livell baxx ta' ħiliet huma aktar familjari mal-lingwa/i lokali u għandhom aktar kuntatti lokali, iżda jħossuhom inqas "Ewropej". Għalhekk, bħala parti minn approċċ integrat għall-mobbiltà u l-inklużjoni madwar l-Ewropa, għandha tingħata aktar attenzjoni lill-investiment (i) fl-investiment fil-ħiliet tal-lingwi barranin fost l-Ewropej bi kwalifiki relattivament baxxi(pereżempju ż-żgħażagħ fit-taħriġ vokazzjonali aktar milli fl-edukazzjoni universitarja), billi jissaħħu l-inċentivi għat-tagħlim tal-lingwi permezz ta' proġetti ta' mobilità individwali; (II) investiment fil-ħiliet lingwistiċi lokali (ospitanti) minn persuni mobbli ħafna (eż. "espatrijati"), it-tisħiħ tal-inċentivi għat-tagħlim ta' dawn il-lingwi u l-integrazzjoni tal-inklużjoni fil-pjanijiet tal-karriera personali tagħhom.

Identifikazzjoni tar-residenti ta' Brussell ta' nazzjonalità mhux Belġjana (sors: Janssens 2013)

	2007		2013	
Identifikazzjoni	L-UE	Mhux fl-UE	L-UE	Mhux fl-UE
Lokali	67,50 %	80,50 %	72,20 %	84,10 %
Pajjiż	55,60 %	59,80 %	37,70 %	44,60 %
L-Ewropa	60,90 %	23,20 %	53,80 %	6,00 %
Internazzjonali	4,60 %	4,90 %	10,80 %	10,70 %

Referenzi u approfondiment:

Il-Kummissjoni Ewropea (2012). L-Iżvilupp tal-Identità/Identitajiet Ewropej: Negozju mhux mitmum. Analiżi tal-Politika, Direttorat Ġenerali għar-Riċerka u l-Kamp; Innovazzjoni, Brussell.

Mazzoni, D., Albanesi, C., Ferreira, P.D., Opermann, S., Pavlopoulos, V., & Cicognani, E. (2017). Il-mobbiltà transfruntiera, l-identità Ewropea u l-parteċipazzjoni fost l-adolexxenti u ż-żgħażagħ Ewropej, Il- *Ġurnal Ewropew tal-Psikoloġija għall-Iżvilupp.* doi.org/10.10 80/17405629.2017.1378089

Sigalas, E. (2010) Il-mobilità transkonfinali u l-identità Ewropea: L-effikaċja tal-kuntatt bejn il-gruppi matul is-sena tal-ERASMUS barra mill-pajjiż. Politika ta' l-*Unjoni Ewropea*, 11, 241–265.

28 Liema prinċipji għandna nużaw biex nadattaw il-politiki tal-lingwi?

Peter A. Kraus, Núria Garcia, Melanie Frank, Vicent Climent-Ferrando, Universität Augsburg

L-impenn tal-UE għall-multilingwiżmu jirreferi għall -importanza tal-ħiliet lingwistiċi kemm għall -mobilità — b'enfasi fuq il-ħtieġa ta' forza tax-xogħol multilingwi mobbli fl-Ewropa — u l-inklużjoni — b'enfasi fuq l-integrazzjoni soċjali, il-koeżjoni u d-djalogu interkulturali (ara l-Kummissjoni Ewropea, 2008).

Fir-rigward tar-rakkomandazzjonijiet ta' politika, l-UE avvanzat il-formula tal-lingwa materna flimkien ma' tnejn (mudell 1+ 2). Skont dan il-mudell, kull ċittadin irid jitgħallem żewġ lingwi(barranin) minbarra l-ewwel lingwa tiegħu. Dan il-mudell jassumi b'mod impliċitu li l-individwi għandhom il-lingwa materna u jikbru f'ambjent monolingwi. Fl-Ewropa, madankollu, numru dejjem jikber ta' individwi jgħixu f'ambjenti multilingwi ħafna, fejn forom ta' diversità lingwistika stabbiliti storikament jinteraġixxu mal-lingwi l-ġodda introdotti mill-migrazzjoni u l-proċessi ta' globalizzazzjoni. Sa liema punt ir-rakkomandazzjonijiet tal-UE jistgħu jiġu adattati għal kuntesti bħal dawn ta' diversità lingwistika kumplessa?

X'tgħidilna r — riċerka?

F'dawn l-aħħar għexieren ta' snin, diversi mewġiet ta' migrazzjoni u l-importanza dejjem tikber tal-Ingliż bħala lingwa ta' komunikazzjoni fl-isferi interkulturali u internazzjonali tal-kummerċ u l-kooperazzjoni wasslu għall-ħolqien ta' forom ġodda ta' diversità lingwistika. Fil-qasam tax-xjenzi soċjali, il- kunċetta' "diversità kumplessa" jenfasizza l-bidliet strutturali fis-soċjetajiet urbani affettwati mill-migrazzjoni u l-mobilità (Kraus, 2012). Id-diversità kumplessa timplika rabta bejn il-multilingwiżmu "endoġenu" stabbilit storikament u saffi aktar reċenti ta 'diversità lingwistika"eżoġena"ġdida.

Din id-diversità lingwistika kumplessa hija partikolarment importanti fil-pajjiżi, ir-reġjuni jew il-bliet tradizzjonalment multilingwi tal-Ewropa, li issa qed isiru soċjetajiet ospitanti għall-migranti, ir-refuġjati u diversi tipi ta' popolazzjonijiet mobbli. F'kuntesti bħal dawn, l-indirizzar tal-kompromess bejn il-mobbiltà u l-inklużjoni jinvolvi wkoll li jingħelbu jew jiġu evitati tipi differenti ta' segregazzjoni (ekonomika, spazjali, soċjali, politika, eċċ.) li huma parti minn loġika lingwistika. Ir-riċerka komparattiva mwettqa taħt il-proġett MIME turi li l-għażliet individwali tat-tagħlim tal-lingwi jistgħu jfixklu l-bilanċ prekarju bejn il-lingwi storikament preżenti. L-ispeċifiċitajiet tal-kostellazzjoni lingwistika, inkluża r-relazzjoni asimmetrika bejn minoranza storika u l-maġġoranza tal-lingwa jew lingwi u/jew lingua franca, mhumiex ikkunsidrati biżżejjed fir-rakkomandazzjonijiet eżistenti tal-UE, bħall-Mudell 1+ 2, li jiffoka prinċipalment fuq studenti individwali tal-lingwi.

Illustrazzjonijiet u evidenza

Il-każijiet ta' Barċellona u Riga juru kif il-kompromess bejn il-mobilità u l-inklużjoni huwa msawwar minn fatturi politiċi, kulturali u soċjali speċifiċi. Fiż-żewġt ibliet, nosservaw interazzjoni bejn il-lingwi indiġeni, il-Katalan u l-Latvjan, li ngħataw ħajja ġdida wara perjodu ta' oppressjoni, u l-lingwi imposti minn reġimi awtoritarji jew setgħat ememonika fil-passat, l-Ispanjol u r-Russu. Fil-każ tal-Lussemburgu, anki fin-nuqqas ta' oppressjoni fit-tul komparabbli, il- Lussemburgu kellu jegħleb id-dominazzjoni Ġermaniża u Franċiża. Dan il-multilingwiżmu stabbilit storikament sar aktar kumpless f'dawn l-aħħar għexieren ta' snin: iż-żieda fil-preżenza ta' lingwi migranti u Ingliżi bħal-lingua franca f'żoni differenti żiedet saff ta' diversità lingwistika eżoġeni.

B'riżultat ta' dan, ir-repertorji lingwistiċi li ċ-ċittadini jużaw fil-ħajja tagħhom ta' kuljum saru aktar eteroġenji u aktar kumplessi.

Fl-istess ħin, il-kuntest soċjolingwistiku speċifiku u l-mudelli ta' mobilità f'kull belt joħolqu tipi differenti ta' sfidi għall-inklużjoni soċjali, kulturali, politika u ekonomika fis-soċjetà. B'mod ġenerali, Barċellona u l-Lussemburgu jiffaċċjaw influss kbir ta' popolazzjoni, filwaqt li fil-każ ta' Riga, l-emigrazzjoni hija l-aktar dimensjoni importanti tal-mobilità. Dawn il-karatteristiċi u karatteristiċi oħra tal-interazzjoni bejn il-multilingwiżmu endoġenu u l-multilingwiżmu eżoġenu f'kull belt għandhom jitqiesu meta tiġi indirizzata t-tensjoni bejn il-mobbiltà u l-inklużjoni.

Implikazzjonijiet ta' politika

Sabiex jitqiesu każijiet ta' diversità lingwistika kumplessa, ir-rakkomandazzjonijiet tal-UE għandhom ifasslu l-multilingwiżmu tas-soċjetà b'mod aktar sensittiv għall-kuntest. Minflok ma jitfasslu soluzzjonijiet uniċi, dawn ir-rakkomandazzjonijiet iridu jqisu l-lingwi minoritarji storiċi kif ukoll id-dinamika tal-mobbiltà soċjali u ġeografika li tagħti lok għal

kostellazzjonijiet lingwistiċi partikolari li jikkaratterizzaw territorju jew ambjent urban. Meta wieħed iqis li l-multilingwiżmu individwali huwa marbut mill-qrib mal-kostellazzjoni lingwistika fil-livell tas-soċjetà, aħna nintroduċu l-prinċipju ta' "multilingwiżmu[1]awtoċentrat" sabiex nirrikonoxxu li d-dimensjonijiet individwali u soċjetali jeħtieġ li jiġu indirizzati flimkien. Il-politiki bbażati fuq dan il-prinċipju jfittxu bilanċ bejn il-promozzjoni tal-lingwi indiġeni, li l-ħakma tagħhom tibqa' kundizzjoni essenzjali għall-inklużjoni soċjali fil-livelli lokali, reġjonali u nazzjonali, ir-rikonoxximent tal-lingwi tal-migranti u t-tixrid ta' lingua franca.

Referenzi u approfondiment:

Il-Kummissjoni Ewropea. (2008). *Il-multilingwiżmu: vantaġġ għall-Ewropa u impenn komuni*. COM 2008 (566) Finali.

Fehlen, F. & Heinz, A. (2016). *Die Luxemburger Mehrsprachigkeit. Ergebnisse einer Volkszahlung. Bielefeld: traskrizzjoni Verlag.*

Janssens R. (2013). *Il-multilingwiżmu urban. Il-każ ta' Brussell*. Brussell: Edizzjonijiet Racine.

	Barċellona	Il-Lussemburgu	Riga
Diversità lingwistika endoġena	Il-Katalan u l-Ispanjol	Il-Franċiż, il-Ġermaniż u l-Lussemburgu	Il-Latvjan, ir-Russu...
Diversità lingwistika eżoġeni	* L-Ingliż * Għarbi, Rumen, Tamazight...	* L-Ingliż * Il-Portugiż, it-Taljan...	*Anglai

Kraus, P.A. (2008). *Unjoni ta' Diversità: Il-Lingwa, l-Identità u l-Bini tal-Poliċità fl-Ewropa*. Cambridge: Cambridge Università Press.

Kraus, P.A. (2011). Il-Belt Multilingwi: Il-Każijiet ta' Ħelsinki u Barċellona. *Il-Ġurnal Nordiku tar-Riċerka dwar il-Migrazzjoni*, 1, 25–36.

Kraus, P.A. (2012). Il-politika ta' diversità kumplessa: Perspettiva Ewropea. *Etniċitajiet*, 12, 3–25.

Lauze, L. & K▼ava, G. (2016). *Valodas situācija Latvijā: 2010–2015*. Rīga: Latviešu valodas apentūra.

1 Aħna tissellef il-kunċett ta '"multilingwiżmu awtoċentrat" minn Rafael Castelló Cogollos (Università ta' Valencia) iżda tassenja tifsira differenti lil hinn mill-kuntest tal-edukazzjoni għolja (ara l-kunċett ta'"multilingwiżmu konverġenti" fi Kraus 2008: 176–179).

29 L-Istati għandhom jipprovdu edukazzjoni tal-lingwa maternalill-migranti?

Robert Dunbar, Róisín McKelvey,L -Università ta' Edinburgh

Il-preżenza ta' għadd kbir ta' migranti, kemm minn Stati Membri oħra kif ukoll minn pajjiżi barra l-UE, hija realtà fil-biċċa l-kbira tal-Istati Membri tal-UE, u dawn il-migranti għandhom ħiliet differenti fil-lingwa/i uffiċjali tal-istat ospitanti. Dan joħloq sfidi għall-politiki edukattivi tal-Istat ospitanti fil-livelli kollha, u fir-rigward tal-edukazzjoni kontinwa għall-adulti.

Storikament, l-edukazzjoni appoġġjata mill-gvern kellha l-għan li tipprovdi lill-istudenti b'ħakma funzjonali tal-lingwa/i uffiċjali tal-istat, u l-edukazzjoni mill-omm ta' dik il-lingwa kienet in-norma. F'dawn l-aħħar għexieren ta' snin, il-liġi internazzjonali bdiet tindirizza l-konsegwenzi taż-żieda fid-diversità lingwistika. Sa liema punt id-dritt internazzjonali jirrikjedi li l-Istati jipprovdu edukazzjoni fil-lingwi tal-migranti jew permezz tagħhom?

X'tgħidilna r — riċerka?

Id-dritt internazzjonali ġeneralment jirrispetta l-politiki lingwistiċi tal-Istati. Madankollu, diversi trattati internazzjonali fihom prinċipji relatati mal-kwistjoni tal-lingwa tal-istruzzjoni tal-migranti. Skemi differenti japplikaw għal tfal ta' migranti minn Stati Membri oħra tal-UE u mhux tal-UE. Għalkemm irratifikata minn sitt Stati Membri biss tal-UE, il- *Konvenzjoni Ewropea tal-1977 dwar l-Istatus Legali tal-Ħaddiema Migranti* tipprevedi li l-partijiet għall-Konvenzjoni għandhom jorganizzaw, f'kooperazzjoni, korsijiet speċjali għat-tagħlim tat-tfal ta' ħaddiema migranti bil-lingwa materna tagħhom (l-Artikolu 15).

Dawn id-dispożizzjonijiet tabilħaqq ġew riprodotti fid-*Direttiva 77/486/UE* u japplikaw għat-tfal ta' ħaddiema migranti mill-Istati Membri l-oħra kollha tal-UE: l-Istati Membri ospitanti, f'kooperazzjoni mal-Istati Membri ta' oriġini, għandhom jieħdu l-miżuri xierqa biex jippromwovu t-tagħlim tal-lingwa materna u l-kultura tal-pajjiż ta' oriġini għal dawn it-tfal. Il- *Karta Soċjali Ewropea* (riveduta) tal-1996, ratifikata minn 20 Stat Membru tal-UE, teħtieġ ukoll li l-Istati jippromwovu u jiffaċilitaw, kemm jista' jkun, it-tagħlim tal-lingwa materna tal-ħaddiem migrant lit-tfal tal-ħaddiem migrant (Artikolu 19(12)). Fejn il-lingwa tal-migranti hija wkoll lingwa minoritarja fl-Istat ospitanti, uliedhom jistgħu jibbenefikaw minn kwalunkwe dispożizzjoni edukattiva fil-lingwa minoritarja garantita minn trattati bħall- *Konvenzjoni Qafas għall-Protezzjoni tal-Minoranzi Nazzjonali* jew *il-Karta Ewropea għal-Lingwi Reġjonali jew Minoritarji*.

Hemm inqas protezzjonijiet għat-tfal ta' migranti minn pajjiżi mhux tal-UE. Il- *Konvenzjoni Internazzjonali tal-1990 dwar il-Ħarsien tad-Drittijiet tal-Ħaddiema Migranti Kollha u tal-Membri tal-Familji tagħhom* tiddikjara li l-istati għandhom jiżguraw ir-rispett għall-identità kulturali tal-ħaddiema migranti u l-membri tal-familji tagħhom, għalkemm l-ebda Stat Membru tal-UE għadu ma rratifikaha. Madankollu, it-tfal ta' ħaddiema migranti jgawdu mill-protezzjoni tal- *Konvenzjoni dwar id-Drittijiet tat-Tfal* tal-1989, li tistipula li l-edukazzjoni għandu jkollha l-għan li tiżviluppa r-rispett għall-identità kulturali, il-lingwa u l-valuri tat-tfal, kif ukoll il-valuri nazzjonali tal-pajjiż ta' oriġini tat-tfal (art. 29).

Illustrazzjonijiet u evidenza

F'ħafna Stati Membri tal-UE, jeżistu sistemi ta' edukazzjoni tal-lingwi minoritarji żviluppati sew għal-lingwi indiġeni tal-istat u għalhekk hemm ħafna mudelli eċċellenti.

L-għoti ta' edukazzjoni permezz ta' lingwi mhux indiġeni/mhux indiġeni huwa rari ħafna, bl-Isvezja hija eċċezzjoni importanti. Ħafna Stati rrispondew għad-diversità lingwistika tal-iskejjel tagħhom billi ħolqu programmi li jiffaċilitaw l-akkwist tal-lingwa uffiċjali; madankollu, dawn normalment ikunu reazzjonijiet amministrattivi ad hoc, li mhumiex ibbażati fuq xi qafas leġiżlattiv jew saħansitra komprensiv. Ir-riċerka turi *li d-Direttiva* 77/486/UE mhijiex implimentata b'mod effettiv.

Kunsiderazzjonijiet relatati mad-dritt għall-ugwaljanza huma rilevanti. In-nuqqas ta' istruzzjoni bil-lingwa materna lit-tfal li l-ħakma tagħhom tal-lingwa uffiċjali hija inadegwata, għall-inqas fuq bażi tranżitorja sal-użu sħiħ tal-lingwa uffiċjali, jista' jikkostitwixxi ksur tal-prinċipju ta' protezzjoni ugwali tal-liġi (garantit mill-Protokoll 12 tal-KEDB), għar-raġuni li dawn it-tfal huma effettivament imċaħħda minn edukazzjoni tal-istess kwalità bħall-istudenti li huma fluwenti fil-lingwa uffiċjali (ara s-sentenza tal-Istati Uniti *Lau v Nichols*, 414 U.S. 563 (1974), fejn dan il-prinċipju ġie applikat). Kif nifhmu kif il-lingwa tista' timpedixxi t-tgawdija sħiħa u ugwali tad-drittijiet (ara Piller (2016), UNESCO (2008)), dan il-prinċipju jista' jkollu impatt sinifikanti fuq il-lingwa tat-twassil tas-servizz. In-nuqqas li tiġi pprovduta xi forma ta' struzzjoni fil-lingwa materna lit-tfal li l-profiċjenza tagħhom fil-lingwa uffiċjali mhijiex biżżejjed jista' jikkostitwixxi wkoll ksur tad-dritt għall-

edukazzjoni, protett mill-Artikolu 2 tal-Protokoll 1 tal-KEDB (ara *Ċipru* vs It -*Turkija*, [GC], Nru 25781/94, KEDB 2001-IV). Fl-aħħar nett, jekk tiġi pprovduta xi forma ta' edukazzjoni fil-lingwa materna, id-dispożizzjonijiet tan-nondiskriminazzjoni jkunu jeħtieġu li jingħataw dispożizzjonijiet simili lill-membri ta' minoranzi lingwistiċi oħra.

Implikazzjonijiet politiċi

Bħala minimu, id- *Direttiva77/486/UE għandha* tiġi implimentata bis-sħiħ mill-Istati Membri tal-UE, u għandu jiġi previst approċċ standardizzat: id-Direttiva għandha l-għan li tippromwovi l-mobbiltà transfruntiera billi tiżgura li t-tfal taċ-ċittadini tal-UE li jaħdmu fi Stati Membri oħra tal-UE jkunu jistgħu jintegraw b'mod effettiv f'pajjiżhom jekk jirritornaw, u l-kapaċità li jagħmlu dan ma għandhiex tiddependi biss fuq il-politika edukattiva tal-istat ospitanti. Fejn it-tfal fl-edukazzjoni primarja jew sekondarja, kemm jekk ikunu ġejjin minn Stati Membri oħra tal-UE kif ukoll jekk le, ma jkollhomx għarfien biżżejjed tal-lingwa uffiċjali tal-Istat, il-kunsiderazzjonijiet tal-ugwaljanza jissuġġerixxu bil-qawwa li għandha tiġi pprovduta xi forma ta' edukazzjoni lingwistika tranżitorja. Sabiex tiġi evitata applikazzjoni inkonsistenti tad-dispożizzjoni, għandha tal-anqas tiġi kkunsidrata politika komprensiva.

Referenzi u approfondiment

Cholewinski, R. (1997). Ħaddiema*migranti fil-Liġi Internazzjonali dwar id-Drittijiet tal-Bniedem: Il-Protezzjoni tagħhom fil-Pajjiżi tax-Xogħol.* Oxford: Clarendon Press.

Serq, I. (2016). *Id-Diversità lingwistika u l-Ġustizzja Soċjali: Introduzzjoni għal Soċjolingwisti Applikati.* Oxford: Oxford University Press.

Rainey, B., Wicks, E., & Ovey, C. (2014). *Il-Konvenzjoni Ewropea dwar id-Drittijiet tal-Bniedem, is-sitt edizzjoni*. Oxford: Oxford University Press.

IL-UNESCO. (2008). *Intejbu l-Kwalità tal-Litteriżmu u t-Tagħlim tal-Omm ibbażati fuq il-Lingwa: Studji tal-Każijiet mill-Asja, l-Afrika u l-Amerika t'Isfel*. Bangkok: IL-UNESCO.

Relatur Speċjali tan-Nazzjonijiet Uniti dwar Kwistjonijiet ta' Minoranzi. (2017). Id-*Drittijiet tal-Lingwi tal-Minoranzi Lingwistiċi: Gwida Prattika għall-Implimentazzjoni*. Ġinevra: In-Nazzjonijiet Uniti.

30 L-Ingliż huwa biżżejjed biex jintlaħqu dawk ġodda qabel ma jitgħallmu l-lingwa(i) lokali?

Virginie Mamadouh, Nesrin el Ayadi, Universiteit van Amsterdam

Organizzazzjonijiet lokali bħall-muniċipalitajiet u l-fornituri tas-servizz pubbliku għandhom il-kompitu li jiffaċilitaw il-wasla ta' ċittadini ġodda tal-UE, migranti u refuġjati mobbli. Għalkemm huwa rikonoxxut b'mod wiesa' li l-immigranti għandhom jitgħallmu l-lingwa lokali biex jippromwovu l-integrazzjoni fuq medda medja u twila ta' żmien, hemm bżonn ta' dispożizzjonijiet addizzjonali għall-politiki ta' akkoljenza. F'ħafna sitwazzjonijiet, il-muniċipalitajiet u l-organizzazzjonijiet lokali jeħtieġ li jiżviluppaw strateġija ġdida biex jilħqu popolazzjoni lingwistikament diversa li għadha ma tafx il-lingwa lokali. Huwa partikolarment importanti f'sitwazzjonijiet fejn komunikazzjoni ineffettiva tista' thedded il-ħajja tal-individwi jew id-drittijiet fundamentali tal-bniedem (is-settur tas-saħħa, il-ġustizzja, l-edukazzjoni). Barra minn hekk, il-politiki ta' akkoljenza huma meħtieġa għal dawk ġodda.

X'tgħidilna r — riċerka?

Biex ikunu effettivi, l-organizzazzjonijiet għandhom jikkomunikaw mal-immigranti li jkunu deħlin b'lingwa li jifhmu. L-informazzjoni dwar l-aspetti formali u informali tal-ħajja ta' kuljum (dwar il-proċeduri amministrattivi, l-aċċess għas-suq tax-xogħol, l-akkomodazzjoni, is-saħħa u l-edukazzjoni, il-faċilitajiet u l-faċilitajiet kulturali u sportivi ewlenin) għandha għalhekk tiġi tradotta fil-lingwi ta' dawk ġodda. L-Ingliż spiss jintuża bħala lingwa default għal dawn il-finijiet. Madankollu, l-esperjenza turi li l-Ingliż mhuwiex biżżejjed biex jasal għand l-immigranti. Ftit minnhom biss jitkellmu bl-Ingliż għal diversi raġunijiet, bħat-twelid u l-edukazzjoni, li għexu f'pajjiż fejn jitkellmu bl-Ingliż jew minħabba l-edukazzjoni u/jew l-attivitajiet professjonali tagħhom. Ħafna, madankollu, m'għandhom l-ebda ħiliet bl-Ingliż, jew għandhom biss għarfien limitat tal-Ingliż li ma jkunx biżżejjed għal komunikazzjoni effettiva.

Studju tal-ħaddiema soċjali fi Brussell juri li l-ħiliet lingwistiċi tal-persunal u tal-migranti jintużaw bl-Ingliż u bil-lingwi lokali (il-Franċiż u l-Olandiż), iżda biss għal komunikazzjoni sempliċi. " Interpretisoċjali" (iċċertifikati għall-ħidma soċjali) huma meħtieġa għal intervisti aktar kumplessi (De Rijk 2016.).

Illustrazzjonijiet u evidenza

Mill-"Politiki ta' Merħba Lokali tal-UE-migranti"[1], il-bliet ta' Amsterdam, Brussell, Dublin,Hamb o urg, Kopenħagen u Gothenburg, nafu ftit aktar dwar iċ-ċittadini mobbli tal-UE u l-problemi ta' komunikazzjoni meta jaslu f'belt ġdida. F'Amsterdam (il-Pajjiżi l-Baxxi), il-Bulgari huma kkunsidrati bħala grupp "diffiċli". Spiss ma jitkellmux bl-Ingliż (Rapport*Finali tal-2016 dwar il-Politiki ta' Merħba, Amsterdam,* p. 43). F'Gothenburg (l-Iżvezja),"ir-Rumanija hija l-aktar lingwa komuni li għandha tintuża"minn organizzazzjonijiet li jaħdmu ma' migranti vulnerabbli fl-UE, qabel l-Ingliż u l-Iżvediż (*Rapport Finali tal-2016 dwar il-Politiki ta' Merħba,* Gothenburg, p. 39).

Implikazzjonijiet politiċi

Għalhekk, il-muniċipalitajiet u organizzazzjonijiet oħra tal-komunità lokali li għandhom rwol ewlieni biex jilqgħu immigranti ġodda bħaċ-ċentri tal-impjiegi, is-servizzi pubbliċi, l-assoċjazzjonijiet tad-djar, il-banek, l-isptarijiet, l-iskejjel, l-assoċjazzjonijiet sportivi u kulturali m'għandhomx jillimitaw l-isforzi tagħhom għall-Ingliż biss. Huma għandhom jadattaw il-politiki lingwistiċi tagħhom għall-ispeċifiċitajiet ta' dawk ġodda u jħejju traduzzjonijiet adattati għall-ħiliet lingwistiċi ta' gruppi ewlenin. Dan jeħtieġ għarfien u għarfien tal-kompożizzjoni lingwistika tal-kuntest lokali u, fuq kollox, tal-ħiliet lingwistiċi tal-immigranti.

Minbarra d-dokumenti f'lingwi differenti (lingwi ta' komunikazzjoni bħall-Ingliż, il-Franċiż, l-Ispanjol, il-Portugiż, l-Għarbi u l-lingwi ewlenin tal-grupp), għandha tkun disponibbli verżjoni fil-lingwa/i lokali biex jiġi żgurat li l-informazzjoni pprovduta tkun aċċessibbli wkoll għar-residenti lokali, li altrimenti jistgħu jħossuhom konfużi dwar il-kontenut tal-fuljetti u jistgħu jħossuhom esklużi mill-proċess ta' komunikazzjoni, u possibbilment dispożizzjonijiet u drittijiet speċifiċi. Huwa relattivament faċli li tingħata attenzjoni lit-tqassim sabiex ikun jista' jsir qari komparattiv tal-istess dokument f'verżjonijiet lingwistiċi differenti għal dawk li jaqrawh f'żewġ (għalihom) lingwi barranin. Dan mhux biss jiffaċilita l-komunikazzjoni tal-kontenut bejn il-migranti u l-uffiċjali lokali (jew il-bini fin-netwerk soċjali tagħhom),

1 www.amsterdam.nl/bestuur-organisatie/organisatie/ruimte-economie/amsterdam-europa/europees-project

iżda fuljetti jew fuljetti jistgħu jintużaw ukoll bħala materjal ta' tagħlim f'korsijiet tal-lingwa għall-kisba tal-lingwa/i lokali.

F'termini ta' komunikazzjoni orali, l-organizzazzjonijiet lokali jeħtieġ ukoll li jqajmu kuxjenza dwar id-diversità lingwistika tagħhom stess. Għandhatinkoraġġixxi l-kapaċità tal-impjegati li jikkomunikaw b'lingwi oħra li mhumiex lingwi uffiċjali, sabiex dawn ir-riżorsi jkunu jistgħu jiġu mobilizzati f'sitwazzjonijiet ta' emerġenza. Sistema nazzjonali ta' interpreti remoti li jistgħu jissejħu bit-telefown hija riżorsa importanti, b'mod partikolari fis-settur tas-saħħa. Il-muniċipalitajiet u l-organizzazzjonijiet lokali (bħall-isptarijiet) għandhom jingħaqdu flimkien biex joħolqu sistema bħal din jekk din ma tkunx diġà teżisti fil-livell nazzjonali. F'xi setturi, b'mod partikolari fis-settur tas-saħħa, il-perjodu ta' tranżizzjoni li matulu l-interpretazzjoni/it-traduzzjoni titqies meħtieġa biex jiġu żgurati komunikazzjoni u trattament effettivi huwa ferm itwal minn f'każijiet oħra, peress li huwa meħtieġ livell ferm ogħla ta' ħiliet lingwistiċi biex dawk ġodda jkunu awtonomi f'dan il-qasam; huma jeħtieġu aktar żmien biex jilħqu dan il-livell.

Referenzi u approfondiment

Boix-Fuster, E. (Ed.) (2015). *Id-diversitajiet urbani u l-politiki lingwistiċi f'komunitajiet lingwistiċi ta' daqs medju*. Bristol: Kwistjonijiet multilingwi.

De Ryck, L.-P. (2016). *Taalcommunicatia in het gebruik van brugfuncties in de Brusselse Hulpverlening*. Brussell: HUWA BRIO.

King, L. & Carson, L. (Eds.) (2016). *Il-belt multilingwi. Il-vitalità, il-kunflitt u l-bidla*. Bristol: Kwistjonijiet multilingwi.

Merħba s-Sett ta' Għodod tal-Ewropa (2016). *Politiki ta' Merħba Lokali għaċ-ċittadini mobbli tal-UE*. Amsterdam.

31 L-Istati għandhom jipprovdu servizzi lill-migranti bil-lingwa tagħhom stess?

Robert Dunbar, Róisín McKelvey,L -Università ta' Edinburgh

Il-migrazzjoni massiva fl-Ewropa u lejn l-Ewropa minn barra l-pajjiż wasslet għall-ħolqien ta' għadd kbir ta' persuni li jirrisjedu legalment fl-Istati Membri tal-UE b'għarfien limitat tal-lingwa/i uffiċjali tal-istat. Bħall-popolazzjoni ġenerali, dawn jiddependu fuq firxa ta' servizzi, li jvarjaw mill-kura tas-saħħa u s-sigurtà soċjali għar-reġistrazzjoni tal-vetturi u s-sewwieqa, u huma meħtieġa jinteraġixxu mal-Istat għal diversi skopijiet, inkluż il-ħlas tat-taxxi, ir-reġistrazzjoni tal-votanti (jekk għandhom id-dritt li jagħmlu dan) u l-bqija. Sa liema punt l-Istat huwa obbligat li jipprovdi servizzi ta' traduzzjoni u interpretazzjoni lil dawn il-persuni? L-impjegati taċ-ċivil infushom huma meħtieġa jitkellmu b'mod fluwenti l-lingwi tal-migranti sabiex jipprovdu dawn is-servizzi?

X'tgħidilna r — riċerka?

Sa mill-bidu tas-snin disgħin, ġew żviluppati serje ta' strumenti legali internazzjonali, inkluża l- *Konvenzjoni Qafas għall-Protezzjoni tal-Minoranzi Nazzjonali* u l-*Karta Ewropea għal-Lingwi Reġjonali jew Minoritarji*, li jeħtieġu li l-Istat jipprovdi ċerti servizzi pubbliċi permezz ta' lingwa minuri f'ċerti ċirkostanzi. Dawn l-istrumenti ġeneralment japplikaw biss għal minoranzi li ilhom jeżistu fit-territorju tal-Istat ('minoranziindiġeni') u mhux għall- immigranti(' minoranziġodda'), għalkemm jekk il-lingwa tal-migrant hija wkoll lingwa minuri protetta minn dawn l-istrumenti, il-migrant jista ' jibbenefika minn din il-protezzjoni. Madankollu, riċerka reċenti tissuġġerixxi li d-distinzjoni bejn minoranzi indiġeni u ġodda qed tibda tiddgħajjef, inkluż fil-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea (Burch, 2010; Medda-Windischer, 2017).

It-trattati internazzjonali dwar id-drittijiet tal-bniedem bħall- *Konvenzjoni Ewropea dwar id-Drittijiet tal-Bniedem (KEDB) u l-Patt Internazzjonali dwar id-Drittijiet Ċivili u Politiċi* dejjem ipprovdew li dawk li ma jifhmux il-lingwa uffiċjali għandhom jiġu infurmati minnufih f'lingwa li jifhmu r-raġuni għall-arrest tagħhom u l-akkużi kontrihom, u li f'materji kriminali għandhom id-dritt għal interpretu. Għalkemm l-ebda dritt ieħor għas-servizzi lingwistiċi minoritarji mhu rikonoxxut espressament f'dawn l-istrumenti, il-prinċipju ta' protezzjoni ugwali tal-liġi (deskritt fil-Protokoll 12 tal-KEDB) jista' jirrikjedi l-forniment ta' tali servizzi f'ċerti ċirkostanzi, b'mod partikolari minħabba l-fehim aħjar li jeżisti llum tal-impatt negattiv li n-nuqqas ta' tali servizzi jista' jkollu fuq persuni li ma jitkellmux il-lingwa uffiċjali (Dunbar, 2006); Serq, 2016). Fejn, pereżempju, in-nuqqas ta' kapaċità ta' komunikazzjoni effettiva fil-lingwa uffiċjali taffettwa l-kapaċità li tinkiseb l-istess kwalità ta' servizzi mediċi bħal dawk li jistgħu jagħmlu dan, l-Istat jista' jkun meħtieġ jirrimedjaha, possibbilment permezz tal-għoti ta' interpretu jew saħansitra l-provvista ta' speċjalista li jitkellem il-lingwa tal-minoranza (fejn l-interpretazzjoni tista' tfixkel il-kura xierqa).

Illustrazzjonijiet u evidenza

F'ħafna Stati Membri tal-UE, l-Istat diġà jwieġeb għall-ħtiġijiet ta' persuni li ma jistgħux jikkomunikaw b'mod effettiv fil-lingwa uffiċjali: avviżi pubbliċi multilingwi, fuljetti ta' informazzjoni, eċċ. huma dejjem aktar viżibbli fl-uffiċċji tat-tobba, l-amministrazzjonijiet lokali u istituzzjonijiet pubbliċi oħra. Dawn il-miżuri ġeneralment mhumiex iggwidati minn qafas leġiżlattiv jew minn politika komprensiva u vinkolanti, iżda jirrappreżentaw reazzjonijiet ad hoc għar-realtajiet lingwistiċi. Għalhekk hemm differenzi konsiderevoli fil-prattika, anke fl-istess Stat. In-nuqqas ta' qafas statutorju jew politika vinkolanti komprensiva toħloq il-kundizzjonijiet għall-inkonsistenza fil-provvista, fejn il-kelliema ta' ċerti lingwi jirċievu mill-inqas ċerti servizzi fil-lingwa tagħhom,u potenzjalment jiksru kemm il-prinċipju tan-nondiskriminazzjoni (eż. meta ċerti gruppi lingwistiċi jiġu traskurati jewmoqdija b'mod insuffiċjenti) kif ukoll il-protezzjoni ugwali tal-liġi.

Il-prinċipju tal-proporzjonalità, kunċett legali ta' importanza fundamentali, huwa utli fid-definizzjoni ta' qafas jewpolitika xierqa. L-ewwel nett, iktar ma jkunu serji l-konsegwenzi tan-nuqqas ta' kapaċità ta' komunikazzjoni fil-lingwa uffiċjali, iktar tkun kbira l-ħtieġa li l-Istat jiżgura trattament ugwali billi jipprovdi aċċess għas-servizz permezz tal-lingwa tal-utent. Fil-kuntesti l-aktar serji, pereżempju, dawk analogi għaċ-ċaħda tal-libertà (li timplika d-dritt għal interpretu, imsemmi hawn fuq), l-obbligu li jiġi pprovdut is-servizz, jew permezz ta' interpretu jew mill-fornitur tas-servizz, jista' jkun assolut. It-tieni nett, f'każijiet oħra, il-livell ta' provvista jista' jiġi ddeterminat bl-applikazzjoni ta' " skalamobbli", b'offerta akbar disponibbli meta jkunhemm konċentrazzjoni akbar jew numru akbar ta' kelliema ta'lingwa partikolarili ma jkunux jistgħu jikkomunikaw b'mod effettiv fil-lingwa uffiċjali.

Implikazzjonijiet politiċi

L-Istatigħandhom iqisu sa liema punt is-servizzi pubbliċi u amministrattivi fil-lingwa minoritarja huma diġà pprovduti f'lingwi oħra minbarra l-lingwa uffiċjali. Metajiġi pprovdut servizz, għandhom jitqiesu n-natura tas-servizz ipprovdut, in-numru ta' kelliema b'lingwa minoritarja u l-grad sa fejn hemm konċentrazzjonijiet sinifikanti ta' kelliema fid-determinazzjoni tal-livell ta' servizziligħandhom jiġu pprovduti u l-lingwili bihom ser jiġu pprovduti s-servizzi.

Referenzi u approfondiment

Burch, E. S. (2010). Il-Minoranzi Reġjonali, l-Immigranti, u l-Migranti: Ir-Reframing of Minority Language Rights in Europe, *Berkeley Journal of International Law,* 28, 261–312.

Dunbar, R. (2006). Hemm Dazju għal-Leġislazzjoni għall-Minoranzi Lingwistiċi? *Il-Ġurnal tal-Liġi u s-Soċjetà* 33, 181–198.

Medda-Windischer, R. (2017). Il-Minoranzi l-qodma u l-Ġodda: Il-Governanza tad-Diversità u l-Koerenza Soċjali mill-Perspettiva tad-Drittijiet tal-Minoranzi. *Studji Ewropej u Reġjonali*, 11, 25–42.

Serq, I. (2016). *Id-Diversità lingwistika u l-Ġustizzja Soċjali: Introduzzjoni għall-Applied Socio linguistics*. Oxford: Oxford University Press.

Relatur Speċjali tan-Nazzjonijiet Uniti dwar Kwistjonijiet ta' Minoranzi (2017). Id-*Drittijiet tal-Lingwi tal-Minoranzi Lingwistiċi: Gwida Prattika għall-Implimentazzjoni*. Ġinevra: In-Nazzjonijiet Uniti.

32 Il-politiki tal-lingwajistgħu jtejbu r-riżultatital-impjiegigħan-nisa immigranti ?

Brian Carey, Andrew Shorten, Università ta' Limerick

Il-pjaċir ta' persuna f' xogħol interessanti jista' jiġi affettwat mill-ħiliet lingwistiċi tiegħu jewtagħha kif ukoll mill-użu tal-lingwa fis-soċjetà u fil-post tax-xogħol. L-evidenza empirika tissuġġerixxi li l-immigranti li mhumiex kelliema tas-sengħa tal-lingwa tal-maġġoranza huma ġeneralment żvantaġġati fis-swieq tax-xogħol u li n-nisa immigranti b'mod partikolari jistgħu jiffaċċjaw ostakli oħra. Dan iqajjem il-kwistjoni dwar jekk il-politiki tal-lingwa jistgħux jitfasslu biex jgħinu fit-tneħħija tal-ostakli lingwistiċi għall-impjieg li għandhom it-tendenza li jaffettwaw b'mod sproporzjonat lin-nisa.

X'tgħidilna r — riċerka?

Ir-riċerka mill-ekonomisti wriet li l-inkapaċità li wieħed jitkellem il-lingwa lokali għandha impatt negattiv fuq id-dħul tal-immigranti (Chiswick u Miller, 1995; Dustmann & Van Soest, 2002). Xi studji jissuġġerixxu li dan il-fenomenu għandu wkoll dimensjoni tas-sessi. Pereżempju, ir-riċerka fl-Olanda wriet li filwaqt li nisa immigranti b'ħiliet Olandiżi baxxi jaqilgħu inqas minn nisa immigranti b'ħiliet Olandiżi aħjar, ir-relazzjoni mhijiex l-istess għall-irġiel (Yao and Van Ours, 2015). Dan huwa parzjalment dovut għall-fatt li l-immigranti rġiel u nisa spiss jiffaċċjaw tipi differenti ta' ostakli għall-impjieg. Pereżempju, studju ta 'immigranti Afrikani lejn il-Kanada sab li għalkemm irġiel immigranti spiss iżommu aċċess għal xogħol kullar blu, nisa immigranti huma aktar probabbli li jiġu pperċepiti bħala li ma jkollhomx il-ħiliet lingwistiċi meħtieġa għal okkupazzjonijiet komparabbli u tradizzjonalment femminili, bħal fil-bejgħ bl-imnut, amministrazzjoni jew kura (Creese u Wiebe, 2012).

Forsi l-iżvantaġġi li jsofru n-nisa immigranti meta mqabbla mal-irġiel sempliċement jirriflettu xejriet usa' ta' inugwaljanza bejn is-sessi fis-swieq tax-xogħol, peress li n-nisa b'mod ġenerali jaqilgħu inqas mill-irġiel għal diversi raġunijiet. Madankollu, jekk hemm żvantaġġi lingwistiċi speċifiċi li n-nisa immigranti huma partikolarment probabbli li jiffaċċjaw, dawn iridu jiġu mifhuma jekk iridu jiġu indirizzati b'suċċess mill-politiki pubbliċi.

Illustrazzjonijiet u evidenza

Ir-raġuni lingwistika ewlenija għaliex in-nies ma jistgħux jiksbu xogħol sodisfaċenti hija li m'għandhomx il-ħiliet lingwistiċi mfittxa minn min iħaddem, u dan l-iżvantaġġ se jiġi aggravat jekk ma jkunux jistgħu jtejbu l-ħiliet lingwistiċi tagħhom. Għalkemm dawn iċ-ċirkostanzi jistgħu jiġu esperjenzati minn għadd ta' gruppi soċjali differenti, dawn iseħħu l-aktar fost l-ifqar nies, u speċjalment fost l-immigranti inqas sinjuri li jaslu mingħajr għarfien tal-lingwa lokali dominanti. Dan huwa dovut għall-fatt li migranti inqas sinjuri ġeneralment ikollhom inqas opportunitajiet ta' impjieg fl-ewwel lok, u minħabba li l-opportunitajiet għat-tagħlim ta' lingwi xierqa huma ineżistenti jew diffiċli biex jiġu aċċessati, speċjalment għal dawk li diġà għandhom impjieg ta' sopravivenza. B'riżultat ta' dan, l-immigranti li ma jkollhomx il-maġġoranza tal-ħiliet lingwistiċi jistgħu jkunu aktar vulnerabbli għal perjodi twal ta' nuqqas ta' impjieg, fejn l-impjieg ikun taħt il-livell tal-kwalifiki tagħhom.

Huwa importanti li wieħed jinnota li n-nisa immigranti jistgħu jkunu partikolarment żvantaġġati fil-kisba ta' ħiliet lingwistiċi ta' maġġoranza. Minn naħa, studju sab li n-nisa tad-dar għandhom tendenza li jitgħallmu inqas malajr mill-irġiel fil-lingwi dominanti (Pavlenko u Piller, 2001). Dan jissuġġerixxi li xi nisa li bħalissa jinsabu barra mis-suq tax-xogħol se jsofru żvantaġġi partikolari jekk ifittxu impjieg fil-futur. Min-naħa l-oħra, in-nisa li bħalissa jinsabu f'impjiegi mhux sodisfaċenti u li jistgħu jibbenefikaw minn ħiliet lingwistiċi addizzjonali jistgħu jsibuha diffiċli li jagħmlu dan jekk ikunu mġiegħla jwettqu wkoll " it-tieni impjieg" fid-dar (Hochschild, 2012).

Implikazzjonijiet politiċi

Il-politiki pubbliċi f'kumpaniji mobbli għandu jkollhom l-għan li jiżguraw li kulħadd ikollu opportunità reali li jsib impjieg sodisfaċenti. Biex jinkiseb dan, il-politiki tal-lingwa jeħtieġ li jiġu infurmati mill-fatti dwar l-inugwaljanzi strutturali eżistenti, sabiex ma jaggravawxhom. Pereżempju, jekk it-tagħlim ta' lingwa ġdida jiswa wisq flus, allura l-benefiċċji tat-tagħlim ta' lingwa ġdida jkunu limitati għal dawk li jistgħu jaffordjawha. Għal din ir-raġuni, il-politiki lingwistiċi li

għandhom l-għan li jippromwovu l-inklużjoni billi jtejbu l-opportunitajiet ta' impjieg għall-immigranti għandhom ikunu infurmati wkoll mill-fatti dwar l-inugwaljanzi bejn is-sessi u, b'mod partikolari, mill-isfidi speċifiċi li jiffaċċjaw in-nisa migranti, kemm fid-dar kif ukoll fid-dinja tax-xogħol, fil-kisba ta' ħiliet fil-lingwa maġġoritarja.

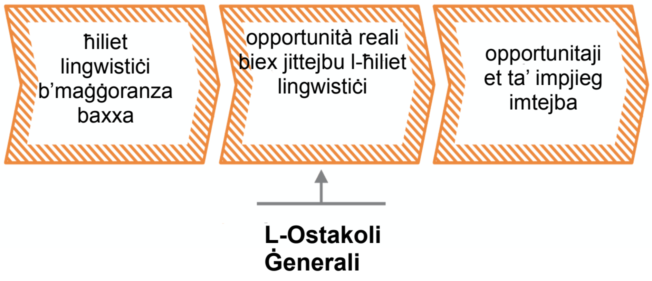

Referenzi u approfondiment

Chiswick, B. R. & Miller, P. W. (1995). L-Enoġeneità bejn il-Lingwa u l-Qligħ: Analiżi Internazzjonali. *Il-Ġurnal tal-Ekonomija*tax-Xogħol, 13, 246–88.

Creese, G. & Wiebe, B. (2012) 'L-Impjieg ta' Sopravivenza': Il-ġeneru u t-tnaqqis tal-ħiliet fost l-Immigranti Afrikani fil-Kanada. *Migrazzjoni Internazzjonali*, 50, 56–76.

Dustmann, C. & Van Soest, A. (2002). Il-lingwa u l-qligħ tal-immigranti. Ir-*Relazzjonijiet Industrijali u tax-Xogħol Reviżjoni*, 55, 473–492.

Hochschild, A. (2012). It-*Tieni Ċaqliq: Ġenituri li jaħdmu u l-Rivoluzzjoni fil Home* (edizzjoni riveduta, ma 'A. Machung). Londra: Penguin.

Pavlenko, A. & Piller, I. (2001). Direzzjonijiet Ġodda fl-Istudju tal-Multilingwiżmu, it-Tieni Tagħlim tal-Lingwi, u l-Ġeneru. F'A. Pavlenko, A. Blackledge, I. Piller & M. Teutsch-Dwyer (Eds.) *Multilingwiżmu, it-Tieni Tagħlim tal-Lingwa u l-Ġeneru* (p. 17–52). New York: In — nagħaġ ta' Gruyter.

Yao, Y. & van Bear, J.C. (2015). Ħiliet lingwistiċi u l-prestazzjoni tas-suq tax-xogħol ta 'immigranti fil-Pajjiżi l-Baxxi. L-*Ekonomija tax-Xogħol*, 34, 76–85.

33 Kif tista' l-politika lingwistika ttejjeb il-"motilità" tal-migranti?

Christopher Houtkamp, Universiteit van Amsterdam

" Il-motilità"tirreferi għall -mobilità *potenzjali* tan-nies. Il-grad ta' motilità jiddependi fuq il-faċilità li biha persuna tista' tiċċaqlaq minn post għall-ieħor, li min-naħa tagħha tiddependi wkoll, fost affarijiet oħra, fuq il-ħiliet tal-persuna (inklużi l-ħiliet lingwistiċi). Il-kunċett ta' motilità jiżdied mal-analiżi tal-migrazzjoni minn varjetà ta' perspettivi, li jvarjaw minn għarfien soċjoekonomiku (eż., kif il-ħiliet lingwistiċi huma relatati mas-suċċess fis-suq tax-xogħol) (Koopmans 2010) jew soċjokulturali/psikoloġiku (eż., kif il-politiki ta' assimilazzjoni huma relatati mas-saħħa mentali tal-minoranzi kulturali) (Horenczyk 1996, Van Oudenhoven et al. 1998, Arends-Tóth & Van De Vijver 2003). Il-politika lingwistika tista' wkoll tinfluwenza l-motilità (Houtkamp 2017). Bil-faċilitazzjoni tal-mobbiltà tan-nies sabiex jittieħed vantaġġ minn opportunitajiet aħjar x'imkien ieħor, wieħed jista' jistenna li l-motilità tkun akkumpanjata minn kundizzjonijiet soċjoekonomiċi mtejba.

X'tgħidilna r — riċerka?

Ir-riċerka dwar il-motilità għadha relattivament ġdida. Il-kunċett, oriġinarjament żviluppat fir-riċerka bijoloġika, ġie introdott fis-soċjoloġija urbana minn Kaufmann et al. (2004), sabiex jitfassal qafas integrat biex jiġu studjati l-aspetti differenti tal-potenzjal tal-mobilità u l-kapital li jiffaċilita l-mobilità. Fil-kuntest tal-proġett MIME, l-użu tal-kunċett ta' motilità ġie estiż biex ikopri kwistjonijiet soċjo-lingwistiċi (Houtkamp 2014), b'enfasi fuq l-importanza tal-infrastruttura lingwistika. Fil-każ tal-migrazzjoni internazzjonali, din l-infrastruttura tinkludi faċilitajiet għat-tagħlim tal-lingwa materna u l-kisba tal-lingwa ospitanti. Il-fehmiet tal-migranti dwar il-valur tal-ħiliet lingwistiċi tagħhom, kemm fil-pajjiż ta' residenza tagħhom kif ukoll fil-pajjiżi ospitanti potenzjali, huma rilevanti wkoll. Barra minn hekk, il-valutazzjoni tal-migranti tal-politika tal-lingwa fil-pajjiż ta' residenza attwali tagħhom hija rilevanti wkoll.

Illustrazzjonijiet u evidenza

Sabiex tiġi vvalutata l-interazzjoni bejn il-politika tal-lingwa u l-motilità, saru 60 intervista mal-immigranti Torok u Pollakki u d-dixxendenti tagħhom bejn l-2015 u l-2017 fin-Netherlands, Franza u l-Iżvezja. Dawk li wieġbu ġew mistoqsija dwar l-attitudni tagħhom lejn l-edukazzjoni tal-lingwa materna (jiġifieri t-tagħlim fi jew il-lingwa tal-pajjiż ta' oriġini tagħhom) u l-faċilitajiet biex tinkiseb il-lingwa ospitanti. L-intervisti ffukaw ukoll fuq il-ħiliet ta' dawk li wieġbu f'lingwi oħra tal-UE u ntalbu liema lingwi jkunu interessati jistudjaw sabiex iżidu l-mobilità tagħhom fi ħdan l-UE. Hemm erba' konklużjonijiet ewlenin.

1. *L-akkwist ta' lingwa fis-soċjetà ospitanti huwa meqjus importanti ħafna minn dawk li wieġbu, iżda jikkritikaw l-implimentazzjoni prattika tagħha, b'mod partikolari l-enfasi qawwija tagħha fuq il-grammatika.* Dawk li wieġbu ħassew li l-korsijiet ikunu aktar effettivi billi jiffukaw aktar fuq il-ħiliet ta' komunikazzjoni orali.

2. *Il-prospetti għall-edukazzjoni fl-ilsien nattiv u l-multilingwiżmu b'mod ġenerali jidhru li huma problema tal-klassi.* Fil-Pajjiżi l-Baxxi, il-ġenituri bi status soċjoekonomiku baxx xi kultant jesprimu dubji dwar l-edukazzjoni bilingwi tat-tfal tagħhom jew ir-reġistrazzjoni fl-edukazzjoni bilingwi, għax jibżgħu li dan jista' jfixkel il-possibbiltajiet tagħhom li jitgħallmu l-lingwa ospitanti u b'hekk jillimitaw l-opportunitajiet soċjoekonomiċi tagħhom.

3. *Xi wħud minn dawk li wieġbu huma mħassba li l-politiki edukattivi tal-lingwa materna u l-politiki multikulturali b'mod ġenerali jistgħu jrawmu s-segregazzjoni*, u d-data tiżvela wkoll xi skumdità fost dawk li wieġbu meta jeżaminaw l-effetti tal-programmi u t- tagħmirtal-edukazzjoni fil-lingwa materna fuq il-proċessi ta' integrazzjoni u inklużjoni fil-kuntest soċjali u lingwistiku lokali.

4. *Il-ħiliet tal-lingwa materna huma relattivament spiss ikkwotati bħala faċilitatur tal-mobilità fl-UE, speċjalment għall-komunitajiet etniċi mferrxa f'ħafna pajjiżi*; kemm il-Pollakki kif ukoll it-Torok jirrapportaw kuntatti frekwenti bejn il-komunitajiet etniċi tal-pari madwar l-UE. B'riżultat ta' dan, l-għoti ta' drittijiet għall-edukazzjoni tal-lingwi lill-immigranti jżid il-motilità tagħhom, li tista' tkun mistennija, b'mod ġenerali, li ttejjeb is-sitwazzjoni soċjoekonomika tagħhom.

I implikazzjonijietpolitiċi

L-intervisti tagħna dwar id-dimensjoni lingwistika tal-mobilità potenzjali, jew "il-motilità", jissuġġerixxu li bħala direzzjoni politika ġenerali, l-awtoritajiet għandhom jiżviluppaw u jappoġġaw programm komprensiv ta' edukazzjoni lingwistika għal persuni mobbli. Dan il-programm għandu jkopri t-tagħlim tal-lingwi (uffiċjali) lokali, iżda jinkludi wkoll il-lingwi tal-

immigranti (werrieta). Dimensjoni waħda ta' programm bħal dan għandha tkun li jiffoka fuq il-lingwa bħala kompetenza portabbli li ssaħħaħ il-mobilità potenzjali jew il- *motilità* tan-nies. Il-motilità hijaimportanti għaliex tagħmilha aktar faċli għan-nies biex jidentifikawopportunitajiet soċjoekonomiċi aħjar u jiċċaqalqu lejn postijiet oħra fejn dawn l-opportunitajiet huma aċċessibbli.

Il-ħtieġa li wieħed jitgħallem il-lingwa lokali hija ġeneralment rikonoxxuta bħala ovvja, sabiex jiġi ffaċilitat l-aċċess għas-suq tax-xogħol lokali u tiġi promossa l-integrazzjoni armonjuża fis-soċjetà tal-pajjiż ospitanti. Madankollu, l-intervisti juru li hemm bżonn ta' prattiċità fost l-utenti. Il-korsijiet tal-lingwa fil-pajjiż ospitanti (speċjalment għall-adulti) għandhom jagħtu attenzjoni partikolari lill-allinjament bejn il-kontenut tal-korsijiet u l-ħtiġijiet reali tal-utenti.

L-aċċess għall-korsijiettal- lingwamaterna (jew tal-lingwa tal-patrimonju) huwa importanti mhux biss għal raġunijiet relatati mad-drittijiet tal-lingwa tal-bniedem, li min-naħa tagħhom jinvokaw aċċess ugwali għal-litteriżmu, iżda wkoll minħabba li l-iffaċilitar tal-kuntatti f'pajjiżi oħra tal-UE ma' komunitajiet oħra ta' espatrijati jew migranti li jaqsmu l-istess lingwa jżid ukoll il-motilità, bil-konsegwenzi soċjoekonomiċi pożittivi tagħha.

Xi ġenituri immigranti jibżgħu li ż-żamma tal-lingwa ta' wirt se jkollha effett negattiv fuq il-futur ta' wliedhom. Madankollu, din il-biża' mhijiex appoġġjata minn riċerka dwar it-trajettorji soċjoekonomiċi tal-migranti. In-nuqqas ta' użu tal-kurrikuli tal-lingwa materna jista' fil-fatt iwessa' d-distakk bejn il-firxa ta' ħiliet lingwistiċi tal-ifqar immigranti u dawk l-aktar sinjuri, anke jekk il-lingwi immigranti jgawdu minn drittijiet estensivi. Għalhekk, l-awtoritajiet għandhom jiffukaw, permezz ta' kampanji ta' informazzjoni, fuq il-benefiċċji tal-bilingwiżmu.

Referenzi u approfondiment

Arends-Tóth, J., & Van De Vijver, F. (2003). Multikulturaliżmu u akolturazzjoni: fehmiet tal-Pajjiżi l-Baxxi u tat-Turkija-Olandiżi. *Il-Ġurnal Ewropew tal-Psikoloġija Soċjali*, 33, 249–266.

Horenczyk, G. (1996). Migrazzjoni Selves f'Kunflitt. F'G. Breakwell & E. Lyons (Eds.), *Changing European Identities* (p. 241–252). Oxford: Butterworth- Heinemann.

Houtkamp, C. (2014). L-integrazzjoni tal-lingwa fit-teoriji dwar il-moviment fuq distanzi twal: migrazzjoni v. mobilità & il-kunċett tal-motilità. *A'dam multiling*, 1, 16–26.

Houtkamp, C. (li ġej). Ir-rilevanza tal-motilità fir-riċerka dwar il-bidla fil-lingwa. *Problemi Lingwistiċi u l-Ippjanar Lingwa*.

Kaufmann, V., Bergman, M., & Joye, D. (2004). Il-motilità: Il-mobilità bħala kapital. *Il-Ġurnal Internazzjonali tar-Riċerka Urbana u Reġjonali*, 28, 745–756.

Koopmans, R. (2010). Kompromess bejn l-Ugwaljanza u d-Differenza: Integrazzjoni immigranti, Multikulturaliżmu u l-Istat Welfare fil-Perspettiva Trans-nazzjonali. *Ġurnal ta 'Studji Etniċi u Migrazzjoni*, 36, 1–26.

Van Oudenhoven, J., Prins, K. & Buunk, B. (1998). L-attitudnijiet tal-membri minoritarji u tal-maġġoranza lejn l-adattament tal-immigranti. *Il-Ġurnal Ewropew tal-Psikoloġija Soċjali*, 28, 995–1013.

34 Kif għandhom il-politiki lingwistiċi nazzjonali jiġu adattati għall-kuntest ta' bliet speċifiċi?

Peter A. Kraus, Núria Garcia, Melanie Frank, Vicent Climent-Ferrando, Universität Augsburg

Fil-biċċa l-kbira tal-pajjiżi Ewropej, l-awtoritajiet jużaw waħda jew, f'każijiet eċċezzjonali, żewġ lingwi uffiċjali tal-istat biex jikkomunikaw maċ-ċittadini. Din il-prattika tikkuntrasta b'mod ċar mal-profil lingwistiku tal-popolazzjonijiet urbani f'ħafna bliet Ewropej ewlenin, li kellhom it-tendenza li jsiru ħafna aktar multilingwi minn reġjuni mhux urbani. Dan it-tkabbir rapidu fil-popolazzjoni ta' oriġini differenti u d-diversità lingwistika korrispondenti jinħass mhux biss mill- "belt mega-"iżda wkoll minn agglomerazzjonijiet urbani b'inqas minn 500,000 abitant (Carson & King, 2016: 2). B'riżultat ta' dan, hemm sfidi differenti li qed jiffaċċjaw bliet dejjem aktar multilingwi fil-politiki tal-ġestjoni tal-lingwi u tal-lingwi.

Din id-diversità lingwistika urbana toħloq tensjonijiet bejn żewġ għanijiet: l-għanli tintlaqa' l-mobilità soċjali u ġeografika tar-residenti u ta' dawk ġodda, minn naħa waħda, u l-integrazzjoni tagħhom fis-soċjetà urbana, min-naħa l-oħra. Jekk l-objettiv ta' mobilità għolja jirrikjedi ħiliet f'lingwi oħra, l-objettiv ta' soċjetà inklużiva huwa marbut mal-kisba ta' ħiliet fil-lingwa/i lokali. Barra minn hekk, is-servizzi pubbliċi lokali mhux dejjem jiġu adattati għall-ħtiġijiet tal-immigranti li jkunu għadhom kif waslu, peress li spiss jitkellmu lingwa oħra għajr il-lingwa/i uffiċjali. Din is-sitwazzjoni tista' tnaqqas ir-ritmu u tista' tfixkel l-inklużjoni tal-immigranti fis-soċjetà ospitanti.

X'tgħidilna r — riċerka?

F'approċċ simplifikat ħafna (użat hawnhekk għall-qosor), il-ġestjoni tal-lingwi tista' tiġi organizzata fi tliet oqsma ta' rilevanza partikolari għall-ambjenti urbani multilingwi:

► politikali tiddefinixxi l-użu pubbliku u l-istatus tal-lingwi,

► politika biex tiffaċilita t-tagħlim tal-lingwi, u

►politiki li jirregolaw il -forniment ta' servizzi pubbliċi ta' traduzzjoni u interpretazzjoni (Skrandies, 2016: 114).

Dawn l-oqsma huma marbuta direttament mal-għanijiet ta' appoġġ għall-inklużjoni u l-mobbiltà tar-residenti. Madankollu, dawn ivarjaw f'termini ta' adattament possibbli għal kuntest urban speċifiku.

Illustrazzjonijiet u evidenza

Fir-rigward tal-ewwel tip ta' ġestjoni tal-lingwa, il-biċċa l-kbira tal-Istati implimentaw leġiżlazzjoni li skontha huma biss il-lingwi uffiċjali u għadd ta' lingwi reġjonali fit-territorji fejn huma mitkellma li jistgħu jintużaw fil-komunikazzjoni pubblika u uffiċjali. Il-maġġoranza tal-istati Ewropej, b'mod partikolari Franza u l-Ġermanja, għandhom amministrazzjoni monolingwali *de jure*. Stati oħra, bħall-Finlandja u l-Irlanda, huma pajjiżi bilingwi *de jure*. Meta ċ-ċifri jiġġustifikaw dan, il-bilingwiżmu jiġi adottat ukoll mill-awtoritajiet muniċipali tagħhom, li jużaw lingwi uffiċjali jew reġjonali f'komunikazzjoni mal-popolazzjoni tal-belt. Kollox ma' kollox, jista' jingħad li l-użu tal-lingwa fil-komunikazzjoni uffiċjali fil-livell muniċipali ta' spiss huwa rregolat mil-leġiżlazzjoni nazzjonali.

Fir-rigward tat-tieni sett ta' miżuri, li għandhom x'jaqsmu mal-kisba tal-lingwi, il-programmi tat-tagħlim tal-lingwi jistgħu jiġu modulati biex jimmiraw lejn il-kisba tal-lingwi tal-maġġoranza u tal-minoranzi preżenti f'belt.

F'xi stati, bħal-Latvja, il-muniċipalitajiet jirċievu riżorsi baġitarji biex jorganizzaw korsijiet tal-lingwa adattati għall-ħtiġijiet tat-tagħlim tal-lingwi hekk kif jitfaċċaw fil-livell lokali. Madankollu, l-integrazzjoni ta' ċerti lingwi barranin fil-kurrikuli tal-iskejjel hija spiss irregolata mid-Dipartiment tal-Edukazzjoni fil-livell tal-Istat (jew fir-reġjun ta' xi stati federali).

Fir-rigward tat-tielet mill-oqsma ta' politika msemmija hawn fuq, jiġifieri l-forniment ta' servizzi pubbliċi f'diversi lingwi, il-politiki lingwistiċi nazzjonali jistgħu jiġu adattati aktar faċilment għall-kuntest ta' belt speċifika. F'dan ir-rigward, l-awtoritajiet lokali jistgħu jkunu minn ta' quddiem biex jegħlbu l-ostakli għall-komunikazzjoni mar-residenti tagħhom u jżidu l-integrazzjoni tal-minoranzi lingwistiċi mingħajr ma jaffettwaw l-istatus legali tal-lingwi mitkellma mill-popolazzjoni. Dan intwera minn studju ta' każijiet multipli ta' bliet multilingwi fl-Ewropa, il-Kanada u l-Awstralja li jipprovdi ħarsa ġenerali lejn approċċi differenti għall-ġestjoni tal-lingwi f'kuntesti urbani (King & Carson, 2016).

Dawn l-eżempji juru li, f'oqfsa leġiżlattivi differenti ħafna fil-livell nazzjonali, l-awtoritajiet muniċipali jistgħu jirrispondu għall-multilingwiżmu de facto tal-popolazzjoni urbana (u ġeneralment jibbenefikaw minnu).

Implikazzjonijiet politiċi

Fil-qosor, il-politiki lingwistiċi nazzjonali għandhom jiġu kkumplimentati b'azzjonijiet fil-livell lokali li jikkorrispondu għall-kuntest urban speċifiku. L-appoġġ għall-multilingwiżmu permezz ta' politiki u prattiki fil-livell lokali jista' wkoll iwessa' r-repertorji lingwistiċi taċ-ċittadini maġġoritarji u b'hekk joffrilhom aktar opportunitajiet ta' mobilità. Flimkien mat -tagħlim tal -lingwa lokali minn dawk ġodda, dan jippromwovi l-iżvilupp ta' etika multilingwi li twassal għal sens ta' appartenenza, u għalhekk għall-inklużjoni, f'komunità (aktar multilingwi).

Referenzi u approfondiment

Carson, L. & King, L. (2016). Introduzzjoni: "Il-Multilingwiżmu huwa Mgħix Hawnhekk". Fil L. King & L. Carson (Eds.), *Il-Belt Multilingwi. Vitalità, Kunflitt u Bidla* (p. 1–16). Bristol, Buffalo, Toronto: Kwistjonijiet multilingwi.

King, L. & Carson, L. (Eds.). (2016). *Il-Belt Multilingwi. Il-vitalità, il-Kunflitt u l-Bidla*. Bristol, Buffalo, Toronto: Kwistjonijiet multilingwi.

Kraus, P.A. (2011). Il-Belt Multilingwi: Il-Każijiet ta' Ħelsinki u Barċellona, il- *Ġurnal Nordiku tar-Riċerka dwar il-Migrazzjoni*, 1, 25–36.

Marten, H. F. (2016). *Sprachpolitik. Eine Einführung*. Tübingen: Narr Francke Attempto Verlag.

Skrandies, P. (2016). Il-Politiki Lingwistiċi u l-Politika tal-Multilingwiżmu Urban. Fil L. King & L. Carson (Eds.), *Il-Belt Multilingwi. Vitalità, Kunflitt u Bidla* (pp. 115–148). Bristol, Buffalo, Toronto: Kwistjonijiet multilingwi.

L-ADATTAMENT TAL-POLITIKI LINGWISTIĊI GĦAD-DIVERSITÀ LINGWISTIKA F'KUNTEST URBAN

Livell nazzjonali
Politiki lingwistiċi li jirregolaw l-użu pubbliku u l-istatus tal-lingwi

Livell nazzjonali + regolamentazzjoni komplementari fil-livell reġjonali
Il-politiki tal-lingwi għat-tagħlim tal-lingwi

Navorju lokali
Politiki li jiffaċilitaw is-servizz pubbliku fit- traduzzjoni u l-interpretazzjoni

35 Għaliex għandna ngħaqqdu strateġiji differenti ta' komunikazzjoni?

László Marácz, Universiteit van Amsterdam

Il-globalizzazzjoni żżid il-frekwenza tal-kuntatti mad-diversità lingwistika, u b'hekk l-istrateġiji ta' komunikazzjoni multilingwi u transnazzjonali jsiru aktar rilevanti. Waħda minn dawn l-istrateġiji ta' komunikazzjoni transnazzjonali tikkonċerna l-komunikazzjoni tal-lingua franca. Lingua franca (LF) hija lingwa gateway użata mill-interlokuturi għal finijiet ta' komunikazzjoni; tradizzjonalment, lingua franca mhixl-ilsien nattiv ta' xi wieħed mill-interlokuturi. Ħafna kummentaturi jinnotaw li l-Ingliż qed jiżdied bħala lingua franca dinja. Madankollu, dan iqajjem żewġ tipi ta' problemi:

► Jekk it-tixrid jikkonċerna varjant standard ta' l-Ingliż, nistgħu niffaċċjaw każ ta' imperialiżmu lingwistiku (Phillipson, 2006) b'effetti detrimentali fuq il-ġustizzja lingwistika;

► Jekk, għall-kuntrarju, aħna nqisu dan il-proċess bħala t-tixrid ta' xi ħaġa radikalment differenti mill-Ingliż (xi ħaġa li spiss issir referenza għaliha mill-partitarji tagħha bħala l-Ingliż bħala lingua franca (ELF); ara pereżempju Hülmbauer, 2011), jinqalgħu tipi oħra ta' problemi. Fil-letteratura, l-Ingliż bħala lingua franca huwa, fil-fatt, xi drabi użat biex jirreferi għall-Ingliż kif mitkellem minn kelliema mhux nattivi, u li jiddevja mill -karatteristiċi morfoloġiċi u lexiċi tal-Ingliż standard. ELF issostni li dawn il-karatteristiċi mhux standard għandhom jiġu aċċettati u li dan jiddemokratizza l-komunikazzjoni internazzjonali u l-istrixxa Ingliża tal-karattru potenzjalment imperjali tiegħu. Tali fehma, madankollu, ma tindirizzax b'mod adegwat it-tħassib dwar l-effetti fit-tul tat-tixrid tagħha fuq id-diversità lingwistika u l-ġustizzja lingwistika (Gazzola u Grin 2013).

Jekk l-Ingliż għandu jintuża, għandu jkun parti minn strateġija usa'.

Que tgħidilna r-riċerka?

L-użu tal-Ingliż bħala lingwa globali għandu effetti ambivalenti fuq il-mobilità u l-inklużjoni (Gazzola u Grin, 2013). Huwa użat b'mod effettiv biss mill-echelons ogħla tas-soċjetà li rċevew edukazzjoni li tippermettilhom jiżviluppaw ħilieteqreb lejn l- istandard tal-kelliem nattiv. B'mod ġenerali, madankollu, dan mhuwiex aċċessibbli fil-livelli aktar baxxi tas-soċjetà, kif muri mill-*Istħarriġ dwar il-Lingwa ul-Litteriżmu tal-Adulti*,li ġabar kważi 200 000 persuna li wieġbu (Gazzola, 2016). Min-naħa l-oħra, il-promozzjoni (forsi taħt it - tikketta Ingliżabħal-lingua franca) ta' diversi varjanti mhux standard jew saħansitra idjosinkratiċi tal-Ingliż tista' tfixkel l-inklużjoni fil-komunitajiet globali jew lokali. Għalhekk, l-użu tal-lingua franca (Ingliż jew mod ieħor) għandu jiġi kkombinat ma' strateġiji ta' komunikazzjoni multilingwi jew transnazzjonali oħra.

Illustrazzjonijiet u evidenza

Dawn l-istrateġiji l-oħra jinkludu dawn li ġejjin.

1. L-użu ta' diversi lingwi ta' komunikazzjoni usa' bħala alternattiva għall-Ingliż jew l-"ELF". Hekk kif il-lingwi etniċi jqajmu, anke sa ċertu punt, problemi simili għal dawk deskritti hawn fuq għall-Ingliż, il-kontribut tal-lingwi ppjanati (eż. Esperanto) (jew anke, f'xi kuntesti, lingwi antiki bħal-Latin) m'għandux jiġi injorat.

2. Jiżviluppaw ħiliet riċettivi reċiproċi iżda mhux produttivi fil-lingwa tal-interlokutur. Din l- istrateġija hija magħrufa bħala *lingua receptiva (* LaRa). *L-*interkomprensjoni (IC) tista' titqies bħala waħda mill-forom tal- *istrateġija ta' lingua receptiva* ffukata fuq lingwi marbuta mill-qrib mal-lingwa materna tagħha stess; hijatopera fi ħdan familji lingwistiċi bħal-lingwiSlavi, Ġermaniċijew Romaneski.

3. Strateġiji oħra bħat-traduzzjoni u l-interpretazzjoni (T & I) huma wkoll parti mill-Għodod tal-Istrateġija tal-Komunikazzjoni li jistgħu jintużaw biex jippromwovu l-mobbiltà u l-inklużjoni fil-komunikazzjoni internazzjonali. Dawn l-istrateġiji ta' komunikazzjoni kollha jistgħu jiġu ffaċilitati permezz tal-ICTs, bħat-traduzzjoni awtomatika.

4. Fl-aħħar nett, dawk li jridu jimpenjaw ruħhom f'komunikazzjoni profonda u sostnuta ma' nies li jitkellmu lingwa oħra ġeneralment jaraw li t-tagħlim ta' dik il-lingwa, għalkemm potenzjalment jiswa ħafna flus fil-ħin u fl-isforz, jibqa' strateġija insostitwibbli, jiġifieri l-istrateġija tat- *Tagħlim tal-Lingwa Barranija* (FLL).

Implikazzjonijiet politiċi

L-isfidi tal-komunikazzjoni għandhom jiġu indirizzati fl-ispirtu ta ' "sett ta' għodod" għall-komunikazzjoni multilingwi u transnazzjonali (Jørgensen 2011). Għalkemm l-Ingliż huwa għodda bla dubju rilevanti fil-kit, mhuwiex l-uniku wieħed. Is-sett ta' għodod jista' jinkludi l-istrateġiji l-oħra kollha li għadhom kif ġew elenkati, b'enfasi fuq il-komplementarjetà reċiproka

bejniethom.

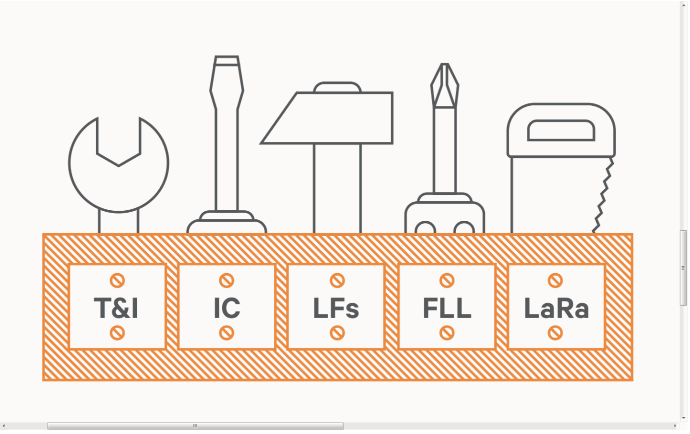

Referenzi u approfondiment

Il-Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej (2003). Komunikazzjoni mill-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni, 2003 — Il-Promozzjoni tat-Tagħlim tal-Lingwi u d-Diversità Lingwistika: Pjan ta' Azzjoni 2004–2006. COM(2003) 449 finali.

Il-Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej (2008). Komunikazzjoni mill-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni: Il-multilingwiżmu: vantaġġ għall-Ewropa u impenn komuni. COM (2008) 566 finali. Brussell: 18.9.2008. Gazzola, M. (2016). Komunikazzjoni multilingwi għal min? Politika lingwistika u ġustizzja fl-Unjoni Ewropea, Politika tal- *Unjoni Ewropea*, 17, 546–596.

Il-Kummissjoni Ewropea (Frar 2006). L-Ewropej u l-Lingwi tagħhom, Ewrobarometru Speċjali 243, https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/518

Il-Kummissjoni Ewropea (Ġunju 2012). L-Ewropej u l-Lingwi tagħhom, Ewrobarometru Speċjali 386, ec.europa. https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/1049

Gazzola, M. & Grin, F. (2013). L-ELF hija aktar effiċjenti u ġusta mit-traduzzjoni? Evalwazzjoni tar-reġim multilingwi tal-UE? *Il-Ġurnal Internazzjonali tal-Lingwisti Applikati*, 23, 93–107.

Hülmbauer, C. & Seidlhofer, B. (2013). L-Ingliż bħala Lingua Franca fil-Multilingwiżmu Ewropew. Fil A.-C. Berthoud, F. Grin & G. Lüdi (Eds.), *Esplorazzjoni tal-Dynamics tal-Multilingwiżmu* (p. 387–406). Amsterdam: John Benjamins.

Jørgensen, J. N. (Ed.) (2011). Sett ta' Għodod għall-Komunikazzjoni Transnazzjonali fl-Ewropa. Studji ta' Kopenħagen fil-Bilingwaliżmu, 64. Università ta' Kopenħagen, Fakultà tal-Istudji Umanistiċi.

Phillipson, R. (2006). *Ingliż-L-Ewropa biss? Politika Lingwistika ta' sfida.* Londra: Routledge. //Verżjoni Franċiża: (2019). Id-dominazzjoni tal-Ingliż: sfida għall-Ewropa. Pariġi: Ħielsa u Solidaire.

36 Kif għandhom il-muniċipalitajiet jiġbru u jaqsmu d-data dwar il-profili lingwistiċi tal-komunitajiet tar-residenti tagħhom?

Virginie Mamadouh, Nesrin el Ayadi, Universiteit van Amsterdam

Is-sensibilizzazzjoni u l-għarfien lokali tal-ambjent tal-lingwa lokali huma essenzjali għal użu aħjar tar-riżorsi lingwistiċi eżistenti u servizzi aħjar. Madankollu, l-istatistika fil-livell Ewropew u nazzjonali ġeneralment mhijiex rilevanti għal sitwazzjonijiet lokali, peress li ċ-ċittadini mobbli tal-UE, iċ-ċittadini ta' pajjiżi terzi u r-refuġjati mhumiex distribwiti b'mod uniformi madwar il-pajjiż.

X'tgħidilna r — riċerka?

Id-data disponibbli hija ġeneralment ibbażata fuq attributi mhux lingwistiċi (bħan-nazzjonalità jew il-pajjiż tat-twelid użati bħala sostitut, f'liema każ il-lingwa ewlenija tal-pajjiż tat-twelid u/jew iċ-ċittadinanza ta' spiss titqies li hija l-lingwa ewlenija ta' persuna) jew mistoqsijiet taċ-ċensiment dwar il-lingwa materna (meta jsir ċensiment). Dan l-għarfien huwa parzjali ħafna u jiffoka l-aktar fuq il-lingwa tar -residenti, għad-detriment ta' rappreżentazzjoni aktar sfumata u kumplessa tar-repertorji lingwistiċi individwali. Din l-istatistika spiss tkejjel il-ħiliet awtorapportati fil-lingwa uffiċjali, f'liema każ dawn il-ħiliet fil-lingwa uffiċjali jintużaw bħala miżura approssimattiva ta' integrazzjoni u argument għal miżuri biex jiġi żviluppat l-użu tal-lingwa uffiċjali. Ħiliet lingwistiċi oħra u l-importanza tagħhom għall-integrazzjoni soċjali, il-mogħdijiet edukattivi u/jew l-opportunitajiet tas-suq tax-xogħol huma ġeneralment injorati.

Għalhekk, sabiex jiġu indirizzati dawn il-problemi, il-muniċipalitajiet għandhom mhux biss isegwu l-karatteristiċi lingwistiċi tal-popolazzjoni taħt il-ġurisdizzjoni tagħhom, iżda wkoll jagħtu attenzjoni partikolari għall-ġbir ta' data dwar varjabbli lingwistiċi rilevanti oħra, bħal ħiliet f'lingwi oħra u mudelli ta' użu tal-lingwa f'diversi kuntesti. Il-ħiliet lingwistiċi jistgħu jiġu mmonitorjati fir-rigward ta' stħarriġ dwar il-litteriżmu (kif ukoll il-profiċjenza nternet).

Fl-aħħar nett, dan l-istħarriġ jista' jiffoka fuq il-ħiliet metalingwistiċi. Dan iżid l-għarfien dwar l-importanza ta' dawn il-ħiliet fin-navigazzjoni ta' soċjetà lingwistikament diversa. Madankollu, il-ġbir ta' dan it-tip ta' dejta jeħtieġ sensittività u kawtela: huma għandhom itejbu l-għarfien kollettiv tal-komunità mingħajr ma jikkompromettu l-integrità personali u l-privatezza tar-residenti.

Illustrazzjonijiet u evidenza

Dan il-ġbir tad-data x'aktarx ma jkunx prijorità ewlenija għall-awtoritajiet lokali, iżda hemm eżempji ta' ispirazzjoni. *Multilingual Graz* huwa proġett ta' riċerka tal-Università ta' Graz (l-Awstrija) immexxi minn Dieter halwachs li mill-2012 iddokumenta l-lingwi mitkellma mill-abitanti tal-belt. Għandha l-għan li ttejjeb l-għarfien tal-komunitajiet lokali dwar id-diversità kulturali abbażi taċ-ċittadinanza tal-istat tal-abitanti tagħha. Is-sit juri l-lingwi osservati fi Graz (ara screenshot). Kull ċellola f'din it-tabella li tista' tikklikkja tagħti aċċess għal informazzjoni lingwistika ġenerali (ismijiet, kelliema, status u żona, forma miktuba u traduzzjoni ta' tislijiet standard), frammentita' ħsejjes (bi traskrizzjoni u traduzzjoni bil-Ġermaniż), kif ukoll bijografiji lingwistiċiu profili tal-użu ta' abitanti ta' Graz li jitkellmu dik il-lingwa.

Implikazzjonijiet politiċi

Permezz ta' valutazzjoni aktar sfumata tar-repertorji tal-lingwa lokali, l-awtoritajiet lokali jistgħu jadattaw u jtejbu l-politiki ta' akkoljenza u edukazzjoni tagħhom u l-organizzazzjoni ta' attivitajiet kulturali lokali.

Bidliet fil-lingwi ewlenin tal-gruppi li jaslu fil-belt jistgħu jiġu rrappurtati aktar kmieni; l-effettività tal-politiki edukattivi tista' tittejjeb billi titqies id-data dwar il-lingwi ewlenin mitkellma d-dar mill-istudentiu l-ġenituri tagħhom. Il-korsijiet tal-lingwa għall-migranti adulti jistgħu jiġu mmirati b'mod aktar speċifiku. Permezz ta' għarfien aħjar tal-lingwi mhaddma mill-istudenti tal-lingwa/i lokali u għarfien aħjar tal-ħiliet lingwistiċi ta' dawk ġodda, il-korsijiet ippjanati għall-kisba tal-lingwa/i lokali jistgħu jiġu organizzati b'mod aktar effettiv. Pereżempju, studenti b'direttorji u ħiliet lingwistiċi simili jew li jibdew bl-istess lingwa jistgħu jinġabru flimkien biex jiffokaw fuq problemi speċifiċi (mill-pronunzja għal vokabularju u prammatiku).

Tali ġbir ta' data jista' jkun utli wkoll biex titqajjem kuxjenza fost ir-residenti lokali dwar l-ambjent lingwistikament divers tagħhom. L-għarfien dwar l-ambjent lingwistiku huwa utli wkoll għall-organizzazzjoni ta' attivitajiet kulturali lokali. Il-libreriji pubbliċi jistgħu joffru kotba u materjal awdjoviżiv fil-

lingwi ewlenin mitkellma fil-komunità lokali u joffru lir-residenti l-opportunità li jżommu u jespandu r-repertorji lingwistiċi tagħhom. Jistgħu jiġu organizzati attivitajiet Komunitarji biex iqajmu kuxjenza fost (oħrajn) residenti dwar id-diversità lingwistika lokali u biex jiffaċilitaw skambji bejn kelliema ta' l-istess lingwa jew bejn dawk li jixtiequ jitgħallmu. Bl-istess mod, il-koeżjoni soċjali tista' tissaħħaħ billi l-voluntiera lokali li magħhom jistgħu jiġu skambjati lezzjonijiet ta' konverżazzjoni mal-migranti (din il-formula hija magħrufa bħala l-mudell tandem) jiġu konnessi. L-iskejjel lokali jistgħu jiftħu l-bibien tagħhom wara l-iskola biex jipprovdu l-infrastruttura meħtieġa għal dawn il-laqgħat (wara l-ħinijiet tax-xogħol għall-biċċa l-kbira tal-immigranti u l-voluntiera).

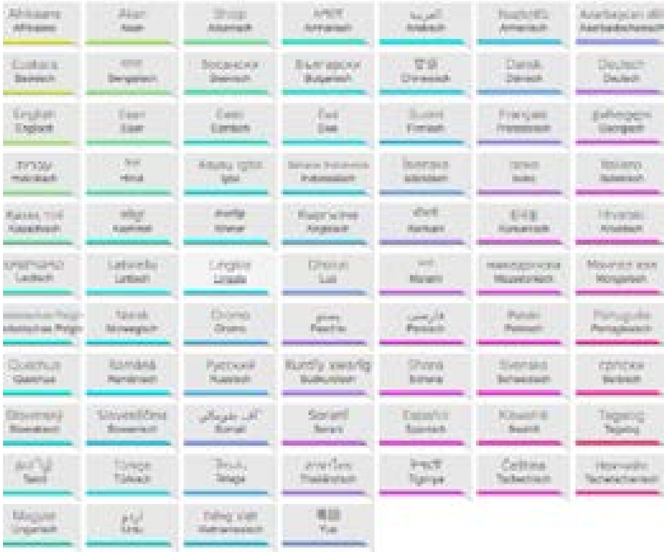

Ritratt tal-paġna ewlenija tas-sit web Multilingwi Graz li jirrappreżenta l-lingwi osservati fi Graz (aċċessat fid-19 ta' Lulju 2017).

Referenzi u approfondiment

L-istatistika tal-lingwa ġeneralment tikkonċerna l-lingwa materna, il-lingwa mgħallma fl-edukazzjoni sekondarja jew ħiliet lingwistiċi awtodikjarati:

Lingwi fl-Edukazzjoni Sekondarja: Ħarsa ġenerali lejn it-Testijiet Nazzjonali fl-Ewropa — 2014/15 https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/languages-secondary-education-overview-national-tests-europe-%E2%80%93-201415_fr (għalkemm il-paġna hija bl-Ingliż, ir-rapporti pdf huma disponibbli f'diversi lingwi)

Uffiċċju għall-Istatistika Nazzjonali 2013 Lingwa fl-Ingilterra u Wales (2011). Lingwa fl-Ingilterra u Wales:2011. goo.gl/gm5KJz

L-Ewrobarometru Speċjali 386 Ewropew u l-lingwi tagħhom https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/1049

Ara Tube Tongues għal viżwalizzazzjoni bbażata fuq din id-data ċensiment lingwa madwar stazzjonijiet subway Londra. goo.gl/Dm6wUf

37 Il-mobilità twassal għal żieda fl-użu tal-Ingliż għad-detriment tal-lingwi lokali?

Rudi Janssens, Vrije Universiteit Brussel

Wieħed mill-prinċipji fundamentali tal-Unjoni Ewropea huwa l-preservazzjoni tad-diversità lingwistika u kulturali. Madankollu, il-predominanza tal-Ingliż bħala l-aktar lingwa magħrufa, mitkellma minn 38 % tal-Ewropej f'livelli differenti ta' kompetenza, ma tistax tiġi mċħuda (Kummissjoni Ewropea, 2012). Fl-edukazzjoni għolja, l-użu dejjem jikber tal-Ingliż bħala lingwa ta' tagħlim u lingwa dominanti fix-xjenza huwa meqjus bħala mezz ta'internazzjonalizzazzjoni, li jinkoraġġixxi l-mobbiltà tal-istudenti u r-riċerkaturi. Fl-istess ħin, l-Ingliż spiss jintuża bħala lingwa tan-negozju f'kuntest ekonomiku internazzjonali. Il-mistoqsija hija jekk din il-bidla taffettwax il-pożizzjoni tal-lingwa/i lokali.

X'tgħidilna r — riċerka?

Il-kuntest ta' Brussell, fejn 23 % tal-popolazzjoni għandha passaport minn Stat Membru ieħor tal-UE u għandha aktar minn 10 % ta' ċittadini ta' pajjiżi terzi, joffri esperjenza naturali ideali biex jiġi studjat l-impatt tal-mobilità fuq l-użu tal-lingwa. Ir-riċerka bbażata fuq stħarriġ lingwistiku (Janssens, 2013) turi żieda fl-użu tal-Ingliż fuq il-post tax-xogħol, għalkemm prinċipalment flimkien mal-lingwi uffiċjali ta' Brussell, il-Franċiż u l-Olandiż. Dan huwa konsistenti ma' riċerka preċedenti li tissuġġerixxi li fin-negozji lokali, il-prattiki reali huma multilingwi ħafna (ara Berthoud, Grin & Lüdi 2013). L-użu tal-lingwa f'oqsma oħra jikkonferma din it-tendenza. Filwaqt li kważi 90 % tar-residenti ta' Brussell jiddikjaraw li jitkellmu bil-Franċiż b'mod fluwenti, huwa ċar li l-użu komuni tal-lingwa qed jersaq lejn il-multilingwiżmu. L-użu flessibbli ta' diversi lingwi b'użu frekwenti tal-bidla fil-kodiċi huwa komuni u l-għarfien riċettiv tal-lingwi qed jikber.

Illustrazzjonijiet uprovi

Brussell huwa uffiċjalment bilingwi, bil-Franċiż bħala l-lingwa maġġoritarja u l-Olandiż bħala lingwa minoritarja. Il-bidliet fil-profiċjenza bl-Ingliż meta mqabbla maż-żewġ lingwi uffiċjali huma ppreżentati fit-Tabella 1. Iċ-ċifri huma bbażati fuq għarfien awtorapportat u jirreferu għal dawk li jitkellmu l-lingwi biżżejjed biex ikollhom konverżazzjoni f'dik il-lingwa.

Għall-kategoriji kollha ta' hawn fuq, l-għarfien tal-Franċiż bħala lingua franca lokali jonqos maż-żmien, kif ukoll l-għarfien medju tal-Olandiż u l- Ingliż għall-grupp kollu ta' persuni li mhumiex Belges. Madankollu, il-pożizzjoni tal-Franċiż bħala Brussell lingua franca mhijiexmhedda. Il-fatt li l-Olandiż iżomm il-pożizzjoni tiegħu ġej mill -offerta ta'korsijiet tal-lingwa b'xejn. Il-mobilità fl -UE u l-immigrazzjonita' ċittadini ta' pajjiżi terzi jżidu l-influwenzatal- Ingliż, iżda b'mod ġenerali, terz biss tal-popolazzjoni jħossuhom komdi f'dik il-lingwa. B'mod notevoli, għalkemm il -kmand medju tal -Ingliż bilkemm inbidel, huwa ħafna aktar użat. Il -profiċjenza f'lingwama tidhirx li hija kundizzjoni suffiċjenti biex wieħed jitkellem, huwal-grad ta' ftuħ tas-soċjetà għall-multilingwiżmu li jidher li huwa l-fattur determinanti.

L-effetttal-bidliet ta' hawn fuq fuq l-użu attwalital-lingwa fil-post tax-xogħol u fil-maħżen lokali, limitat għall -użutat-tliet lingwi ta' kuntatt u l-kombinazzjonijiet tagħhom, huwa muri fit-Tabella 2.

Il-bidliet fiż-żewġ oqsma huma simili; il-komunikazzjoni monolingwi qed tiġi sostitwita dejjem aktar minn prattiki multilingwi, u l- Ingliżma jiħux post il-lingwi lokali.

Implikazzjonijiet politiċi

L-eżempju ta' Brussell juri l-kumplessità tal-użu tal-lingwa. Suq tal-lingwa"ħieles",flimkienma ' żieda fil-mobilità, huwa rifless fi prattiki dejjem aktar multilingwi fuq il-post. Id-diskors li jagħmel l-Ingliżil-ġdid Ewropew lingua franca għandu għalhekk jiġi relativizzat. Il-maġġoranza tar-residenti ma jitkellmux bl-Ingliż b'mod fluwenti, u l-mobilità ma tmurx id f'id mas-sostituzzjoni tal-lingwi lokalibl-Ingliż, iżda maż-żieda fil-multilingwiżmu. Dawk li jieħdu d-deċiżjonijiet fil-livell lokali jistgħu jinfluwenzaw dan l-iżvilupp. Il-leġiżlazzjoni tal-lingwa, il-politika tal-edukazzjoni u l-politika ta' integrazzjonilejn dawk ġodda jistgħu jappoġġaw il-lingwi lokali u, fl-istess ħin, joħolqu ftuħ għall-multilingwiżmu. Dan jappoġġjas -suppożizzjonili f'kuntest urban differenti ħafna, il-komunikazzjoni bejn l-abitanti, u għalhekk l-inklużjonifil-komunità, hija bbażata mhux fuq l -użuta' linguafranca, iżda fuq il-multilingwiżmu. Il -mobilità mhijiexneċessarjament theddida għal-lingwi lokali tal-pajjiż ospitanti, ankegħal- lingwi minoritarji.

Referenzi u approfondiment

Colucci, E., Ferencz, I., Gaebel, M. & Wächter, B. (2014). *Nikkonnettjaw il-politiki u l-prattika tal-mobilità: Osservazzjonijiet u rakkomandazzjonijiet dwar l-iżviluppi nazzjonali u istituzzjonali fl-*

Ewropa. Brussell: Assoċjazzjoni Universitarja Ewropea.

Il-Kummissjoni Ewropea (2012). *L-Ewropej u l-lingwi tagħhom*. Ewrobarometru Speċjali 386, riċerka mwettqa minn TNS Opinion & Social fuq talba tad-Direttorat Ġenerali għall-Edukazzjoni u l-Kultura, id - Direttorat Ġenerali għat-Traduzzjoni u d - Direttorat Ġenerali għall-Interpretazzjoni, Bru Xelles. https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/1049

Janssens R. (2013). *Il-multilingwiżmu urban. Il-każ ta' Brussell*. Brussell: Edizzjonijiet Racine.

Nazzjonalità:	Il-Belġju		L-UE		Mhux fl-UE	
Ħiliet lingwistiċi	2001	2013	2001	2013	2001	2013
Il-Franċiż	98,80 %	93,20 %	92,10 %	73,90 %	73,90 %	66,40 %
L-Olandiż	39,10 %	26,90 %	4,60 %	11,80 %	7,40 %	5,30 %
L-Ingliż	33,20 %	28,70 %	53,90 %	47,10 %	12,10 %	22,10 %
l-ebda waħda minn dawk preċedenti	0,60 %	4,30 %	0,70 %	15,20 %	23,70 %	28,50 %
% tal-popolazzjoni	72,70 %	66,90 %	14,80 %	22,90 %	12,50 %	10,20 %

Tabella 1. L-evoluzzjoni tal-ħiliet lingwistiċi skont in-nazzjonalità (Sors: Janssens 2013).

	post tax-xogħol		ħwienet	TB3
I — Aktar Lingwa Mfaqqsa	2001	2013	2001	2013
Il-Franċiż	73,30 %	32,20 %	88,40 %	59,90 %
L-Olandiż	4,30 %	1,70 %	2,70 %	1,00 %
L-Ingliż	4,80 %	1,70 %	0,10 %	0,50 %
Franċiż/Olandiż	10,60 %	16,70 %	6,00 %	15,00 %
Franċiż/Ingliż	2,40 %	17,00 %	0,80 %	4,00 %
Olandiż/Ingliż	0,30 %	—	0,10 %	—
Franċiż/Olandiż/ Ingliż	3,50 %	30,70 %	0,10 %	19,30 %
Lingwi oħra	0,80 %	0,20 %	1,70 %	0,40 %

Tabella 2. L-użu tal-lingwa fuq ix-xogħol u matul ix-xiri (Sors: Janssens, 2013).

38 Tista' l-politika Ewropea ttejjeb l-inklużjoni soċjali fil-kuntesti urbani lokali?

Rudi Janssens, Vrije Universiteit Brussel

Il-libertà ta' moviment u ta' residenza taċ-ċittadini tal-UEhija waħdamid-drittijiet fundamentali li jirriżultaw miċ-ċittadinanza tal-UE. L-implimentazzjoni ta' dan il-prinċipju timplika politika kumplessa li tinkludi kwistjonijiet bħas-sigurtà soċjali, l- aċċessgħas-servizzi pubbliċi, it-tassazzjoni, l- impjieg, ir-rikonoxximent tad-diplomi u d-drittijiet tal-membri tal-familja. Il-konverżjoni tad-direttivi tal-UE f'leġiżlazzjoni hija proċess kumpless u li jieħu ħafna ħin fil-livell tal-Istati Membri. L -indirizzar tal-impatt lingwistikutal-mobilità fil-livell lokali huwa saħansitra aktar kumpless, peress li l-kuntesti nazzjonali individwali huma bbażati prinċipalment fuq l -omoġeneità lingwistika tal-istat nazzjon, filwaqt li l-proġett Ewropew huwa bbażat fuq prinċipju ta' appoġġ għad-diversità lingwistika. X'għodod toffri l -UElil dawk li jfasslu l-politika lokali biex jindirizzaw l-aspetti lingwistiċi tal-inklużjoni?

X'tgħidilna r — riċerka?

Iċ-ċittadinanza Ewropea taqsam il-gruppi ta' persuni ġodda f'ċittadini tal- UEu ċittadini ta' pajjiżi terzi, kull wieħed bi drittijiet u obbligi differenti fil-pajjiżi ospitantidifferenti. Dan jirriżulta f'politiki lingwistiċi differenti u xi kultant konfliġġenti mill-perspettiva tal -UEu l-istati nazzjon. Il-politika tal-UEdwar il-migrazzjoni (il-Kummissjoni Ewropea, 2014) tiffoka fuqkorsijiet introduttorji u lingwistiċibiex jiġi żgurat impenn qawwi għas-soċjetà ospitanti. Sabiex tiġi appoġġata l-mobbiltà taċ-ċittadini tal- UEfil-kuntest tal-multilingwiżmu, it- tagħlim tal-lingwi, il-mobbiltà tal-għalliema u tal-istudenti, kif ukoll inizjattivi ta' traduzzjoni, huma appoġġati (Franke & Mennella, 2017).

Din id-differenza hija riflessa fil-politiki lokali. Studju komparattiv bejn bliet Ewropej differenti jikkonferma l -approċċ differentifil-livell lokali (Ernst & Young, 2014).

L-oqfsa ta' politika ġenerali huma prinċipalment orjentati lejn il-migrazzjoni barra mill-UE bħala fenomenu fit-tul, filwaqt li politiki magħżula għandhom l-għan speċifiku li jiffavorixxu liċ-ċittadini mobbli tal-UEfir-rigward ta' forom differenti ta' mobilità għal żmien qasir, prinċipalment relatati mal- impjiegu l-edukazzjoni. Madankollu, hemm tendenza ċara fil-bliet kollha li jiddependu fuqservizzi u istituzzjonijiet li jittrattaw mal-barranin jew iċ-ċittadini kollha minflok ma jipprovdu servizzi separati liċ-ċittadini mobbli tal-UE. Iċ-ċittadini mobbli tal- UEspiss ma jitqisux bħala grupp fil-mira, għalkemm l-għarfien tal-lingwa huwa rikonoxxut bħala wieħed mill-ostakli ewlenin għall-inklużjoni fis-soċjetajietospitanti. Fejn l-UEtenfasizza politika li tappoġġa l-organizzazzjoni ta'korsijiet tal-lingwa għal ċittadini ta' pajjiżi terzi, il-liġi tal-UEtirrestrinġi l-possibbiltà lijiġu imposti rekwiżiti lingwistiċi fuq fornituri ta' servizzi fiStati Membri oħra, bħal avukati, tobba u infermiera. L -applikazzjonita'test tal-lingwa għal residenti minnpajjiżi oħratal-UEhija saħansitra eskluża (ara van der Jeght, 2015).

Filwaqt li l-korsijiet obbligatorji tal-lingwa għaċ-ċittadini adulti Ewropej mhumiex legali, dan huwa differenti għat-tfal tal-iskola li jattendu l-iskola bl-istess kundizzjonijiet bħaċ-ċittadini nazzjonali. It-tfal ta' nazzjonalità Ewropea li jmorru jgħixu f'pajjiż ieħor tal-UEgħandhom id-dritt skont il-liġi tal-UE lijirċievu korsijiet tal-lingwa b'xejn fil-pajjiżta' oriġini l-ġdid biexjgħinuhomjadattawgħas- sistema skolastika (id-Direttiva 77/486/EE). Filwaqt li hemmħafna riċerka dwar il-prestazzjoni tal-istudenti tal-UEfl -edukazzjonigħolja fi Stati Membrioħra, issir inqas riċerka dwar l-impatti tal-migrazzjoni intra-UE tat-tfal fl-edukazzjoni primarja u sekondarja.

Minbarra l-għarfien tal-lingwa tat-tagħlim, Heath et al. (2008) jikkonkludu li r-riżorsi soċjoekonomiċi u l-livell ta' edukazzjoni tal-ġenituri huma fatturi kruċjali għas-suċċess akkademiku, għalkemm mahemm l-ebdadifferenza bejn in-nazzjonalità tal -istudent,irrispettivament minn jekk it-tfal għandhomx in-nazzjonalità ta'pajjiż tal-UEjew le.

Illustrazzjoni u prova

It-tabella ta' hawn taħt turi l-eżempju partikolari ta' Brussell ul-iżvilupptal-ħiliet lingwistiċi ta' residenti mhux Belġjani li ma kinux jitkellmu waħda mil- lingwi uffiċjali bħalal-lingwa ospitanti. L-ebda wieħed mill -migranti ma kien obbligat jattendi korsijiet obbligatorji tal-lingwa. Politika lingwistika "b'xejn" jew mingħajr restrizzjoni ma twassalx għal livell ogħla ta' inklużjoni soċjali f'termini ta' ħakma tal-lingwa/i lokali. Peress li l -maġġoranza tan-nonċittadini madwar l-UEhuma

kkonċentrati fil-bliet, dan jista' jkun problematiku.

Implikazzjonijiet politiċi

Minkejja l-prinċipju tas-sussidjarjetà, ikun utli ħafna li jitfassal approċċ trans-Ewropew ġenerali li jiffoka fuq it -tagħlimtal-lingwifost l-adulti mobbli. Fid-dawl tal-inklużjoni soċjali, id-distinzjoni bejn iċ-ċittadini tal-UEu ċ-ċittadini ta' pajjiżi terzi hija kontroproduttiva u t-tnejn li huma għandhom ikunu parti minn politika lokali integrata. L-istess japplika għat -tagħlimtal-lingwi fl-edukazzjoni obbligatorja. Inizjattivi bħall-"Manwal ta' Integrazzjoni għal dawk li jfasslu l-Politika u l-Prattikanti" (2010), esplorazzjoni ta' prattiki utli mmirati lejnl-inklużjoni soċjali tal-migranti, għandhom jiġu estiżi wkoll għaċ-ċittadinital-UEu għandhom jiġu żviluppati elementi ġodda għall-inklużjoni.

Referenzi u approfondiment

Ernst & Żgħażagħ (2014). Evalwazzjoni tal-impatt tal-moviment liberu taċ-ċittadini tal-UE fil-livell lokali — Rapport Finali. Ernst & Young, Jannar 2014.

Il-Kummissjoni Ewropea (2014). Moduli Ewropej dwar l-Integrazzjoni tal-Migranti. Rapport Finali, Frar 2014.

Franke M. & Mennella M. (2017). *Il-politika lingwistika.* Skeda informattiva ppubblikata mill-Parlament Ewropew. muse.jhu.edu/article/677228/pdf

Heath, A. F., Rothon, C. & Kilpi, E. (2008). It-tieni ġenerazzjoni fl-Ewropa tal-Punent: l-edukazzjoni, il-qgħad, u l-kisba tax-xogħol. *Reviżjoni Annwali tas-Soċjoloġija*, 34, 211–235.

van der Jeught, S. (2015). *Il-Liġi tal-UE dwar il-Lingwi.* Groningen: Pubblikazzjoni tal-Liġi Europa.

	Stħarriġ ta' l-2001		Stħarriġ 2007		Stħarriġ 2013	
Lingwi	**L-UE**	**Mhux fl-UE**	**L-UE**	**Mhux fl-UE**	**L-UE**	**Mhux fl-UE**
Il-Franċiż	78,80 %	65,20 %	77,50 %	66,20 %	55,80 %	54,30 %
L-Olandiż	0,70 %	0,90 %	0,60 %	—	3,90 %	—
Bilingwi	7,30 %	5,00 %	6,20 %	2,70 %	5,40 %	4,60 %
Xejn	13,20 %	29,00 %	15,70 %	31,10 %	34,90 %	41,10 %

Għarfien awtodikjarat ("tajjeb" jew "eċċellenti") dwar il-kompetenza lingwistika orali ta' kelliema mhux Franċiżi u Olandiżi ta' nazzjonalità mhux Belġjana fi Brussell (Sors: Janssens, 2013).

39 Il-politiki ta' integrazzjoni tal-lingwi barranin kif jirriflettu l-preferenzi u l-attitudnijiet tal-maġġoranza?

François Grin, L-Università ta' Ġinevra

Il-politiki lingwistiċi tal-istati nazzjon Ewropej ġeneralment ikollhom jittrattaw erba' tipi ta' lingwi, li jwasslu għal ġerarkija ta' rikonoxximent u drittijiet bejn il-lingwi. Pereżempju, għalkemm il-kunċett ta' " minoranza"makienxis-suġġett ta' definizzjoni awtorevolifil-liġi internazzjonali, l-Istati ġeneralment jiddistingwu bejn minoranzi tradizzjonali (indiġeni/li ilhom jeżistu) u dawk li jirriżultaw minn migrazzjoni aktar reċenti. Din id-distinzjoni tidher ukoll fir-restrizzjoni, f'xidokumenti tan-NU, tal-kunċettta'"minoranza" għaċ-ċittadinita' Stat. Din il-ġerarkija, li tesprimi relazzjonijiet ta' poter, tirrifletti l -opinjoni tal-maġġoranza? Hemm kunsens soċjali dwar il-ħtieġa li jitħeġġeġit -tagħlimtal-lingwa lokali mir-residenti barranin?

X'tgħidilna r — riċerka?

L-ewwel nett, l-Istati kollha jadottaw, formalment jew informalment, mill-inqaslingwa waħda uffiċjali jew tal-Istat. Għalkemm l-għażla hija ġeneralment motivata minn sens partikolari ta' leġittimità meta mqabbla ma' lingwi oħra, din tirriżulta wkoll mill-ħtiġijiet prattiċi tal -amministrazzjoniu tal-gvern. It-tieni nett, ħafna Stati jirrikonoxxu l-lingwa mitkellma mill-minoranzi tradizzjonali fuq arthom; dan jimmaterjalizza f'varjetà wiesgħa ta' dieti differenti[1]; dan ir-rikonoxximent (xi kultant sinċier, xi kultant riluttanti) huwa ġeneralment meqjus bħala leġittimu minħabba l-preżenza storika twila ta' dawn il-minoranzi. It-tielet nett, minħabba l-libertà ta' moviment li jgawdu ċ-ċittadini tal-Istati Membri tal- UE, l-Istati bdew jassumu responsabbiltajiet ġodda lejn il-lingwi ta'Stati Membri oħra tal-UE, b'mod partikolari fir-rigward tat-trobbija ta' tfal ta'migrantiinterni tal-UE; madankollu, iċ-ċittadini tal- UEhuma ġeneralment eżentati mir-rekwiżiti ġenerali kollhatat-tagħlim tal-lingwi (għalkemm id-drittli jiġusegwitiċerti professjonijiet huwa formalment soġġett għal ċertu livell ta' profiċjenza fil-lingwa uffiċjali).

Ir-raba' nett, l-Istati Ewropej huma kkonfrontati bil-lingwi ta' ċittadini ta' pajjiżi terzi; L-obbligi tal-Istati fir-rigward ta' dawn il-lingwi huma limitati, u meta l-Istati jassumu obbligi f'oqsma bħall-kura tas-saħħa, il-proċeduri tal- asilu l-proċeduri ġudizzjarji, huma ġeneralment infurmati minn kunsiderazzjonijiettad-drittijiettal-bniedem; id-dispożizzjonijiet dwar l-edukazzjonihuma aktar dgħajfa u ġejjin l-aktar minn konvenzjonijiet internazzjonali. Dawnhuma vinkolanti,iżda biss għal dawk l-Istati li rratifikawhom[2]. Fl-istess ħin, diversi Stati introduċew testijiet tal-lingwa għal ċittadini ta' pajjiżi terzi li jixtiequjistabbilixxu ruħhomfit - territorju tagħhom jew jiksbu n-nazzjonalità.

Ir-riċerka fl-antropoloġija u l-psikoloġija soċjali sistematikament tirrapporta l-piż, fl-istħarriġta' l-opinjoni pubblika, ta' distinzjoni bejn il-grupp fit-tra -grupp u l-exgrupp,jew bejn"aħna"u"minnhom ". Dan il-fatt waħdu m'għandu l- ebda implikazzjoni normattiva, peress lil-ftuħgħall-" lingwi u kulturali l-oħra"huwa ġeneralment meqjus bħala prinċipju li għandu jispira interazzjonijiet soċjali u jiggwida l-politika pubblika. Barra minn hekk, l-akutezza ta' din id-distinzjoni nnifisha tista' tkun dovuta l-aktar għal manipulazzjoni politika ħażina. Madankollu, minħabba li attitudnijiet bħal dawn jidhru li huma fatt soċjoloġiku persistenti, dawn jiffurmaw parti mill-kuntest li fih tiġi fformulata u implimentata l-politika.

Illustrazzjoni u prova

Għalkemm id-distinzjoni "aħnau minnhom" terġa' tfaċċja regolarment fistħarriġ dwar l-attitudnijiet, id-data rari tkun preċiża biżżejjed biex tinvestigal-aspettattivi ta' dawk li wieġbu l-maġġoranza fir-rigward tal-integrazzjoni lingwistika tal-"allofoni"(jiġifieri kelliema ta'lingwi oħra). Madankollu, stħarriġ kważi komprensiv u dettaljat ħafna ta' aktar minn 40,000 żagħżugħ Żvizzeru li rrappurtaw servizz militari fl-Iżvizzera (flimkien ma' kampjun rappreżentattiv ta' 1,500 żagħżugħ Żvizzeri) jiżvela aspettattiva mifruxa li l-allofoni se jitgħallmu l-lingwa lokali (ara t-tabella).

Implikazzjonijiet politiċi

Jekk wieħed jassumi li l-attitudnijiet taż-żgħażagħ li wieġbu huma indikattivi ta' dawk tal-popolazzjoni ġenerali, ir-riżultati ta' hawn fuq jissuġġerixxu appoġġ ġenerali għall -ideali l-għażla li wieħed jeżerċita d-drittli wieħed ikunmobbli u li joqgħodf'post ieħor jimplika xi adattament lingwistiku. Huwa importanti li wieħed jinnota li, kif turi aktar evidenza mhux rappurtata hawnhekk, din l-opinjoni ma timplikaxaspettattivali l-immigranti se jabbandunaw il-wirt lingwistiku u kulturali tagħhom. L -aspettattiva li jitgħallmu l-lingwa lokalitestendiwkoll

1 Ara l-istrumentta' ratifika tal-Istati mal- adeżjonimal-Karta Ewropea għal-Lingwi Reġjonali jew Minoritarji. www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/148/declarations?p_auth=adpW1NPl.

2 Ara l-entrati 29 u 31 ta' dan il-vade-mecum.

għall-“Amerikani” (billi jirreferu għal “espatrijati” b’mod ġenerali, jiġifieri barranin lim’għandhomx il-profil “migrant” arkepali). Dawn ir-riżultati jikkonverġu mal -ideali l-mobilità u l-inklużjonigħandhom jibbilanċjaw, u li l-politiki li jippruvaw jilħqu bilanċ bejniethom normalment jibbenefikaw mill-appoġġ pubbliku.

Referenzi u approfondiment

Capotorti, F. (1991). *Studju dwar id-Drittijiet ta’ Persuni li Jappartjenu għal Minoranzi Etniċi, Reliġjużi u Lingwistiċi*. New York: In-Nazzjonijiet Uniti.

Creech, Richard L. (2005). Liġi u Lingwa fl-Unjoni Ewropea: Il-Paradoss ta ‘Babel “Magħquda fid-Diversità”. Groningen: Pubblikazzjoni tal-Liġi Europa.

Grin, F., Amos, J., Faniko, K., Fürst, G., Lurin, J. & Schwob, I., 2015: *Svizzera-Soċjetà Kulturali. X’jagħmlu ż — żgħażagħ magħhom illum.* Glarus/Kur: Rüegger Verlag.

SAM, D. & Berry, J. (2010). Akkulturazzjoni: Meta jiltaqgħu individwi u gruppi ta’ sfondi kulturali differenti. *Perspettivi dwar ix-Xjenza Psikoloġika*, 5, 472–481.

Il-valur medju tal-ftehim b’dikjarazzjonijiet dwar l-integrazzjoni lingwistika tal-migranti, 2008–2009, billi jiżdied il-livell ta’ fehim (sors: Grin et al., 2015)	Grad ta’ ftehim (skala 1 sa 4)	
Nuqqas ta’ qbil	**irġiel**	**nisa**
“Il-kurrikuli tal-iskejjel għandhom jinkludu korsijiet tal-lingwa bil-Portugiż, bl-Albaniż, bit-Tork, eċċ., għall-istudenti tal-lingwa materna korrispondenti”	1.82	1.90
“Għandu jkun possibbli li l-parti bil-miktub tal-eżami tal-liċenzja tas-sewqan tgħaddi bil-lingwi ewlenin tal-immigrazzjoni (eż. l-Ispanjol, is-Serbja-Kroazjan, it-Tork,eċċ.)”	1.87	2.10
Ftehim medju	**irġiel**	**nisa**
Hijaħaġa tajba li tkun tista’ tisma’ lingwi barranin fit-triq, fit-trasport pubbliku, eċċ.	2.49	2.85
Mhuwiex aċċettabbli li l-kollegi barranin jitkellmu ma’ xulxin f’lingwa barranija quddiem il-kollegi Żvizzeri.	2.72	2.73
Jekk il-marka ta ‘maħżen Ċiniż f’belt Svizzera hija biċ-Ċiniż, għandu jkun ukoll bil-Franċiż, Ġermaniż jew Taljan (jiddependi fuq ir-reġjun)	2.80	2.76
Ftehim b’saħħtu	**irġiel**	**nisa**
Barraninli jgħixu fl-Isvizzera m’għandhomx jistennew l-amministrazzjoni federali jew lokali biex jindirizzawhom fil-lingwa tagħhom stess.	3.36	3.32
Amerikani li joqogħdu fl-Isvizzera għandhom jitgħallmu l-lingwa tal-pajjiż il-ġdid tagħhom.	3.47	3.67
Huwaessenzjali għall-migranti li jitgħallmu l-lingwalokali	3.52	3.68

40 Il-muniċipalitajiet għandhom jirregolaw l-użu tal-lingwa fl-ispazju pubbliku?

Virginie Mamadouh, Nesrin el Ayadi, Universiteit van Amsterdam

Minħabba n-natura soċjali u politika tal-lingwa, il-preżenza u l-viżibbiltà tal-lingwi hija aspett importanti tal-multilingwiżmu. Meta tiġi riveduta l-politika lingwistika (li għandha l-għan li tirregola l-multilingwiżmu), ta' spiss ikun xieraq li ssir distinzjoni bejn tliet oqsma tal-użu tal-lingwa:

► Spazju tal-Istat, li jirreferi għall-użu ta' lingwa waħda jew aktar minn istituzzjonijiet pubbliċi, kemm jekk interni kif ukoll f'interazzjoni maċ-ċittadini u r-residenti;

► l-ispazju pubbliku, li jinkludi l-użu tal-lingwa/i minn negozji jew organizzazzjonijiet mingħajr skop ta' qligħ;

► l-ispazju privat, li naturalment jifhem l-użu tal-lingwa f'bini privat bħal dar, iżda wkoll konverżazzjoni privata bejn żewġ ħbieb.

Kif tissuġġerixxi d-deskrizzjoni ta' dawn l-oqsma, dawn jikkoinċidu. L-iskola hija spazju tal-istat jew spazju pubbliku (meta l-istat jorganizza l-edukazzjoni pubblika)? U l-konversazzjoni privata għadha privata meta l-ħbieb jimxu f'park urban u jistgħu jinstemgħu mill-passersby?

Għalkemm ir-regoli formali ta' komunikazzjoni jistgħu jiġu ġġustifikati faċilment u l-libertà individwali għandha tipprevali fl-isfera privata, l-użu tal-lingwa fl-ispazju pubbliku ta' spiss jiġi kkontestat. Fl-ispazju pubbliku, il-lingwa/i lokali normalment jiddominaw — xi kultant minħabba politiki stretti li jagħmlu l-użu tal-lingwa lokali obbligatorju għas-sinjali kummerċjali u r-reklamar. Barra minn hekk, l-Ingliż qed jintuża dejjem aktar f'ħafna pajjiżi Ewropej, iżda tradizzjonalment mhux bl-Ingliż, għal skopijiet kummerċjali, jew biex jilħaq lit-turisti jew biex jevoka marka globali. B'riżultat ta' dan, id-diversità lingwistika profonda ta' ħafna kuntesti lokali hija inviżibbli u xi kultant anke inaudibbli fl-ispazju pubbliku.

X'tgħidilna r — riċerka?

L-użu ta' lingwi speċifiċi fil-pajsaġġi lingwistiċi huwa kkontestat meta l-gruppi lingwistiċi jikkompetu fit-territorju (Gorter 2006, Shohamy and Gorter 2008). Id-diskussjoni tas-sinjali tat-toroq fir-reġjuni bilingwi, li jvarjaw mill-preżenza stess taż-żewġ lingwi sal-ordni li fiha huma indikati fuq is-sinjal u d-daqs tal-fonts użati, kif ukoll il-pożizzjoni fiżika fuq sinjal tat-triq (li jinsab fuq nett) u l-użu ta' daqsijiet differenti tat-tipa, hija meqjusa bħala indikazzjoni tal-ġerarkiji bejn il-lingwi. Meta l-kunflitt ikun ħarxa u l-kunflitt politiku jiftaħ, vandaliżmu ma jkunx komuni: il-pannelli jitneħħew jew jinqerdu; il-graffiti jintużaw biex tiġi eliminata l-verżjonilingwistika li titqies mhux xierqa jew biex tiżdied verżjoni lingwistika meqjusa nieqsa.

Illustrazzjonijiet u evidenza

Is-sinjali fi bliet multilingwi huma inqas ikkontestati. Is-sinjali uffiċjali rarament ikunu multilingwi. Is-sinjali fl-Olandiż u ċ-Ċiniż fi ftit toroq ta' Amsterdam għall-promozzjoni ta' viċinat lokali Ċiniż għal skopijiet turistiċi mhumiex kontroversjali (dawn setgħu kienu kiekul-viċinat kien distrett etniku u l-konċentrazzjoni ta' immigranti Ċiniżi kienet meqjusa bħala problema soċjali; l-għan ewlieni tagħhom imbagħad kien ikun li jissodisfaw il-ħtiġijiet tal-benefiċjarji). Fejn l-istati nazzjonali u/jew lokali jirregolaw ukoll l-użu tal-lingwa fis-sinjali kummerċjali, hija ġeneralment kwistjoni li jiġi żgurat li l-lingwa nazzjonali ma tiġix imċaqilqa minn pajjiż ieħor jew li jitnaqqas il-moviment (il-Fjandri, il-Quebec, il-Katalonja, Wales, eċċ.). Fis-snin disgħin, l-Att Toubon għamilha obbligatorja li slogans bl-Ingliż jiġu tradotti billboards billboards għall-Franċiż. F'każijiet rari, bħall-periferija ta' Brussell fi Flanders (magħrufa bħala Vlaamse Rand), il-prinċipju territorjali tar-reġim federali Belġjan huwa applikat b'mod strett biex jillimita l-movimenttal -Olandiż mir -rançais.

Din l-attitudni hija mmotivata mill-biża' li klassi tan-nofs li titkellem bil-Franċiż, kif ukoll barranin relattivament għonja, spiss imsejħa "espatrijati", se joqogħdu fil-komuni Fjammingi u jibdlu l-kompożizzjoni lingwistika tagħhom. Barra minn hekk, l-użu tal-Franċiż mis-sindku u l-aldermen fil-laqgħat tal-kunsill muniċipali huwa pprojbit. F'postijiet oħra, l-użu ta' lingwi oħra fil-laqgħat elettorali jew għall-fuljetti elettorali mhuwiex formalment regolat iżda kkontestat b'mod qawwi, peress li fl-użu tat-Tork mill-Partit Laburista u l-Partit tax-Xellug il-Ħodor fl-elezzjonijiet muniċipali Olandiżi f'Amsterdam, Rotterdam, The Hague u Leiden (filwaqt li l-użu tal-Ingliż mill-Partit Konservattiv f'Amsterdam lanqas biss ġie nnutat). Fl-aħħar nett, l-iskejjel (pubbliċi) (fil-Fjandri għadhom) ġew irrappurtati li jipprojbixxu l-użu tal -ilsna nattivi fit-tarzna tal-iskola — biex jinkoraġġixxu l-kisba tal-lingwa uffiċjali tal-iskola, iżda biex de facto jimmarġinaw id-diversità lingwistika u l-istudenti multilingwi.

Implikazzjonijiet politiċi

Id-diskussjonijiet ta' hawn fuq juru d-dilemma: L-użu ta

‘lingwa fl-ispazju pubbliku juri li wieħed iħoss li jitħallew jużawha u li wieħed iħoss “ fil- post tagħha”. Dan jista’ jrawwem relazzjonijiet soċjali fi gruppi u forom varji ta’ inklużjoni, iżda fl-istess ħin jista’ jfixkel l-interazzjonijiet individwali ma’ dawk li mhumiex membri tal-grupp u l-inklużjoni fis-soċjetà kollha kemm hi, filwaqt li japprofondixxi d-diviżjonijiet bejn il-gruppi bl-użu ta’ lingwi differenti.

Bl-istess mod, l-esklużjoni tal-lingwa nattiva mid-dominju pubbliku tista’ toħloq sens ta’ “barra mill -grupp” u tfixkel l-inklużjoni soċjali, iżda tista’ tħeġġeġ lill-individwi biex jadattaw il-lingwa lokali u, fuq medda twila ta’ żmien, iħossuhom aktar integrati fil-komunità lokali. Barra minn hekk, il-possibbiltà li lingwi ġodda jilqgħu parteċipanti ġodda fil-politika lokali, pereżempju (il-Franċiż fil-kunsilli muniċipali ta’ Vlaamse Rand, il-Ġermaniż fil-Gżejjer Baleariċi, l-Ingliż f’Amsterdam) tista’ thedded l-identità lingwistika tar-reġjun għar-residenti fit-tul (u tista’ saħansitra tiġi pprojbita mir-regoli eżistenti dwar il-lingwa).

Fejn jeżistu liġijiet u/jew regolamenti nazzjonali dwar l-użu tal-lingwa fil-pubbliku, politiki lokali oħra jistgħu jikkomplementawhom billi jadattawhom għas-sitwazzjoni lokali. Fi kwalunkwe każ, il-projbizzjoni ta’ ċerti lingwi jew l-impożizzjoni ta’ oħrajn huma żewġ estremi li żgur ma jippromovux il-koeżjoni soċjali. L-awtoritajiet lokali għandhom jiżviluppaw politika sfumata li tkun sensittiva għall-ispeċifiċitajiet tal-ambjent lingwistiku lokali u l-kumplessità tal-koeżjoni f’diversi livelli. L-għażla ta’ sinjali uffiċjali bilingwi jew multilingwi fir-rigward ta’ sinjali monolingwi u/jew l-inkoraġġiment tal-użu ta’ sinjali bilingwi jew multilingwi fl-ispazju pubbliku tista’ tkun mezz intermedju. Fi kwalunkwe każ, l-awtoritajiet lokali għandhom jiżguraw li l-politiki tagħhom ikunu appoġġjati mir- residenti. Iż-żieda fil-viżibbiltà ta’ lingwi ġodda tista’ trawwem sens ta’ inklużjoni fost xiabitanti, iżda fl -istess ħin tista’ titqies bħala telf ta’ status minn abitani oħra li l-lingwa tagħhom teħtieġ li tagħmel mod għal lingwi oħra.

*Il -kampanja“Pactice Your Dutch Here” tal — Vlaamse Rand kienet ikkumplimentata minn “ġimgħa tal — klijent*tal - *allofoni”sabiex issir aktar inkluživa. Hawnhekk huwa poster mill-muniċipalità ta’ Zaventem. Fl-istess ħin, is-sinjali ta’ akkoljenza turistika bl-Ingliż wara l-attakki fi Brussell tal-2016 jidhru inqas problematiċi mis-sinjali bil-Franċiż (it-tieni lingwa nazzjonalimatintużaxfuq sinjali tat-toroq fil-Fjandri).*

Referenzi u approfondiment

Bonfiglioli, C. (2017). *Jgħixu fit-test tal-lingwa. Politiki lingwistiċi u territorjali fil-periferija Fjamminga ta’ Brussell-Kapitali.* Teżi ta’ dottorat. Università ta ‘Reims Champagne-Ardenne.

Gorter, D. (Ed.) (2006). *Pajsaġġ lingwistiku: approċċ ġdid għall-multilingwiżmu*. Clevedon: Kwistjonijiet multilingwi.

Shohamy, E. G., & D. Gorter (Eds.) (2008). *Pajsaġġ lingwistiku: espansjoni tax-xenarju*. London:Routledge.

L- edukazzjoni tal-lingwi, it-tagħlim u t-tagħlim

41 Kif jistgħu s-sistemi tal-iskejjel inklużivi jimmaniġġjaw bl-aħjar mod id-diversità lingwistika? 116
42 Kif jistgħu n-netwerks ta' tagħlim mhux formali u informali jintużaw biex jappoġġjaw il-multilingwiżmu? 118
43 Kif jistgħu jiġu promossi l-mobilità u l-inklużjoni permezz tal-multilingwiżmu fl-edukazzjoni għolja? (ES)? 120
44 Kif nistgħu ngħinu l-iskambju ta' studenti jitgħallmu l-lingwa tal-pajjiż ospitanti tagħhom? 122
45 Kif jistgħu s-sistemi edukattivi jirrispondu għad-dinamika ta' reġjuni lingwistikament kumplessi? 124
46 X'inhuma l-ħiliet tal-għalliema l-aktar meħtieġa biex jiġu indirizzati d-differenzi fil-lingwi fl-iskejjel inklużivi? 126
47 Kif nistgħu nivvalutaw bl-aħjar mod il-ħiliet lingwistiċi informali? 128
48 Għaliex huwa rakkomandabbli li jiġu kkombinati l-"orjentazzjoni internazzjonali" u l-"post reġjonali" fl-istrateġija lingwistika tal-universitajiet? 130
49 Kif tista' l-validazzjoni lingwistika tippromwovi l-mobilità u l-inklużjoni? 132
50 Kif jistgħu l-awtoritajiet jappoġġjaw iż-żamma ta' ħiliet ta' lingwa barranija għall-adulti? 134
51 Kif jistgħu l-ħiliet lingwistiċi eżistenti tal-migranti jintużaw biex jgħinuhom jitgħallmu l-lingwa tal-pajjiż ospitanti? 136
52 Min jista' jibbenefika minn taħriġ riċettiv fil-ħiliet lingwistiċi? 138
53 X'inhu r-rwol tal-Ingliż fi spazji ta' tagħlim multilingwi u multikulturali? 140

41 Kif jistgħu s-sistemi tal-iskejjel inklużivi jimmaniġġjaw bl-aħjar mod id-diversità lingwistika?

Gabriele Iannàccaro, Università di Milano-Bicocca

"Edukazzjoni inklużiva" ġeneralment tfisser li t-tfal kollha, irrispettivament mis-sess, il-klassi, l-etniċità, il-kapaċità fiżika u karatteristiċi oħra, ikunu jistgħu jibbenefikaw, kważi bl-istess mod, mill-ħiliet u l-għarfien disponibbli fl-ambjent tal-iskola. Il-Kunsill tal-UE impenja ruħu li jikseb dan l-objettiv f'ħafna dikjarazzjonijiet politiċi u sar pedament tal-politiki nazzjonali dwar l-edukazzjoni fil-biċċa l-kbira tal-pajjiżi membri (EADSNE, 2011). Huwa probabbilment wieħed mill-aktar modi kosteffettivi biex jiġu indirizzati l-ħafna kwistjonijiet relatati mal-esklużjoni soċjali (id-Dipartiment tal-Affarijiet Ekonomiċi u Soċjali tan-Nazzjonijiet Uniti, 2016). Il-lingwa hija waħda mid-differenzi importanti li jeħtieġ li jiġu indirizzati f'sistema skolastika inklużiva. F'dan il-kuntest, it-terminu " inklużjoni" ifisser kemm li l-istudenti kollha jitħallew ikollhom aċċess għal-lingwa(i) nazzjonali kif ukoll li jiġi żgurat li l-istudenti kollha, kif ukoll il-familji tagħhom, iħossuhom inklużi u jistgħu jirnexxu, irrispettivament mill-oriġini lingwistika tagħhom — f'termini MIME, billi jirrikonċiljaw l-inklużjoni u l-mobbiltà. X'inhuma l-aktar kundizzjonijiet favorevoli għall-inkoraġġiment u l-għajnuna ta' sistema skolastika biex tiffunzjona b'dan il-mod?

X'tgħidilna r — riċerka?

Firxa wiesgħa ta' rapporti minn aġenziji bħall-OECD u l-*Aġenzija Ewropea għall-Iżvilupp tal-Edukazzjoni għall-Istudenti bi Bżonnijiet Speċjali (EADSNE)* , kif ukoll proġetti indipendenti bħall-Indiċi tal-Politika dwar l-Integrazzjoni tal-Migranti, jindikaw li s-sistemi edukattivi obbligatorji fl-UE għandhom impatt żgħir fuq diversi aspetti tal-inklużjoni lingwistika, minħabba d-definizzjoni tal-inklużjoni applikata minn dawn l-aġenziji. Bħala regola ġenerali, il-politiki nazzjonali tal-edukazzjoni jipprovdu għal lingwa ewlenija waħda ta' tagħlim għas-snin kollha u jillimitaw jew jiskoraġġixxu l-użu ta' lingwi oħra mill-għalliema u l-istudenti. Dan minn dejjem tqies bħala t-triq lejn l-inklużjoni soċjali billi ffoka fuq l-aċċess għal lingwaġġ politiku u ekonomiku dominanti.

Madankollu, f'kundizzjonijiet ta' mobilità dejjem tiżdied, il-limitazzjonijiet ta' dan l-approċċ qed isiru dejjem aktar evidenti: studenti minn sfondi lingwistiċi oħra jiffaċċjaw mhux biss ostakli għal żmien qasir għat-tagħlim fil-klassi u s-soċjalizzazzjoni, iżda b'mod ġenerali inqas benefiċċji mill-iskola f'termini ta' integrazzjoni soċjali, opportunitajiet ta' impjieg u aċċess għal edukazzjoni kontinwa (OECD, 2015).

Ir-riċerka tal-MIME ffukat fuq l-identifikazzjoni ta' elementi ewlenin ta' mudelli ta' edukazzjoni aktar inklużivi li jistgħu jnaqqsu b'mod sinifikanti dawn l-ispejjeż fuq medda qasira u twila ta' żmien u b'hekk itejbu l-kompromessi bejn l-inklużjoni u l-mobilità għas-soċjetajiet Ewropej b'mod ġenerali. Il-filosofija sottostanti hija dik tal-bini tal-kapaċità fil-livell tal-iskejjel lokali u s-sistemi tal-iskejjel u tal-kunsiderazzjoni tad-diversità lingwistika fil-kuntest ta' oqfsa ta' politika usa' għall-inklużjoni edukattiva u soċjali.

Illustrazzjonijiet u evidenza

Eżempju ta' rispons ta' politika lingwistika fil-livell makro għall-mandat ta' edukazzjoni inklużiva huwa l-garanzija Svediża ta' tagħlim tal-ewwel lingwa għal studenti b'lingwa oħra mitkellma d-dar, flimkien mat-tieni garanzija ta' tagħlim tal-Iżvediż bħala t-tieni lingwa jekk ikun meħtieġ, li jippermetti l-integrazzjoni fl-Iżvediż. B'riżultat ta' dan, kull skola Svediża trid tkun lesta li tivvaluta l-ħtiġijiet tal-istudenti, tirrekluta għalliema xierqa u tippjana l-ħin tal-korsijiet sabiex takkomoda aħjar studenti migranti u ta' minoranza. Madankollu, l-implimentazzjoni lokali tal-politika għandha limitazzjonijiet sinifikanti (Cabau, 2014), li jindika li huwa meħtieġ approċċ strateġiku f'diversi livelli.

Eżempju ta' approċċ politiku għall-edukazzjoni inklużiva jinsab fil-pjanijiet*edukattivi lokaliKatalan* (pjanijiet Educatius d'entorn*)*, li ġew introdotti fl-2004 u minn dak iż-żmien ġew żviluppati minn 88 muniċipalità tal-Katalonja. Madankollu, il-qafas Katalan jagħmel biss referenza limitata għal lingwi oħra minbarra l-Katalan u l-Ispanjol, fi ħdanqafas ta' rispett u apprezzament tad-diversità lingwistika. Approċċ usa' jkopri firxa usa' ta' attivitajiet fil-lingwi nazzjonali tal-istudenti, li jkopru l-edukazzjoni formali, mhux formali u informali. Interventi fil-livell mikro fil-livell tal-prattika fil-klassi ġew studjati fil-letteratura akkademika. Il-kunsens huwa li l-aktar kontribut importanti għat- titjib f'dan il-livell huwa taħriġ effettiv inizjali u kontinwu għall-inklużjoni tal-għalliema; dan japplika wkoll għad-dimensjonijiet lingwistiċi tal-edukazzjoni inklużiva.

Inizjattivi ta' suċċess jinkludu r-reklutaġġ u l-appoġġ ta' għalliema minoritarji, l-obbligu li jiġi inkluż kontenut speċifiku fi programmi inizjali ta' taħriġ għall-

għalliema, ir-rekwiżit għall-applikanti li jiksbu esperjenza f'diversi ambjenti skolastiċi, l-istabbiliment ta' programmi effettivi għall-iżvilupp ta' għalliema fuq il-post tax-xogħol u t-tisħiħ tal-kapaċità tal-iskejjel biex jappoġġaw lill-għalliema u lill-istudenti billi jirreklutaw professjonisti b'għarfien u ħiliet speċjalizzati (EADSNE, 2011).

Iimplikazzjonijiet politiċi

Qafas ta' politika lingwistika ottimali, fil-kuntest ta' edukazzjoni inklużiva, jindirizza mill-inqas it-tliet oqsma li ġejjin b'mod integrat:

► Makro: Mandati ċari u universali, b'garanziji ta' finanzjament, biex jiġi żgurat l-aċċess għal-lingwa nazzjonali filwaqt li jiġu pprovduti r-rikonoxximent u t-tagħlim tal-lingwi tal- familja, b'implimentazzjoni delegata lil aktar livelli lokali tal-amministrazzjoni tal-iskola;

► Méhekkı: L-involviment tal-gvernijiet lokali/muniċipali, id-distretti tal-iskejjel, l-organizzazzjonijiet komunitarji, eċċ. fl-iżvilupp ta' pjanijiet edukattivi lokali biex jintlaħqu dawn il-mandati lingwistiċi fil-livell makro, filwaqt li jiġi żgurat li dawn jiġu integrati f'miżuri oħra ta' inklużjoni soċjali;

► Mikro: Sett ċar ta' rekwiżiti applikabbli għall-programmi kollha akkreditati ta' taħriġ għall-għalliema, li jispeċifikaw l-iżvilupp tal-kapaċitajiet tal-għalliema biex ilaħħqu mad-differenzi lingwistiċi, filwaqt li jippermettu approċċi differenti għad-disinn tal-kurrikulu.

Tagħlim bil-lingwa materna fl-Iżvezja

	eliġibbli		parteċipanti	
	Numru	%	Numru	%
Total	250399	25,4	140959	56,3
Għarbi	52822	5,4	34664	65,6
Is-Somalja	20026	2	15096	75,4
L-Ingliż	15506	1,6	8075	52,1
Il-Bosnja-Ħerzegovina/ il-Kroazja/is-Serbe	15360	1,6	7946	51,7
Persjan/ (Farsi)	13172	1,3	7360	55,9
L-Ispanjol	13011	1,3	6781	52,1
Kurd	11750	1,2	6622	56,4
Il-Finlandiż	8900	0,9	4256	47,8
Albaniż	8516	0,9	5273	61,9
Il-Pollakk	8309	0,8	4952	59,6
Oħrajn	83027	8,4	39934	48,1

Referenzi u approfondiment

Cabau, B. (2014). Il-politika u l-ippjanar tal-edukazzjoni tal-lingwi minoritarji fl-Iżvezja. *Kwistjonijiet Attwali fl-Ippjanar tal-Lingwa*, 15, 409–425.

EADSNE (2011). Taħriġ tal-għalliema għall-inklużjoni fl-Ewropa - Sfidi u opportunitajiet. L-Aġenzija Ewropea għall-Iżvilupp tal-Edukazzjoni għall-Persuni bi Bżonnijiet Speċjali. https://www.european-agency.org/sites/default/files/TE4I-Synthesis-Report-FR.pdf

OECD (2015). Reviżjonijiet tal-OECD dwar it-taħriġ tal-migranti, https://www.oecd-ilibrary.org/education/examens-de-l-ocde-sur-la-formation-des-migrants_20776845

Dipartiment tal-Affarijiet Ekonomiċi u Soċjali (2016). Ħadd ma jitħalla jibqa' lura: l-imperattiv ta' żvilupp inklużiv. Rapport dwar is-Sitwazzjoni Soċjali Dinjija 2016. In-Nazzjonijiet Uniti. www.un.org/esa/socdev/rwss/2016/full-report.pdf

42 Kif jistgħu n-networks ta' tagħlim mhux formali u informali jintużaw biex jappoġġjaw il-multilingwiżmu?

Mark Fettes, Università di Milano-Bicocca

Fl-approċċi attwali għall-edukazzjoni ta' l-adulti, l-Unjoni Ewropea tiffoka fuq il-politiki ta' "dawk li qed jitgħallmu b'mod awtonomu". Madankollu, il-biċċa l-kbira tan-nies fil-mobilità mhumiex verament "awtonomi"—jiddependu fuq l-appoġġ ta' varjetà ta' netwerks soċjali u istituzzjonali, ħafna drabi allinjati mal-lingwi u l-kulturi li diġà huma parti mir-repertorju tagħhom. Barra minn hekk, in-natura soċjali tal-lingwa tfisser li fil-fatt jinkisbu varjetajiet ġodda biss meta l-istudent jirnexxielu jużahom biex jaċċessa netwerks ġodda — aspett ewlieni tal-iżvilupp ta' identità multilingwi. L-oqfsa ta' politika għandhom għalhekk jirrispondu għal kif in-nies fil-mobilità verament jorganizzaw ruħhom u jipperċepixxu lilhom infushom, u jfittxu sħubijiet f'kuntesti ta' tagħlim formali, mhux formali u informali.

X'tgħidilna r — riċerka?

Studji bħar-rapporti reċenti tal-OECD dwar l-istudenti immigranti fl-iskola (2015) u r-reklutaġġ ta' ħaddiema migranti (2016) jippromwovu bil-qawwa l-multilingwiżmu fil-kuntest tal-integrazzjoni soċjali. L-inkoraġġiment ta' persuni f'mobbiltà biex iżommu l-lingwi ta' wirt tagħhom permezz tal-parteċipazzjoni f'netwerks informali, fl-istess ħin li jiżviluppaw ħiliet lingwistiċi ġodda fis-soċjetà ospitanti, jista' jtejjeb il-kapaċità ta' tagħlim, l-impjegabbiltà u l-fehim ta' kulturi oħra.

Madankollu, in-natura tan-netwerks mhux formali u informali aċċessibbli għal studenti adulti tvarja b'mod konsiderevoli minn Stat Membru għal ieħor (ara l-figura u s-Cedefop, 2009), jew saħansitra minn post għall-ieħor u minn komunità għal oħra fi Stat partikolari. Dawn in-netwerks jevolvu fil-biċċa l-kbira f'konformità mal-perċezzjonijiet lokali tal-ħtiġijiet u l-opportunitajiet, aktar milli fil-kuntest tal-politika nazzjonali jew Ewropea.

Dan ifisser li r-riżorsi disponibbli għall-appoġġ u l-inkoraġġiment tal-integrazzjoni lingwistika huma diversi u integrati ħafna fil-kulturi u t-tradizzjonijiet lokali.

Illustrazzjonijiet u evidenza

Ir-riċerka fuq il-post għall-proġett MIME turi wħud mill-modi li bihom in-netwerks tat-tagħlim tal-lingwi mhux formali/informali jistgħu jikkomplementaw il-mogħdijiet tal-edukazzjoni formali.

Intervisti ma' studenti li jipparteċipaw fl- "universitajiet tas-sajf" organizzati mill-AEGEE (Assoċjazzjoni tal-Istati Ġenerali tal-Istudenti tal-Ewropa) juru kif netwerk ta' tagħlim mhux formali jista' jikseb kultura distintiva ta' multilingwiżmu: F'dan il-każ, attitudnijiet pożittivi lejn it-tagħlim tal-lingwi u d-diversità lingwistika, l-enfasi fuq il-valur ta' kuntatt lingwistiku informali u l-użu frekwenti ta' Ingliż imperfett għal skopijiet prattiċi. Għalkemm id-data lonġitudinali mhijiex disponibbli, aħna nemmnu li dawn il-karatteristiċi huma pjuttost stabbli u trażmessi faċilment lill-membri l-ġodda tan-netwerk.

L-istudju tagħna tal-migranti minn dik li kienet il-Jugoslavja fit-Tirol tan-Nofsinhar juri t-tipi differenti ta' netwerks ta' tagħlim. Il-parteċipanti rrappreżentaw l-akkwist tat-Taljan u l-Ġermaniż bħala li ġeneralment seħħ f'postijiet differenti u b'modi differenti: It-Taljan prinċipalment f'kuntesti informali, il-Ġermaniż permezz ta' korsijiet tal-lingwa. Dawn l-iskemi dehru li huma marbuta ma' opinjonijiet komuni dwar il-lingwi u l-kelliema tagħhom. Il-parteċipanti esprimew is-sentiment li t-Taljan kien aktar aċċessibbli mill-Ġermaniż u dehru li jħossuhom aktar komdi jitkellmu dwar il-lingwi li kienu kisbu prinċipalment jew ukoll f'kuntesti informali.

Għalhekk, bħal fl-istudju AEGEE, jidher li hemm twemmin u attitudnijiet lingwistiċi konsistenti f'dawn in-netwerks soċjali, li f'xi aspetti ma kinux adattati tajjeb għall-opportunitajiet ta' tagħlim tal-lingwi offruti.

Diskussjonijiet fi grupp f'Vaasa, il-Finlandja ma' professjonisti minn barra l-Iskandinavja żvelaw ukoll sett komuni ta' attitudnijiet u twemmin rigward it-tagħlim tal-lingwi lokali. Il-parteċipanti kollha qiesu l-Finlandiż bħala lingwa tqila ħafna, diffiċli u mhux ratifikata, marbuta mal-isterjotip taċ-ċittadin Finlandiż tradizzjonali u konservattiv; min-naħa l-oħra, l-Isvediż kien meqjus bħala lingwa ferm eqreb, aktar faċli u aktar sodisfaċenti biex titgħallem, filwaqt li ċ-ċittadini Svediżi ta' Vaasa tqiesu bħala aktar sbieħ, aktar ta' suċċess, aktar attraenti u b'moħħhom aktar miftuħ. Dawn l-attitudnijiet kienu assoċjati mal-għażla tal-lingwa li wieħed għandu jitgħallem f'kuntesti formali, mhux formali u informali. Ta' min jinnota wkoll, u dan jestendi wkoll għal studji ta' każijiet oħra, nuqqas ġenerali ta' interess fit-titjib tal-ħiliet Ingliżi lil hinn minn dawk li huma biżżejjed għall-komunikazzjoni ta' kuljum.

Implikazzjonijiet ta' politika

L-appoġġ għat-tagħlim tal-lingwi għall-adulti normalment iseħħ permezz tal-għoti ta' korsijiet, jew opportunitajiet oħra ta' tagħlim, f'lingwi magħżula bħala parti minn proċess minn fuq għal isfel. Madankollu, id-data turi li, irrispettivament minn fejn jinsabu dawn l-opportunitajiet (skejjel, ċentri tal-gvern, libreriji, min iħaddem, assoċjazzjonijiet taċ-ċittadini, eċċ.), in-netwerks soċjali lokali għandhom rwol ewlieni fid -determinazzjoni ta' kif jintużaw. Ir-riżorsi jistgħu jiġu allokati b'mod aktar effiċjenti u jkollhom impatt akbar fit-tul fuq l-inklużjoni lingwistika jekk il-migranti u persuni oħra fil-mobilità jkunu involuti direttament fit-tfassil u l-implimentazzjoni tal-programmi. Dawn jistgħu jkunu inizjattivi mmirati biex ibiddlu l-perċezzjoni ta' ċerti lingwi u kulturi, kemm fi ħdan il-komunitajiet migranti kif ukoll dawk ospitanti. Il-miżuri biex jivvalidaw il-ħiliet lingwistiċi miksuba permezz tat-tagħlim mhux formali u informali jistgħu jkunu mod importanti biex tiżdied il-motivazzjoni u titjieb il-perċezzjoni tar-rilevanza u l-premju ta' dawn l-isforzi.

SETTURI INVOLUTI FL-EDUKAZZJONI MHUX FORMALI, SKONT L-ISTĦARRIĠ DWAR L-EDUKAZZJONI GĦALL-ADULTI

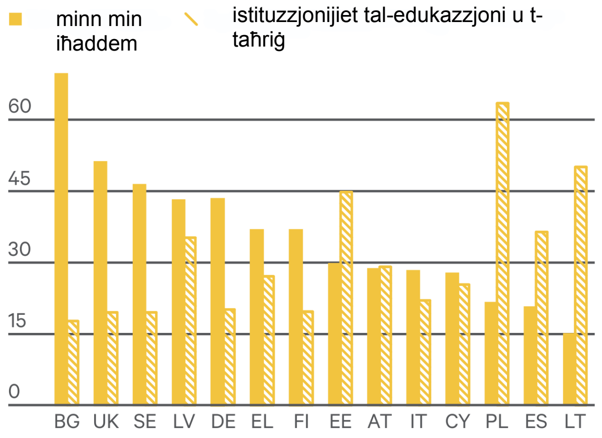

(sors: Cedefop, 2009)

Referenzi u approfondiment

Cedefop: Iċ-Ċentru Ewropew għall-Iżvilupp ta' Taħriġ Vokazzjonali (2009). Min fil-fatt joffri opportunitajiet għal tagħlim mhux formali? goo.gl/2Mrzmc

Il-Kunsill tal-Unjoni Ewropea (2012). Rakkomandazzjoni tal-Kunsill tal-20 ta' Diċembru 2012 dwar il-validazzjoni tat-tagħlim mhux formali u informali. goo.gl/3kFPW4

OECD (2015). Studenti immigranti fl-Iskola: It-tħaffif tal-Vjaġġ lejn l-Integrazzjoni. Pubblikazzjoni tal-OECD.

OECD (2016). Reklutaġġ ta' Ħaddiema Immigranti: Ewropa 2016. Pubblikazzjoni tal-OECD.

43 Kif għandhom jiġu promossi l-mobilità u l-inklużjoni permezz tal-multilingwiżmu fl-edukazzjoni għolja? (ES)?

Manuel Célio Conceição, Elisa Caruso, Neuza Costa, Universidade do Algarve

Fl-edukazzjoni għolja (ES), il-lingwi ġeneralment jintużaw f'sitwazzjonijiet separati u f'dak li jista' jissejjaħ mod segregativ. Dan jista' jiġi osservat fit-tagħlim, ir-riċerka u l-governanza, anke f'universitajiet bilingwi jew trilingwi. Is-separazzjoni bejn il-lingwi timmina l-mobilità u l-inklużjoni. Madankollu, l-istituzzjonijiet tal-edukazzjoni għolja (HEIs) jistgħu jiżviluppaw politiki innovattivi biex jippromwovu l-mobbiltà u jiżguraw l-inklużjoni fl-istess ħin. L-idea ġenerali hija li l-istudenti, ir-riċerkaturi u l-persunal amministrattiv jiġu mħeġġa jimmaniġġjaw, jiżviluppaw u jużaw aħjar il-lingwi differenti fir-repertorju tagħhom.

X'tgħidilna r — riċerka?

Xi teoriji reċenti jassumu li l-ħiliet f'lingwi differenti mhumiex sistemi separati, iżda pjuttost sistema integrata unika, magħrufa wkoll bħala kompetenza multilingwi. L-individwi jridu jimmaniġġjaw l-għarfien ta' lingwi differenti skont il-kuntest tal- komunikazzjoni (eż. billi jimpedixxu ċerti lingwi u jużaw dawk li huma meħtieġa f'sitwazzjoni partikolari). Dan ġie kunċettwalizzat fil-proġett MAGICC bħala "direttorju komunikattivu interattiv ta' individwu, magħmul minn diversi lingwi u varjetajiet ta' lingwi, inklużi l-ewwel lingwa/i f'livelli differenti ta' kompetenza, u diversi tipi ta' kompetenzi, li kollha huma interdipendenti. Id-direttorju kollu kemm hu jirrappreżenta riżorsa biex wieħed jaġixxi f'varjetà ta' sitwazzjonijiet ta' użu. Din tevolvi maż-żmien u l-esperjenza tul il-ħajja kollha u tinkludi għarfien interkulturali u kapaċità ta' adattament għal u parteċipazzjoni fil-kuntesti multikulturali tal-università u l-ħajja tax-xogħol" (Qafas Kunċettwali tal-MAGICC 2013: 5).

Meta wieħed iqis li "n- nuqqasta' ħiliet lingwistiċi huwa wieħed mill-ostakli ewlenin għall-parteċipazzjoni fil-programmi Ewropej tal-edukazzjoni, it-taħriġ u ż-żgħażagħ" (Erasmus+ 2017 Guide: 9) Jista'[1]faċilment jiġi dedott li l-kapaċità li wieħed juża r-repertorju lingwistiku kollu u jiżviluppa l-kompetenza multilingwi tiegħu hija valur miżjud għall-istudenti, ir-riċerkaturi u l-persunal. Dan jista' jgħinhom jiksbu aktar motivazzjoni u jipparteċipaw aktar faċilment fil-programmi ta' mobilità. Barra minn hekk, huma jiksbu ħiliet professjonali utli. L-iżvilupp ta' ħiliet multilingwi minn atturi tal-edukazzjoni għolja jista' jappoġġa u jtejjeb il-kisbiet personali, akkademiċi u professjonali tagħhom, u b'hekk itejjeb il-mobbiltà potenzjali tagħhom. Fl-istess ħin, użu wiesa' ta' repertorji lingwistiċi fl-edukazzjoni għolja jista' jiffaċilita l-inklużjoni lingwistika. Il-kapaċità li jintużaw id-direttorji lingwistiċi differenti tal-istudenti, ir-riċerkaturi u l-persunal tagħmel l-ambjent lingwistiku tal-edukazzjoni għolja miftuħ għall-akkoljenza u l-aċċettazzjoni tad-diversità lingwistika. F'dan is-sens, l-użu u l-iżvilupp ta' ħiliet multilingwi huma rispons xieraq għall-kompromess bejn il-mobbiltà u l-inklużjoni, li jgħin biex jiġu solvuti t-tensjonijiet bejniethom.

Illustrazzjonijiet u evidenza

Fl-edukazzjoni għolja, il-ħiliet multilingwi jistgħu jiġu mħeġġa b'diversi modi. L-istudji mwettqa taħt il-proġett MAGICC[2] jipprovdu għodod rilevanti u prattiċi li jipprovdu sett ta' kategoriji internazzjonali biex jiddeskrivu u jivvalutaw il-ħiliet multilingwi u multikulturali.

Studju ta' każ fi klassi fl-Università ta' Algarve fil-Portugall jipprovdi eżempju ta' kif il-kompetenza multilingwi tista' tiġi promossa u kif din tista' tgħin issolvi l-kompromess bejn il-mobilità u l-inklużjoni.

L-istudju jiffoka *fuq il-Politiki tal-Lingwi u l-Komunikazzjoni*, kors ta' livell BA. Il-parteċipanti f'dan il-kors huma kemm studenti lokali kif ukoll studenti tal-Erasmus minn varjetà wiesgħa ta' sfondi lingwistiċi. L-għalliem jippermetti lill-parteċipanti jitkellmu l-lingwa preferuta tagħhom (sakemm jifhmuha jew ikunu jistgħu jiġu tradotti f'lingwi differenti sabiex kulħadd ikun jista' jifhemha). Il-materjal tal-kors jinkludi testi xjentifiċi bl-Ingliż li jinqraw, jiġu analizzati u diskussi f'lingwi differenti. Diversi elementi ta' direttorji individwali tal-istudenti huma involuti, u joħroġ ambjent ta' tagħlim konġunt mir-repertorju kollettiv tal-klassi. B'riżultat ta' dan, ħafna lingwi jintużaw f'dan il-kors, inklużi l-Portugiż, l-Ingliż, il-Franċiż, it-Taljan u l-Ispanjol.

Barra minn hekk, l-istudenti kellhom jagħmlu preżentazzjoni finali billi jużaw tliet lingwi magħżula minnhom: lingwa għall-preżentazzjoni PowerPoint, lingwa għall-preżentazzjoni orali u lingwa biex twieġeb mistoqsijiet mill-għalliem u l-istudenti. Dan it-tip ta'

1 Gwida tal-Programm Erasmus+. Verżjoni 3 (2017).

2 MAGICC — Modularizzazzjoni tal-Kompetenza Multilingwali u Multikulturali fil-Komunikazzjoni Akkademika www.magicc.eu

kompitu huwa metodu kreattiv iżda wkoll strutturat għall-iżvilupp ta' ħiliet multilingwi.

Dan il-kompitu tal-aħħar u l-użu ta' bosta direttorji lingwistiċi ta' studenti matul il-kors, assoċjati wkoll mal-użu ta' testi Ingliżi, wasslu għal serje ta' riflessjonijiet metalingwistiċi dwar il-kontenut u kwistjonijiet lingwistiċi relatati.

Dan ippermetta aktar ekwità fil-klassi u parteċipazzjoni akbar tal-parteċipanti kollha, kemm lokali kif ukoll barranin.

Implikazzjonijiet politiċi

Minħabba l-kuntest multilingwi li fih l-edukazzjoni għolja hija integrata, hemm diversi raġunijiet biex tiġi promossa l-kompetenza multilingwi. Ittejjeb il-mobilità u tiffaċilita d-dħul f'dinja professjonali multilingwi; fl -istess ħin, tikkontribwixxi biex tiżdied is-sensibilizzazzjoni u l-aċċettazzjoni tad-diversità lingwistika eżistenti.

Il-politiki għall-promozzjoni tal-kompetenza multilingwi jistgħu jiġu implimentati minn għalliema individwali (bħal fl-istudju tal-każ imsemmi hawn fuq). Tista' tiġi promossa wkoll fil-livell istituzzjonali, pereżempju permezz ta' korsijiet multilingwi u multikulturali miftuħa għall-komunità universitarja kollha. Eżempju ta' dan huwa pprovdut minn korsijiet dwar it-taħriġ fil-komunikazzjoni f'kuntesti multilingwi fl-Università ta' Basel (l-Isvizzera) (Gekeler et al. 2013), u *n-nteraction Multilingwi. Uża l-lingwi* tiegħek fl-Università ta' Jyväskylä, il-Finlandja (Kyppö et al. 2015).

Lingwi użati fil-klassi matul il-kors		
	Il-lingwi użati għall-kitba (il-preżentazzjoni tal-whiteboard jew tal-islajds)	**Lingwi użati bil-fomm**
Għalliem/a	L-Ingliż, il-Franċiż, il-Portugiż	L-Ingliż, il-Franċiż, il-Portugiż
Studenti	L-Ingliż, il-Franċiż, il-Portugiż	L-Ingliż, il-Franċiż, it-Taljan, il-Portugiż, l-Ispanjol

Referenzi u approfondiment

Gekeler, P., Manger S., Meyer, S., & uRank, D. (2013). Il-plurilingwiżmu, il-multilingwiżmu u l-internazzjonalizzazzjoni fil-Qasam Ewropew tal-Edukazzjoni Għolja: Sfidi u perspettivi f'Università Svizzera. It-Tagħlim tal-Lingwi fl-Edukazzjoni Għolja, 2, 405–425.

Kyppö, A., T. Natri, M. Pietarinen, & P. Saaristo. (2015). Uża l-lingwi tiegħek! Minn interazzjoni monolingwi għal multilingwali fi klassi ta' lingwa. F'J. Jalkanen, E. Jokinen, & P. Taalas (Eds.), *Voices ta' żvilupp pedagoġiku — Espansjoni, titjib u esplorazzjoni tat-tagħlim tal-lingwi tal-edukazzjoni* għolja (pp. 319–335). Dublin: Pubblikazzjoni ta' riċerka.net

44 Kif nistgħu ngħinu l-iskambju ta' studenti jitgħallmu l-lingwa tal- pajjiżospitantitagħhom

Cyril Brosch, Sabine Fiedler,Università ta' Leipzig

Programmi ta 'skambju joffru lill-istudenti l-opportunità li jibqgħu barra minn pajjiżhom għal żmien twil. Din hija ta' spiss l-ewwel opportunità f'ħajjithomu tista' tkun partikolarment akutafl -Ewropa, fejn il-proficjenza fil-lingwa hija fattur ewlieni fil-mobilità u l-inklużjoni. Madankollu, fejn l-istudenti ma jkollhomx għarfien minn qabel tal-lingwa tal-pajjiż ospitanti tagħhom, dawn l-iskambji huma qosra wisq biex jiżguraw tagħlim adegwat tal-lingwi. Filwaqt li l-użu tal-Ingliż itaffi l-biċċa l-kbira tal-kwistjonijiet ta' mobilità, dan jista' jxekkel l-inklużjoni fl-università u fil-ħajja ta' kuljum, ħlief meta l-istudenti individwali jkunu partikolarment perseveranti fit-tagħlim tal-lingwa lokali.

X'tgħidilna r — riċerka?

Studju mit-tim ta' Leipzig MIME esplora l-użu tal-lingwa minn madwar 500 student ta' skambju, li ppartecipaw fi skambji lejn u mill-Ġermanja (Brosch 2017). Huwa ssuġġerixxa li l-pajjiżi b'lingwi popolari, b'mod partikolari l-Ingliż u l-Franċiż, kellhom suċċess kbir fit-titjib tal-ħiliet lingwistiċi u fil-promozzjoni tal-inklużjoni ta' studenti mistiedna, filwaqt li r-riżultati għal pajjiżi oħra, speċjalment dawk b'lingwi inqas prestiġjużi, varjaw b'mod konsiderevoli.

Ir-riċerka tagħna tissuġġerixxi li l-maġġoranza tal-istudenti ta' skambju huma interessati li jitgħallmu l-lingwa tal-pajjiż ospitanti, iżda għandhom ftit opportunitajiet biex jagħmlu dan fil-każ tal -lingwi "żgħar". Dan jindika li proġetti bħal Erasmus+ għadhom ma laħqux il-potenzjal sħiħ tagħhom b'appoġġ għall-multilingwiżmu. L-iskambju tal-istudenti, inklużi dawk li jqattgħu l-Erasmus + tagħhom jibqgħu f'pajjiżi lingwistikament iżgħar, fejn il-lingwa tat-tagħlim hija ġeneralment l-Ingliż, huma interessati li jitgħallmu l-lingwa lokali (ara l-figura opposta).

Illustrazzjonijiet u evidenza

Fil-prattika, l-istudenti spiss jiltaqgħu ma' ostakli. Minħabba n-nuqqas ta' korsijiet tal-lingwa, ma jistgħux jibdew jitgħallmu l-lingwa ospitanti qabel l-iskambju u, matul iż-żjara tagħhom, rarament jiġu pprovduti korsijiet adegwati. L-akkomodazzjoni kondiviża, il-konferenzi u l-attivitajiet rikreattivi jippermettu lill-istudenti jqattgħu ħafna mill-ħin tagħhom ma' studenti oħra ta' skambju.

Il-biċċa l-kbira tal-informazzjoni li jirċievu qabel jew matul iż-żjara tagħhom hija bl-Ingliż biss.

Parteċipanti fl-istudju tagħna spiss ilmentaw dwar nuqqas ta 'kuntatt ma' studenti lokali u l-popolazzjoni lokali minħabba l-ostaklu tal-lingwa, kif ukoll grad insuffiċjenti ta 'organizzazzjoni ta' programmi ta 'skambju:

Kontimmaġinajtha b' mod differenti, sa liema punt kont inkun kaptan Ungeriż fi tmiem iż-żjara tiegħi. I really maħsuba — I kien jistaqsi jekk I kellhom jieħdu kors aktar intensiv, iżda fil-fatt ma kienx hemm wieħed, u I tista 'biss tagħmel il-kors bażiku[...] Kien pjuttost ħażin.

Hemmdaqsxejn ta 'qabel l-triage. Hemm katalgu tal-kors tal-Erasmus u katalogu ta' korsijiet universitarji. U li pjuttost limitati, dak li inti tista 'u ma tistax tagħżel. [...] Insibha stupid, speċjalment fil-kuntest ġenerali, għax ngħix f'akkomodazzjoni għall-istudenti hawnhekk, u jagħmlu dan eżattament bl-istess mod hawnhekk." [jiġifieri jilqgħu lill-istudenti tal-Erasmus+ separatament mill-istudenti lokali]

B'riżultat ta' dan, xi studenti eventwalment ingħaqdu biss ma' ċirku żgħir ta' studenti oħra ta' skambju matul is-soġġorni tagħhom, wara li kisbu biss għarfien minimu tal-lingwa lokali. Dan żammhom milli jagħmlu l — aktar mill — soġġorni tagħhom.

Implikazzjonijiet politiċi

Huwa rakkomandabbli li l-istudenti jingħataw aktar opportunitajiet mhux biss biex jistudjaw il-lingwa tal-pajjiż ospitanti, iżda wkoll, u fuq kollox, biex jużaw il-lingwa. Għalhekk, mhuwiex rakkomandabbli li jiġu organizzati l-istudji tal-istudenti l-ġodda b'tali mod li jkunu jistgħu jiddependu biss fuq l-Ingliż matul l-iskambju kollu. Filwaqt li l-istudenti m'għandhom qatt jiġu sfurzati jitgħallmu ċerta lingwa, għandu jkun hemm vantaġġ li jista' jitkejjel meta wieħed jitkellem il-lingwa lokali.

Xi linji gwida speċifiċi huma kif ġej.

1. L-universitajiet domestiċi ta' studenti ta' skambju għandhom, sa fejn ikun possibbli, joffru aktar inċentivi u opportunitajiet għall-istudenti tagħhom biex jitgħallmu dawk li jissejħulingwi "żgħar" billi jipprovdu korsijiet fil-lingwi lokali tal-universitajiet imsieħba tagħhom u billi joffru korsijiet tal-lingwa kkreditati qabel u matul l-iskambju.

2. Il-koordinaturi ta' Erasmus+ għandhom jagħmlu t-

tagħlim tal-lingwi lokali prijorità ewlenija għal soġġorn ta' student. Eżempji ta' prattika tajba, bħall-gazzetti dwar l-għarfien tal-lingwi u t-tagħlim ta' Tandem, għandhom jintużaw b'mod aktar wiesa'.

3. It-testijiet u l-korsijiet online ta' Erasmus+ għandhom jinkludu l-lingwi tal-pajjiżi parteċipanti kollha sabiex l-istudenti jingħataw l-opportunità li jibdew jitgħallmu l-lingwa lokali qabel l-iskambju.

4. L-universitajiet ospitanti għandhom jirduppjaw l-isforzi tagħhom biex jevitaw is-segregazzjoni tal-istudenti bi skambju għall-popolazzjoni lokali. Il-korpi amministrattivi universitarji m'għandhomx joffru s-servizzi tagħhom bl-Ingliż bħala lingwa waħda jew b'mod awtomatiku, iżda wkoll fil-lingwi lokali sabiex iħeġġu lill-istudenti tal-Erasmus jużawhom.

L-universitajiet ospitanti għandhom jirduppjaw l-isforzi tagħhom biex jevitaw is-segregazzjoni ta' studenti ta' skambju mill -popolazzjoni lokali. Il-korpi amministrattivi universitarji m'għandhomx joffru s-servizzi tagħhom bl-Ingliż bħala lingwa waħda jew b'mod awtomatiku, iżda wkoll fil-lingwi lokali sabiex iħeġġu lill-istudenti tal-Erasmus jużawhom.

Referenzi u approfondiment

Brosch, C. (2017). *Inwiefern fördert das Erasmusħ Programm Mehrsprachigkeit?* (Jitkellmu fil-kollokju "Ħiliet Lingwistiċi għall-Inklużjoni Ekonomika u Soċjali", Berlin, 12 ta' Ottubru 2017).

Harrison, N. (2015). Il-prattika, il-problemi u s-setgħa fl-"internazzjonalizzazzjoni fid-dar: riflessjonijiet kritiċi dwar l-evidenza reċenti tar-riċerka. *Tagħlim fl-Edukazzjoni Ogħla*, 20, 412–430.

Mitchell, R., McManus, K. & Tracy-Ventura, N. (Eds.) (2015). L-*Interazzjoni Soċjali, l-Identità u t-Tagħlim tal-Lingwi matul ir-Residenza Barra mill-Pajjiż*. L-Assoċjazzjoni Ewropea tat-Tieni Lingwi eprints.soton.ac.uk/id/eprint/381255

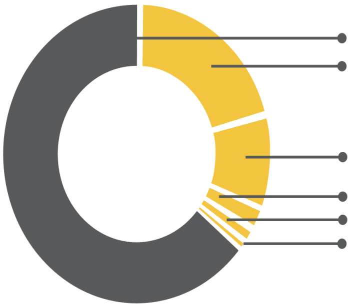

IT-**TAGĦLIM TAL-LINGWI HUWA MOTIVAZZJONI IMPORTANTI GĦAŻ-ŻJARA TIEGĦI BARRA MINN PAJJIŻEK.**

45 Kif jistgħu s-sistemi edukattivi jirrispondu għad-dinamika tar-reġjuni lingwistikament kumplessi?

Gabriele Iannàccaro, Università di Milano-Bicocca

Ix-xena lingwistika tal-Ewropa turi grad ta’ varjazzjoni sorprendenti minħabba ċirkostanzi storiċi, politiċi, soċjali u ekonomiċi — mhux biss minn stat għal stat, iżda wkoll fi ħdan l-istati. Dan jagħmel it-tfassil tal-politiki ta’ inklużjoni aktar diffiċli, peress li huwa meħtieġ li jitqiesu mhux biss it-tradizzjonijiet politiċi u kulturali tal-Istat kollu kemm hu, iżda wkoll id-differenzi lokali u reġjonali, kif ukoll l-iżviluppi kontinwi minħabba xejriet differenzjati ta’ immigrazzjoni u emigrazzjoni.

X’tgħidilna r — riċerka?

Tliet tipi ta’ differenza għandhom impatt potenzjali kbir. L-ewwel waħda hija l-firxa ta’ varjazzjonijiet lingwistiċi. Meta ħafna nies jitkellmu lingwa tal-istess familja tal-lingwa, dan jippromwovi l-possibbiltà ta’ interkomprensjoni (eż. fl-Iskandinavja jew fl-ispazju tal-lingwa Slava tal-Punent). Dan ġeneralment inaqqas l-ispiża globali tal-multilingwiżmu. It-tieni nett, tradizzjoni eżistenti ta’ stat jew reġjonali tal-multilingwiżmu hija fattur importanti biex tiġi influwenzata l-attitudnital-abitanti lejn it-taħlit ta’ kodiċijiet u l-akkwist tal-lingwi tar-reġjun (Iannàccaro 2010), kif ukoll ir-relazzjonijiet ta’ persuni mobbli mar-repertorji oriġinali u li għadhom kif inkisbu. It-tielet, il-kompożizzjoni demografika differenti tal-ambjenti urbani u rurali (inklużi mudelli dettaljati ta’ insedjament lokali, eż. il-konċentrazzjoni ta’ migranti f’ċerti viċinati) għandha rwol ewlieni fl-integrazzjoni lingwistika. Dawn it-tliet fatturi huma viżibbli b’mod ċar fir-riċerka MIME.

Illustrazzjonijiet u evidenza

Fi studju ta’ każ f’Andorra, aħna sibna li l-ħaddiema migranti Portugiżi jiddependu prinċipalment fuq il-lingwa materna tagħhom u l-istrateġiji interfehim tagħhom meta jiġu f’kuntatt mal-Ispanjol, il-Katalan u l-Franċiż. Madankollu, l-attitudnijiet soċjali prevalenti lejn dawn il-lingwi differenti jvarjaw b’mod konsiderevoli, influwenzati mis-sitwazzjoni politika u soċjali. Il-Katalan, bħala l-unika lingwa uffiċjali, huwa assoċjat mal-mobilità ‘l fuq; Il-Franċiż huwameqjus bħala lingwa tal-edukazzjoni li, bħall-Katalan, hija nattiva għal Andorra; L-Ispanjol huwapperċepit bħalalingwa “intruża”li għandha tiġi ttollerata f’kuntesti mhux uffiċjali; Il-Portugiż huwameqjus bħala barrani u assoċjat ma’ nuqqas ta’ mobilità soċjali. Dawn l-attitudnijiet ifixklu s-suċċess u t-tixrid ta’ strateġiji interfehim, b’mod partikolari bejn il-Portugiż, l-Ispanjol u l-Katalan. Fl-istess ħin, il-politika uffiċjali tal-lingwa ta’ Andorra toffri ftit spazju biex tiġi rikonoxxuta d-diversità lingwistika. B’riżultat ta’ dan, għalkemm jirrappreżentaw sa 16 % tal-popolazzjoni, il-ħaddiema mobbli Portugiżi u l-familji tagħhom jesprimu riżentiment tal-perċezzjoni tal-inugwaljanza fit-trattament.

Fi studju ta’ każ ieħor, aħna ġbarna bijografiji lingwistiċi ta’ migranti minn dik li kienet il-Jugoslavja li bħalissa qed jgħixu fil-provinċja Taljana uffiċjali ta’ Bolzano/Bozen (Tirol tan-Nofsinhar). F’dan il-każ, il-migrazzjoni seħħet lil hinn mill-fruntieri bejn il-familji lingwistiċi differenti (il-lingwi tradizzjonali tat-Tirol tan-Nofsinhar jinkludu l-Ladin, il-Ġermaniż Għoli, id-djaletti Ġermaniċi u t-Taljan, filwaqt li l-immigranti minn dik li kienet il-Jugoslavja jitkellmu s-Serbja/il-Bosniac, l-Albaniż u r-Rumen).

Ix-xejriet lingwistiċi assoċjati mal-integrazzjoni jvarjaw skont ir-reġistri tal-lingwi li l-migranti jġibu magħhom (monolingwi, minorenni bilingwi, eċċ.) u l-komunità ospitanti fil-mira. Fit-Tirol tan-Nofsinhar, il-komunità Ġermaniża, fid-dawl tal-multilingwiżmu indiġenu tagħha u l-attitudnijiet aktar favorevoli għad-differenzi lingwistiċi, hija aktar flessibbli minn dik tat-Taljan billi taċċetta forom substandard u stadji mhux kompluti tal-akkwist tal-lingwa; madankollu, għal integrazzjoni sħiħa, id-djaletti Ġermaniżi u Ġermaniżi huma meħtieġa. Għal dawk li huma aktar orjentati lejn il-grupp Taljan, l -akkwist ta’ standard Taljan jista’ jkun biżżejjed.

Implikazzjonijiet politiċi

Il-politiki tal-edukazzjoni għandhom iqisu t-tradizzjonijiet u l-attitudnijiet ta’ ċerti reġjuni, inkella jista’ jkun hemm distakk bejn dak li jiġi offrut u dak li qed ifittex in-nies. Fl-istess ħin, l-identitajiet u r-repertorji lingwistiċi kollha għandhom jiġu rikonoxxuti bħala parti mid-diversità tas-soċjetà. Ir-reġjuni multilingwi, li ta’ spiss jinsabu fil-fruntieri bejn l-Istati, joffru kundizzjonijiet li jistgħu jwittu t-triq għal fehim aħjar tad-dinamika tar-repertorji kumplessi. Dan jimplika l-adozzjoni ta’ politiki edukattivi li:

► tintegra t- tagħlim tal-lingwa reġjonali, l-istorja u Landeskunde (essenzjalment, il-‘ kultura’), li tinkludi reġjuni transkonfinali ġirien, kemm għall-istudenti fl-età tal-iskola kif ukoll għall-adulti;

► Jippożizzjona l -multilingwiżmu bħala sitwazzjoni normali kemm għar-residenti indiġeni kif ukoll għall-popolazzjonijiet mobbli, billi juża kull wieħed biex

jgħin jifhem l-ieħor;

► tenfasizza l-benefiċċji kulturali u edukattivi tal-kuntatt bejn il-komunitajiet lingwistiċi u r-rwol tal-komunitajiet minoritarji bħala pontijiet bejn tradizzjonijiet kulturali u lingwistiċi differenti.

Dawn ir-rakkomandazzjonijiet jikkostitwixxu sejħa għal*edukazzjoni dwar iċ-ċittadinanza interkulturali (Byram* et al., 2016), li tinkludi l-attenzjoni għad-differenzi reġjonali u lokali bħala komponent integrali tal-politiki dwar l-inklużjoni tal-lingwi.

Referenzi u approfondiment

Byram, M., Golubeva, I., Hui, H., & Wagner, M. (Eds.) (2016). *Mill-Prinċipji għall-Prattika fl-Edukazzjoni għaċ-Ċittadinanza Interkulturali*. Clevedon: Kwistjonijiet multilingwi.

Iannàccaro, G. (2010). *Ling di minoranza e scuola. A dieci anni dalla legge 482/99. Huwa plurilinguismo scolastico nelle comunità di minoranza della Repubblica Italiana*. Quaderni della Direzione Generale per gli Ordinamenti Scolastici e per l'Autonomia Scolastica 1. Ir-Roma: Ministero dell'Istruzione, dell'Università e della Ricerca.

Mar-Molinero, C. & Stevenson, P. (Eds.) (2006). *Ideoloġiji tal-Lingwa, Politiki u Prattiki: Il-Lingwa u l-Futur tal-Ewropa*. Londra: Palgrave Macmillan.

Stikers li jinkoraġġixxu l-użu tal-Katalan f'maħżen f'Andorra la Vella.

46 X'inhuma l-ħiliet tal-għalliema l-aktar meħtieġa biex jiġu indirizzati d-differenzi fil-lingwi fl-iskejjel inklużivi?

Gabriele Iannàccaro, Università di Milano-Bicocca

L-għalliema għandhom rwol kruċjali fl-implimentazzjoni tal-politiki tal-edukazzjoni tal-lingwi. Dan ir-rwol huwa aktar attiv u kumpless milli huwa ta'spissmaħsub,li jirrikjedi sett varjat ta' kapaċitajiet li ġew esplorati b'mod estensiv fir-riċerka tat-taħriġ tal-għalliema għall-inklużjoni (jiġifieri t-tħejjija tal-għalliema għax-xogħol fi skejjel inklużivi, fejn il-benefiċċji jitqassmu b'mod ugwali fost l-istudenti kollha, irrispettivament mid-differenzi individwali jew kollettivi). Minn din ir-riċerka silna ispirazzjoni biex naslu għal konklużjonijiet dwar ir-rwol tal-għalliema fil-kunsiderazzjoni tad-diversità lingwistika f'dawn l-iskejjel, fejn it-talbiet konfliġġenti għall-mobbiltà u l-inklużjoni jistgħu jiġu rikonċiljati.

X'tgħidilna r — riċerka?

Studji u konferenzi sponsorjati minn żewġ organizzazzjonijiet internazzjonali ewlenin stabbilixxew b'mod ċar l-iskala tal-isfida, li teħtieġ bidliet fil-mod kif l-għalliema jaħdmu fil-livelli individwali, tal-klassi,tal-iskola u tas-soċjetà. L-Organizzazzjoni għall-Kooperazzjoni u l-Iżvilupp Ekonomiċi (OECD) ġabret fil-qosor is-sitwazzjoni attwali f'żewġ rapporti ewlenin, it-Teachers Matter (2005) u l-Edukazzjoni tal-Għalliema għad-Diversità (2010). Aktar reċentement, l-Organizzazzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti għall-Edukazzjoni, ix-Xjenza u l-Kultura (UNESCO) ippubblikat serje ta ' " gwidi ta' promozzjoni" dwar it-taħriġ inklużiv tal-għalliema (Kaplan u Lewis, 2013).

Fil-kuntest Ewropew, l-akbar proġett orjentat lejn il-politika kien ikkoordinat mill-Aġenzija Ewropea għall-Iżvilupp ta' Edukazzjoni għal Bżonnijiet Speċjali (EADSNE), bil-parteċipazzjoni ta' gruppi ta' esperti ta' dawk li jfasslu l-politika, ħarrieġa ta' għalliema ġenerali u speċjalizzati minn 25 pajjiż. Wieħed mir-riżultati ta' dan ix-xogħol kien il-Profil Ibbażat fuq l-Evidenza tal-Għalliema Inklużivi (EADSNE, 2012), li identifika l-kapaċitajiet li l-għalliema jeħtieġu biex jaħdmu b'mod effettiv fi klassijiet differenti.

Illustrazzjonijiet u evidenza

Ara t-tabella fil-paġna li jmiss.

Implikazzjonijiet politiċi

Il-programmi ta' taħriġ tal-għalliema fl-Istati Membri kollha għandhom jintalbu jissodisfaw rekwiżiti aktar stretti fir-rigward tal-iżvilupp tal-kapaċitajiet tal-għalliema biex jaħdmu b'differenzi fil-lingwi fi skejjel inklużivi. Dawn il-kapaċitajiet jinkludu firxa ta' attitudnijiet u twemmin interrelatati, għarfien u fehim, ħiliet u kapaċitajiet li jikkumplimentaw dawk identifikati mir - riċerka kollhatal-edukazzjoni inklużiva tal-għalliema.

Referenzi u approfondiment

EADSNE (2012). L-Edukazzjoni tal-Għalliema għall-Inklużjoni: Profil ta' Għalliem Inklużiv. It-test sħiħ european-agency.org/sites/default/files/Profile-of-Inclusive-Teachers.pdf

OECD (2005). Ir-rwol kruċjali tal-għalliema https://www.oecd.org/fr/education/scolaire/34990974.pdf

OECD (2010). L-Edukazzjoni tal-Għalliema għad-Diversità. Sommarju https://www.oecd.org/fr/education/ceri/44837540.pdf

Kaplan, I. & Lewis, I. (2013). Il-promozzjoni tal-edukazzjoni inklużiva tal-għalliema: Gwidi ta' promozzjoni. IL-UNESCO. Links għas-serje sħiħa goo.gl/8ywS7v

Ħiliet meħtieġa mill-għalliema biex jindirizzaw id-differenzi fil-lingwi fi skejjel inklużivi.			
	Attitudnijiet u twemmin	Għarfien u fehim	Ħiliet u Kapaċitajiet
It-tisħiħ tad-diversità tal-istudenti			
Disinji tal-Lingwa fl-Edukazzjoni Inklużiva	It-tagħlim tal-lingwi u l-użu tal-lingwi fit-tagħlim għandhom ikunu sinifikanti għall-istudenti kollha	It-tagħlim u l-użu ta' aktar minn varjetà ta' lingwi huwa approċċ għall-istudenti kollha, mhux biss għal xi wħud li huma kkunsidrati differenti	L-eżami kritiku tat-twemmin u l-attitudnijiet tiegħu stess lejn varjetajiet lingwistiċi differenti huwa bażi għar-rispett reċiproku
Il-perspettiva tal-għalliem dwar id-differenza lingwistika tal-istudenti	L-istudenti b'diversi lingwi jżidu l-valur għall-iskejjel, il-komunitajiet lokali u s-soċjetà	L-istudenti huma riżorsa għat-tagħlim tad-diversità lingwistika għalihom infushom u għal sħabhom.	Kapaċi jitgħallmu mill-istudenti dwar id-differenzi fil-lingwi u jgħinu lill-iskejjel jiċċelebraw dawn id-differenzi
Appoġġ għall-istudenti kollha			
Il-promozzjoni tat-tagħlim skolastiku, soċjali u emozzjonali għal kulħadd	Għandu aspettattivi għoljin għall-istudenti kollha u jfittex li jinvolvi lill-ġenituri u lill-familji, irrispettivament mill-oriġini lingwistika tagħhom.	Għarfien ta' mudelli u toroq ta' żvilupp multilingwi, kif ukoll mudelli differenti ta' tagħlim tal-lingwi	L-enfasi hija fuq il-komunikazzjoni, it-trasferiment tal-ħiliet fil-lingwi mitkellma fid-dar u fil-komunità, u l-parteċipazzjoni tal-ġenituri u l-familji fil-valutazzjoni.
Tagħlim effettiv fi klassijiet eteroġeni	Responsabbli għat-tagħlim tal-istudenti kollha; id-differenzi fil-lingwi huma meqjusa bħala riżorsi ta' valur għat-tagħlim	Jidentifika l-punti ta' saħħa ta' kull min qed jitgħallem; differenzjazzjoni tal-kurrikuli biex jinkludu d-diversità tal-lingwi u l-kulturi	Taħdem ma' studenti individwali, gruppi mħallta; is-sejbien ta' modi kif jintużaw lingwi oħra b'mod produttiv fil-klassi
Ħidma ma' oħrajn			
Ħidma mal-ġenituri u l-familji	Ir-rispett għal kuntesti kulturali, soċjali u lingwistiċi differenti; komunikazzjoni u kollaborazzjoni effettivi. komunikazzjoni u kollaborazzjoni effettivi	Jifhem l-importanza ta' ħiliet pożittivi u relazzjonijiet interpersonali biex jikkollaboraw permezz ta' differenzi lingwistiċi	Tikkomunika b'mod effettiv ma' familji differenti, billi tibni fuq ir-riżorsi lingwistiċi tal-komunità b'mod ġenerali
Ħidma ma' firxa ta' professjonisti oħra tal-edukazzjoni	Tagħti valur lill-kollaborazzjoni, is-sħubijiet u l-ħidma f'tim permezz ta' u ma' diversi lingwi	Jaf kif l-għalliema fi klassijiet inklużivi jistgħu jikkooperaw ma' esperti u persunal oħrajn biex jaqsmu l-għarfien lingwistiku tagħhom	Il-bini ta' komunità multilingwi tal-klassi bħala parti minn komunità usa' tal-iskejjel; jgħin fil-ġestjoni tad-diversità lingwistika fil-livell tal-iskola
Żvilupp professjonali personali			
Għalliema bħala prattikanti maħsuba	Il-ħidma b'diversi lingwi tinvolvi soluzzjoni tal-problemi bbażata fuq il-prattika bbażata fuq l-evidenza u t-taħriġ personali	Jaf il-metodi ta 'riċerka-azzjoni u kif twettaq soluzzjoni tal-problemi, riflessjoni u awtovalutazzjoni	Jivvaluta l-prattiki tiegħu stess u jaħdem ma' oħrajn biex jivvaluta kif id-differenzi lingwistiċi jiġu indirizzati fl-iskola kollha
Taħriġ u żvilupp professjonali kontinwu	Jifhem li t-tagħlim, il-bidla u l-iżvilupp kontinwi huma essenzjali biex tiġi indirizzata d-diversità lingwistika	Huwa konxju mill-kuntest multilingwi, legali u politiku; jimpenja ruħu li jiżviluppa l-għarfien u l-ħiliet għal prattika inklużiva	Tfittex l-innovazzjoni u t-tagħlim personali, tuża kollegi u mudelli oħra bħala sorsi ta' tagħlim u ispirazzjoni

47 Kif l-aħjar li jiġu vvalutati l-ħiliet lingwistiċi informali?

Mark Fettes, Università di Milano-Bicocca

Il-valutazzjoni tal-ħiliet lingwistiċi hija fergħa tal-qasam usa' tal-Għarfien, l-Alidazzjoni tal- Vu l-Akkreditazzjoni tal-Kompetenza tal-Adulti(ACR) — fokus importanti għall-Istitut tal-UNESCO għat-Tagħlim Tul il-Ħajja u l-OECD, u tema rikorrenti fid-dikjarazzjonijiet ta' politika tal-UE dwar l-edukazzjoni għall-adulti. Bħal abbiltajiet adulti oħra, il-ħiliet lingwistiċi ta' spiss jinkisbu b'mod informali, u skemi ta' valutazzjoni żviluppati għal ambjenti formali bħall-iskejjel u l-universitajiet jistgħu jiġu adattati ħażin għall-ħtiġijiet tal-minoranzi u l-popolazzjonijiet migranti. Il-progress f'dan il-qasam huwa essenzjali biex jittejjeb il-bilanċ bejn il-mobilità u l-inklużjoni għaċ-ċittadin Ewropew multilingwi.

X'tgħidilna r — riċerka?

Il-Kunsill tal-Unjoni Ewropea (2012) irrakkomanda li, sal-2018, l-Istati Membri għandhom jimplimentaw miżuri biex jivvalidaw il-ħiliet miksuba b'mod mhux formali u informali, sabiex jikkonformaw mal-Qafas Ewropew tal-Kwalifiki. Madankollu, ir-rapporti tal-UNESCO (Singh, 2015) u l-OECD (2015, 2016) jindikaw li dan jista' jkun proċess diffiċli, li jeħtieġ aġġustament bir-reqqa tal-approċċi eżistenti għall-kundizzjonijiet għal aktar mobbiltà u d-diversità tal-ħiliet u l-għarfien involuti. Dan japplika għal-lingwa: il-ħiliet lingwistiċi informali huma ta' spiss orali u rari jikkonformaw mal-istandards ta' korrezzjoni grammatikali mistennija fit-testijiet bil-miktub. Fl-istudji tal-każijiet tagħna stess, l-informaturi spiss kienu lesti jammettu li l-ħiliet tagħhom f'lingwa partikolarikienu difettużi, iżda madankollu esprimew fiduċja u kompetenza fl-użu tagħha. Għodod u proċessi tajbin ta' evalwazzjoni jindirizzaw kemm is-saħħiet kif ukoll il-limitazzjonijiet ta' dawn l-inventarji.

L-immaġni turi l-piż relattiv tal-proċessi tal-akkwist ta' lingwi formali (griżi), mhux formali (griżi) u informali (isfar) f'ħajja mobbli. Jidher li l-ħiliet lingwistiċi informali jinkisbu anke fi stadji relattivament tard, jiġifieri normalment wara l-età li fiha n-nies jiġu vvalutati fl-iskola.

Illustrazzjonijiet u evidenza

Bħal fil-każ ta' aspetti oħra tal-inklużjoni lingwistika, il- VAR għandha dimensjonijiet makro, meso u mikrodimensjonali. Fil-livell makro, l-aktar mudell komuni għall-valutazzjoni tal-lingwa huwa l-Qafas Komuni Ewropew ta' Referenza għal-Lingwi, li fih xi Stati jinnominaw ċentri nazzjonali għall-eżamijiet, filwaqt li oħrajn jakkreditaw firxa ta' istituzzjonijiet, inklużi ċentri kulturali u istituzzjonijiet ta' edukazzjoni għolja. B'mod ġenerali, mhumiex l-istess istituzzjonijiet li jittrattaw l-edukazzjoni tal-migranti, u l-proċess ta' evalwazzjoni tas-CEFR (Qafas Komuni Ewropew ta' Referenza għal-Lingwi) jitqies bħala formali wisq u inaċċessibbli minn ħafna studenti adulti f'kundizzjonijiet ta' mobilità. Madankollu, mudell organizzattiv simili jista' jinvolvi direttament lill-organizzazzjonijiet tal-migranti fl-eżami tal-ħiliet lingwistiċi miksuba b'mod informali. Il- livellhuwa essenzjali. Il-valutazzjoni lingwistika inklużiva hija bbażata fuq id-determinazzjoni tal-proċessi u l-istandards fil-kuntest tal-varjetajiet reġjonali tal-multilingwiżmu. Pereżempju, fl-istudju tal-każ ta' Andorra tagħna, l-istandards tal-profiċjenza tal-lingwa għandhom jirreferu għall-funzjonijiet differenti tal-Franċiż, il-Katalan, l-Ispanjol u l-Portugiż, sabiex jirriflettu r-rwol attwali u potenzjali tagħhom fir-repertorju tal-istudent.

L-evalwazzjoni f'qafas bħal dan jista' jkollha wkoll rwol edukattiv billi tqajjem kuxjenza dwar l-attitudnijiet, id-drawwiet, il-kapaċitajiet u l-potenzjal tat-tkabbir tal-lingwa tagħhom stess.

Fil-livell mikro, jeħtieġ li jiġu definiti għodod u prattiki speċifiċi ta' evalwazzjoni (Cedefop, 2015). Minflok testijiet u eżamijiet tradizzjonali, li jistgħu jkunu intimidanti u li mhumiex relatati mill-qrib ma' kuntesti ta' użu, għandhom jintużaw metodi oħra, bħal konverżazzjoni (intervisti), rappurtar (awtovalutazzjoni), osservazzjoni, simulazzjoni jewtestimonjanzi ta' parti terza. Madankollu, biex ikunu affidabbli, ħafna jeħtieġu evalwatur bi kwalifiki għolja u b'esperjenza.

Aktar promettenti għal applikazzjoni wiesgħa hija l-valutazzjoni awtentika informali u kontinwa, li hija intrinsikament marbuta mal-ħiliet problematiċi tal-istudent - soluzzjoni u komunikazzjoni, u li jistgħu jiġu dokumentati bl-użu tal-port folios.

Implikazzjonijiet politiċi

L-iżvilupp ta' proċeduri, standards u oqfsa organizzattivi għal evalwazzjoni lingwistika inklużiva huwa impriża fit-tul, iżda b'dividendi potenzjalment sinifikanti. Bħal passi oħra lejn edukazzjoni multilingwi inklużiva, din tiffoka fuq il-bini tal-kapaċità fil-livell Komunitarju. Bħala l-ewwel pass, l-esperti fuq il-post jagħżlu metodi ta' validazzjoni xierqa u jiggwidaw il-

proċess ta' validazzjoni f'kollaborazzjoni maċ-ċentri kulturali lokali, l-organizzazzjonijiet tal-migranti u oħrajn. Maż-żmien, dan tal-aħħarse jassumi kontroll fuqil-proċess. Is-sistema li tirriżulta ttejjeb l-integrazzjoni soċjali filwaqt li ttejjeb il-portabbiltà ta' ħiliet lingwistiċi informali, rikonoxxuti, validati u akkreditati.

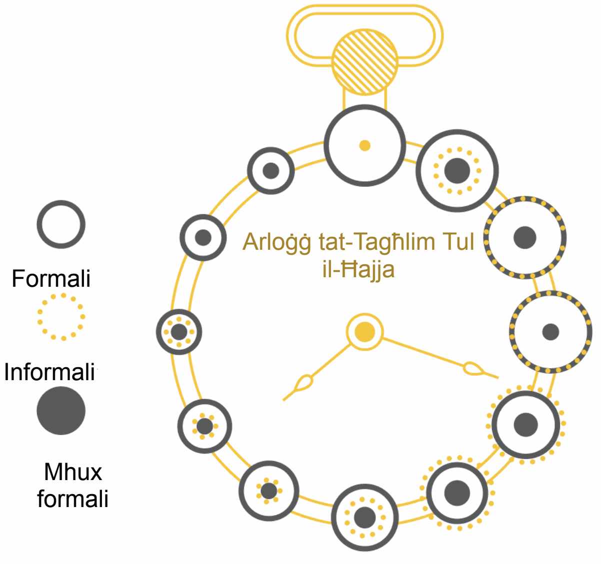

Referenzi u fond

Cedefop: Iċ-Ċentru Ewropew għall-Iżvilupp ta' Taħriġ Vokazzjonali (e (2012)). *Linji gwida Ewropej għall-validazzjoni tat-tagħlim mhux formali u informali*. Il-Lussemburgu: L-Uffiċċju tal-Pubblikazzjonijiet tal-Unjoni Ewropea. Serje ta' referenza tas-Cedefop; Nru 104. http://dx.doi.org/10.2801/50647

OECD (2015). *Studenti immigranti fl-Iskola: It-tħaffif tal-Vjaġġ lejn l-Integrazzjoni*. Pubblikazzjoni tal-OECD.

OECD (2016). *Reklutaġġ ta' Ħaddiema Immigranti: Ewropa 2016*. Pubblikazzjoni tal-OECD.

Singh, M. (2015). *Perspettivi globali dwar ir-rikonoxximent tat-tagħlim mhux formali u informali: Għaliex ir-rikonoxximent huwa importanti.* L-Istitut tal-UNESCO għat-Tagħlim tul il-Ħajja, Springer Open.

48 Għaliex huwa rakkomandabbli li jiġu kkombinati " orjentazzjoniinternazzjonali" u "pożizzjoni reġjonali" fl-istrateġija lingwistika tal-universitajiet?

Manuel Célio Conceição, Elisa Caruso; Neuza Costa, Universidade do Algarve

Fejn politika ta' gwida reġjonali (sottonazzjonali) tipprevali fl-edukazzjoni għolja (E S-), l-inklużjoni lingwistika ta' studenti jew persunal li jidħlu mhix neċessarjament garantita u l-mobilità tista' tiġi mxekkla. Fil-fatt, politika ta' orjentazzjoni internazzjonali normalment tinvolvi l-użu ta' lingua franca waħda, tipikament bl-Ingliż. Dan jikkomprometti l-inklużjoni ta' persuni li ma jitkellmux il-lingwa lokali, sakemm ma jirriżultax fil-ħolqien ta' bużżieqa ta' Anglofoni lokalizzata, li minnha se jiġu esklużi l-kelliema lokali bl-Ingliż. Għalhekk, politika li tenfasizza l-kombinazzjoni b ' suċċess ta ' "post reġjonali" u " orjentazzjoni internazzjonali" tista ' tkun tweġiba għall-kompromess bejn il-mobilità u l-inklużjoni.

X'tgħidilna r — riċerka?

Skont il-gwida tal-programm Erasmus+ (2017: 318)[1], l-internazzjonalizzazzjoni tikkonċernakwalunkwe azzjoni li tinvolvi mill-inqas pajjiż wieħed li jipparteċipa fil-programm u mill-inqas pajjiż imsieħeb wieħed". Fl-ES, l-internazzjonalizzazzjoni fil-fatt tfisser "isazzjoniAngliku". L-Ingliż issa huwa meqjus bħala l-"lingwainternazzjonali tax-xjenza"u l- "lingwa franka miżmuma għall-edukazzjoni għolja miksuba", kif indikat, pereżempju, fil Mazak u Herbas-Donoso (2015). Kif jirrimarka Phillipson (2009), ir-rwol dominanti ta 'l-Ingliż żvantaġġi kelliema mhux Ingliż, li juri b'mod ċar li m'hemm xejn intrinsikament xjentifiku dwar il-predominanza ta' l-Ingliż fuq l-użu ta 'kwalunkwe lingwa oħra. Madankollu, bħala riżultat tal-mobilità, id-direttorji lingwistiċi tal-korp tal-istudenti u tal-persunal tat-tagħlim u r-riċerka tal-istituzzjonijiet tal-edukazzjoni għolja qed isiru dejjem aktar diversifikati; fir-rigward tat-trattament tal-għarfien, l-użu ta' lingua franca qed jonqos dejjem aktar.

F'dan is-sens, il-proġett[2]Ewropew IntlUni, pereżempju, joffri riżultati dwar l-isfidi u l-opportunitajiet tal-klassi internazzjonali fl-edukazzjoni għolja fi spazji ta' tagħlim multilingwi u multikulturali (MMLs).

L-internazzjonalizzazzjoni tinftiehem aħjar meta mqabbla ma' żewġ kunċetti oħra, jiġifieri l-internazzjonalizzazzjoni domestika u l-mobbiltà virtwali. Fil-fatt,"il-mobilità fiżika mhijiex għan fiha nnifisha; pjuttost, huwa wieħed mill-modi biex jinternazzjonalizzaw" (Lauridsen et al. 2015: 14). L-internazzjonalizzazzjoni fid- dar tinkludi l-użu u l-iżvilupp ta' kurrikulu internazzjonali u, kif enfasizzat fir-Regolament (UE) Nru 1288/2013 (172)[3], din tista' mhux biss tkun alternattiva għall-mobbiltà fiżika, iżda wkoll titqies bħala tħejjija għal aktar mobbiltà fiżika". Fir-rigward tal-mobbiltà virtwali, hija definita bħala"sett ta' attivitajiet appoġġati mit-teknoloġiji tal-informazzjoni u l-komunikazzjoni, inkluż it-tagħlim elettroniku, li jwettqu jew jiffaċilitaw esperjenzi kollaborattivi internazzjonali f'kuntest ta' tagħlim, taħriġ jewtagħlim" (Erasmus+ 2017 Guide: 322)[4].

Illustrazzjonijiet u evidenza

F'termini numeriċi, l-għadd ta' programmi ta' tagħlim bil-lingwa Ingliża (ETPs) fl-universitajiet Ewropej żdied b'mod konsiderevoli f'dawn l-aħħar snin (Wächter and Maiworm, 2014): l-għadd ta' ETPs identiċi żdied minn 725 programm fl-2001, għal 2,389 fl -2007 u għal 8,089 f' dan l-istudju. L-ETPs fl-Ewropa huma prinċipalment offruti matul it-tieni ċiklu (il-livell Master). Erba' minn kull ħamsa tal-programmi kollha (80 %) jappartjenu għal din il-kategorija. Madankollu, 10- 20 % biss tal-istudenti Ewropej jistudjaw barra minn pajjiżhom u 80 sa 90 % tal-istudenti jinsabu f'pajjiżhom (Com (2013) 499 final: 6).

Għalhekk, l-internazzjonalizzazzjoni għandha tiġi vvalutata mhux biss f'termini ta' mobilità grossa tal-istudenti, iżda wkoll min-natura tal-proċessi involuti, bħall-internazzjonalizzazzjoni tal-kurrikulu, li tiżgura riżultati ta' tagħlim internazzjonali/interkulturali għall-istudenti kollha (Leask, 2015). Din mhijiex "anglici sation",iżda proposta mill- Kummissjoni Ewropea (2013, 499 finali: 6) bħala "l- integrazzjonita' dimensjoni globali fit-tfassil u l-kontenut tal-kurrikuli kollha u l-proċessi ta' tagħlim/tagħlim (xi kultant imsejħa"internazzjonalizzazzjoni tad-dar"), sabiex jiġi żgurat li l-maġġoranza l-kbira tal-istudenti, 80- 90 % li mhumiex mobbli internazzjonalment għall-mobbiltà

1 Gwida tal-programm Erasmus+. Verżjoni 3 (2017)
2 IntlUni — L-isfidi ta 'l-ispazju ta' tagħlim multilingwi u multikulturali fl-università internazzjonali.

3 Ir-Regolament (UE) Nru 1288/2013.
4 Gwida tal-programm Erasmus+. Verżjoni 3 (2017)

tad-diploma jew tal-kreditu, xorta waħda jkunu jistgħu jiksbu l-ħiliet internazzjonali meħtieġa f'dinja globalizzata."

Fl-istess ħin, sabiex tiġi żgurata inklużjoni akbar tal-istudenti, ir-riċerkaturi jew il-persunal mobbli u " sabiex jiġirealizzat il-potenzjal tagħhom għal integrazzjoni b'suċċess fil-pajjiż ospitanti tagħhom, l-istudenti mobbli, ir-riċerkaturi u l-persunal tat-tagħlim jeħtieġu appoġġ speċifiku għat-tagħlim tal-lingwi, inkluża l-possibbiltà li jitgħallmu l-lingwa/i lokali, kemm jekk hija l-lingwa tal-istruzzjoni jew il-grupp tar-riċerka kif ukoll jekk le"(COM (2013) 499 final: 6)[1].

Implikazzjonijiet politiċi

Sabiex tinkiseb orjentazzjoni lokali u internazzjonali fl-istess ħin, l-istituzzjonijiet tal-edukazzjoni għolja għandhom jadottaw strateġiji li jippromwovu l-kultura u l-lingwa/i lokali u jippromwovu d-dimensjoni internazzjonali tal-aspetti kollha tal-edukazzjoni għolja, kif issuġġerit fid-Deċiżjoni (1298/2008/KE: 96[2])"attivitajiet (...) bħall-promozzjoni, l-aċċessibbiltà, l-assigurazzjoni tal-kwalità, ir-rikonoxximent tal-krediti, ir-rikonoxximent tal-kwalifiki Ewropej barra mill-pajjiż u r-rikonoxximent reċiproku tal-kwalifiki ma' pajjiżi terzi, l-iżvilupp tal-kurrikulu, il-mobbiltà, il-kwalità tas-servizzi, eċċ. L-istrateġiji għall-promozzjoni tal-internazzjonalizzazzjoni fl-edukazzjoni għolja, inklużi l-kurrikuli internazzjonali, b'attenzjoni partikolari għall-kultura u l-lingwa/i lokali, jistgħu għalhekk ikunu mezz ta' promozzjoni tal-edukazzjoni interkulturali u multilingwi.

Referenzi u approfondiment

Lauridsen, K. et al. (Eds.) (2015). *Opportunitajiet u sfidi fl-ispazju ta' tagħlim multilingwi u multikulturali. Dokument finali tal-proġett IntlUni Erasmus Akkademiku tan-Netwerk 2012–15*. Aarhus: IntlUni.

Leask, B. (2015). *L-internazzjonalizzazzjoni tal-Kurrikulu.* Abingdon: Routledge

Mazak, C. & Herbas-Donoso C. (2015). Prattiki translanguaging f'università bilingwi: studju ta' każ ta' klassi xjentifika. *Il-Ġurnal Internazzjonali tal-Edukazzjoni Bilingwali u l* -Bilingwaliżmu, 18, 698–714.

Phillipson, R. (2009). L-Ingliż fl-edukazzjoni għolja: Panaċeja jew pandemija? F'Peter Harder (Ed.), Angles fuq *id-dinja li titkellem bl-Ingliż: Il-politika tal-lingwa Ingliża, l-internazzjonalizzazzjoni, u t-tagħlim universitarju* (pp. 29–57). Kopenħagen, id-Danimarka: Mużew Tusculanum Press.

Wächter, B. & Maiworm, F. (Eds.). (2014). Programmi Mgħallma*bl-Ingliż fl-Edukazzjoni Ogħla Ewropea. Is-Sitwazzjoni Attwali fl-2014* (Dokumenti ACA dwar il-Kooperazzjoni Internazzjonali fl-Edukazzjoni). Bonn: Lemmens.

1 COM (2013) 499 finali. Komunikazzjoni mill-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni, Edukazzjoni GħoljaEwropea fid-Dinja.

2 Id-Deċiżjoni Nru 1298/2008/KE.

49 Kif tista' l-validazzjoni tal-ħiliet lingwistiċi tippromwovi l-mobbiltà u l-inklużjoni?

Gabriele Iannàccaro, Università di Milano-Bicocca

Ħafna fatturi jinfluwenzaw id-deċiżjonijiet ta' persuni mobbli internazzjonalment fir-rigward tat-tagħlim tal-lingwi. L-isfond edukattiv u lingwistiku ta' kull persuna għandu rwol, kif ukoll l-attitudnijiet u l-motivazzjonijiet tagħha lejn is-soċjetà ospitanti: biħsiebhom jibqgħu, qegħdin hemm biss għax-xogħol jew l-edukazzjoni, x'inhi l-importanza tal-kuntatti u r-relazzjonijiet lokali, u l-bqija? Madankollu, ħafna minn dawn il-fatturi jistgħu jiġu influwenzati mill-politika. B'mod partikolari, l-għarfien lingwistiku, il-promozzjoni ta' opportunitajiet ta' tagħlim (speċjalment barra mis-sistema formali) u r-rikonoxximent uffiċjali tal-ħiliet lingwistiċi miksuba f'kuntesti bħal dawn huma tliet approċċi li jistgħu jinkoraġġixxu passi lejn l-inklużjoni filwaqt li jappoġġaw il-mobbiltà.

X'tgħidilna r — riċerka?

F'ħafna kuntesti, il-persuni f'mobbiltà mhumiex konxji biżżejjed tal-benefiċċji tat-tagħlim addizzjonali tal-lingwi. Il-Lingua francas (u, b'mod aktar ġenerali, il-lingwi usa' ta' komunikazzjoni) ta' spiss jintużaw b'mod strumentali u interattiv, li jippermetti li jiġu ssodisfati l-ħtiġijiet immedjati, iżda ma jippermettix aktar integrazzjoni fi ħdan is-soċjetajiet fil-mira rispettivi. Dawn il-forom ta' komunikazzjoni lingwistika jintużaw ta' spiss għal skopijiet ta' komunikazzjoni prattika li ma jinvolvux relazzjonijiet personali bejn il-kelliema u possibbilment matul il-ħinijiet tax-xogħol. Diversi studji ta' każijiet MIME jikkonfermaw dan. Pereżempju, il-ħaddiema Portugiżi li joqogħdu f'Andorra spiss jużaw lingwa li tinftiehem b'mod komuni li diġà għandhom xi għarfien (f'dan il-każ l-Ispanjol) minflok ma jitgħallmu l-Katalan bħala lingwa lokali. L-għenuq bojod internazzjonali f'Vaasa, il-Finlandja, għandhom it-tendenza li jkunu sodisfatti bil-ħiliet eżistenti tagħhom, kemxejn limitati bl-Ingliż, bħala lingwa tax-xogħol u li jissodisfaw il-ħtiġijiet ta' kuljum, aktar milli jiksbu għarfien tajjeb tal-Isvediż, aħseb u ara l-Finlandiż.

F'każijiet bħal dawn, il-popolazzjoni mobbli (jiġifieri l-mobbiltà) tista' tiżviluppa sett ta' attitudnijiet komuni li jillimitaw l-inklużjoni.

Fl -istess ħin, ir-riċerka tagħna tindika li nies b'livell għoli ta' edukazzjoni u multilingwi juru attitudnijiet aktar pożittivi lejn it-tagħlim ta' lingwa ġdida. Pereżempju, l-istudju kwalitattiv tagħna tal-istudenti universitarji Ewropej irreġistrati fil-programmi tas-sajf f'pajjiżi differenti juri li għandhom it-tendenza li jaqblu li l-Ingliż bħala lingua franca ma jippromwovax il-fehim kulturali u l-immersjoni; filwaqt li japprezzaw il-profiċjenza tagħhom bl-Ingliż, huma ffavorixxew ukoll it-tagħlim u l-użu ta' lingwi addizzjonali. Dawn u parteċipanti oħra fl-istudju tal-każ iffukaw fuq it-tagħlim informali u mhux formali tal-lingwi għal diversi raġunijiet. L-aktar triq attraenti lejn inklużjoni lingwistika akbar hija r-rikonoxximent, il-validazzjoni u l-evalwazzjoni tal-ħiliet lingwistiċi informali, kif ukoll iż-żieda fl-opportunitajiet biex jinkisbu dawn il-ħiliet.

Illustrazzjonijiet u evidenza

Il-kumplessità tas-sitwazzjoni individwali hija murija mill-figura opposta, li turi l-firxa ta' varjetajiet lingwistiċi miksuba u użati minn mara Serba waħda li tgħix fin-Nofsinhar tat-Tirol — bħala eżempju ta' għadd ta' informaturi intervistati matul ir-riċerka tagħna fuq il-post tal-MIME. Ta' min jinnota li, skont l-esperjenza tagħha, il-lingwi miksuba mill-università ġeneralment jintużaw biss f'kuntesti aktar formali, filwaqt li l-lingwi miksuba b'mod informali, fid-dar u fil-komunità, huma aktar rilevanti għall-ħajja ta' kuljum.

Huwafil-livell politiku intermedju li dawn ir-realtajiet lingwistiċi jistgħu jiġu indirizzati, jiġifieri fil-livell ta' reġjun bħat-Tirol tan-Nofsinhar jew żona urbana bħal Vaasa, aktar milli fil-livell ta' viċinat jew pajjiż b'mod ġenerali.

L-integrazzjoni effettiva tal- lingwi teħtieġ sħubija bejn l-iskejjel, min iħaddem u l-komunitajiet biex jiġu promossi diversi modi ta' tagħlim tal-lingwi u validazzjoni effettiva tal-ħiliet mhux formali/informali miksuba. Il-validazzjoni tista' tappoġġja l-integrazzjoni tas-suq, id-dħul (mill-ġdid) fl-iskola jew sempliċiment l-inklużjoni soċjali. It-taħriġ u l-impjieg tal-membri tal-komunità fil-valutazzjoni u l-validazzjoni tal-ħiliet lingwistiċi jkunu kontribut importanti għal dan il-proċess. Vantaġġ importanti ieħor jista' jkun li tittejjeb il-valutazzjoni tal-ħiliet lingwistiċi preċedenti tat-tfal matul id -dħul tagħhom fl-iskejjel lokali.

Implikazzjonijiet politiċi

Fost fatturi oħra, dawk li jfasslu l-politika jeħtieġ li jqisu t-twemmin dwar diversi lingwi u l-kelliema tagħhom, li huma mifruxa fis-soċjetà ospitanti (jiġifieri kemm fost dawk ġodda kif ukoll fost il-popolazzjonijiet lokali).

Huwa assolutament meħtieġ li jinbidlu l-perċezzjonijiet tal-pubbliku sabiex tiġi ppreżentata l-pluralità tal-lingwi bħala riżultat mixtieq tal-mobilità, li ma tfixkilx iżda tappoġġja l-inklużjoni. Dan jissuġġerixxi li minbarra l-promozzjoni tar-rikonoxximent u l-validazzjoni tal-ħiliet lingwistiċi miksuba barra mis-sistema formali, il-politiki tal-edukazzjoni Meso għandhom ukoll:

► tintegra t-tagħlim tal-lingwa, l-istorja u l-kultura reġjonali (inklużi r- reġjunitranskonfinali ġirien) kemm għal dawk li jitgħallmu fl-età tal-iskola kif ukoll għall-adulti f'kuntesti formali, mhux formali u informali;

► il-pożizzjonament tal-multilingwiżmu bħala sitwazzjoni normali kemm għall-popolazzjonijiet indiġeni kif ukoll għal dawk mobbli, bl-użu ta' wieħed biex jgħin jifhem lil xulxin;

► tenfasizza l-vantaġġi kulturaliu edukattivi tal-kuntatti bejn il-komunitajiet lingwistiċi u r-rwol tal-komunitajiet minoritarji bħala pontijiet bejn tradizzjonijiet kulturali u lingwistiċi differenti.

Referenzi u approfondiment

Cedefop: Iċ-Ċentru Ewropew għall-Iżvilupp ta' Taħriġ Vokazzjonali (e (2012)). *Linji gwida Ewropej għall-validazzjoni tat-tagħlim mhux formali u informali*. Il-Lussemburgu: L-Uffiċċju tal-Pubblikazzjonijiet tal-Unjoni Ewropea. Serje ta' referenza tas-Cedefop; Nru 104. http://dx.doi.org/10.2801/50647

Herzog-Punzenberger, B., Le Pichon Vorstman, E., & Siarova, H. (2017) Edukazzjoni *Multilingwi fid-Dawl tad-Diversità: Tagħlimiet Miksuba,* ir-rapport NESET II, il-Lussemburgu: L-Uffiċċju tal-Pubblikazzjonijiet tal-Unjoni Ewropea.

OECD (2015). Studenti immigranti fl-Iskola: It-tħaffif tal-Vjaġġ lejn l-Integrazzjoni. Pubblikazzjoni tal-OECD.

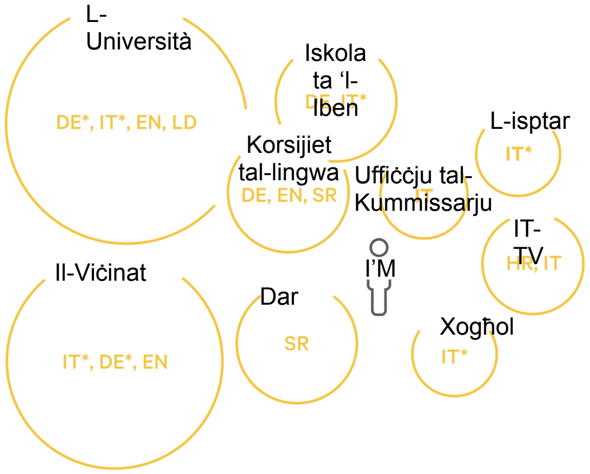

L-AMBJENT LINGWISTIKU TA' MARA SERBA ŻAGĦŻUGĦA MIN-NOFSINHAR TAT-TIROL LI TIDHER MINNHA NFISHA
Mappa mentali ta' Marta Lupica Spagnolo. TA': Ġermaniż; FI: L-Ingliż; HR: Il-Kroat; IT: It-Taljan; LD: Ladin; SR: Serb.
* jistgħu jintużaw f'varjetajiet lokali differenti.

50 Kif jistgħu l-awtoritajiet jappoġġjaw iż-żamma ta' ħiliet adulti fil-lingwi barranin?

François Grin, Università ta' Ġinevra

Soċjetà multilingwi hija soċjetà fejn nies bi profili lingwistiċi differenti jgħixu u jaħdmu flimkien. Filwaqt li jsiru arranġamenti xierqa, permezz tal-politika tal-lingwa, biex jiġi żgurat li l-gruppi lingwistiċi kollha jgawdu drittijiet u faċilitajiet adegwati, il-multilingwiżmu fil-livell tas-soċjetà mhux neċessarjament jeħtieġ li l-individwi kollha jkunu multilingwi wkoll. Madankollu, il-multilingwiżmu tas-soċjetà għandu t-tendenza li jkun aktar fluwidu u effiċjenti jekk proporzjon kbir ta' residentijkunu wkoll bi-jew multilingwi. Barra minn hekk, f'pajjiżi jew reġjuni fejn żewġ jew tliet lingwi ilhom preżenti u huma parti mill-identità nazzjonali jew reġjonali, il-multilingwiżmu tas-soċjetà jaħdem aħjar jekk l-isforz biex tinkiseb it-tieni lingwa jew saħansitra t-tielet lingwa, aktar milli dejjem jaqa' fuq il-membri ta' komunità waħda, huwa bbilanċjat — jiġifieri, jekk il-membri tal-gruppi lingwistiċi kollha storikament preżenti fis-soċjetà jistinkaw biex jitgħallmu l-lingwa/i ta' oħrajn. Madankollu, dan mhux neċessarjament iseħħ waħdu, u xi appoġġ mill-Istat huwa meħtieġ. Bħala regola ġenerali, il-Ministeru tal-Edukazzjoni ta' stat jew reġjun bilingwi jagħmilha obbligatorja li wieħed jitgħallem lingwa lokali oħra: Spanjol u Katalan huma parti mill-kurrikulu iskola fil-Katalonja; l-istess bħall-Ispanjol u l-Bask fil-Pajjiż Bask, il-Finlandiż u l-Isvediż fil-Finlandja, jew il-Franċiż u l-Ingliż fi Quebec. Madankollu, it-tagħlim ta' lingwi barranin huwa biss parti mill-problema. Ladarba jinkisbu, il-ħiliet lingwistiċi għandhom jinżammu u l-appoġġ tal-Istat għal dan il-għan jista' jkun utli ħafna. Dan l-appoġġ jista' jkun parti minn pjan konġunt ta' politika lingwistika.

X'tgħidilna r — riċerka?

Nafu li t-tagħlim ta' lingwi barranin fis-sistema skolastika klassika mhuwiex uniformi.

Fejn disponibbli, id-data kwantitattiva dwar il-ħiliet tal-adulti f'lingwi barranin u l-kontribut tal-mogħdijiet tat-tagħlim tal-iskola u mhux tal-iskola għall-ħiliet tagħhom tgħid storja interessanti: dawn jindikaw li l-mezzi mhux skolastiċi ħafna drabi jegħlbu l-edukazzjoni skolastika tradizzjonali. L-importanza relattiva tal-kanali differenti li mhumiex skolastiċi tvarja skont il-lingwa materna (L1) u l-lingwa li jitgħallmu (L2). Madankollu, wara li għexu għal sitt xhur jew aktar, wara l-età ta' 5, f'ambjent fejn il-lingwa fil-mira hija dominanti, jidher li għadu fattur determinanti ewlieni tal-ħiliet, kif muri fit-tabella fil-paġna opposta, li tuża data miġbura minn kampjun rappreżentattiv ta' 1,600 adult (ta' bejn it-18 u l-65 sena) fl-Iżvizzera. Kif juru dawn iċ-ċifri, il-ħajja f'ambjent fejn il-lingwa fil-mira hijamitkellma dejjem tingħata punteġġ għoli u tasal f'stubbornness.

Madankollu, mhux kulħadd għandu l-opportunità li jgħix f'ambjent ta' lingwa barranija, u wieħed ma jistax dejjem jistenna li l-adulti, minkejja l-interess tagħhom li jitgħallmu lingwa barranija, minflok jieħdu l-lezzjonijiet ta' filgħaxija. Stħarriġ ieħor fl-Iżvizzera (minn aktar minn 40,000 adult żagħżugħ madwar l-età ta' 19-il sena) juri li l-ispiża hija rrappurtata minn 55.3 % u 61.6 % tal-irġiel u n-nisa li wieġbu (Grin et al., 2015: 550), u għandu jitqies bħala l-ostaklu ewlieni għall-investiment tal-adulti fit-tagħlim jew iż-żamma ta' lingwi barranin. Dan jiġġustifika bil-qawwa l-appoġġ tal-awtoritajiet għat-tagħlimu ż-żamma tal-ħiliet fil-lingwi barranin. L-isfida hija li tiġi żviluppata sistema li toffri l-esponiment tal-lingwa (aktar milli l-edukazzjoni tradizzjonali) kemm irħisa kif ukoll attraenti għall-adulti.

Illustrazzjonijiet u evidenza

Sistema bħal din ġiet żviluppata taħt l-awspiċi tal-Forum ta' Bilingwaliżmu tal-belt uffiċjali bilingwi ta' Biel/Bienne, li taqsam il-fruntiera lingwistika Franċiża-Ġermaniżafl-Isvizzera. Mill-2000, *il-Bilingualism Forum*, fondazzjoni privata li tirċievi għotjiet pubbliċi, iffaċilita l-ħolqien ta' tandems b'żewġ persuni, inkluż kelliem nazzjonali Ġermaniż u kelliem nattiv Franċiż, li jiltaqgħu darba fil-ġimgħa għal sitt xhur għal konverżazzjoni ta' siegħa, b' lingwa waħda normalment użata għal 30 minuta u l-oħra għal 30 minuta. Il- *Forum* jipprovdi opportunità biex jiltaqa', jimmonitorja regolarment il-proċess u jipprovdi appoġġ prattiku fil-forma ta' mudell ta' ftehim fost il-membri tandem, ċertifikat ta' parteċipazzjoni u fuljett biex jiġu rreġistrati l-progress jew il-kwistjonijiet. Il-parteċipazzjoni hija bla ħlas. It- *tandems* bħalissa (Diċembru 2017) jinkludu 400 parteċipant, iżda jinsabufuqkritti u għandhom lista ta' stennija. Filwaqt li l-korrispondenza tinvolvi prinċipalment pari Ġermaniżi-Franċiżi, il- *Forum* joffri wkoll tandems li jinvolvu l-Ingliż, it-Taljan u l-Ispanjol.

Implikazzjonijiet politiċi

L-appoġġ pubbliku għall-Forum tal-Bilingwaliżmu huwa b'mod ċar parti mill-politika lingwistika. Għalkemm il-parteċipanti ġejjin l-aktar mill-belt bilingwi ta' Biel/Bienne fejn tnediet l-inizjattiva, il-*Forum* ġie kkummissjonat ukollmill-awtoritajiet tal-belt

ta’ Neuchâtel li titkellem bil-Franċiż u l-belt ta’ Berna li titkellem bil-Ġermaniż, li huma 40 km’il bogħod minn xulxin u li mhumiex fil-fruntiera lingwistika, sabiex tiġi żviluppata offerta tandem immirata speċifikament lejn l- abitantita’ dawn iż-żewġt ibliet. Il-parteċipanti tandem jiltaqgħu regolarment f’kull belt u l-ispejjeż tat-trasport tagħhom jiġu rimborżati.

Minbarra li joffri mod mhux għali u flessibbli biex jinżammu u jiġu żviluppati l-ħiliet lingwistiċi, l-approċċ tandem joffri wkoll opportunitajiet għal laqgħat interkulturali u skambji bejn il-komunitajiet lingwistiċi.

Referenzi u approfondiment

Grin, F. (1999) *Ħiliet u Premjijiet. Il-valur tal-lingwi fl-Isvizzera.* Fribourg: Edizzjonijiet akkademiċi.

Grin, F., Amos, J., Faniko, K., Fürst, G., Lurin, J., & Schwob, I. (2015). *Svizzera-Soċjetà Kulturali. X’jagħmlu ż — żgħażagħ magħhom illum.* Glarus/Kur: Rüegger Verlag.

www.bilinguisme.ch/Tandem/Tandems-linguistiques

KONTRIBUZZJONI GĦALL-ĦILIET FIL-LINGWI BARRANIN TA’ TLIET KANALI MAGĦŻULA GĦALL-KISBA TAT-TIENI LINGWA (MINN SEBGĦA). Sors: adattat minn Grin (1999: 129).

L1	Ġermaniż		Il-Franċiż		It-Taljan		
L2	Il-Franċiż	L-Ingliż	Ġermaniż	L-Ingliż	Ġermaniż	Il-Franċiż	L-Ingliż
Edukazzjoni skolastika L2 (aġġustata għas-snin ta’ studju)	1	4	2	3	1	2	4
Għexu f’ambjent L2 għal 6 xhur jew aktar wara l-età ta’ 5 snin	2	2	3	2	2	1	1
Esponiment għal L2 fid-dar, matul it-tfulija u l-adolexxenza	3	3	1	1	3	—	—

51 Kif jistgħu l-ħiliet lingwistiċi eżistenti tal-migranti jintużaw biex jgħinuhom jitgħallmu l-lingwa tal-pajjiż ospitanti?

Sabine Fiedler, Cyril Brosch,Università ta' Leipzig

Għadd kbir ta' migranti li jiġu fl-Ewropa diġà jitkellmu lingwa barranija. Dawn il-ħiliet għandhom jitqiesu fit-taħriġ lingwistiku tagħhom. Il-korsijiet tat-tagħlim tal-lingwi lokali spiss ikunu strettament monolingwi u għalhekk majużawx l-" effett propedewtiku", jiġifieri l-effett pożittiv li l-għarfien ta' lingwa barranija waħda jew aktar għandu fuq it-tagħlim ta' lingwa barranija ġdida. In-nuqqas ta' użu ta' dan l-effett huwa ħela ta' ħin u potenzjal intellettwali, kemm għall-migranti ekonomiċi, għal dawk li jfittxu l-ażil kif ukoll għall-persuni li jingħataw status ta' rifuġjat.

X'tgħidilna r — riċerka?

Il-persuni li jemigraw lejn l-Ewropa spiss ikollhom ħiliet Ingliżi. Pereżempju, l-istatistika għall-Ġermanja fl-2015 turi li 28,1 % ta' dawk li jfittxu l-asil għandhom xi għarfien dwar l-Ingliż (Rich 2016: 9). Fi stħarriġ dwar ir-refuġjati f'Berlin, 49 % qalu li kellhom xi għarfien tal-Ingliż, bi 13 % jgħidu li l-ħiliet lingwistiċi tagħhom kienu fluides/perfezzjonijiet (Hochschule für Medien, Kommunikation und Wirtschaft 2016, p. 20).

Instab li l-istudenti tal-Ġermaniż bħala L3, pereżempju, jistgħu jużaw l-għarfien tagħhom tal-Ingliż miksub qabel bħala L2, peress li ż-żewġ lingwi huma marbuta tipoloġikament. Dan huwa partikolarment utli jekk il-lingwa materna tal-kelliem ma tkunx marbuta mal-Ġermaniż. Pereżempju, il-grupp kbir ta' immigranti li jitkellmu l-Għarbi bħala l-ewwel lingwa, li għandhom ukoll xi għarfien tal-Ingliż bħala lingwa barranija, jistgħu jibbenefikaw minnha meta jistudjaw il-Ġermaniż.

Sabiex din is-sejba tiġi implimentata b'suċċess fil-programmi tat-tagħlim tal-lingwi, speċjalment fil-kuntest tal-migrazzjoni, jeħtieġ li jkun hemm data dwar ir-repertorju lingwistiku preċedenti ta' kull student, sabiex ikunu jistgħu jiġu kkombinati klassijiet omoġenji.

L-għalliema mbagħad ikunu jistgħu jaħdmu b'mod aktar effettiv, speċjalment jekk it-tagħlim tagħhom ikun appoġġjat minn materjal ta' tagħlim xieraq.

Madankollu, peress li n-nies għandhom livelli differenti ħafna fl-Ingliż, ikun utli li jiġi ddeterminat il-livell ta' profiċjenza fil-lingwa meħtieġ biex l-għarfien preċedenti jkun effettiv. Naturalment, tali valutazzjoni għandha tqis ir-rwol ta' fatturi oħra, bħal-litteriżmu (jew in-nuqqas tiegħu), kemm fl-ewwel lingwa kif ukoll f'lingwi oħra fir-repertorju tagħhom. L-istudenti jistgħu jibbenefikaw mill-għarfien ta 'l-alfabett Latin u għandhom ikunu konxji tal-vokabularju u elementi grammatikali simili bl-Ingliż u l-Ġermaniż, filwaqt li jkunu mwissija kontra l-eżistenza ta' " ħbiebfoloz" bejndawn iż-żewġ lingwi u l-interferenza interlingwi ta 'Ingliż.

Illustrazzjonijiet u evidenza

Il-metodu komuni ta' tagħlim ta' lingwa barranija fil-lingwa fil-mira biss, kemm jekk għal kunsiderazzjonijiet pedagoġiċi (kważiimmersjoni)kif ukoll għal skopijiet prattiċi (nuqqas ta' lingwa komuni ta' tagħlim), iwassal għal progress bil-mod ħafna, speċjalment fil-korsijiet tal-Bidu, kif xi parteċipanti fl-istudji tal-intervista tagħna rrappurtaw (Fiedler/Wohlfarth għandhom jiġu ppubblikati, traskrizzjoni tat-test; @ tissimbolizza daħk):

German@ Bil-għalliema Ġermaniżi, naħseb, anke livelli A, huma jitkellmu biss bil-Ġermaniż. Allura huwa verament diffiċli għalija li wieħed jimmaġina, għandek l-ebda idea l-lingwa u mbagħad inti tmur għall-klassi ma 'kelliem nattiv.

Riċerka dwar korsijiet tal-lingwa għar-refuġjati wriet li l-istudenti madankollu jużaw ħiliet lingwistiċi eżistenti, jekk dawn jittraduċu fil-lingwa materna tagħhom għal studenti oħra jew jaqilbu l-kodiċi għall-Ingliż, kif indikat fis-silta li ġejja mill-intervisti tagħna:

Fl-ewwel livell, bħal-livell B1, xi kultant l-għalliem uża wkoll l-Ingliż biex jispjega. Iżda huwa ftit projbit minħabba Direktor tagħna, kif direttur tagħna jgħid mhuwiex permissibbli li jużaw l-Ingliż fil-klassi tagħna. Iżda ma nistgħux nifhmu, hi għandha tagħmel dan.

Kif naraw, l-għalliema xi kultant jużaw l-Ingliż bħala lingua franca biex jiffaċilitaw il-fehim tal-istudenti, iżda l-proċedura ma tiġix adottata b'mod konsistenti jew dejjem megħjuna minn materjali ta' tagħlim xierqa, għalkemm dawn il-materjali jibdew jidhru, kif jidher fil-figura. L-omoġenizzazzjoni ta' gruppi ta' studenti bbażati fuq l-għarfien preċedenti tagħhom tiddependi sistematikament fuq dawn il-metodi.

Implikazzjonijiet politiċi

Il-linji gwida possibbli huma kif ġej.

1. Meta jiġu żviluppati korsijiet tal-lingwa fil-lingwa lokali għall-migranti, għandu dejjem jitqies l-għarfien

tal-lingwa minn qabel. Dan għandu jgħin biex il-gruppi ta' dawk li qed jitgħallmu jsiru aktar omoġenji u b'hekk ikunu jistgħu jaħdmu aħjar flimkien.

2. Il-materjali tat-tagħlim li jqisu d-direttorji lingwistiċi tal-istudenti, b'mod partikolari l-għarfien tagħhom dwar l-Ingliż, għandhom jiġu żviluppati u implimentati.

Referenzi u approfondiment

Aronin, L. & Hufeisen, B. (2009). *L-Esplorazzjoni tal-Multilingwiżmu: L-iżvilupp ta' riċerka dwar L3, il-multilingwiżmu u l-kisba ta' lingwi multipli*. Amsterdam: Benjamins.

Fiedler, S. & Wohlfarth, A. (2018). Deutsch oder Englisch? Zur Sprachenwahl von Migranten f'Leipzig. F'S. Fiedler & C. Brosch (Eds.), *Flucht, Exil, Migrazzjoni — sprachliche Herausforderungen* (p. 13–31). Leipzig: Leipziger Universitätsverlag.

Hochschule für Medien, Kommunikation und Wirtschaft (2016). *Flüchtlinge 2016: Studie der HMKW zu Demokratieverständnis und Integrationsbereitschaft von Flüchtlingen veröffentlicht 2016.*

Sinjuri, A.-K. (2016). Asylantragsteller im Jahr 2015: Sozialstruktur, Qualifikationslevel und Berufstätigkeit. *Kurzanalysen ta 'Forschungszentrums Migrazzjoni, Integrazzjoni und Asyl des Bundesamtes für Migration und Flüchtlinge 3*. goo.gl/np4KuT

Schneider, D. L. (2018). Über die Verwendung des Englischen unter Geflüchteten Personen im Laufe des Deutschspracherwerbs. F'S. Fiedler & C. Brosch (Eds.), *Flucht, Exil, Migrazzjoni — sprachliche Herausforderungen* (pp. 47–67). Leipzig: Leipziger Universitätsverlag.

Uża l-Ingliż biex tgħallem il-Ġermaniż. Estratt minn: Menschen ilbieraħ. Deutsch als Zweitsprache. Arbeitsbuch A1.2. Munich: Hueber, 2013.

5 Ergänzen und vergleichen Sie.

Deutsch	Englisch	Meine Sprache oder andere Sprachen
der Norden	the north	
der O________	the east	
der S________	the south	
der W________	the west	
Norddeutschland	Northern Germany	
Süddeutschland	Southern Germany	

52 Min jista' jibbenefika minn taħriġ riċettiv fil-ħiliet lingwistiċi?

Machteld Meulleman, Alice Fiorentino, Università ta' Reims Champagne-Ardenne

In-nies jistgħu jiġu mħarrġa biex jiksbu ħiliet lingwistiċi li huma speċifikament riċettivi (jew interkomprensivi). Dan ifisser li n-nies jistgħu jitgħallmu jifhmu dak li jingħad jew jinkiteb b'lingwa barranija mingħajr ma neċessarjament ikunu jistgħu jitkellmu jew jiktbu dik il-lingwa, sakemm din tkun marbuta mill-qrib ma' mill-inqas lingwa waħda li diġà jafu. Dan it-tip ta' taħriġ kien issuġġerit għall-ewwel darba mill-matematiku u l-filoloġista tas-[seklu] 17 Pierre Besnier, li qies li l-lingwi għandhom jitqiesu bħala continuum, u argumenta li huma għalhekk tgħallmu aħjar meta mqabbla. Illum, it-taħriġ fl-interkomprensjoni għadu fil-biċċa l-kbira bbażat fuq l-isfruttament tas-similaritajiet lingwistiċi bejn lingwi relatati: l-għan huwa li tiġi żviluppata l-kapaċità tal-istudenti li jiċċaraw it-tifsira ta' kliem semitrasparenti (ara t-tabella).

Illum, firxa ta' riżorsi pedagoġiċi, inklużi kotba u materjal awdjo, huma disponibbli għal taħriġ interkomprensiv fil-lingwi Rumani (b'mod partikolari l-Franċiż, it-Taljan, il -Portugiż, l-Ispanjol, ir-Rumen u l-Katalan), il-Ġermaniż (b'mod partikolari l-Olandiż, il-Ġermaniż, l-Iżvediż, in-Norveġiż, l-Iżlandiż, l-Iżlandiż, l-Iżlandiż, l-Uxembourgeois uferoien)u Slavic (speċjalment iċ-Ċek u s-Slovakk). Madankollu, l-użu tagħhom fl-iskejjel jibqa' marġinali ħafna u, meta jintuża, normalment huwa dovut għall-impenn personali qawwi ta' għadd żgħir ta' għalliema. Dan jista' jkun minħabba l-fatt li l-approċċ interkomprensiv huwa ġeneralment ippreżentat jew bħala aċċessorju għat-tagħlim tal-lingwi ġenerali jew bħala sottotip ta' struzzjoni lingwistika integrata bl-użu ta' dokumenti miktuba f'diversi lingwi relatati mill-qrib (ara Escudé 2008), mingħajr ma jiġi identifikat verament min jista' jibbenefika l-aktar minnu u x'ħtiġijiet speċjali jista' jissodisfa.

X'tgħidilna r — riċerka?

Għal persuni mobbli li jmorru f'pajjiż ġdid, it-tagħlim tal-lingwi huwa pass importanti lejn l-inklużjoni, għalkemm normalment huwa esperjenza diffiċli u li tieħu ħafna ħin. L-iżvilupp ta' ħiliet lingwistiċi *riċettivi* ma jistax ikun għan fih innifsu, iżda jista' jkun pass'il quddiem utli lejn tagħlim tal-lingwi aktar komprensiv, inklużiħiliet *produttivi* orali u ta' kitba.

Peress li l-kisba ta' ħiliet riċettivi tieħu ħafna inqas ħin milli titgħallem titkellem, dan l-approċċ jippermetti lill-istudenti javvanzaw malajr u jżommu l-motivazzjoni biex ikomplu jitgħallmu. Barra minn hekk, l-għoti ta' sett ta' għodod utli lill-istudenti biex jifhmu l-ambjent lingwistiku l-ġdid jippermettilhom isiru relattivament indipendenti fi żmien qasir, skont id-distanza lingwistika bejn il-lingwa tagħhom u l-lingwa ospitanti. Dan jista' jwassal għal sens ta' għoti ta' setgħa, li huwa partikolarment importanti meta jkun hemm inqasstima personali minħabba l-istatus ta' dipendenza tal-istudent. L-interkomprensjoni tiffaċilita wkoll l-integrazzjoni armonjuża u progressiva fil-lingwa u s-soċjetà l-ġodda, filwaqt li ddewwem l-istress ta' spiss assoċjat mal-lingwa barranija.

Illustrazzjonijiet u evidenza

Intervistajna għaxar familji adottivi Taljani li kienu qed jospitaw tifel li ma kienx jitkellem bit — Taljan. Il-ġenituri saħqu dwar l-importanza li t-tfal jingħataw "indiċijiet u kontribuzzjonijiet" lingwistiċimhux biss biex jippromwovu l-iżvilupp tal-lingwa ospitanti, iżda wkoll biex jgħinuhom isiru familjari mal-ambjent il-ġdid. Ħafna ġenituri saħqu kemm mhux meħtieġ u xi kultant kontroproduttiv kien li ġġiegħel lit — tifel jitkellem bit — Taljan.

Diversi ġenituri saħansitra raw l-iskola bħala ostaklu għall-inklużjoni lingwistika u soċjali minħabba li kienet iffukata esklussivament fuq in-nuqqas ta' ħiliet lingwistiċi produttivi tat-tfal, ma jafux li xi tfal kienu jitkellmu lingwa li ppermettiet intelliġibbiltà reċiproka (bħall-Ispanjol kontra t-Taljan) u setgħu jattendu l-kurrikulu fl-età tagħhom.

Huma jniżżlu fl-ewwel sena minkejja l-fatt li kellu tmien snin u mbagħad I qagħdu fil-pożizzjoni tiegħi, u I qal: Le, le, intitidħolfit-tienisena, u qalu: Ma nistgħuxgħaliex ma jistax jitkellem u hu ma jistaxjikteb.

Ġenitur wieħed spjega kif it-tifla tiegħu li titkellem bl-Ispanjol baqgħet kwieta fl-iskola għal tliet xhur minħabba li kienet tal-fehma li l-persunal tal-iskola ma setax jifhemha. Din it-tip ta' sitwazzjoni setgħet faċilment tiġi evitata kieku l-għalliem ikkunsidra l-intelliġibbiltà reċiproka tal-lingwa materna tat-tfal u l-lingwa skolastika.

L-għalliema mifhum, iżda dawn ma għamlux l-isforz li għamilna biex jifhmu, hekk bint tagħna ħassitha ftit mitlufa.

L-istudju tagħna sab li l-ħiliet interkomprensivi ntużaw b'mod spontanju f'ambjenti privati biex itaffu x-xokk kulturali kkawżat mill-mobbiltà, filwaqt li spiss kienu traskurati f'ambjenti pubbliċi u professjonali, bħall-

iskejjel.

Implikazzjonijiet politiċi

Għandhom jiġu kkunsidrati l-miżuri li ġejjin.

1. Bidu ta' taħriġ fil-lingwa u ttestjar għal studenti mobbli deħlin b'enfasi fuq il-ħiliet riċettivi, b'approċċ pożittiv u produttiv.

2. Joffru taħriġ fil-lingwi f'ħiliet riċettivi lill-għalliema u lill-ħaddiema soċjali involuti fir-riċeviment ta' allofoni, biex b'hekk ikunu jistgħu jiżviluppaw fehim approssimattiv ta' firxa usa' ta' lingwi li jiltaqgħu magħhom, minflok ma jitgħallmu fil-fondftit.

3. Jinkoraġġixxu lill-għalliema u lil sħabhom tal-klassi biex jivvalutaw il-ħiliet lingwistiċi tat- tfal Allofoni deħlin, li jistgħu jtejbu l- għarfien lingwistiku tagħhom stess.

4. Tgħin lit-tfal deħlinjintegraw fl-iskejjel lokali billi tħeġġiġhom jużaw l-għarfien li diġà għandhom fil-lingwa li kisbu (eż. permezz ta' approċċi li jgħallmu permezz ta' lingwa barranija ta' tagħlim bħal fehim integrat).

Referenzi u approfondiment

Castagne, E. (2007). Trasparenza lexika bejn il-lingwi ġirien. F'E. Castagne (Ed.) *Il-Kwistjonijiet ta' Interkomprensjoni* (pp. 155–166). Coll. ICE 2, Għajnuniet: EPURE.

Escudé, P. (2008). *Euro-mania, "Nitgħallem skont il-lingwi, li għandhom bejn 8 u 11-il sena", metodu ta' tagħlim dixxiplinarju fl-interkomprensjoni tal-*lingwi Romaneska, EACEA/CNDP/LIDEL/HUMANITAS.

Fiorentino, A. (2017). Strateġiji għall-manutenzjoni tal-lingwi fl-adozzjoni transnazzjonali: liema rwol għandhom il — ġenituri? *Ġurnal ta 'Riċerka Lingwa Home*, 2, 5–22.

Hufeisen, B. & Marx, N. (2007). *EuroComGerm — Die sieben Siebe: Germanische Sprachen lesen lernen*. Aachen: Xejker.

Mit-TRASPARENZA GĦALL -OPACITÀ(skont Castagne, 2007: 161)

Trasparenza diretta	Trasparenza indiretta		Opaċità	
	Subtip 1	Subtip 2	Subtip 1	Subtip 2
Il teżisti ekwivalenti rikonoxxibbli ekwivalenti lexical f'L1	jissuġġerixxi element leżiku fl-L1 li t-tifsira tiegħu hija impreċiża iżda simili biżżejjed biex tiffaċilita l-fehim	Hemm element lexical ekwivalenti għal L1, iżda l-forma tiegħu tista' ma tkunx rikonoxxibbli immedjatament	Matissuġġerixxi l-ebda element lexiku għal L1	Jissuġġerixxielement leżiku fl-L1 li t-tifsira tiegħu hija qarrieqa
Universidade (PT) Universidad (ES) Università (IT) L-Università (FR) Università (GB) L-Università (NL) Universität (DE)	Umbrella (GB) umbrella (F)	Miljoen (NL) *miljun miljuni (f)	Zolder (NL) attic (F)	alkune (I) xejn xi ħadd(F)

53 X'inhu r-rwol tal-Ingliż fi spazji ta' tagħlim multilingwi u multikulturali?

Manuel Célio Conceição, Elisa Caruso, Neuza Costa, Universidade do Algarve

Madwar l-Ewropa, l-edukazzjoni għolja (ES) qed issir dejjem aktar multilingwi, u spiss qed tgħaqqad lingwa lokali jew nazzjonali mal-lingwa lingua franka u lingwi oħra. Madankollu, l-edukazzjoni u r-riċerka formali ħafna drabi jsiru monolingwi, peress li jħaffru lejn l-użu ta' lingua franca waħda. Taħt l-iskuża tal-internazzjonalizzazzjoni, l-Ingliż bħala lingua franca (jew bħala lingua academica) spiss jintuża bħala soluzzjoni ta' malajr biex jattira studenti minn barra jew biex jipprepara lill-istudenti biex jaġixxu bħala atturi globali u f'kuntesti differenti — jekk wieħed jassumi li l-Ingliż huwa neċessarjament użat f'dawn il-kuntesti differenti kollha.

X'tgħidilna r — riċerka?

Bħala spazji ta 'tagħlim, kampus edukazzjoni ogħla qed isiru dejjem aktar multilingwi u multikulturali[1]. Studenti, professuri, riċerkaturi u persunal ieħor jivvjaġġaw taħt tipi differenti ta 'programmi ta' mobilità. Hemm kapital enormi, fil-biċċa l-kbira moħbi, tad-diversità lingwistika u kulturali li ma jintużax f'dawn is-sistemi ta' tagħlim multilingwi u multikulturali (MMLs), u anke minsija mill-istituzzjonijiet meta jippruvaw jippromwovu l-mobbiltà u l-inklużjoni.

L-użu ta' lingwa lokali jew nazzjonali huwa spiss limitat għall-istudenti lokali/nazzjonali, iżda għandujitħeġġeġ mill-mobilità u l-istudenti internazzjonali. L-użu ta' lingua franca esterna jista' jagħti l-impressjoni li jippromwovi l-inklużjoni. Madankollu, dan mhuwiex neċessarjament il-każ, speċjalment meta l-livell ta' kompetenza tal-istudenti u l-persunal ikun baxx jew saħansitra medju. L-użu ta'e lang uniku u dominanti jista' jitqies ukoll bħala promozzjoni tal-mobilità, li tagħti lill-utenti sens ta' fiduċja fihom infushom u tagħtihom l-impressjoni li jiġu aċċettati f'firxa wiesgħa ta' kuntesti ġodda.

Madankollu, titjib reali fil-mobilità u l-inklużjoni jeħtieġu l-inklużjoni ta' diversi lingwi, inkluż il-lingwa proprja, kif ukoll il-lingwi lokali/nazzjonali li wieħed jiltaqa' magħhom fil-programmi ta' mobilità internazzjonali.

Illustrazzjonijiet u evidenza

Lingwaġġ komuni huwa ċertament meħtieġ bejn student internazzjonali li jkun għadu kif wasal u l-ambjent tiegħu/tagħha — jiġifieri, qabel ma jkun possibbli li jkun hemm komunikazzjoni bil-lingwa lokali jew nazzjonali. Hija meħtieġa wkoll għal interazzjoni internazzjonali. Madankollu, il-funzjonijiet tiegħu għandhom jiġu kkalibrati bir-reqqa. Meta jiġu ppubblikati r-riżultati tar-riċerka, huwa meħtieġ li tiġi ppubblikata għal qarrejja internazzjonali; fl-istess ħin, huwa importanti li jiġu ppubblikati fil-lingwi lokali/nazzjonali, sabiex ir-riżultati xjentifiċi u teknoloġiċi jkunu jistgħu jaslu għand il-komunità li tiffinanzjahom u, skont is-suġġett, ikollhom impatt kuntestwali. Barra minn hekk, dan huwa l-uniku mod biex jiġi evitat it-telf ta' dominju għal-lingwi kkonċernati — meta wieħed iżomm f'moħħu li t-telf ta' dominju jista' jkun prekursur għat-telf parzjali tal-lingwi.

Nuqqas ta' ftehim komuni ħafna drabi jwassal lill-amministraturi tal-edukazzjoni għolja biex jiddeċiedu li l-attivitajiet ta' tagħlim u riċerka internazzjonali għandhomdejjem ikunu bl-Ingliż, b'mod ġenerali jekk wieħed jassumi li dan huwa dak li jagħtihom status. Il-każ magħruf sew tal- "kollha bl - Ingliż"regola tal-Milan Politecnico turi din it-tendenza, u ħafna eżempji oħra jistgħu jinstabu fuq il-websajts ta 'universitajiet f'pajjiżi li jitkellmu bl-Ingliż li jippromwovu programmi bl-Ingliż Ingliż[2]. L-aġenzija Campus France tippromwovi l-edukazzjoni ogħla Franċiża billi tgħid " Għalhekkm'għadux meħtieġ li wieħed jitkellem bil-Franċiż fluwenti sabiex jistudja fi Franza"[3]. Din l-allegazzjoni turi fejn il- problema reali hija: istituzzjonijietta 'edukazzjoni ogħla " jbiegħu" l-ideali l-lingwi huma kodiċijiet interkambjabbli.

Madankollu, l-għarfien jinkiseb, jinbena u jiġi trasferit permezz tal-lingwi. Il-klassijiet universitarji ħafna drabi jsiru monolingwi b'mod artifiċjali. Il-lingwi lokali/nazzjonali u ta' patrimonju ġeneralment jitqiesu li mhumiex xjentifikament rilevanti, u l-impatt tal-attività tal-edukazzjoni għolja fuq il-kuntest lokali ta' spiss jidher li huwa sottovalutat jew injorat. Hawn huma eżempji ta 'dak Skutnabb-Kangas (1988): 13) isejjaħ

1 Għal dettalji dwar sistemi ta' tagħlim multilingwi u multikulturali, ara IntlUni www.intluni.eu

2 Madankollu, fid-29 ta' Jannar 2018, il- Consiglio di Stato Taljan iddeċieda li l-pjan tal-Politecnico li joffri ċerti korsijiet bl-Ingliż biss kien antikostituzzjonali; ara www.giustizia-amministrativa.it/cdsintra/cdsintra/AmministrazionePortale/DocumentViewer/index.html?ddocname=6RRRYBGTYVS7DABC5SMN-SYVZUQ&q

3 www.campusfrance.org/en/page/programs-taught-English

"lingwiżmu", sett ta 'ideoloġiji, strutturi u prattiki li jintużaw biex jilleġittimizzaw, jirrealizzaw, jirregolaw u jirriproduċu distribuzzjoni inugwali ta 'poter u riżorsi (materjali u immaterjali) bejn gruppi definiti abbażi tal-lingwa".

Filwaqt li jitqiesu d-direttorji lingwistiċi tal-atturi differenti permezz ta' konferenzi multilingwi, approċċi interkomprensivi u/jew strateġiji ta' traduzzjoni, li jużaw kliem jew frażijiet minn lingwi oħra f'konverżazzjoni, jippermettu l-użu ta' lingwi differenti skont il-ħtiġijiet u l-objettivi speċifiċi tal-kuntest (it-tagħlim u t-tagħlim, it-tixrid lokali u nazzjonali, il-komunikazzjoni internazzjonali, eċċ.). L-użu ta' lingwi differenti jiffaċilita l-aċċess għall-kunċetti u l-għarfien, peress li l-kompetenza lingwistika hija kundizzjoni tal-kompetenza tal-kontenut. Dan jidher, pereżempju, minn Dukhan et al. (2016) fl-istudju tal-impatt tal-lingwa materna fuq it-teħid ta' noti matul il-lezzjonijiet u r-riżultati tal-iskola fl-ewwel sena ta' studju.

Iż-żieda fl-użu tal-appoġġ lingwistiku onlajn tal-Erasmus (OLS) huwa l-ewwel pass possibbli lejn it-titjib tal-kompetenza multilingwi. Din il-kompetenza tista' tiġi kkonsultata u msaħħa bl-użu tal-qafas kunċettwali żviluppat fil-qafas tal-proġettMAGICC (www.magicc.eu), li jipproponi mhux biss skala ta' kompetenza (fil-forma ta' sett ta' deskritturi), iżda wkoll xenarji għall-bini ta' ħiliet multilingwi.

Diversi studji ta' każijiet imwettqa taħt il-proġett MIME jgħinu biex jinftiehem l-impatt tal-użu ta' lingwi differenti fil-proċess tal-akkwist tal-għarfien. Ir-riżultati tagħhom juru li meta x-xogħol fil-klassijiet jew fil-laboratorji tar-riċerka jitwettaq f'MLM reali (eż. l-użu ta' lingwi differenti fi gruppi ta' ħidma biex jissolvew il-problemi), l-għarfien jiġi żviluppat u jinkiseb faċilment f'perspettivi differenti, li huwaverbalif'lingwi differenti.

Implikazzjonijiet politiċi

L-edukazzjoni għolja għandha tkun multilingwi peress li d-diversità lingwistika hija vantaġġ u edukazzjoni verament multikulturali m'għandhiex titnaqqas għal prattiki monolingwi. Il-kompetenza multilingwi għandha tiġi promossa fil-qafas tal-politiki tal-lingwa tal-edukazzjoni għolja (HELP) imfassla f'approċċi orjentati lejn il-kuntest u li jinkludu strateġiji biex jinżamm bilanċ bejn lingua franca (inkluż it-tagħlim bl-Ingliż) u t-tagħlim fil-lingwi lokali/nazzjonali, li jippermetti wkoll lill-istudenti u lill-persunal li jkollhom aċċess għar-repertorji lingwistiċi tagħhom stess.

Referenzi u approfondiment

Skutnabb-Kangas, T. (1988). Il-Multilingwiżmu u l-Edukazzjoni tat-Tfal Minoritarji. Fi Skutnabb-Kangas, T. & Cummins, J. (Eds.), Edukazzjoni dwar *il-Minoranzi: mill-mistħija għall-ġlieda* (p. 9–44). Clevedon, Avon: Kwistjonijiet multilingwi.

Dukhan S., Cameron A., & Brenner E. (2016). L-impatt tal-lingwa materna fuq il-kostruzzjoni tan-noti u l-prestazzjoni akkademika tal-ewwel sena. *Il-Ġurnal tax-Xjenza tal-Afrika t'Isfel*, 112. doi.org/10.17159/sajs.2016/20160037

Preisler, B. et al (Ed.) (2011). *Lingwa u tagħlim fl-università internazzjonali. Mill-uniformità Ingliża għad-diversità u l-ibridità*. Bristol: Kwistjonijiet multilingwi

Ushioda, E. (2017). L-impatt tal-Ingliż globali fuq il-motivazzjoni biex wieħed jitgħallem lingwa oħra. Lejn awto multilingwi ideali. *Il-Ġurnal tal-Lingwa Moderna*, 101, 469–482.

Traduzzjoni, teknoloġiji tal-lingwa, u strateġiji alternattivi

54 It-traduzzjoni awtomatika se tieħu post it-tradutturi umani? 144
55 X'inhi l-interkomprensjoni u għal xiex? 146
56 Is-servizzi tat-traduzzjoni u l-interpretazzjoni jnaqqsu l-inċentivi biex wieħed jitgħallem il-lingwi ospitanti? 148
57 Għandna nippromwovu lingwa ppjanata bħal Esperanto bħala lingua franca internazzjonali? 150
58 It-traduzzjoni awtomatika għandha tintuża fis-servizzi pubbliċi? 152
59 Għandu l-Ingliż, bħala lingua franca, ikun disponibbli f'diversi varjetajiet? 154
60 X'inhuma l-approċċi lingwistiċi xierqa biex jiġu ssodisfati l-ħtiġijiet tal-lingwa tal-pensjonanti mobbli? 156
61 Kif tista' l-interkomprensjoni tintuża f'kuntesti professjonali? 158
62 X'inhuma l-aħjar modi biex taħdem bit-traduzzjoni awtomatika? 160
63 Min għandu jaħdem bħala interpretu jew traduttur? 162
64 Kif u meta għandhom jiġu pprovduti servizzi ta' traduzzjoni u interpretazzjoni lill-migranti li jkunu għadhom kif waslu? 164

54 It-traduzzjoni awtomatika se tieħu post it-tradutturi umani?

Anthony Pym, Universitat Rovira i Virgili

Hekk kif titjieb il-kwalità tat-traduzzjoni awtomatika, il-politiki tagħna għandhom ikunu mingħajr tradutturi umani? Xi kummentaturi jbassru l-wasla ta '"insularità", li jkun il-mument meta l-kompjuters jissostitwixxu l-moħħ tal-bniedem. L-istess kunċett ta' "sularità" huwa kkontestat, iżda jekk dan iseħħ, se jkun iż-żmien meta l-politiki tagħna se jkollhom jiddependu fuq il-magni minflok fuq in-nies? Hemm diversi raġunijiet għaliex dan probabbilment mhux se jiġri dalwaqt. Iżda r-raġunijiet popolari mhumiex l-aktar korretti.

X'tgħidilna r — riċerka?

L-ewwel nett, mil-lat purament tekniku, il-problema tas-sistemi attwali tat-traduzzjoni awtomatika mhijiex daqstant il-kapaċità tal-ipproċessar tagħhom daqs id-databases li joperaw fuqhom. F'oqsma dojoq ħafna bħal manwali għall-magni kbar, m'hemm l-ebda problema żamma tal-lista ta 'termini u relazzjonijiet stabbli u nadif. Fi kwalunkwe qasam miftuħ, madankollu, huwa diffiċli ħafna li tiġi żgurata l-affidabbiltà tal-bażijiet tad-data, speċjalment meta l-utenti jippubblikaw ir-riżultati tat-traduzzjoni awtomatika daqslikieku kienu traduzzjoni umana, u l-iżbalji mbagħad jiġu injettati mill-ġdid fil-bażi tad-data miftuħa. Utenti mhux infurmati tajjebjistgħu jnaqqsu l-intelliġenza tal-magni.

It-tieni nett, hemm il-kwistjoni tad-domanda tas-suq. Is-suq dinji għat-traduzzjoni professjonali kiber b'mod kostanti, flimkien maż-żieda ġenerali fil-mobilità interkulturali tan-nies u l-prodotti. Dan minkejja ż-żieda fl-Ingliż bħala lingua franca, id-disponibbiltà ta' traduzzjoni awtomatika u ż-żieda fl-użu ta' traduzzjoni volontarja ("crowdsourcing"). Hekk kif il-globalizzazzjoni żżid id-domanda ġenerali għat-traduzzjonijiet, it-traduzzjoni awtomatika tintuża għal sitwazzjonijiet b'riskju baxx fejn il-benefiċċji ma jiġġustifikawx l-ispiża ta' traduttur uman.

Fil-preżent, il-magni ma jneħħux ix-xogħol mit-tradutturi; huma jagħmlu x-xogħol li għalih it-tradutturi huma għaljin wisq. Fenomenu simili jidher li japplika għall-interpretazzjoni: M'hemm l-ebda evidenza s'issa li t-traduzzjoni awtomatika orali użata fi Skype Translator, pereżempju, ċċaħħad lill-interpreti professjonali mix-xogħol tagħhom. F'dawn il-każijiet kollha, it-teknoloġiji jżidu biss il-volum tat-traduzzjoni.

It-tielet nett, in-natura tat-traduzzjoni professjonali qed tinbidel, peress li tip ġdid ta' forniment ta' servizzi lingwistiċi qed jitbiegħed mit-traduzzjoni la carte. It-traduttur uman (jew l-interpretu) isir garanti tal-kwalità f'sitwazzjonijiet ta' riskju għoli. It-tradutturi jimxu mhux biss għal ċertu ammont ta' wara l-editjar, iżda wkoll għal servizzi ta' kitba mill-ġdid u konsultazzjoni interkulturali, fejn jistgħu jipprovdu l-livelli ta' affidabbiltà u adattament li għalihom it-traduzzjoni awtomatika qatt ma ġiet iddisinjata.

L-uniku żvantaġġ huwa l-firxa relattivament limitata ta' lingwi li għalihom huma disponibbli bażijiet tad-data elettroniċi u riżorsi oħra, jew għall-inqas disponibbli f'livell li jagħmel it-traduzzjoni awtomatika vijabbli. Il-lingwi kolonjali kbar huma moqdija tajjeb, u madwar 90 huma attwalment imsemmija bħala disponibbli għal sistemi online ewlenin, iżda l-ħafna lingwi żgħar tal-immigrazzjonisempliċement m'għandhomx ir-riżorsi elettroniċi meħtieġa għat-traduzzjoni awtomatika, f'xi każijiet minn kitba kkodifikata. Il-kelliema ta' lingwi iżgħar huma għalhekk obbligati li jaħdmu f'lingwa akbar, billi fil-fatt jikkombinaw it-traduzzjoni awtomatika mal-medjazzjoni permezz ta' lingua franca.

Illustrazzjoni u prova

Nistgħu nieħdu gost bit -traduzzjoni awtomatika. Kif jidher hawn taħt, il- *kanzunetta Despacito ta' Luis Fonsi*,mogħtija bl-Ingliż permezz ta' sistema bbażata fuq it-trasferiment tal-2014, probabbilment mhux se tgħin biex tisseduċi lil xi ħadd, iżda sistema bbażata fuq in-newroni fl-2017 tista'.

Għalkemm żbalji komiks komunementużatibiexjissuġġerixxuli magni qatt se jittraduċubħall-bnedmin, is-sistema ta 'traduzzjoni fuq al li ilha taħdem minn Frar 2017 huwa ferm aħjar, u tirrendiwkoll titjib orali fuq Skype Translator. Allura nistgħu tieħdu gost, iżda t-traduzzjoni awtomatika issa teħtieġ attenzjoni serja.

Implikazzjonijiet politiċi

Il-politiki għat-titjib tal-multilingwiżmu jistgħu għalhekk jintegraw it-traduzzjoni awtomatika bil-mod li ġej.

1. Tiżgura li l-użi u l-limitazzjonijiet tat-traduzzjoni

awtomatika jiġu mgħallma bħala parti mit-taħriġ ġenerali fil-lingwi barranin.

2. L-inkoraġġiment tat-taħriġ tat-tradutturi fit-tekniki tal-komunikazzjoni li jintegraw it-traduzzjoni awtomatika, inkluż mhux biss l-editjar u l-għoti ta' wara l-editjar, iżda wkoll il-ħiliet li jippromwovu l-affidabbiltà.

3. L-appoġġ għall-iżvilupp ta' riżorsi elettroniċi f'lingwi inqas distribwiti.

Referenzi u approfondiment

Turovsky, B. (2016). *Għaxar snin ta 'Google Translate*. goo.gl/TjnUWk. Aċċessat f'Mejju 2017.

van Rensburg, A., Snyman, C. & Lotz, S. (2012). L-applikazzjoni ta' Google Translate f'ambjent ta' edukazzjoni għolja: Il-prodotti tat-traduzzjoni vvalutati. Il-*Lingwistika tan-Nofsinhar tal-Afrika u l-Istudji tal-Lingwi Applikati*, 30, 511–524.

Wilks, Y. (2009). *Magna tat-traduzzjoni. Il-kamp ta' applikazzjoni u l-limiti*tagħha. New York: Springer.

Kanzunetta oriġinali	Altavista Babelfish (2014)	Google Ittraduċi (2017)	Traduzzjoni oħra?
Despacito	Bil-mod	Bil-mod	
Quiero desnudarte a besos despacito	Irrid li undress biex kissing bil-mod	Irrid li KISS inti bil-mod	
Firmo in las paredes de tu laberinto	Iffirmat fuq il-ħitan tal-labirint tiegħek	Sinjal fuq il-ħitan tal-labirint tiegħek	
Y hacer de tu cuerpo todo manuscripto	U jagħmlu ġisem tiegħek permezz ta 'manuskritt	U jagħmlu ġisem kollu tiegħek manuskritt.	

55 X'inhi l-interkomprensjoni u għal xiex?

Machteld Meulleman, Alice Fiorentino, Università ta' Reims Champagne-Ardenne

L-interkomprensjoni (imsejħa wkoll *multilingwiżmu riċettiv jew multilingwiżmu riċettiv*) isseħħ meta n-nies jikkomunikaw ma' xulxin, jitkellmu l-lingwa tagħhom, filwaqt li jifhmu l-lingwa ta' xulxin. Dan huwa possibbli meta l-kelliema jkunu tgħallmu l-lingwa l-oħra sa ċertu punt jew meta l-lingwi jkunu jinftiehmu reċiprokament, jiġifieri meta jkunu simili biżżejjed biex jippermettu ċertu grad ta' fehim reċiproku spontanju (Gooskens & van Heuven 2017). B'mod ġenerali, l-interkomprensjoni taħdem l-aħjar meta l-ilsna nattivi rispettivi tal-kelliema jkunu qrib xulxin f'termini ta' vokabularju, morfoloġija u sintassi, bħat-Taljan u l-Franċiż jew iċ-Ċek u s-Slovakk. L-interkomprensjoni hija mifruxa u studjata tajjeb f'kuntesti bilingwi jew multilingwi stabbli, bħal familji immigranti jew reġjuni tal-fruntiera (eż., l-Iskandinavja). Madankollu, f'dak li għandu x'jaqsam ma' interazzjonijiet ma' jew bejn ċittadini mobbli, il-potenzjal tiegħu għadu 'l bogħod milli jiġi sfruttat.

X'tgħidilna r — riċerka?

Skont Braunmüller u Ferraresi (2003), iż-żieda fl-istat tan-nazzjon monolingwi wasslet għal użu inqas frekwenti tal-interfehim u l-injoranza mill- pubbliku ġenerali. Madankollu, wieħed jista' jistenna li l-interkomprensjoni ssir aktar komuni fil-kuntesti multilingwi tas-soċjetà Ewropea, u huwa ssuspettat li l-użu spontanju tagħha huwa ħafna aktar frekwenti milli wieħed jassumi b'mod ġenerali.

L-interkomprensjoni wriet li hija waħda mill- *aktar modi multilingwi ta' komunikazzjoni ekwitabbli,* peress li tippermetti lil kulħadd jitkellem il-lingwa tiegħu.

Minħabba li jeħtieġ inqas ħin biex jinkisbu ħiliet riċettivi milli produttivi (speċjalment f'lingwa li tappartjeni għall-istess familja tal-lingwa), l-interkomprensjoni hija wkoll għażla razzjonali ta' medjazzjoni għal persuni li spiss jivvjaġġaw jew jiċċaqilqu minn pajjiż għal ieħor; l-iżvilupp tal-ħiliet tal-qari ta' spiss jiġi l-ewwel, u jinkoraġġixxi l-progress f'kompetenzi oħra. Barra minn hekk, l-interkomprensjoni tippermetti interazzjonijiet verament interkulturali, peress li ż-żewġ kelliema jadattaw għal xulxin.

Illustrazzjoni u prova

Matul dawn l-aħħar 20 sena, diversi proġetti ta' riċerka, inklużi wħud iffinanzjati mill-Kummissjoni Ewropea (eż. EuRom4, EuroCom), eżaminaw ħafna aspetti tal-interkomprensjoni u wasslu għall-iżvilupp ta' materjal speċjalizzat għat-tagħlim għall-għalliema tal-lingwi jew għall-istudenti tal-lingwi. Madankollu, diversi kwistjonijiet jeħtieġu aktar konsiderazzjoni, bħall-kundizzjonijiet għall-użu spontanju ta' interfehim minn ċittadini mobbli ħafna mingħajr ebda taħriġ partikolari fil-lingwa. Għal din ir-raġuni, il-proġett MIME ffoka l-istudji empiriċi tiegħu fuq l-interkomprensjoni f'żewġ kuntesti multilingwi speċifiċi ħafna.

L-istudju ewlieni tagħna ffoka fuq il-familji Taljani li kienu adottaw tarbija li ma tkellimx it-Taljan. L-osservazzjoni ta' żewġ familji Taljani li adottaw tarbija miċ-Ċilì wriet li l-interkomprensjoni ntużat b'mod spontanju mill-membri kollha tal-familja. Meta ġew mistoqsija dwar dan, il — ġenituri qalu li jippreferu l — interfehim fuq strateġiji oħra għax jippermettilhom jesprimu ruħhom b'mod preċiż.

Missier: I am dan it-tip ta 'persuna li tippreferi li jitkellmu I tfisser jitkellmu lingwa tiegħi [...] għaliex jagħmel me jħossu bħal nifhem.

Naturalment, il-preċiżjoni tista' tiġi kkomunikata biss jekk il-lingwi jippermettu livell suffiċjenti ta' intelliġibbiltà reċiproka, bħal fil-każ tal-Ispanjol u t-Taljan. Barra minn hekk, hija meħtieġa kooperazzjoni tajba għall- ħidma interkomprensiva orali. Il — ġenituri semmew li l — ewwel adattaw id — diskors tagħhom biex jiffaċilitaw il — fehim reċiproku u jadottaw attitudni inklużiva. Fil-kuntest tal-adozzjoni tat-tfal, l-interfehim jippermetti l-parteċipazzjoni ugwali tal-membri kollha tal-familja, li ssaħħaħ ir-rabtiet familjari.

Studju ieħor tal-lingwi użati mill-professjonisti tal-futbol internazzjonali fi Franza jindika li l-użu tal-interkomprensjoni ta' spiss jitqies bħala suspett. Il-kowċ tal-futbol Arġentin Marcelo Bielsa, pereżempju, li juża interpretazzjoni konsekuttiva f'konferenzi stampa, ġie mistoqsi dwar il-ħiliet ta' interkomprensjoni tiegħu minn ġurnalist, li jissuġġerixxi li l-ħiliet lingwistiċi parzjali tiegħu juru nuqqas ta' xewqa li jitkellem bil-Franċiż.

Ġurnalist (bil-Franċiż): Xi kultant kif tifhem il — mistoqsijiet bil — Franċiż mingħajr ma titkellem il — lingwa tagħna? (Traduzzjoni għall- Ispanjol)

Marcelo Bielsa (bl-Ispanjol): Minħabba I biża redikoli

u ridiculed myself. (Traduzzjoni għall -Franċiż)

Ġurnalist (bil-Franċiż): L-istaġun li jmiss, tkun taf titkellem aħjar bil-Franċiż. (Traduzzjoni għall-Ispanjol)

Marcelo Bielsa (bl-Ispanjol): Aħna ser tara. (Traduzzjoni Franċiża)

Għalkemm l-interkomprensjoni tintuża ħafna u tiġi apprezzata ħafna f'kuntesti informali, tibqa' inqas aċċettata f'kuntesti professjonali. Fortunatament, studji ta 'kuntesti professjonali juru li l-aktar interkomprensjoni hija użata, l-aktar aċċettat huwa (Berthele & Wittlin 2013).

Implikazzjonijiet politiċi

Appoġġ politiku b'saħħtu huwa essenzjali biex nimxu minn intelliġibbiltà reċiproka potenzjali għal interfehim reali bejn il-kelliema. Jistgħu jiġu ssuġġeriti l-inizjattivi li ġejjin.

1. Titqajjem kuxjenza li l-ħafna similaritajiet formali bejn il-lingwi relatati jippermettu aċċess dirett għall-informazzjoni.

2. Isserraħ moħħ in-nies dwar il-ħiliet spontanji ta' interkomprensjoni tagħhom u ħeġġiġhom isaħħu dawn il-ħiliet permezz tal-prattika jew it-taħriġ.

3. Tħeġġeġ lill-kelliema involuti f'interazzjonijiet wiċċ imb'wiċċ biex jesprimu ruħhomfil-lingwi lijafu l-aħjar, kull meta jkunu kapaċi jifhmu lil xulxin b'mod suffiċjenti (kemm minħabba li jkollhom għarfien tajjeb ta' lingwa relatata mill-qrib jew minħabba li jkollhom ċertu għarfien passiv tal-lingwa l-oħra jew taħlita tat-tnejn).

Referenzi u approfondiment

Berthele, R. & Wittlin, G. (2013). Multilingwiżmu riċettiv fl-Armata Svizzera. *Il-Ġurnal Internazzjonali tal-Multilingwiżmu*, 10(2), 181–195.

Blanc-Benveniste, C. (Ed.) (1997). *EuRom4: Metodu ta 'tagħlim simultanju tal-lingwi Romanesque*. Firenze: Nuova Italia.

Braunmüller, K. & Ferraresi, G. (2003). *Aspetti tal-Multilingwiżmu fl-Istorja Ewropea tal-Lingwi*. Amsterdam: John Benjamins.

Escudé, P. & Janin, P. (2010). *Il-punt dwar l-interkomprensjoni, il-muftieħ għall-plurilingwiżmu*. Pariġi: Cle International.

Gooskens, C. & van Heuven, V. (2017). Il-kejl tal-intelliġibbiltà trans-lingwistika fil-gruppi lingwistiċi Ġermaniżi, Romavi u Slavi. *Komunikazzjoni tad* -diskors, 89, 25–36.

Klein, H. G., I. Galinska-Inacio, D. Rutke, T. Stahlhofen & K. Wegner (2004). *EuroComOnline — Internetkurs zum Erwerb rezeptiver Kompetenzen in Italienisch — Rumänisch — Spanisch*. eurocom.httc.de/index.php

56 Is-servizzi tat-traduzzjoni u tal-interpretazzjoni jnaqqsu l-inċentivi biex wieħed jitgħallem il-lingwi ospitanti?

Nike K. Pokorn, Jaka Čibej, Univerza v Ljubljani

Biż-żieda fl-immigrazzjoni, id-dibattitu pubbliku f'xi pajjiżi ospitanti beda jorbot is-servizzi tat-traduzzjoni u l-interpretazzjoni man-nuqqas ta' kapaċità li jiġu inklużi dawk ġodda fix-xejra inguistika dominanti. Dan it-twemmin ġie skopert fl-Istati Uniti (Schuck 2009: 162, 170) u r-Renju Unit (Schäffner 2009). Argumenti simili kontra t-traduzzjoni u l-interpretazzjoni jistgħu jinstabu fid-diskors politiku. Pereżempju, fl-2007, is-Segretarju tal-Istat tar-Renju Unit għall-Komunitajiet u l-Gvernijiet Lokali Ruth Kelly (2007) argumenta li l-forniment ta' servizzi ta' traduzzjoni u interpretazzjoni affettwa b'mod negattiv l-inċentivi tal-immigranti biex jitgħallmu l-Ingliż, peress li jservi bħala crutch li jtawwal id-dipendenza tagħhom fuq il-lingwa materna tagħhom. Fl-2015, is-Segretarju tar-Renju Unit tal-Komunitajiet Eric Pickles qal li " l-kunsilli għandhom jieqfu jaħlu flus il-kontribwenti billi jittraduċu f'lingwi barranin. Ltraduzzjoni tipprevjeni lin-nies milli jintegraw fis-soċjetà Brittanika" (irrapportat fil-Daily Mail Online, Jannar 10, 2015).

L-ebda waħda minn dawn l-allegazzjonijiet ma hija bbażata fuq evidenza empirika u qatt ma ġiet stabbilita rabta kawżali bejn l-għoti ta' servizzi ta' interpretazzjoni u traduzzjoni u r-rifjut li wieħed jitgħallem il-lingwa ospitanti.

X'tgħidilna r — riċerka?

Sar studju lonġitudinali fis-Slovenja fost grupp ta' immigranti reċenti b'servizzi ta' interpretazzjoni u traduzzjoni bla ħlas, kif ukoll korsijiet tal- lingwa Slovena b' xejn. Intuża kwestjonarju biex jiġu identifikati l-profili lingwistiċi ta' 127 resident taċ-ċentri ta' dawk li jfittxu l-ażil, filwaqt li d-data kwalitattiva nkisbet permezz ta' intervisti semistrutturati ma' 38 persuna li qed ifittxu l-ażil.

Ir-riżultati hawn taħt jikkonfutaw l-ipoteżi li t-traduzzjoni u l-interpretazzjoni jfixklu l-inklużjoni.

► It -traduzzjoni u l-interpretazzjoni mhumiex l-istrateġiji ta' komunikazzjoni preferuti. Migranti reċenti jew immigranti ġodda jippreferu jużaw strateġiji oħra ta' komunikazzjoni, ħafna drabi bl-Ingliż bħal-lingua franca jew il-lingwa lokali, ladarba jkunujafuh. 10 % biss ta' dawk li wieġbu ma kellhom l-ebda għażla ħlief li jużaw l-interpreti fil-ħajja tagħhom ta' kuljum fil-pajjiż ospitanti. Madankollu, il-maġġoranza ta' dawk li wieġbu(87 %) enfasizzaw li kellhom bżonn l-appoġġ ta' interpreti u tradutturi f'sitwazzjonijiet ta' riskju għoli fil-komunitajiet legali, tal-pulizija, amministrattivi u tal-kura tas-saħħa.

► Il-migranti jipperċepixxu t-traduzzjoni u l-interpretazzjoni bħala soluzzjoni temporanja. Il-maġġoranza (61 %) fil-fatt iqisu lit -tradutturi u l-interpreti bħala ostaklu, li jillimita l-komunikazzjoni indipendenti tagħhom mal-ambjent il-ġdid. Fil-fatt, meta ntalbu jimmaġinaw xenarju fejn jistgħu dejjem jirċievu assistenza minn interpretu kkwalifikat meta riedu, huma kollha qalu li jippreferu jitgħallmu l-lingwa ospitanti.

► Minbarra li jħossuhom skomdi u dipendenti meta jużaw medjatur, xi migranti (31 %) qalu li mhux dejjem kellhom fiduċja fl-interpreti u t-tradutturi biex jgħaddu dak kollu li riedu jesprimu.

► L-istudju tagħna ma sab l-ebda korrelazzjoni bejn il-forniment ta' servizzi ta' traduzzjoni u interpretazzjoni mill-Istat u kwalunkwe diżinċentiv biex wieħed jitgħallem il -lingwa ospitanti. Madwar 95 % ta' dawk li wieġbu qalu li kien importanti li tkun taf il-lingwa lokali meta tkun qed tfittex impjieg u tibni relazzjonijiet.

Minn dawk li kienu ilhom fis-Slovenja għal aktar minn sitt xhur, kollha ħadu kors Sloven iffinanzjat mill-Istat, u terz kienu laħqu punt fejn setgħu jipparteċipaw fl-intervista Slovena.

Illustrazzjoni u prova

Għalhekk, aħna ma sibna l-ebda relazzjoni negattiva bejn il-forniment ta' servizzi ta' traduzzjoni u ta' interpretazzjoni u l-motivazzjoni ta' dawk li jfittxu asil biex jitgħallmu l-lingwa dominanti tal-pajjiż ospitanti.

Implikazzjonijiet politiċi

Dawk li jfasslu l-politika għandhom għalhekk iżommu f'moħħhom il-punti li ġejjin.

► Politiki speċifiċi ta' traduzzjoni jistgħu jitfasslu għal gruppi differenti ta' migranti.

► Servizzi ta' traduzzjoni u interpretazzjoni ta' kwalità għolja għandhom jiġu pprovduti mill-Istat lil migranti li jkunu għadhom kif waslu, speċjalment f'sitwazzjonijiet ta' riskju għoli u fil-bidu tas-soġġorn tagħhom.

► Huwa meħtieġ taħriġ ta' interpreti ta' kwalità għolja għall-kombinazzjonijiet lingwistiċi ewlenin.

► Għandhom jiġu pprovduti korsijiet kontinwi u bla ħlas tal-lingwa biex jgħallmu l-lingwa ospitanti.

Referenzi u approfondiment

Kelly, R. (2007). Traskrizzjoni tal-Intervista ma' Ruth Kelly, Segretarju tal-Istat għall-Komunitajiet u l-Gvern Lokali, minn Jon Sopel fuq The Politics Show, BBC NEWS, il-Ħadd 10 ta' Ġunju 2006. Aċċessat fis-6 ta' April 2018. news.bbc.co.uk/go/pr/fr/-/2/hi/programmes/politics_show/6725673.stm

Pokorn, N. K. & J. Čibej (2017). Interpretazzjoni u inklużjoni lingwistika — ħbieb jew foes? Riżultati minn studju fuq il-post. *It-Traduttur*. (Publ online: 24 ta' Novembru 2017), doi:10.1080/13556509.2017.1396406

Schäffner, C. (2009). Ma Traduzzjoni Hinder Integrazzjoni? *Forum* 7, 99–122.

Schuck, P. H. (2009). Inkorporazzjoni tal-immigranti fl-Istati Uniti wara 9/11: Żewġ Passi 'l Quddiem, Pass Wieħed Lura. F'J. L. Hochschild, J. H. Mollenkopf (Eds.): *Inressqu l-kunsiderazzjonijiet: Il-Perspettivi Transatlantiċi dwar l-Inkorporazzjoni Politika tal-Immigranti* (p. 158–175). Ithaca u Londra: Cornell Università Press.

L-**OriġiniĠeografika tal-Intervjalizzazzjoni GĦANDHOM GĦANDHOM IL-POPULAZZJONI GLOBALI tad-DEMANRIJIET ASILEfir-REPUBBLI TA' SLOVENJA** (2013–2016, N=1585, data pprovduta mill-Ministeru tal-Intern) **U TA' POPULAZZJONI F'DMANDORS SLOVENE ASILE** F'OCTOBRE **2016(** data miġbura permezz ta' kwestjonarju ta' 107 persuni lijfittxu asil, li jirrappreżentaw 47 % tal-243 residenti f'ċentri tal-asil Sloveni)

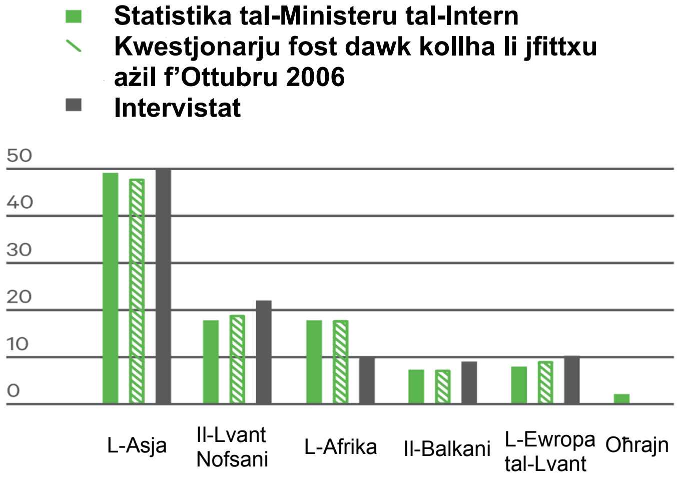

57 Għandna nippromwovu lingwa ppjanata bħalEsperantobħala lingua franca internazzjonali?

Sabine Fiedler, Cyril Brosch,Università ta' Leipzig

L-istatus soċjolingwistiku tal-lingwa internazzjonali Esperanto jissuġġerixxi li lingwa ppjanata tista 'tkun mezz effettiv ta' komunikazzjoni bħal kwalunkwe lingwa etnika (jew "naturali"). Minkejja l-130 sena ta' storja tagħha, Esperanto mhijiex is-suġġett ta' riċerka lingwistika serja daqs lingwi oħra, u l-akkwist tagħha mhuwiex imħeġġeġ bl-istess intensità.

X'nagħmlur - riċerka?

Skont l-Etnologu, referenza użata ta' spiss dwar il-lingwi moderni, Esperanto hija t-tieni lingwa ta' 2 miljun ruħ (ara wkoll Wandel 2015); stimi oħra jissuġġerixxu biss 100,000 kelliem. Minn Mejju 2015, aktar minn 1.6 miljun persuna bdew jitgħallmu l-lingwa fuq il-pjattaforma tal-Internet Duolingo. L-esperjenza turi li minħabba t-trasparenza tal-istruttura morphosyntaxic tagħha, Esperanto huwa ħafna aktar faċli biex titgħallem minn lingwi barranin oħra (ara, pereżempju, Piron 2006: 2489), għalkemm huwa diffiċli li dan jiġi kkorroborat fl-istudji kkontrollati. Studjajna l-użu ta' Esperanto bħala lingua franca f'każijiet ta' mobbiltà fit-tul u medja (b'enfasi fuq il-familji li jitkellmu b'Esperanto) u l-użu tiegħu bħala lingwa tan-negozju f'NGO internazzjonali fis-Slovakkja (ara Fiedler & Brosch 2018). Ir-riżultati tagħna jissuġġerixxu li l-lingwa lanifikata tista' tiffunzjona bħala mezz effettiv u espress ta' komunikazzjoni interkulturali, li tippermetti gradi għoljin ta' inklużjoni. Il-parteċipanti fl-istudju tagħna dwar l-NGOs (prinċipalment apprendisti u voluntiera li jaħdmu għas-Servizz Volontarju Ewropew) ikkonfermaw il-faċilità tat-tagħlim tal-lingwi fi żmien relattivament qasir.

Filwaqt li xi wħud mill-voluntiera li jaħdmu fl-NGO kienu jafu Esperanto qabel l-apprendistati tagħhom ta' 6 jew 12-il xahar, oħrajn ma bdewx jitgħallmu sakemm iddeċidew li jaħdmuhemmhekk.

Riżultat interessanti ieħor kien li l-qafas professjonali tal-NGOs, li kien jinkludi impjegati u apprendisti ta' sitt lingwi nattivi differenti, kien ikkaratterizzat minn prattiki multilingwi li nbidlu skont is-sitwazzjoni komunikattiva u l-parteċipanti: Esperanto ntuża f'madwar 80 % tal-interazzjonijiet kollha fuq il-post tax-xogħol kif ukoll fil-komunikazzjoni personali waqt il-pawżi waqt l-ikla ta' nofsinhar, filwaqt li fil-bqija tal-ħin, intużaw il-lingwa lokali, is-Slovakk u l-Ingliż bħala lingua franca. Barra minn hekk, l-intervisti tagħna sabu li għadd ta' kelliema qalu li kienu qed jesperjenzaw l-effett propedewtiku ta' Esperanto, jiġifieril-akkwist b'suċċess tagħhom ta' Esperanto għenhom jitgħallmu lingwi barranin oħra. Dawn ir-riżultati juru li l-adozzjoni ta' lingwa ppjanata ma tfissirx neċessarjament devalorizzazzjoni ta' lingwi oħra.

Illustrazzjonijiet u evidenza

L-għarfien tal-lingwa ppjanata ffaċilita l-kisba sussegwenti ta' lingwi oħra, inkluż it-tagħlim tal-lingwa lokali wara s-saldu f'pajjiż ospitanti ġdid ma' familja tal-lingwa Spanjola:

L-espéRanto għen ħafna biex nistimulaw l-abbiltà tiegħi li nitkellem [...] b'mod ġenerali, lanqas biss ippruvajt nitgħallem l-Ungeriż kieku ma kellix ktieb Esperanto biex nitgħallem l-Ungeriż, li għamilha aktar faċli għalija.

Esperanto wera li huwa lingwa ħajja b'potenzjal kbir bħala mezz effettiv ta' komunikazzjoni f'diversi oqsma. Jintuża fil-konversazzjoni ta' kuljum, bħala lingwa għal użu speċifiku u bħala mezz ta' letteratura oriġinali u tradotta. Hija l-aktar lingwa ta' suċċess fost aktar minn 1,000 proġett tal-lingwa mibnija. Dan huwa parzjalment dovut għall-proprjetajiet strutturali tiegħu: sistema produttiva ta' formazzjonita' kliem, sintassi flessibbli u tnaqqis fil-kumplessità u l-eċċezzjonijiet, kollha mingħajr telf ta' espressjoni. Iżda s-suċċess ta' Esperanto huwa prinċipalment dovut għal fatturi extra-lingwistiċi: il-lingwa sabet komunità ta' kelliema diversa u kreattiva biżżejjed biex tiżgura l-iżvilupp u t-tixrid sostenibbli tagħha. F'April 2012, Esperanto ġie miżjud mal-lingwi ta' Google Translate, u għaddej l-iżvilupp ta' Vikipedio (l-Esperanto Wikipedia), b'aktar minn 240,000 artiklu f'Diċembru 2017. Il-ftit kelliema nattivi ta' Esperanto (madwar 1,000 persuna) ma jimponux standards lingwistiċi, li jfisser li l-kelliema kollha jistgħu jikkomunikaw fuq l-istess livell.

Għal dawn ir-raġunijiet, is-sistemi edukattivi m'għandhomx jinjoraw Esperanto, iżda pjuttost jikkunsidraw mill-ġdid il-potenzjal tagħha bħala lingwa ta' komunikazzjoni ugwali għal dik tal-lingwi naturali. Jistgħu jsiru sforzi biex tiġi pprovduta struzzjoni fil-lingwa ppjanata flimkien ma' korsijiet oħra ta' lingwa barranija.

Implikazzjonijiet politiċi

1. Il-lingwi ppjanati u inter-lingwistiċi (l-istudju tal-lingwi ppjanati) għandhom jiġu definiti bħala oqsma tat-tagħlim u r-riċerka fl-universitajiet.

2. Għandhom jinħolqu materjali ta' tagħlim professjonali għat-tagħlim ta' Esperanto fl-iskejjel.

3. Esperanto għandha tiġi offruta bħala lingwa barranija fi skejjel magħżula madwar l-Ewropa bħala parti minn approċċ koordinat biex jiġi ddeterminat il-valur fit-tul tagħha fuq skala kbira. Dan ikun jeħtieġ korsijiet ta' taħriġ għall-għalliema għal kull skola parteċipanti bi standards li jiggarantixxu tagħlim ta' kwalità, bħal fil-każ ta' lingwi barranin oħra.

Referenzi u approfondiment

Brosch, C. (2018). Esperanto als Mittlersprache bei längerfristiger Mobilität. Fil S. Fiedler & C. Brosch (Eds.), Flucht, Exil, Migrazzjoni — sprachliche Herausforderungen. Leipzig: Leipziger Universitätsverlag, 69–90.

Brosch, C. & Fiedler, S. (2017). Der spezifische Beitrag des Esperanto zum propädeutischen Effekt beim fremdsprachenlernen (mit Schwerpunkt auf der Erwachsenenphase). F'C. Brosch & S. Fiedler (Eds.), *Jahrbuch der Gesellschaft für Interlinguistik,* 11–38.

Fiedler, S. & Brosch, C. (2018). Esperanto — lingua franca fl-użu: Studju ta' każ dwar NGO edukattiva. *Problemi Lingwistiċi & Lingwa Ippjanar*, 42, 194–219.

Pereltsvaig, A. (2017). *Studji ta' Esperantic: L-Istat tal-Art.* Pubblikazzjoni onlajn: www.esperantic.org/en/research/state-of-the-art/

Piron, C. (2006). Għażla ta 'Lingwa Uffiċjali/Wahl einer Amtssprache. Fil U. Ammon et al. (Eds.). *Soċjo-lingwistiċi/Soziolinguistik. Manwal Internazzjonali tax-Xjenza tal-Lingwa u s-Soċjetà/Ein internationales Handbuch zur Wissenschaft von Sprache und* Gesellschaft Vol. 3/3. Teilband (p. 2484–2493). Berlin/New York: minn Gruyter.

Wandel, A. (2015). Kif Ħafna *Nies Jitkellmu lil Esperanto? Esperanto fuq il-Web. Deskrizzjoni Interdixxiplinari ta 'Sistemi Kumplessi*, 13, 318–321.

58 It-traduzzjoni awtomatika għandha tintuża fis-servizzi pubbliċi?

Anthony Pym, Universitat Rovira i Virgili

Machine Translation (AT) huwa komunement disponibbli f'formati online b'xejn, li l-aktar importanti minnhom huma ġestiti mill-akbar kumpaniji tal-IT fid-dinja, ibbażati fl-Istati Uniti. Hemm fehma mifruxa li t-traduzzjonijiet ipprovduti minn dawn is-sistemi huma difettużi u mhux affidabbli, u għandhom jiġu evitati fiċ-ċirkostanzi kollha. Madankollu, ħafna nies jużaw dawn is-servizzi onlajn b' mod konsistenti u jafu kif jintegraw ir-riżultati fi strateġiji oħra ta' komunikazzjoni. Il-kwistjoni mhijiex jekk it-traduzzjoni awtomatika tistax tintuża, iżda kif u meta tista' tintuża.

X'tgħidilna r — riċerka?

Stħarriġ dwar l-użu tal- AT fis-servizzi pubbliċi juri żewġ tipi ta' sitwazzjonijiet, u dawn huma fundamentalment differenti.

Fl-ewwel xenarju, test fiss (test uffiċjali jew possibbilment sit web) huwa mħaddem minn sistema ta' traduzzjoni awtomatika online bla ħlas, jew buttuni huma pprovduti online sabiex l-utenti jkunu jistgħu jagħmlu dan huma stess. Ir-riżultat huwa traduzzjoni bil-miktub li fiha żbalji. Ma tarax dawn l-iżbalji jekk ma tkunx taf il-lingwa; l-iżbalji jistgħu ma jkunux fatali; immahuhawn. F'ħafna każijiet, l-utent se jkun kapaċi jifhem il-kontenut tal- websajt jew dokument, iżda se jkun hemm kważi ċertament konsegwenzi negattivi.

1. L-utent se jħoss li l-lingwa tiegħu/tagħha mhix rispettata, u dan jista' jkollu konsegwenzi negattivi għas-sens ta' inklużjoni soċjali tiegħu.

2. Hemm effetti negattivi fuq l-immaġni tal-marka tas - servizz pubbliku kkonċernat.

3. Għalkemm l-ideat ġenerali huma kondiviżi, l-utent għandu t-tendenza li jiżviluppa nuqqas ta' fiduċja razzjonali fid-dettalji, li jfisser li l-informazzjoni ewlenija jew ta' riskju għoli kollha ta' spiss ma tkunx prima jew jeħtieġ li tiġi segwita minn mezzi oħra.

4. Fl-aktar sitwazzjonijiet sfavorevoli, b'modpartikolari fir-rigward tas-servizzi tas-saħħa, wieħed jista' jaħseb u jaġixxi fuq informazzjoni ta' riskju għoli, b'konsegwenzi potenzjalment diżastrużi.

Fit-tieni xenarju, l-utenti nfushom jagħżlu traduzzjoni awtomatika b'lingwa li ma tkunx disponibbli b'mod ieħor u jiġu avżati dwar ir-riskji assoċjati. Sit web tas-servizzi tas-saħħa jista' jagħmel dan, pereżempju, biex jippreżenta lista ta' numri tat-telefown li jistgħu jintużaw għall-assistenza ta' segwitu (ara Liddicoat and Hale 2015), sitwazzjoni ta' riskju baxx fejn it-traduzzjoni awtomatika hija ċertament aħjar minn xejn.

Illustrazzjonijiet u evidenza

Meta t-traduzzjoni awtomatika tiġi applikata għal sitwazzjonijiet speċjalizzati bħal konsultazzjonijiet mediċi, wieħed jista' jipproċedi billi jiddividi d-djalogu f'skripts magħluqa, b'għadd limitat ta' għażliet f'kull pass. Dan jista' jaħdem pjuttost tajjeb, sakemm id-djalogu jibqa' fl-iskrittura, kif jista' jidher fi traduttur mediku speċjalizzat li jista' jitniżżel mingħajr ħlas. Hekk kif inħallul — iskrittura magħluqa, hemm bżonn ta' soluzzjonijiet oħra.

L-istudji tal-każ MIME tagħna f'Tarragona, Leipzig u Ljubljana żvelaw li l-immigranti reċenti u dawk li jfittxu l-ażil jużaw it-traduzzjoni awtomatika onlajn biex jippreparaw għal avvenimenti importanti bħal żjarat lit-tabib.

Huma għalhekk jaslu għall-konverżazzjonima 'mill-inqas xi fehim tat-termini li se jintużaw u t-tip ta' affarijiet li se jingħad. F'sitwazzjonijiet bħal dawn, it — traduzzjoni awtomatika mhix sempliċement "aħjarminn xejn". Din hija għajnuna reali li għandha tintuża flimkien ma' strateġiji oħra ta' medjazzjoni: Lingua franca, interkomprensjoni, l-użu tal-lingwa ospitanti. F'dan it-tip ta' sitwazzjoni, l-użu tat-traduzzjoni awtomatika mhux biss huwa leġittimu, iżda jistħoqqlu li jiġi kkultivat u mħarreġ b'mod speċifiku.

Implikazzjonijiet politiċi

L-implikazzjonijiet politiċi huma kif ġej.

1. B'mod ġenerali, it-traduzzjoni awtomatika ma għandhiex tintuża mill-fornituri tas-servizzi sakemm ma tkunx assoċjata ma' strateġiji oħra ta' komunikazzjoni (qabel l-editjar, wara l-edizzjoni). Dan huwa partikolarment minnu għal sitwazzjonijiet ta' riskju għoli.

2. Fl-istess ħin, il-links għat-traduzzjoni awtomatika magħżula mill-utent jistgħu jintużaw għal sitwazzjonijiet ta' riskju baxx u għal-lingwi li fihom

x'aktarx ma tiġi pprovduta l-ebda traduzzjoni umana. It-traduzzjoni awtomatika m'għandha fl-ebda każ titqies bħala sostitut għal traduzzjoni minn professjonist kwalifikat.

3. Il-fornituri tas-servizzi għandhom jirrikonoxxu li ħafna mill-klijenti tagħhom jużaw it-traduzzjoni awtomatika billi jkunu kompletament konxji tal-limitazzjonijiet tagħha u permezz ta' kombinazzjonijiet b'suċċess ma' soluzzjonijiet oħra ta' medjazzjoni. M'għandu jkun hemm l-ebda tentattiv biex dawn il-prattiki jiġu pprojbiti.

4. It-taħriġ fl-użu intelliġenti tat-traduzzjoni awtomatika għandu jkun parti mill-programmi ġenerali ta' taħriġ fil-medjazzjoni, li huma rikonoxxuti bħala kompetenza lingwistika bażika.

Il-miġja ta 'traduzzjoni bil-magna newronali mill-2016 tejbet il-kwalità tal-output għal ħafna pari ta' lingwi, u m'hemm l-ebda dubju li l -utenti iżgħar huma, aktar ikunu jafu kif jintegraw it-traduzzjoni awtomatika f'settijiet ta 'strateġiji ta' komunikazzjoni.

Referenzi u approfondiment

García, I. (2010). It-traduzzjoni awtomatika għadha lesta? *Mira*, 22, 7–21.

Liddicoat, A. & Hale, S. (2015). It-tifsira tal-preċiżjoni u l-kultura, u ż-żieda tal-magna fl-interpretazzjoni u t-traduzzjoni. *Cultus: Il-Ġurnal tal-Medjazzjoni Interkulturali u l-*Komunikazzjoni 8, 14–26.

59 L-Ingliż, bħala lingua franca, għandu jkun disponibbli f'diversi varjetajiet?

Helder De Schutter, Nenad Stojanović, Sergi Morales-Gálvez, Katholieke Universiteit Leuven

F'dawn l-aħħar snin, diversi filosfi politiċi eżaminaw mill-ġdid l-użu tal-Ingliż bħala lingua franca fid-dinja, inkluż jekk dan ir-rwol dominanti huwiex kompatibbli mal-prinċipji tal-ġustizzja. Matul l-istess perjodu, dibattitu ġdid li qed jikber ħareġ fil-lingwistika dwar l-użu tal-Ingliż bħala lingua franca, li jissuġġerixxi li meta jintuża minn kelliema mhux nattivi, l-Ingliż huwa fil-fatt sostitwit minn idjoma distinta oħra, daqsxejn bħal kummentaturi oħra jitkellmu ta '"Glorbish" għall-kuntrarju ta' Ingliż standard f'waħda mill-varjetajiet indiġeni ħafna tiegħu (ara, pereżempju, Seidlhofer 2011, Jenkins 2014). Xi wħud jargumentaw li t-tip ta' Ingliż użat bħala lingua franca m'għandux jitqies bħala"proprjetà" minn kelliema nattivi bl-Ingliż. Minflok, l-Ingliż bħala lingua franca (ELF) għandu jitqies bħala leġittimu fih innifsu, u mhux bħala forma defiċjenti tal-Ingliż.

X'tgħidilna r — riċerka?

L-interess lingwistiku fl-ELF u l-interess tal-filosfi politiċi fil-ġustizzja lingwistika żviluppaw simultanjament, iżda ż-żewġ litteraturis'issa għadhom ma avviċinawx (ħlief, pereżempju, Gazzola u Grin 2013). Van Parijs (2011), sostenitur qawwi tal-użu tal-Ingliż internazzjonalment, kif ukoll bosta mis-segwaċi tiegħu, jassumu li l-Ingliż użat internazzjonalment mhuwiex differenti mill-Ingliż bħala lingwa materna (ENL). Il-partitarji ta' Elf, għall-kuntrarju, iqisuhom bħala essenzjalment differenti. Madankollu, minbarra xi referenzi, huwama kienx interessat fi kwistjonijiet imqajma minn filosfi politiċi interessati fil-ġustizzja lingwistika. Dan in-nuqqas ta' attenzjoni huwa problematiku, peress li jista' jwassal għal żbalji serji fid-dijanjożi tal- kwistjonijiet involuti.

Pereżempju, l-affermazzjoni li kelliema Ingliżi mhux nattivi m'għadhomx fi żvantaġġ meta mqabbla ma' kelliema nattivi meta wieħed jitkellem bl-Ingliż fil-lingwa franka (fis-sens ta' "ELF"; ara Jenkins 2014: 39–40; Seidlhofer 2011: 16) għadu vag. Biex nissostanzjaw talba bħal din, l-ewwel ikollna bżonn fehim ċar ta' x'jikkostitwixxi inġustizzja jew żvantaġġ mhux relatat,u kif l-ELF issolviha jew tnaqqasha. Huwa biss b'dan il-mod li wieħed ikun jista' jagħti opinjoni xierqa dwar l-akbar ġustizzja tal-ELF.

Fl-istess ħin, jekk l-użu tal-Ingliż minn kelliema mhux nattivi jista' jiġi diżassoċjat mill-użu tal-Ingliż minn kelliema nattivi, dan għandu jwassal lill-filosofi biex jikkunsidraw mill-ġdid l-allegazzjoni li l-użu tal-Ingliż bħala lingwa vehikulari globali huwa inġust. Xi karatteristiċi tal-argument tal-ELF għandhom imbagħad jidħlu fid-diskussjoni normattiva tal-ġustizzja lingwistika globali, li twassal għal bidla fil-pożizzjonijiet attwali u orjentazzjoni mill-ġdid tal-argumenti predominanti.

Ir-riċerka tidentifika erba' sorsi ta' inġustizzja lingwistika globali f'dinja fejn l-Ingliż jintuża bħala lingua franca globali.

1. **Inġustizzja komunikattiva:** il-kelliema mhux Ingliżi se jkollhom ħiliet ta' komunikazzjoni komparattivament aktar baxxi, li jistgħu jfixklu l-komunikazzjoni tagħhom.

2. **Nuqqas ta' ekwità fir-riżorsi:** jeħtieġ li l-kelliema mhux nattivi jinvestu riżorsi konsiderevoli fit-tagħlim tal-Ingliż, filwaqt li l-kelliema nattivi m'għandhomx bżonn jagħmlu dan.

3. **Inġustizzja tad-dinja tal-ħajja:** lingwi mhux Ingliżi huma relegati għall-periferija, filwaqt li kelliema ta 'dawn il-lingwi jsibu ruħhom infiq parti dejjem tikber ta' ħajjithom f'ambjent jitkellem bl-Ingliż u referenzi (liema filosofi politiċi jsejħu " dinja tal -ħajja").

4. **L-inġustizzja tad- dinjità:** l-ogħla status tal-Ingliż jimplika, b'mod korrelattiv, status aktar baxx għal-lingwi l-oħra, u grad inqas ta' dinjità u prestiġju għalihom.

Illustrazzjonijiet u evidenza

Il-konċettwalizzazzjoni mill-ġdid tal- Ingliż bħala ELF ma teliminax l-inġustizzja lingwistika. L-ewwel nett, l-investiment fir -riżorsi għadu fundamentalment irregolari. It-tieni nett, peress li l-ELF mhijiex stabbli u intrinsikament dinamika, mhuwiex ċar għall-kelliema x'inhu l-għan komunikattiv, li jista' jwassal għal inċertezza komunikattiva. Barra minn hekk, fil-biċċa l-kbira tal-każijiet għad hemm lakuna fil-kompetenza bejn il-kelliema nattivi u l-kelliema mhux nattivi. It-tielet nett, għalkemm huwa teoretikament possibbli li "jiddekulturalizzaw"il -lingwa Ingliża u "jikkulturalizzaw mill- ġdid"bħala lingwa verament kondiviża u newtrali, dan mhuwiex plawżibbli, speċjalment fid-dawl tal-instabbiltà fundamentali tal-ELF, li tikkuntrasta b'mod qawwi mal-għeruq kulturali

b'saħħithom tal-ENL f'pajjiżita' importanza ekonomika, politika u demografikakbira bħar-Renju Unit, l-Istati Uniti, l-Awstralja, eċċ. (Mackenzie, 2014). Ir-raba' nett, preċiżament minħabba d-differenza bejn ELF instabbli u ENL li ilha stabbilita għal żmien twil bi tradizzjonijiet letterarji u nazzjonali b'saħħithom, il-prestiġju tal-ELF x'aktarx li ma jaqbilx ma' dak ta' ENL.

Implikazzjonijiet politiċi

Alternattiva possibbli, peress li l-Ingliż għandu influwenza konsiderevoli u bħalissa qed jintuża aktar minn kwalunkwe lingwa oħra fil-komunikazzjoni internazzjonali, huwa li tfittex strateġija oħra fir-rigward tal-użu tal-Ingliż. Tista', b'mod partikolari, titqies bħala lingua franca poliċentrika, bħalma huma l-lingwi nattivi *bħall-* Ġermaniż, l-Olandiż (u l-Ingliż innifsu!)huma wkoll poliċentriċi. L-involviment li jirriżulta ma jissarrafx direttament f'miżuri ta' politika, iżda jista' jwessa' l-ambitu tal-kunsiderazzjonijiet relatati mal-għanijiet tal-politika tal-lingwa.

Jekk il-Lingua franca nnifisha titqies poliċentrika, l-użu tal-Ingliż fil-komunikazzjoni internazzjonali għandu jinkludi l-mod kif l-Ingliż huwa mitkellem abbażi tal-L1, li jagħmel il-lingwa aktar diversa internament. Dan l-approċċ jipprovdi standard ta' komunikazzjoni aktar ċar biex iħares kontra l-inċertezza ġurisdizzjonali (kif ikun il-każ jekk l-FLE titqies bħala objettiv ta' tagħlim). Kif turi De Schutter (li jmiss), dan jagħmilha possibbli li l-karatteristiċi u l-espressjonijiet L1 jiġu trasferiti għall-Ingliż, biex b'hekk tiġi żgurata kulturalizzazzjoni mill-ġdid aktar stabbli, u jerġa' jġib l-istess dinjità billi japproprja l-lingwa, jistabbilixxi standards għaliha u jagħti lill-utenti Ingliżi mhux nattivi l-fiduċja li dak li jitkellmu huwa wkoll l-Ingliż (tajjeb), skont ir-regoli lokali, li l-istandardizzazzjoni tiegħu tagħti lill-kelliema kontropiż aktar kredibbli għall-istandards ENL mill-volatilità tal-ELF.

Referenzi u approfondiment

Minn Schutter, H. (lijmiss). Il-Ġustizzja lingwistika Globali u l-Ingliż bħala Lingua Franca. Fil F. Grin & P. Kraus (Eds.), *Il-Politika ta 'Multilingwiżmu. Il-Governanza lingwistika, il-Globalizzazzjoni u l-Ewropizzazzjoni.* Amsterdam: John Benjamins.

Gazzola, M. & Grin, F. (2013). L-ELF hija aktar effettiva u ġusta mit-traduzzjoni? Evalwazzjoni tar-reġim multilingwi tal-UE. *Il-Ġurnal Internazzjonali tal-*Lingwisti Applikati, 23, 93–107.

Jenkins, J. (2014). *Ingliż bħala lingua franca fl-università internazzjonali: Il-politika tal-politika akkademika tal-lingwa Ingliża*. Oxford: Routledge.

Mackenzie, I. (2014). *Ingliż bħala Lingua Franca. Theorizing and Teaching English.* Oxford: Routledge.

Seidlhofer, B. (2011). *Nifħmu l-Ingliż bħala Lingua Franca.* Oxford: Oxford University Press.

Van Parijs, P. (2011). Il-*Ġustizzja Lingwistika għall-Ewropa u għad-Dinja*. Oxford: Oxford University Press.

60 X'inhuma l-approċċi lingwistiċi xierqa biex jiġu ssodisfati l-ħtiġijiet lingwistiċi tal-pensjonanti mobbli?

Per Gustafson, Ann Elisabeth Laksfoss, Cardozo, Uppsalauniversitet

Il-migrazzjoni ta' pensjonanti relattivament għonja mill-Ewropa ta' Fuq għal destinazzjonijiet tal-irtirar tul il-kosti tal-Mediterran tagħti lok għal kuntesti soċjolingwistiċi distintivi. Ħafna migranti rtirati ma jitgħallmux il-lingwa tal-pajjiż ospitanti, għall-inqas mhux fil-fond. Minflok, il-migranti u atturi lokali oħra jużaw firxa ta' strateġiji lingwistiċi biex jissodisfaw il-ħtiġijiet ta' komunikazzjoni tagħhom. X'inhuma dawn l-istrateġiji u kif għandhom dawk li jieħdu d-deċiżjonijiet fil-livell lokali jinnavigaw ix-xenarju lingwistiku kumpless tal-migrazzjoni internazzjonali fl-irtirar?

X'tgħidilna r — riċerka?

Jistgħu jiġu identifikati żewġ perspettivi normattivi dwar il-mobilità u d-diversità lingwistika fl-Ewropa. L-ewwel nett, il-kwistjonijiet lingwistiċi għandhom rwol prominenti fid-diskussjonijiet dwar l-integrazzjoni tal-immigranti. Ħafna drabi huwa meqjus essenzjali li l-immigranti jitgħallmu l-lingwa tal-pajjiż ospitanti sabiex jiksbu aċċess għas-suq tax-xogħol u jipparteċipaw fi proċessi politiċi, kif ukoll għal raġunijiet kulturali relatati mal-appartenenza u l-identità. Minn din il-perspettiva, ir-riżultat preferut huwa l-multilingwiżmu fil-livell individwali, jiġifieri l-immigranti jitgħallmu l-lingwa tal-pajjiż ospitanti flimkien mal-lingwa materna tagħhom.

It-tieni nett, hemm kemm politiki Ewropej kif ukoll nazzjonali dwar id-drittijiet tal-lingwi minoritarji, li xi drabi japplikaw ukoll għall-migranti. Dawn id-drittijiet jimplikaw li r-residenti legali b'lingwa materna li mhijiex il-maġġoranza jew il-lingwa uffiċjali għandhom, f'ċerti ċirkostanzi, ikollhom l-opportunità li jużaw il-lingwa materna tagħhom. Minn din il-perspettiva, ir-riżultat preferut huwa l-multilingwiżmu fil-livell tas-soċjetà: is-soċjetà ospitanti tipprovdi informazzjoni mhux biss fil-lingwa tal-maġġoranza, iżda wkoll fil-lingwi minoritarji rilevanti, u l-interpretazzjoni jew it-traduzzjoni huma disponibbli f'ċerti sitwazzjonijiet.

Metajiffaċċjaw il-ħtiġijiet lingwistiċi tal-pensjonanti mobbli, dawk li jfasslu l-politika jeħtieġ li jsibu bilanċ bejn dawn iż-żewġ perspettivi.

Illustrazzjonijiet u evidenza

Fil-każ tal-migrazzjoni internazzjonali tal- pensjonanti, ir-riċerka MIME identifikat għadd ta' strateġiji lingwistiċi użati mill-pensjonanti mobbli.

1) Ħafna pensjonanti — tal-anqas dawk minn komunitajiet lingwistiċi iżgħar — inizjalment jippruvaw jitgħallmu l-lingwa tal-pajjiż ospitanti. L-awtoritajiet lokali jista' jkollhom rwol x'jaqdu fl-għoti ta' korsijiet tal-lingwa mfassla għall-ħtiġijiet ta' pensjonanti barranin, sakemm atturi oħra ma jagħmlux dan. Pereżempju, il-pensjonanti għandhom it-tendenza li jippreferu jiffukaw fuq il-ħiliet ta' komunikazzjoni aktar milli fuq korrezzjoni grammatikali, u l-korsijiet onlajn jistgħu jkunu utli f'destinazzjonijiet fejn ħafna migranti staġonali ma jistgħux jattendu korsijiet regolari fuq il-post.

Madankollu, l-edukazzjoni lingwistika mhijiex biżżejjed. L-anzjani spiss isibuha diffiċli biex jitgħallmu lingwa ġdida u jkollhom inqas opportunitajiet u inċentivi miż-żgħażagħ biex jitgħallmu l-lingwa lokali. Ir-riċerka MIME turi li l-pensjonanti li jemigraw għal raġunijiet ta'"stil ta' ħajja" spiss ftit jiksbu għarfien tal-lingwi tal- pajjiż il-ġdid tagħhom.

2) Minflok, il-migranti rtirati spiss ikunu jistgħu jużaw il-lingwa materna tagħhom. Ir-riċerka MIME identifikat erba' modi biex tagħmel dan. L-ewwel nett, ħafna destinazzjonijiet tal-irtirar raw il-ħolqien ta' komunitajiet ta' espatrijazzjoni fejn migranti rtirati jistgħu jgħixu parti kbira mill-ħajja tagħhom ta' kuljum bil-lingwa materna tagħhom.

It-tieni, il-pensjonanti jistgħu jużaw servizzi ta' interpretazzjoni jew traduzzjoni, li ta' spiss ikunu faċilment disponibbli f'postijiet fejn bosta rtirati barranin ikunu stabbilixxew ruħhom. Madankollu, l-istudju MIME sab li dawn is-servizzi lingwistiċi ħafna drabi jiġu pprovduti minn ħbieb, konoxxenti jew interpreti mingħajr kwalifiki formali. F'sitwazzjonijiet sensittivi, din tista' tkun problema. It-tielet nett, l-interkomprensjoni (fehim reċiproku bejn l-utenti ta' lingwi mill-qrib) ġiet irrappurtata f'xi kuntesti. Ir-raba' nett, il-migranti jistgħu jirritornaw temporanjament lejn pajjiżhom (ta' qabel) biex iwettqu ċerti attivitajiet, pereżempju biex jikkonsultaw lit-tabib tagħhom. Din l — istrateġija tista ' tiġi deskritta bħala "riżultat".

3) Fl-aħħar nett, l-Ingliż qed jintuża dejjem aktar bħala lingua franca fid-destinazzjonijiet tal-irtirar, peress li kemm il-pensjonanti kif ukoll ir-residenti lokali jiksbu għarfien aħjar tal-Ingliż. Għal ħafna migranti rtirati, dan

jagħmel il-ħajja aktar faċli jekk ikunu jistgħu jikkomunikaw bl-Ingliż aktar milli bil-lingwa lokali. Iżda l-predominanza tal-Ingliż tinvolvi wkoll kwistjonijiet ta' poter u status li jistgħu jkunu sensittivi fl-interazzjoni bejn in-nattivi u l-barranin, u b'hekk għall-koeżjoni soċjali. Barra minn hekk, l-awtoritajiet lokali xi kultant jidhru li għandhom wisq fiduċja fl-Ingliż u jemmnu li l-informazzjoni pprovduta bl-Ingliż hija aċċessibbli għall-barranin kollha.

Dan mhuwiex il-każ, peress li mhux l-irtirati mobbli kollha jifhmu l-Ingliż u anke dawk li ġeneralment jistgħu jifhmu aħjar jekk jirċievu informazzjoni bil-lingwa materna tagħhom. L-Ingliż huwa ta' spiss utli għall-komunikazzjoni u t-tixrid ta' informazzjoni ġenerali ta' kuljum, iżda l-interpretazzjoni jew it-traduzzjoni fil-lingwa materna huma meħtieġa biex jikkomplementaw ċerti gruppi u individwi, u f'sitwazzjonijiet partikolarment sensittivi.

Implikazzjonijiet politiċi

Il-migranti rtirati jużaw firxa wiesgħa ta' strateġiji lingwistiċi biex jimmaniġġjaw il-komunikazzjoni ta' kuljum. Dawk li jfasslu l-politika jeħtieġ li jirrikonoxxu u jadattaw għal din id-diversità, jevitaw soluzzjonijiet "ta' daqs wieħed" u jkunu lesti li jużaw approċċi lingwistiċi differenti skont is-sitwazzjoni. Dan jista' jinkludi edukazzjoni lingwistika favorevoli għall-migranti, kooperazzjoni ma' assoċjazzjonijiet etniċi, servizzi ta' kwalità tajba għall-interpretazzjoni pubblika u t-traduzzjoni, u użu maħsub tajjeb tal-Ingliż bħala lingua franca. Jekk l-awtoritajiet tal-pajjiż ospitanti huma kapaċi u lesti li jipprovdu servizzi ta' interpretazzjoni f'oqsma għajr proċedimenti ġudizzjarji, fejn meħtieġ mil-liġi tal-UE, għandha tingħata prijorità lill-kura medika.

Referenzi u approfondiment

Casado-Díaz, M. A. (2006). L-irtirar lejn Spanja: Analiżi tad-differenzi fost iċ-ċittadini tal-Ewropa ta' Fuq. Ġurnal ta 'Studji Etniċi u Migrazzjoni, 32, 1321–1339.

O'Reilly, K. (2008). *Konversazzjonijiet fuq il-Costa*. Ippubblikat minn Lulu.com

Torkington, K., David, I., & Sardinha, J. (Eds.). (2015). *Il-prattika tal-ħajja tajba: Il-migrazzjoni tal-istil tal-ħajja fil-prattiki*. Newcastle fuq Tyne: Studjużi ta' Cambridge.

1. Komunikazzjoni bl-użu tal-lingwa tal-pajjiż ospitanti
2. Komunikazzjoni fil-lingwa nattiva tal-migranti
3. Komunikazzjoni bil-lingwa franka (spiss bl-Ingliż)

- Komunitajiet espatrijati
- Interpretazzjoni u traduzzjoni
- L-interkomprensjoni
- Produzzjoni

61 Kif tista' l-interkomprensjoni tintuża f'kuntesti professjonali?

Machteld Meulleman, Alice Fiorentino, Università ta' Reims Champagne-Ardenne

Waħda mill-isfidi ewlenin li jiffaċċjaw l-istituzzjonijiet pubbliċi u privati fl-Ewropa hija l-ġestjoni ta' varjetà wiesgħa ta' kuntesti ta' komunikazzjoni multilingwi, inkluż ix-xogħol. Ir-riċerka fl-ekonomija lingwistika turi li livell għoli ta' Ingliż mhuwiex neċessarjament biżżejjed u li l-ħiliet f'lingwi barranin oħra jistgħu jiġu ppremjati b'mod wiesa' minħabba li joffru vantaġġ kompetittiv addizzjonali (eż., Grin, Sfreddo u Vaillancourt 2010). Soluzzjonijiet alternattivi għall-kumpaniji li joperaw f'kuntest multilingwi jinkludu r-reklutaġġ ta' kelliema nattivi, l-użu ta' interpreti u tradutturi professjonali u l-għoti ta' taħriġ fil-lingwa interna. B'mod parallel ma' dawn l-istrateġiji magħrufa sew, il-potenzjal għall-interfehim għadu fil-biċċa l-kbira mhux sfruttat biżżejjed, kemm jekk bil-fomm kif ukoll bil-miktub.

X'tgħidilna r — riċerka?

F'kuntesti professjonali, l-użu ta' interkomprensjoni orali ġie osservat f'laqgħat wiċċ imb'wiċċ, kemm bejn kollaboraturi mill-qrib (Ribbert & għaxar Thije 2007) kif ukoll laqgħat informali (Klaveren & De Vries 2012). Intalbu għadd ta' vantaġġi għal dan il-metodu ta' medjazzjoni, b' mod partikolarif'kuntesti li jinvolvu l-ħidma f'tim. Kull meta l-kollegi jitkellmu (jew ikollhom biżżejjed għarfien) ta' lingwi relatati (jiġifieri relattivament qribxulxin), dawn il-ħiliet lingwistiċi komuni jistgħu jintużaw biex jiffrankaw il-ħin, jevitaw l-għeja mentali u jittrażmettu fehim kulturali reċiproku.

F'kuntesti professjonali li jinvolvu dokumenti miktuba f'lingwi barranin, l-interkomprensjoni hija pjuttost mifruxa, speċjalment meta kkombinata mal-użu ta' dizzjunarji jew għodod ta' traduzzjoni. Il-ħiliet riċettivi bil-miktub huma kosteffettivi ħafna għal żewġ raġunijiet ewlenin.

L-ewwel nett, dawn joffru flessibbiltà massima, minħabba li bi ftit taħriġ, huwa pjuttost possibbli mhux biss li jinkiseb fehim ta' kwalità għolja tal-lingwi relatati, iżda wkoll li tinkiseb informazzjoni minn dokumenti miktuba f'lingwi relatati inqas mill-qrib iżda wkoll minn lingwi ta' kuntatt (Castagne 2007). It-tieni, ma jinvolvu l-ebda spiża diretta u jistgħu jnaqqsu l-ħtieġa għal servizzi ta' interpretazzjoni u traduzzjoni. Simulazzjoni ta' komunikazzjoni interna bejn l-istituzzjonijiet Ewropej u l-Istati Membri tissuġġerixxi li l-implimentazzjoni tal-interkomprensjoni bejn il-Membri tal-PE u l-uffiċjali Ewropej, bħala alternattiva għal mudell ibbażat esklużivament fuq l-interpretazzjoni u t-traduzzjoni bejn il-lingwi uffiċjali kollha tal-UE, tnaqqas b'mod sinifikanti l-għadd ta' pari ta' traduzzjoni, filwaqt li tiffranka lill-Istati Membri diversi miljuni ta' euro (Grin 2008) filwaqt li tippromwovi prattiki multilingwi.

Illustrazzjonijiet u evidenza

Sabiex tesplora interkomprensjoni fl-ambjenti professjonali, aħna wettaqna studju ta '10 gradwati preċedenti tal-Università ta' Reims Champagne-Ardenne li kienu ġew imħarrġa għal sentejn fil-ħiliet riċettivi f'mill-inqas tliet lingwi Romanesk (Taljan, Spanjol, Portugiż) u tliet lingwi Ġermaniċi (Ġermaniż, Ingliż u Olandiż). Disgħa minn kull għaxar parteċipanti rrapportaw bl-użu ta' interkomprensjoni bil-miktub ħafna drabi flimkien mal-użu ta' dizzjunarju. Madankollu, ftit parteċipanti biss irrapportaw li użaw il-ħilietta' interkomprensjoni tagħhom għaldokumenti orali f'kuntesti privati biss.

Għalhekk, anki professjonisti mħarrġa fil-multilingwiżmu riċettiv għandhom it-tendenza li ma jużawx dawn il-ħiliet f'kuntesti orali.

Dan jissuġġerixxi li l-użu professjonali ta' interkomprensjoni orali għadu mhux meqjus bħala alternattiva reali għal strateġiji bħal-lingua franca. Soluzzjoni possibbli tista' tkun li l-professjonisti jitħeġġu jaqblu b'mod espliċitu dwar l-istrateġiji ta' medjazzjoni li jistgħu jużaw, pereżempju billi jiddiskutu fil-qosor ir-repertorji lingwistiċi rispettivi tagħhom meta jibdew jaħdmu flimkien.

Implikazzjonijiet politiċi

Fid-dawl ta' dan ta' hawn fuq, dawk li jfasslu l-politika jistgħu jikkunsidraw l-azzjonijiet li ġejjin.

1. Jinkoraġġixxu u jassistu organizzazzjonijiet professjonali biex jimplimentaw proġetti pilota li jippromwovu l-użu ta' interkomprensjoni, kemm biex jipproċessaw dokumenti bil-miktub kif ukoll għal interazzjonijiet wiċċ imb'wiċċ fi ħdan timijiet.

2. L-organizzazzjonijiet professjonali għandhom jipprovdu taħriġ individwali f' ħiliet interattivi ta'

interkomprensjoni għall-persunal involut f'timijiet multilingwi u ħiliet ta' riċettività bil-miktub għall-membri tal-persunal li ta' spiss ikunu kkonfrontati b'dokumenti prodotti f'lingwi reċiprokament intelliġibbli jew diġà parzjalment magħrufa.

3. Jinkludu taħriġ f' ħiliet ta' interkomprensjoni għal profili ta' impjiegi b' orjentazzjoni multilingwi uinterkulturali.

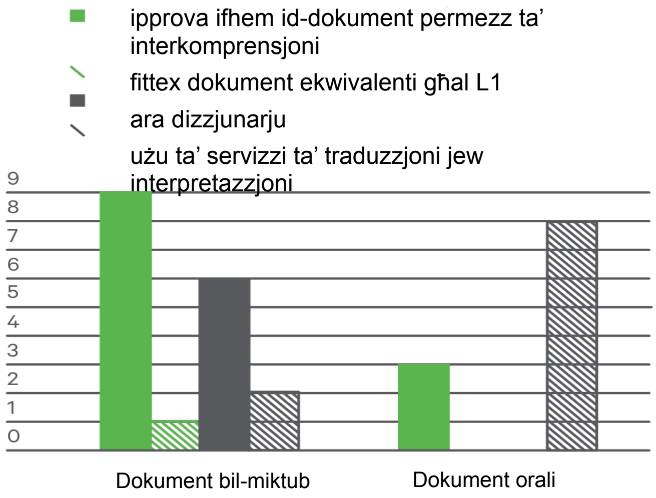

IT-TWEĠIBIET TA' DAWK LI WIEĠBU GĦALL-MISTOQSIJA: "META TIFFAĊĊJA DOKUMENT TA' LINGWA BARRANIJA, LIEMA STRATEĠIJA TUŻA?"

Referenzi u approfondiment

Castagne, E. (Ed.) (2007). *Il-kwistjonijiet tal-interkomprensjoni.* Coll. ICE 2, Għajnuniet: EPURE.

Grin, F. (2008). L-interkomprensjoni, l-effiċjenza u l-ekwità. F'V. Conti & F. Grin (Eds.)*, Jaqbel bejn il-lingwi ġirien: għall-* Interkomprensjoni (p. 79–109). Ġinevra: Georg.

Grin, F., Sfreddo, C. & Vaillancourt, F. (2010). *L-Ekonomija tal-Post tax-Xogħol Multilingwi*. New York: Routledge.

Klaveren, S. & De Vries, J. (2012). *Il-prattika u l-potenzjal ta' l-Interkomprensjoni. Riċerka dwar l-effiċjenza tal-Interkomprensjoni fir-rigward tal-fluss tax-xogħol fid-Direttorat Ġenerali għat-Traduzzjoni tal-Kummissjoni Ewropea.* Università ta' Utrecht.

Ribbert, A. & għaxar Thije, J. D. (2007). Multilingwiżmu riċettiv fil-kooperazzjoni bejn it-tim interkulturali Netherlandiż-Ġermaniż. F'J. D. 10 Thije & L. Zeevaert (Eds.), *Il-multilingwiżmu reċettiv: analiżi lingwistika, politiki lingwistiċi u kunċetti didattiċi* (pp. 73–101). Amsterdam: John Benjamins.

62 Liema huma l-aħjar modi biex taħdem ma 'traduzzjoni awtomatika?

Anthony Pym, Universitat Rovira i Virgili

Huwa faċli li tikseb traduzzjoni online b'xejn, li tkun ixxukkjat mill-iżbalji, u li tiddikjara li s-sistemi huma inutli, u l-bnedmin dejjem se jittraduċu aħjar. Iżda meta s-servizzi tat-traduzzjoni awtomatika online jattiraw aktar minn 500 miljun utent u jkunu disponibbli f'aktar minn 100 lingwa (Turovsky 2016), huwa ċar li n-nies isibuhom utli, speċjalment f'sitwazzjonijiet ta' mobilità intensiva. L-isfida hija li tkun taf eżattament liema traduzzjoni awtomatika hija tajba, u meta tużah.

X'tgħidilna r — riċerka?

Peress li t-traduzzjoni awtomatika tintuża f'ħafna oqsma differenti, ir-riċerkaturi jistgħu jagħżlu l-oqsma li huma l-aktar adattati għar-riżultati li jridu jiksbu. Ir-riċerka mwettqa mill- iżviluppaturi u l-kumpaniji tagħhom għalhekkgħandha t-tendenza li tissupera l-prestazzjoni ġenerali, daqstant faċilment daqs it-tfittxijagħar - reżistenza ta' tradutturi tradizzjonaliftit li xejntissupera l-prestazzjoni fqira. L-istħarriġ tagħna dwar kif it-traduzzjoni awtomatika fil-fatt tintuża fis-servizzi pubbliċi jidentifika diversi xenarji differenti ħafna.

Traduzzjoni awtomatika f'żoni magħluqa: filwaqtli għadd limitat ta 'affarijiet huma marbuta b'numru limitat ta' modi, pereżempju fil-manwali tal-magni jew prodotti speċifiċi tal-kompjuter, il-kwalità mhux ipproċessata tat-traduzzjoni awtomatika tista 'tkun għolja ħafna, anke jekk ir-riżultati jridu jiġu vverifikati ('post—edited') fil-każ ta 'komunikazzjoni b' riskju għoli. Meta magni tat-traduzzjoni tal-magni interni jintużaw b'dan il-mod, dawn jiffunzjonaw bħala memorji kbar ta' traduzzjoni.

Traduzzjoni awtomatika għal komunikazzjoni b'riskju baxx: fis-sitwazzjonijiet kollha fejn l-ispejjeż tal-iżbalji huma minimi u jinftiehmu mill-utenti, huwa komuni li tiġi pprovduta traduzzjoni awtomatika fuq l-inizjattiva tal-utent għal-lingwi li altrimenti ma jirċevux traduzzjonijiet.

Dan jista' jseħħ fuq siti web muniċipali, pereżempju, fejn l-utent ikollu jikklikkja fuq il-lingwa kkonċernata u jrid jiġi infurmat li t-traduzzjoni tista' ma tkunx korretta. L-istess prinċipju japplika f'sitwazzjonijiet fejn il-feedback djaloġiku jippermetti l-verifika verbali tat-traduzzjonijiet, bħal f'konsultazzjonijiet mediċi. F'sitwazzjonijiet bħal dawn, it-traduzzjoni awtomatika għandha t-tendenza li tkun waħda mis-soluzzjonijiet użati minn persuni mobbli.

Wara l-editjar f'oqsma miftuħa jew ta' riskju għoli: peress lil- kriterji ta ' hawn fuq ma japplikawx, it-traduzzjonijiet awtomatiċi għandhom jiġu kkoreġuti ('post- editjat') mill- bniedem, forsi b' diversi modi differenti. F'ħafna oqsma, il-kariga - it-traduzzjoni awtomatika tal-editjar tipproduċi traduzzjonijiet ta' kwalità simili għal dik ta' traduzzjonijiet kompletament umani b'xi ffrankar ta' ħin.

Mhux tradutturi bħala post-publishers: F'ħafna oqsma tekniċi, esperti fil-qasam li ma jafux il-lingwa tal-bidu jistgħu b'suċċess wara l-editjar tal-output tat-traduzzjoni awtomatika. Dawn jistgħu jkunu voluntiera interessati, bħal fil-każ ta ' "akkwistparteċipatorju". Ix-xogħol tagħhom jista' mbagħad jiġi ċċekkjat minn tradutturi professjonali, skont il-kwalità meħtieġa.

L-editjar minn qabel meta jkunu meħtieġa diversi lingwi fil-mira: l-alternattiva ewlenija għal wara l-edizzjoni hija l-"kundizzjoni", fejn it-test tal-bidu jinkiteb f'lingwa simplifikata u kkontrollata qabel ma jitħaddem b'sistema ta' traduzzjoni awtomatika. Il-kwalità tista' tkun għolja ħafna, u l-kisbiet fl-effiċjenza jiżdiedu ma' kull lingwa oħra fil-mira meħtieġa. Bħala regola, jekk tittraduċi f'aktar minn ħames lingwi fil-mira, allura l-editjar minn qabel ikun aħjar minn wara l-editjar.

Illustrazzjonijiet u evidenza

Hemm ħafna modi biex jintegraw traduzzjoni awtomatika fil-flussi tax-xogħol. Mudell li jimmassimizza huwa d-dijagrammamehmuża ta' Carson-Berndsen et al. (2009). It-test jidħol fin-naħa ta' fuq tax-xellug, fejn l-elementi li jistgħu jiġu tradotti jiġu estratti u jiġu ssegmentati awtomatikament (normalment f'sentenzi) għall-ipproċessar f'sistemi ta'memorjata' tratturi. Is-segmenti mbagħad jiġu introdotti sistema ta' traduzzjoni awtomatika, li tagħti verżjoni li tista' tiġi riveduta minn professjonisti volontarji jew esperti tal- lingwa fil-mira fil-qasam inkwistjoni. It-tradutturi professjonali mbagħad jirrevedu r-riżultat, imbagħad iwettqu reviżjoni stilistika u reviżjoni tal-lingwa fil-mira. L -elementi li jistgħu jiġu tradotti mbagħad jiddaħħlu fil-format oriġinali('rikostruzzjoni'), bi kwalunkwe materjal grafiku, u t-traduzzjoni tkun lesta biex titwassal. Ovvjament mhuwiex meħtieġ li jkun hemm dawn il-passi kollha fil-proġetti kollha, iżdakollox jista' jitqies skont il-ħtiġijiet. Umhuwiex meħtieġ li tiġi segwita din l-ordni speċifika: Temizöz (2013), pereżempju, sabet li l-kwalità kienet ogħla meta l-inġiniera fil-lingwa fil-mira rrevedew il-pubblikazzjoni tat-tradutturi milli fid-direzzjoni l-oħra. Il-punt importanti huwa li ħadd fil-qasam professjonali ma jippreżenta traduzzjoni

awtomatika mhux ipproċessata bħala l-prodott finali.

Implikazzjonijiet politiċi

Il-linji gwida li ġejjin għandhom jitqiesu minn dawk li jfasslu l-politika involuti fit-traduzzjoni awtomatika:

► it-traduzzjoni awtomatika tista' tiġi integrata fil-flussi tax-xogħol li jinkludu l-editjar u/jew l-editjar minn qabel;

► It-traduzzjoni awtomatika mhux ipproċessata għandha tiġi ppreżentata biss f'sitwazzjonijiet ta' riskju baxx meta l-utent jieħu l-inizjattiva, il- limiti jinftiehmu u l-lingwa ma tiġix tradotta mod ieħor. It-traduzzjoni awtomatika grossa waħedha ma tistax għalhekk tissodisfa r-rekwiżiti bbażati fuq id-drittijiet tal-lingwa;

► It-taħriġ tat-Traduttur għandu jinkludipost - editjar upre -editjar, u għandhom jiġu impjegati professjonisti b'dawn il-ħiliet.

Referenzi u approfondiment

Carson-Berndsen, J., Somers, H., Way, A., & Vogel, C. (2009). It-Teknoloġija Integrata tal-Lingwa bħala parti mil-Lokalizzazzjoni tal-Ġenerazzjoni li Jmiss. Fokus fuq il-lokalizzazzjoni: Il-Ġurnal Internazzjonali tal-Loġizzazzjoni, 8, 53–66.

Temizöz, Özlem (2013). *Postediting magna-traduzzjoni output u r-reviżjoni tagħha*. Teżi ta' dottorat. Università Rovira i Virgili. tdx.cat/handle/10803/128204

Turovsky, B. (2016). *Għaxar snin ta 'Google Translate*. goo.gl/TjnUWk. Aċċessat f'Mejju 2017.

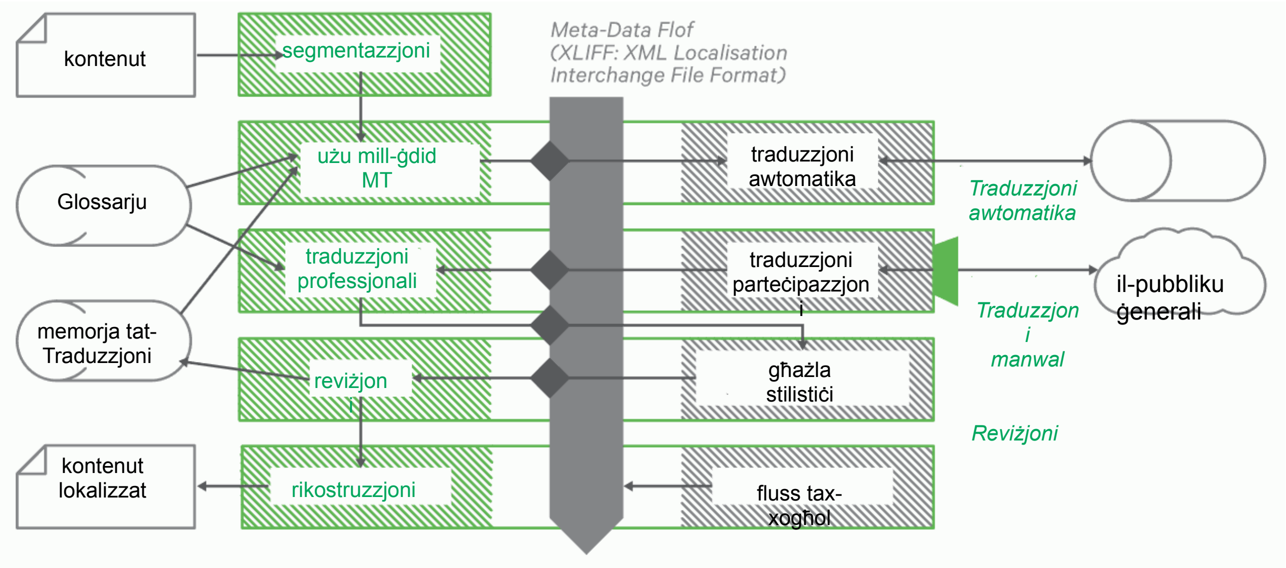

63 Min għandu jaħdem bħala interpretu jew traduttur?

Nike K. Pokorn, Jaka Čibej, Univerza v Ljubljani

Migranti li jkunu għadhom kif waslu, membri bilingwi tal-familja, professjonisti f'oqsma oħra (eż. infermiera) u impjegati bilingwi (eż. deterġenti tat-tindif fil-faċilitajiet tal-kura tas-saħħa) ħafna drabi jaħdmu bħala sensara kulturali f' kuntesti sensittivi ħafna relatati mal-kura tas-saħħa, is- servizzi legali, il - pulizija u l- iskola, bi ftit jew xejn taħriġ għal dawn il-kompiti. Dawn l-interpreti u t-tradutturi improvizzati jiġu impjegati regolarment mill-istat u partijiet interessati oħra fi Stati Membri differenti tal-UE. Allura għandna bżonn inħarrġu lit-tradutturi u l-interpreti, jew nistgħu nużaw bilingwi u speċjalisti mhux imħarrġa għal dawn l-iskopijiet ta' komunikazzjoni?

X'tgħidilna r — riċerka?

Diversi studji analizzaw sitwazzjonijiet fejn l-interpretazzjoni twettqet minn professjonisti li ma kinux ġew imħarrġa bħala interpreti. Humajuru li l-professjonisti spiss jittrażmettu informazzjoni żbaljata li twassal għal komunikazzjoni fqira. Pereżempju, Elderkin-Thompson et al. (2001) analizza 21 pazjent li jitkellmu bl-Ispanjol li kkuntattjaw lit-tabib tagħhom bl-għajnuna ta' interpreti għall-infermiera. Huma sabu li madwar nofs il-laqgħat irriżultaw fi żbalji serji ta' komunikazzjoni, li jikkompromettu l-fehim tat-tabib tas-sintomi u dgħajfu l-kredibbiltà tat-tħassib tal-pazjent. Bl-istess mod, Berg-Seligson (2011) studjat uffiċjali tal-pulizija li jaġixxu bħala interpreti waqt l -interrogazzjonijiet ta' persuni suspettati u skopriet li l-medjazzjoni tagħhom wasslet għat-trasferiment ta' informazzjoni żbaljata li wasslet għal żbalji serji ta' komunikazzjoni.

Riċerka oħra turi li hemm riskji sinifikanti assoċjati mal-użu ta' interpreti u tradutturi improvizzati, inkluż l-ineżattezza tat-trasferiment (emissjonijiet u żidiet) u n -nuqqas ta' imparzjalitàu kunfidenzjalità.

Interpreti improvviżati ta' spiss jippreżentaw l-opinjonijiet tagħhom stess, dikjarazzjonijiet ta' sfida magħmula mill-persuna li jinterpretaw id- dikjarazzjoni, iwieġbu gwida jew iwieġbu mistoqsijiet f'isem il-persuna li jinterpretaw, u ta' spissjinvolvu ruħhom f'kompiti oħra barra mill-konverżazzjoni interpretata (Cambridge 1999, Flores et al. 2003, Martínez-Gómez 2014; Lesch u Saulse 2014).

Illustrazzjonijiet u evidenza

Interpreti u tradutturi improvviżati jistgħu wkoll jintroduċu nuqqas ta' fiduċja konsiderevoli fil-komunikazzjoni. L-istħarriġ tal-MIME ta' dawk li jfittxu asil fis-Slovenja fl-2016 wera li l-migranti li jkollhom jużaw l-interpreti fil-komunikazzjoni tagħhom mal-awtoritajiet jafu li l-interpreti mhux imħarrġa spiss jintużaw fil-komunikazzjoni interpretata u li dan in-nuqqas ta' taħriġ jirriżulta f'komunikazzjoni fqira. Raġel ta' 33 sena mill-Iran qal:

It-tradutturi u l-interpreti uffiċjali li jittraduċu d-dokumenti, iva, huma kkwalifikati. Iżda l-oħrajn li huma bissinterpreti... Uħud minnhom, huma ma jistudjaw, ħafna minnhom, huma ma jistudjaw f'dan il-qasam, sabiex ikunu... Minħabba li jafu l — lingwa, jiġu jaħdmu. [...] kultant kien hemm nuqqas ta' ftehim bejn in-nies, jew traduzzjoni ħażina bejn in-nies.

Din il- forza tax -xogħol b'livell baxx ta' ħiliet imbagħad twassal għal frustrazzjoni, kif raġel Afgan ta' 22 sena qal:

I spiss ndunat liħafnatradutturi mhumiex kapaċi jifhmu dak li trid tifhem... jew ma jkunux kapaċi jifhmu, jew ma jkunux kapaċi, I do not know... jew forsi inti ma tistax tispjega kif inti tixtieq, inti taf. U b'dan il-mod, l-informazzjoni tintilef fi triqtha lejn il-persuna terza.

Ir-riċerka turi li l-użu ta' nies bilingwi mhux imħarrġa jista' jwassal għal tqassim ta' komunikazzjoni u jżid il-frustrazzjoni fost il-parteċipanti.

Implikazzjonijiet politiċi

Sabiex jiġu evitati nuqqasijiet fil-komunikazzjoni minħabba l-interpretazzjoni jew it-traduzzjoni minn interpreti u/jew tradutturi mhux imħarrġa, dawk li jfasslu l-politika għandhom jikkunsidraw dan li ġej:

1. tissussidja t-taħriġ tal-professjonisti, b'enfasi fuq il-kisba ta' ħiliet fl-interpretazzjoni u t-traduzzjoni;

2. jipprovdi taħriġ lill-għalliemabilingwi, b'enfasi fuq l-akkwist ta' ħiliet tematiċi (jiġifieri għarfien tal-qasam), ħiliet ta' interpretazzjoni u traduzzjoni u etika professjonali;

3. jiżviluppaw opportunitajiet ta' taħriġ affordabbli sabiex il-migranti jkunu jistgħu jaċċessaw il-professjoni ta' interpretu utraduttur tal-komunità.

Referenzi u approfondiment

Berk-Seligson, S. (2011). Negozjar u akkomodazzjoni komunikattiva f'mistoqsijiet b'tipa bilingwi: perspettiva kritika ta' interazzjoni soċjo-lingwistika. *Il-Ġurnal Internazzjonali tas-Soċjoloġija tal-Lingwa*, 207, 29–58.

Cambridge, J. (1999). Telf ta 'Informazzjoni fl-Intervisti mediċi Bilingual permezz ta' Interprettur mhux imħarreġ. *It-Traduttur* 5, 201–219.

Elderkin-Thompson, V., Silver R. C., & Waitzkin, H. (2001). Meta l-infermiera jirduppjaw bħala interpreti: Studju ta' pazjenti li jitkellmu bl-Ispanjol f'ambjent ta' kura primarja fl-Istati Uniti. Ix-*Xjenza Soċjali u l-Mediċina*, 52, 1343–1358.

Flores, G. et al. (2003). Żbalji fl-interpretazzjoni medika u l-konsegwenzi kliniċi potenzjali tagħhom f'laqgħat pedjatriċi. *Pediatrics*, 111, 6–14.

Lesch, H. M. & Saulse, B. (2014). Reviżjoni tas-servizz ta' interpretazzjoni fis-settur tal-kura tas-saħħa: ħarsa ġenerali deskrittiva. *Outlook*, 22, 332–348.

Martínez-Gómez, A. (2014). Kriminali li jinterpretaw għall-kriminali: tkissir jew iffurmar normi? *Il-Ġurnal ta' Traduzzjoni Speċjalizzata*, 22, 147–193.

Weisskirch, R. S. (Ed.) (2017). *Is-Senserija tal-Lingwa fil-Familji tal-Immigranti: Teoriji u Kuntesti.* Londra: Routledge.

64 Kif u meta għandhom jiġu pprovduti servizzi ta' traduzzjoni u interpretazzjoni lill-migranti li jkunu għadhom kif waslu?

Nike K. Pokorn, Jaka Čibej, Univerza v Ljubljani

Il-flussi migratorji reċenti għamluha diffiċli li jingħata appoġġ għat-traduzzjoni jew l-interpretazzjoni fil-kuntest tal-attivitajiet ċiviċi, soċjali, ekonomiċi u politiċi. Dawn is-servizzi huma ta' spiss rappreżentati fil-midja bħala ħela sinifikanti u bla bżonn fuq il-fondi pubbliċi. Diversi politiki lingwistiċi jispeċifikaw meta għandhom jiġu pprovduti t-traduzzjoni u l-interpretazzjoni. Fl-UE, dawn ġewgarantiti fil-proċeduri tal-asil permezz tad-Direttiva 2013/32/UE u fi proċedimenti kriminali permezz tad-Direttiva 2010/64/UE. Madankollu, m'hemm l-ebda leġiżlazzjoni tal-UE li tiggarantixxi aċċess medjat għal istituzzjonijiet pubbliċi (skejjel, universitajiet, ċentri komunitarji, eċċ.), servizzi umani u soċjali (ċentri tar-refuġjati, ċentri ta' għajnuna personali), istituzzjonijiet tas-saħħa, organizzazzjonijiet ibbażati fuq il-fidi jew servizzi ta' emerġenza.

X'inhuma l-kuntesti li fihom l-appoġġ għat-traduzzjoni u l-interpretazzjoni huwa kruċjali u għandu jiġi pprovdut mill-Istat, u b'liema spiża?

X'tgħidilna r — riċerka?

Diversi studji dwar l-użu ta'interpreti mhux imħarrġa fil-qrati wrew li interpretazzjoni ta' kwalità għolja hija essenzjali biex jiġi żgurat proċess ġudizzjarju ġust (Hertog 2015). Studji oħra juru l-importanza ta' appoġġ ta' kwalità għolja għall -interpretazzjoni u t-traduzzjoni fl- organizzazzjonijiet tal-kura tassaħħa.

Fil-kuntest tal-kura tas-saħħa, in-nuqqas ta' appoġġ lingwistiku xieraq jista' jwassal għal dijanjożi inadegwata jew dijanjożi ħażina, dewmien jew trattament mediku mhux korrett, appuntamenti frekwenti wisq mat-tabib, tul estiż ta' soġġorn fl-isptar u testijiet doppji. Lindholm et al. (2012) analizza l-fajls ta' 3,071 pazjent fi sptar fl-Istati Uniti bejn l-2004 u l-2007.

It -tul ta' soġġorn fl-isptar għall -pazjenti b'għarfien limitat tal-Ingliż kien konsiderevolment iqsar meta l-interpreti professjonali ntużaw mal-ammissjoni jew kemm mad-dħul kif ukoll mal-ħruġ. Pazjenti mingħajr interpretazzjoni professjonali kellhom soġġorn medju ta' 0.75 sa 1.47 ijiem itwal minn pazjenti li kellhom interpretu kemm meta daħlu kif ukoll meta ħarġu. Barra minn hekk, pazjenti li rċevew servizzi ta' interpretazzjoni mad-dħul u/jew il-ħruġ kellhom inqas ċans li jiġu riammessi wara 30 jum. L-iffrankar huma pjuttost ċari meta wieħed iqis li l-ispiża medja ta 'jum ta' rikoveru l-isptar fl-Istati Uniti fl-2013 varja minn $ 1,791 (għall-profitt sptarijiet) għal $ 2,289 (isptarijiet mingħajr skop ta 'profitt), filwaqt li s-salarju medju għal traduttur jew interpretu fi sptar Amerikan kien $ 22.90 fis-siegħa. Dan ifisser li interpretu għandu jqatta' madwar 80 siegħa ma' pazjent qabel l-ispejjeż tal-interpretazzjoni jaqbżu l-ispiża tal-ħin iffrankat fl-isptar.

L-inabbiltà li tingħata assistenza ta' kwalità għall-interpretazzjoni u t-traduzzjoni fil-qasam tal-kura tas-saħħa tista' wkoll twassal għal ilmenti u tilwim. Quan and Lynch (2010) jirrapportaw li f'erba' Stati tal-Istati Uniti bejn l-2005 u l-2009, kien hemm 35 talbiet li jammontaw għal total ta' US $ 2,289,000 għal danni jew soluzzjoni u $ 2,793,800 fi spejjeż legali minħabba n-nuqqasta' servizzi lingwistiċi xierqa fil-faċilitajiet tal-kura tas-saħħa.

Illustrazzjonijiet u evidenza

Studju mwettaq mill-Università ta' Ljubljana intervista 38 applikant għall-ażil u għamel enfasi partikolari fuq l-użu ta' tradutturi u interpreti (ara Pokorn & Čibej 2017).

Ir-riżultati juru li anke meta l-migranti kienu kapaċi jitgħallmu l-lingwa ospitanti, ħafna drabi ma jkollhomx il-ħiliet biex jinteraġixxu f'kuntesti speċjalizzati bħal intervisti għall -proċeduri tal-ażil u appuntamenti ma' avukati u tobba, kif evidenzjat minn persuna intervistata ta' 26 sena mill- Iran li kultant tinterpreta fil- kura tas-saħħa:

Iva, barra jew fl-uffiċċju tat-tabib. Minn f Arsigħall-Ingliż. Imma jien ma jifhmux ħafna kliem għat-tabib, għall-ġisem, imma jien jitgħallmu ħafna loud.

Punt simili tqajjem minn persuna Afgana ta' 22 sena li kienet fis-Slovenja fiż-żmien tal-intervista għal ħames snin:

Għall-ewwelużajtl-aktar tradutturi u interpreti, meta ma kontx naf is-Sloven. I aktar meħtieġa minnhom għal

relazzjonijiet uffiċjali bħal intervisti jew obbligi oħra, jew fl-isptar meta I kien tkellem lil tabib, jien dejjem meħtieġa xi ħadd li jista 'jispjega dak I fisser.

It-traduzzjoni u l-interpretazzjoni għalhekk għandhom rwol importanti fil-bidu tal-proċess ta' inklużjoni u jipprovdu appoġġ f'xi wħud mis-sitwazzjonijiet l-aktar vulnerabbli li jiffaċċjaw il-migranti.

Implikazzjonijiet politiċi

Fid-dawl ta' dawn is-sejbiet, l-interpretazzjoni u t-traduzzjoni tas-servizzi pubbliċi għandhom jiġu ffinanzjati mill-Istat u pprovduti lill-migranti li jkunu għadhom kif waslu f'sitwazzjonijiet ta' riskju għoli, b'mod partikolari fl-istrutturi legali, tal-pulizija u tal-kura tas-saħħa. Tali appoġġ jgħin biex jitħaffef il-proċess ta' inklużjoni filwaqt li jitnaqqsu l-ispejjeż, speċjalment fil-qasam tal-kura tas-saħħa.

Referenzi u approfondiment

Ertl, A. & Pöllabauer (2010). Taħriġ (Medical) Interpreters-The Key to Good Practice. Medint: Perspettiva Konġunta Ewropea għat-Taħriġ. *Il-Ġurnal ta' Traduzzjoni Speċjalizzata*, 14, 145–164.

Hertog, E. (2015). Id-Direttiva 2010/64/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar id-Dritt għall-Interpretazzjoni u t-Traduzzjoni fi Proċedimenti Kriminali: strateġiji ta' Traspożizzjoni fir-rigward tal-Interpretazzjoni u t-Traduzzjoni fi Proċedimenti Kriminali. Monti, 7, 73–100.

Lindholm, M., Hargraves J.L., Ferguson W. J., & Reed, G. (2012). L-interpretazzjoni professjonali tal-lingwa u t-tul tal-pazjent inpatient u r-rati ta' riammissjoni. *Il-Ġurnal tal-Mediċina Interna Ġenerali,* 27, 1294–99.

Pokorn, N. K. & J. Čibej (2017). Interpretazzjoni u inklużjoni lingwistika — ħbieb jew foes? Riżultati minn studju fuq il-post. *It-Traduttur.* (Publ online: 24 ta' Novembru 2017). doi.org/10.1080/13556509.2017.1396406

Quan, K. & Lynch J. (2010). *L-Ispejjeż Għolja tal-Ostakoli tal-Lingwa fil-Prattika Medika*. Università ta 'California: Iskola tas-Saħħa Pubblika, Il-Programm Nazzjonali tal-Liġi tas-Saħħa. www.healthlaw.org/publications/the-high-costs-of-language-barriers-in-medical-malpractice#.Vj78naR-QhY

Suġġetti speċjali

65 Kif għandu jiġi applikat il-kunċett ta’ inklużjoni għall-pensjonanti mobbli? 168
66 In-nies multilingwi huma aktar kreattivi? 170
67 Kif taħdem il-protezzjoni tal-multilingwiżmu fil-leġiżlazzjoni tal-UE dwar il-protezzjoni tal-konsumatur? 172
68 Kif nistgħu nipprevjenu l-manipulazzjoni tad-diviżjonijiet etniċi għal skopijiet ġeopolitiċi? 174
69 Il-monolingwiżmu fil-kummerċ dinji jaffettwa t-tagħlim u l-prattika tal-finanzi? 176
70 L-approċċ tar-Roma għat-tagħlim tal-lingwi fih lezzjonijiet utli għall-politika tat-tagħlim tal-lingwi? 178
71 X’jista’ jsir biex jgħin lill-pensjonanti mobbli li jeħtieġu kura istituzzjonali? 180
72 Kif jista’ jiġi promoss il-multilingwiżmu fil-leġiżlazzjoni Ewropea dwar il-konsumatur? 182

65 Kif tapplika l-kunċett ta' inklużjoni għall-pensjonanti mobbli?

Per Gustafson, Ann Elisabeth Laksfoss, Cardozo, Uppsalauniversitet

Il-qafas MIME, kif ukoll id-diskussjonijiet politiċi u xjentifiċi attwali dwar l-integrazzjoni tal-immigranti, jindirizzaw l -inklużjoni fis-soċjetà ospitanti. Madankollu, fil-każ tal-migrazzjoni internazzjonali tal-irtirar(MIR = MRI), l-inklużjoni spiss isseħħ f'komunitajiet espatrijati, definiti minn nazzjonalità u lingwa komuni, aktar milli b'rabta mas-soċjetà ospitanti. Ħafna migranti rtirati mhumiex familjari mal-lingwa tal-pajjiż ospitanti. Kif għandhom dawk li jfasslu l-politika lokali javviċinaw il-kostellazzjoni speċifika tal-mobilità u l-inklużjoni rrappreżentata minn migranti intra-Ewropej relattivament privileġġati?

X'tgħidilna r — riċerka?

"Il — Migrazzjoni Internazzjonali tal — Irtirar" tirreferi għal pensjonanti mid — dinja tal — Punent li jiċċaqalqu, b'mod permanenti jew temporanju, lejn pajjiż ġdid biex ifittxu kwalità ta' ħajja aħjar. Fatturi relatati mal-klima, is-saħħa u stili ta' ħajja oħra ta' spiss huma fatturi importanti għall-migranti,bħalma huma fatturi ekonomiċi.

Il-migrazzjoni internazzjonali tal-irtirar tvarja minn tipi oħra ta' migrazzjoni billi tagħmel l-inklużjoni soċjali, kulturali u lingwistika fis-soċjetajiet ospitanti diffiċli. Huwa diffiċli li wieħed jitgħallem lingwa ġdida f' età avvanzata u n-nies li jemigraw wara li jirtiraw ikollhom inqasopportunitàmill-ħaddiema migranti biex jilħqul-popolazzjoni lokali. Il-pensjonanti mobbli spiss jemigraw staġjonalment bejn il-pajjiżi l-qodma u l-ġodda tagħhom u għalhekk huma assenti mill-post ta' residenza l-ġdid tagħhom għal parti mis-sena. Barra minn hekk, ħafna migranti rtirati jgħixu f'subdiviżjonijiet mibnija u mibjugħa direttament lil xerrejja barranin. Dawn il-fatturi kollha huma ostakli għat-tagħlim tal-lingwi u l-inklużjoni soċjali.

Il-livell baxx ta' inklużjoni tal-pensjonanti fis-soċjetajiet ospitanti jirrifletti wkoll il-pajsaġġi soċjolingwistiċi partikolari li żviluppaw f'destinazzjonijiet importanti tal- IR. Dawn huma kkaratterizzati minn komunitajiet kbar ta' espatrijati (klabbs etniċi, knejjes, negozji u netwerks soċjali), użu mifrux tal-Ingliż bħala lingua franca u t-trikkib bejn l-MIR u t-turiżmu. Dawn il-pajsaġġi lingwistiċi jippermettu lil ħafna pensjonanti mobbli jiksbu kwalità ta' ħajja tajba u livell għoli ta' inklużjoni f'ambjenti espatrijati mingħajr ma jitgħallmu l-lingwa tal-pajjiż ospitanti.

Madankollu, il-letteratura xjentifika hija mħassba li l-inklużjoni fl-enklavi etniċi aktar milli fil-maġġoranza tas-soċjetà tista' ddgħajjef il-koeżjoni soċjali ġenerali. Hemm ukoll eżempji ta' tħassib lokali u frustrazzjoni fid-destinazzjonijiet tal- MIR dwar il-falliment tal-integrazzjoni tal-pensjonanti migranti. Madankollu, sentimenti ksenofobiċi jew kontra l-immigranti serji ġeneralment ma ġewx irrappurtati b' din il -kategorija ta' migranti.

Illustrazzjonijiet u evidenza

Ir-riċerka mwettqa taħt il-proġett MIME turi għadd ta' modi li bihom l-awtoritajiet tal-pajjiż ospitanti jistgħu jippruvaw jiffaċilitaw l-inklużjoni ta' migranti rtirati. Tista'trawwem laqgħat, interazzjonijiet u skambji bejn il-migranti rtirati u l-popli indiġeni. Humajistgħu jappoġġjaw u jikkollaboraw ma' organizzazzjonijiet lokali ta' espatrijati, jorganizzaw festivals u ċelebrazzjonijiet konġunti, u jibdew diversi laqgħat soċjali u edukattivi.

Dawn jistgħu jiġu organizzati skambji bejn pensjonanti barranin li jixtiequ jipprattikaw il-lingwa tal-pajjiż ospitanti u n-nattivi li jixtiequ jtejbu l-Ingliż tagħhom (jew lingwi barranin oħra), pereżempju billi jistiednu migranti rtirati fl-iskejjel lokali. B'mod aktar ġenerali, l-awtoritajiet lokali jistgħu jagħmlu l-informazzjoni dwar avvenimenti kulturali u avvenimenti oħra disponibbli għar-residenti barranin bil -lingwa tagħhom stess biex iħossuhom milqugħa. Il-klabbs etniċi, l-assoċjazzjonijiet u l-knejjes jistgħu jkunu msieħba utli fil-kollaborazzjoni u t-tixrid ta' informazzjoni rilevanti.

L-iżviluppi tad-djar f'destinazzjonijiet kostali importanti tal-MIR kienu b'mod ċar ta' detriment għall-inklużjoni. Ħafna unitajiet ta' akkomodazzjoni mibnija għal residenti barranin jinsabu barra miċ-ċentri tal-belt, xi kultant bi ftit aċċess għat-trasport pubbliku. Dawn iż-żoni huma enklavi kbar ta' espatrijatiiżolati minn viċinati b'abitanti indiġeni. Ippjanar urban aħjar jista' jikkontrolla s-segregazzjoni etnika residenzjali u jiffaċilita l-interazzjoni bejn il- popli indiġeniu l-migranti.

Madankollu, ir-riċerka mwettqa taħt il-proġett MIME tissuġġerixxi li l-inklużjoni sħiħa fis-soċjetà ospitanti mhijiex verament għażla fl-ambjenti soċjali u

lingwistiċi partikolari li attwalment jikkaratterizzaw destinazzjonijiet MIR Ewropej importanti. Minflok, l-inklużjoni sseħħ prinċipalment f' komunitajiet espatrijati. Fl-istess ħin, il-migrazzjoni intra-Ewropea tagħti lil ħafna pensjonanti mobbli kwalità ta' ħajja aħjar. Jekk dawn il-persuni rtirati jissodisfaw rekwiżiti akbar ta' adattament tal-lingwa probabilment ikun inqas probabbli li jemigraw. Barra minn hekk, parzjalment minħabba l-assoċjazzjoni tagħha mat-turiżmu u privileġġ relattiv, il-migrazzjoni tal-pensjonanti ġeneralment ma twassalx għal ostilità, protesti jew reazzjonijiet ksenofobiċi serji fis-soċjetajiet ospitanti.

Implikazzjonijiet politiċi

Is-soċjetajiet ospitanti jistgħu jinkoraġġixxu laqgħat interkulturali lokali u jieħdu miżuri biex jiġġieldu s-segregazzjoni residenzjali sabiex itejbu l-inklużjoni. Madankollu, l-inklużjoni ta' migranti rtirati, tal-anqas fid-destinazzjonijiet ewlenin tal-MIR, se tkun fil-biċċa l-kbira f'komunitajiet espatrijati bbażati fuq l- oriġini nazzjonali u lingwa komuni. Ir-riżultati tal-istudju MIME jissuġġerixxu li dawk li jieħdu d-deċiżjonijiet fil-livell lokali m'għandhomx jistennew jew jeħtieġu integrazzjoni lingwistika wiesgħa minn migranti rtirati, iżda pjuttost jiżviluppaw approċċi istituzzjonali u lingwistiċi biex jimmaniġġjaw is-sitwazzjoni attwali.

Referenzi u approfondiment

Betty, C., & Durán, R. (2008). Irtirati barranin Brittaniċi b'referenza għall-importanza tal-klabbs soċjali u l-integrazzjoni fis-soċjetà Spanjola lokali: Studju ta' każ. Malaga: Observatorio Europeo de Gerontomigraciones, Università ta' Malaga. hdl.handle.net/10630/7279

Gustafson, P. (2008). Transnazzjonaliżmu fil-migrazzjoni tal-irtirar: Il-każ tal-pensjonanti tat-Tramuntana tal-Ewropa fi Spanja. *Studji etniċi u Razzjali*, 31, 451–475.

King, R., Warnes, T., & Williams, A. (2000). *Ħajja ta' sunset: Migrazzjoni Brittanika għall-irtirar lejn il-Mediterran*. Oxford: Berg.

FATTURI LI JAFFETTWAW IT-TAGĦLIM TAL-LINGWI UL-INKLUŻJONI FIL- MIGRAZZJONI INTERNAZZJONALI TAL-IRTIRAR

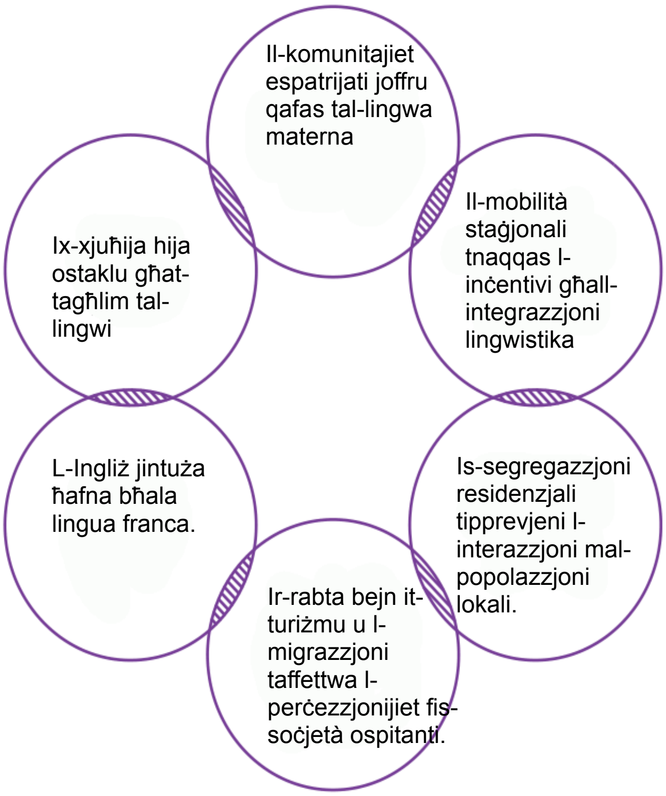

66 In-nies multilingwi huma aktar kreattivi?

Guillaume Fürst, François Grin Osservatorjutal -Università tal-Finanzi ta' Ġinevra

Ta' spiss jingħad li d-diversità tiġġenera l-kreattività. Madankollu, din hija kwistjoni wiesgħa li tagħti lok għal dibattitu konsiderevoli. Il-kwistjoni speċifika tal-kreattività tal-multilingwiżmu hija parti minn dan id-dibattitu. Meta wieħed iqis li l-multilingwiżmu huwa marbut b'mod pożittiv mal-kreattività, dan jista' jiġġustifika l-promozzjoni tat-tagħlim u l-użu ta' diversi lingwi f'kuntesti differenti — mill-edukazzjoni għan-negozju u l-ħajja personali.

Din il-mistoqsija tippreżenta sfida kunċettwali u empirika u tqajjem għadd ta' mistoqsijiet relatati: X'inhi l-kreattività? Kif nistgħu nkejluha u nikkwantifikaw ir-relazzjoni tagħha mal-multilingwiżmu? Nistgħu nimmiraw speċifikament id-diversità lingwistika u niddistingwuha minn forom oħra ta' esperjenza personali marbuta mad-diversità kulturali? Ir-riżultati individwali jistgħu jiġu ġeneralizzati f'livelli oħra (bħal gruppi żgħar jew kumpaniji sħaħ)?

X'tgħidilna r — riċerka?

Essenzjalment, il-kreattività tista' titqies bħala kapaċità konjittiva kumplessa: l-integrazzjoni ta' diversi kapaċitajiet (eż., ħsieb diverġenti, raġunament, għarfienġenerali u speċifiku għall-qasam), li flimkien iwasslu għall-produzzjoni ta' ideat ġodda, l-evalwazzjoni, l-għażla u l-iżvilupp tagħhom. Ħafna fatturi oħra, bħal karatteristiċi ta' personalità jew opportunitajiet ambjentali, huma marbuta mill-qrib mal-kreattività. Madankollu, definizzjoni ffukata fuq l-aspetti konjittivi tal- kreattività ċertament tirrifletti ħafna mid- dimensjonijiet essenzjali tagħha. Studji dwar l-impatt tal-bilingwiżmu fuq *il-konjizzjoni* wrew li l-bilingwiżmu, li jidher mill-bidla fil-lingwa, huwa marbut b'mod pożittiv mal-proċessi konjittivi bħall-flessibbiltà tal-attenzjoni u l-kapaċità li tiġi ffiltrata l-informazzjonimhux rilevanti.

Barra minn hekk, il-benefiċċji tal-bilingwiżmu għal proċessi konjittivi bħal dawn jidhru li huma ġeneralizzati għal proċessi konjittivi oħra, kemm verbali kif ukoll mhux verbali (Bialystok, 2017).

Madankollu, l-istudju speċifiku tar-rabta bejn il-*kreattività* (separata mill- *konjizzjoni*) u l-*multilingwiżmu* (għall-kuntrarju tal- *bilingwiżmu*) s'issa ftit li xejn ingħata attenzjoni. Xi studji pijunieri jissuġġerixxu li l-bilingwiżmu tabilħaqq iwassal għall-kreattività, iżda ħafna minnhom jiffokaw esklussivament fuq popolazzjonijiet speċifiċi bħall-immigranti, it-tfal jew bilingwi ta' livell għoli. Barra minn hekk, ħafna drabi huwa diffiċli f'dawn l-istudji li jiġi ddeterminat jekk il-ħiliet lingwistiċi per se jwasslux għall-kreattività jew l-esperjenza multikulturali ġenerali li ħafna drabi hija assoċjata mal-multilingwiżmu.

Illustrazzjonijiet u evidenza

Ir-riċerka empirika oriġinali mwettqa fil-proġett MIME kompliet tittestja l-ipoteżi ta' kreattività fil-multilingwiżmu, u evitat il-limitazzjonijiet imsemmija hawn fuq. Id-dejta miġbura minn erba' studji kompatibbli ma' xulxin (b'kampjun totali ta' 592 persuna) intużat biex tittestja varjetà ta' mudelli bl-użu ta' metodi avvanzati tal-istatistika.

F'dan l-istudju, il-multilingwiżmu kien konċettwalizzat bħala sett ta' ħiliet, li jikkombinaw l-għadd totali ta' lingwi magħrufa, kif ukoll kapaċitajiet produttivi u riċettivi fit-tieni, it-tielet u r-raba' lingwa (ivvalutati bl-użu ta' strument standard ibbażat fuq il- *Qafas Komuni Ewropew ta' Referenza għal-Lingwi*).

Il-kreattività ġiet evalwata bl-użu ta' żewġ settijiet ta' varjabbli: 1) kwestjonarji dwar il-kreattività, li jikkombinaw it-taħriġ dwar il-ħolqien ta' ideat globali u l-kapaċità li jintgħażlu ideat, kif ukoll informazzjoni dwar attivitajiet kreattivi u kisbiet f'diversi oqsma (eż. l-arti viżiva, il-mużika, ix-xjenza); u 2) il-kompiti ta' kreattività, li jikkombinaw il-punteġġi miksuba għal tliet kompiti differenti (dawn il-punteġġi kienu bbażati kemm fuq evalwazzjoni minnparikif ukoll fuq proċedurita' evalwazzjonioġġettiva).

Fil-qosor ta' dawn ir-riżultati, il-graffmehmuża turi li, għaż-żewġ settijiet ta' miżuri ta' kreattività, persuna magħżula b'mod aleatorju fil-popolazzjoni għandha 50 % ċans li jkollha punteġġ ta' kreattività ogħla mill-medja, filwaqt li jekk dik il-persuna tkun multilingwi, din il-probabbiltà tiżdied għal madwar 60 %. Dawn huma valuri medji, u aktar ma persuna tkun multilingwi, aktar ikun probabbli li jkunu kreattivi.

Il-multilingwiżmu huwa marbut ukoll mal-esperjenza barranija. In-nies multilingwi, bħala medja, aktar spiss ivvjaġġaw u għexu barra mill-pajjiż, u analiżijiet oħra juru li din l-esperjenza hija wkoll marbuta b'mod pożittiv mal-kreattività. Għalkemm dawn u fatturi oħra bħall-età, is-sess jew l-edukazzjoni huma kkunsidrati, l-impatt tal-multilingwiżmu jibqa' pożittiv u sinifikanti, speċjalment fuq il-kompiti kreattivi.

Implikazzjonijiet politiċi

F'dan l-istadju, nistgħu ngħidu li huwa plawżibbli ħafna li fil-livell individwali, il-multilingwiżmu jippromwovi l-kreattività — direttament, iżda wkoll indirettament permezz ta' esperjenza multikulturali.

Fi kliem ieħor, it-tfassil ta’ politiki biex jiżdied il-multilingwiżmu għandu jirriżulta f’aktar kreattività. B’mod partikolari:

► it-tagħlim ta’ lingwi barranin jista’ jiġi promoss minħabba l-impatt ta’ benefiċċju probabbli tiegħu fuq il-kreattività u l-konjizzjoni ġenerali, u minħabba l-effett “kick” li jagħti lill-esperjenza multikulturali, li min-naħa tagħha hija marbuta wkoll mal-kreattività;

► Dan l-effett huwa aktar ċar għall-ħiliet f’firxa usa’ ta’ lingwi, li jissuġġerixxi li l-espożizzjoni għal aktar minn lingwa barranija waħda hija partikolarment ta’ benefiċċju.

Għalkemm instabet korrelazzjoni pożittiva bejn il-multilingwiżmu u l-kreattività fil-livell individwali, it-traspożizzjoni ta’ dawn ir-riżultati għal gruppi (u, b’estensjoni, għal soċjetà sħiħa) mhijiex sempliċi. Madankollu, ir-riċerka fil-letteratura tissuġġerixxi li l-multilingwiżmu u, b’mod aktar ġenerali, id-diversità kulturali huma wkoll marbuta b’mod pożittiv mal-kreattività fil-livell tal-grupp, u mbagħad jistgħu jwasslu għall-innovazzjoni. Il-kontribuzzjonijiet tal-psikoloġija soċjali wrew li gruppi mingħajr diversità interna huma vulnerabbli ħafna għar-riflessjoni kollettiva; nies f’dawn il-gruppi spiss jixtiequ kunsens, li jwassal għal deċiżjonijiet prematuri u ħafna drabi subottimali. Min-naħa l-oħra, gruppi b’mill-inqas membru wieħed ta’ minoranza jidhru li huma aktar kreattivi, probabbilment minħabba li l-minoranzi jistimulaw ħsibijiet diverġenti u perspettivi multipli.

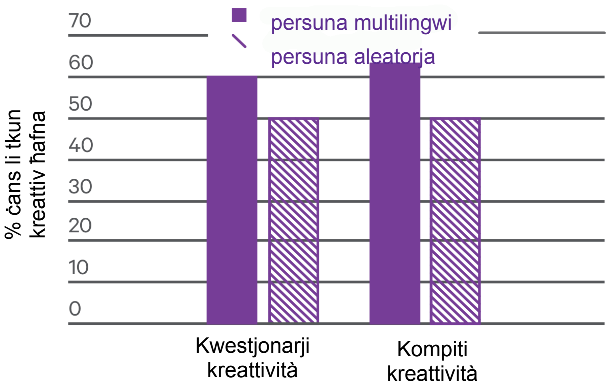

Referenzi u approfondiment

Bialystok, E. (2017). L-adattament bilingwi: Kif l-imħuħ jakkomodaw l-esperjenza. *Bullettin psikoloġiku*, 143(3), 233262.

Fürst, G. & Grin, F. (2017). Il-Multilingwiżmu u l-Kreattività: Approċċ Multivarjat, *Il-Ġurnal tal-Iżvilupp Multilingwi u Multikulturali*. doi.org/10.1080/01434632.2017.1389948

Kharkhurin, A. V. (2012). *Il-Multilingwiżmu u l-Kreattività*. Bristol, ir-Renju Unit: Kwistjonijiet multilingwi.

Paulus, P. B., & Nijstad, B.A. (Eds.) (2003). Il-Kreattività tal-*Grupp: Innovazzjoni permezz ta’ Kollaborazzjoni: Innovazzjoni permezz tal-Kollaborazzjoni*. Oxford University Press, l-Istati Uniti.

67 Kif taħdem il-protezzjoni tal-multilingwiżmu fil-leġiżlazzjoni tal-UE dwar il-protezzjoni tal-konsumatur?

Christine Kaddous, Laura Marcus,l -Università ta' Ġinevra

Il-multilingwiżmu huwa tagħwiġfrekwenti fit -tensjonijiet bejn l-integrazzjoni ekonomika tal-Unjoni Ewropea u s-sovranità tal-Istati Membri. Dawn tal-aħħar għandhom kompetenza fuq ir-reġim lingwistiku applikabbli fit-territorji rispettivi tagħhom, li jfisser li ċ-ċittadini jridu jużaw jew ikunu jafu lingwa speċifika. Fil-biċċa l-kbira tal-każijiet, jiġu stabbiliti regoli biex jipproteġu lingwa nazzjonali jew uffiċjali waħda jew aktar. Tali rekwiżiti nazzjonali jistgħu jkunu f'kunflitt mal-liġi primarja u/jew sekondarja tal-Unjoni li tipprojbixxi kwalunkwe dispożizzjoni nazzjonali li tikkostitwixxi restrizzjoni fuq l-applikazzjoni tagħha, ħlief għal raġunijiet raġonevoli.

X'tgħidilna r — riċerka?

Il-liġi tal-konsumatur hija qasam li fih il-leġiżlatur tal-UE adotta leġiżlazzjoni biex jirregola l-użu ta' lingwi differenti. Madankollu, din il-leġiżlazzjoni ma tarmonizzax bis-sħiħ l-aspetti lingwistiċi tar-relazzjonijiet bejn il-kummerċjanti u l-konsumaturi. Dan huwa minħabba n-nuqqas ta' kompetenza ġenerali tal-UE f'dan il-qasam.

Għalhekk, ir-regolamenti adottati mil-leġiżlatur tal-UE huma prinċipalment indirizzati lill-Istati Membri u jikkonċernaw oqsma speċifiċi. Ir-regolamenti ġeneralment ma jimponux obbligi diretti fuq l-aġenti ekonomiċi biex jużaw lingwa speċifika. Minflok, dawn jipprevjenu lill-Istati Membri milli jillimitaw l-għażliet li dawn l-atturi jistgħu jagħmlu biex jagħżlu lingwa jew oħra meta jistabbilixxu relazzjoni ekonomika ma' konsumatur. Il-leġiżlatur tal-UE għalhekk jadotta kriterji lingwistiċi wiesgħa (mingħajrħiliet lingwistiċi bħala tali, l-UE ma tistax titlob lill-aġenti ekonomiċi biex jużaw lingwa speċifika).

L-Istati Membri tal-UE se jkollhom jimplimentaw, fi ħdan id-dispożizzjonijiet legali rispettivi tagħhom, id-direttivi tal-UE dwar il-protezzjoni tal-konsumatur, u l-aġenti ekonomiċi se jkollhom jikkonformaw mar-rekwiżiti lingwistiċi speċifiċi tal-leġiżlazzjoni nazzjonali adottata skont dan (ara l-figura).

Illustrazzjonijiet u evidenza

Ejjew nieħdu eżempji ta' rekwiżiti lingwistiċi fil-livell tal-UE fil-qasam tal-prodotti, pereżempju fir-rigward tat-tikkettar u l-kummerċjalizzazzjoni, li jistgħu jitqiesu bħala "modalitajietta' bejgħ". Xi regolamenti jeħtieġu li l-operaturi ekonomiċi jużaw "lingwa li tinftiehem faċilment mill-konsumatur", filwaqt li oħrajn jeħtieġu l-użu ta'"lingwa(i) uffiċjali tal-Istati Membri". Meta jiġu implimentati fil-livell nazzjonali, dawn ir-rekwiżiti jiksbu tifsira speċifika: Il-'lingwa uffiċjalital-Istat Membru' fi Franza tkun il-Franċiż; "lingwalitinftiehem faċilment mill-konsumatur" se tkun il-Franċiżu l-Olandiż fil-Belġju.

Fil-każ ta' servizzi jew kuntratti, ma hemm l-ebda regola speċifika tal-lingwa tal-UE, iżda rekwiżit ġenerali ta' konsistenza lingwistika għall-konklużjoni u l-implimentazzjoni tal-kuntratti. Fil-livell nazzjonali, dan ir-rekwiżit jimplika li l-aġenti ekonomiċi għandhom jipprovdu lill-konsumaturi b'informazzjoni adegwata dwar il-lingwi li bihom jista' jiġi konkluż kuntratt jew jiġi pprovdut servizz, u t-tranżazzjoni mbagħad ikollha ssir fil-lingwa miftiehma.

Implikazzjonijiet politiċi

Ir-rekwiżiti lingwistiċi ġenerali adottati fil-livell tal-UE jistgħu jiġu interpretati mill-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea (QtĠ-UE). Il-ġurisprudenza tal-QtĠ-UE tiddefinixxi r-rekwiżiti lingwistiċi tal-UE, li tnaqqas il-flessibbiltà tal-Istati Membri meta jadottaw ir-rekwiżiti lingwistiċi. Pereżempju, " lingwali tinftiehem faċilment mill-konsumatur" hija, fil-biċċa l-kbira tal-każijiet, il-lingwa uffiċjali tal-Istat Membru kkonċernat, sakemm ma jkunx hemm lingwa oħra li tinftiehem faċilment u lingwa waħda jew aktar li tista' tiżdied mill-aġent ekonomiku (minbarra l- "lingwali tinftiehem faċilment"jew il-"lingwa uffiċjali").

Għalkemm is-sistema ġudizzjarja taħdem tajjeb biex tissodisfa l-kriterji tal-lingwa msemmija hawn fuq fil-każ ta' tilwima, huwa madankollu meħtieġ li r-rekwiżiti lingwistiċi jiġu rfinati f'konformità mal-objettivi segwiti mil-leġiżlazzjoni tal-UE. Fil- preżent, m'hemm l-ebda kriterji ċari għal-leġiżlatur tal-UE biex japplika l-għażla ta' rekwiżit lingwistiku wieħed jew ieħor meta jadotta leġiżlazzjoni ġdida. L-iżvilupp ta' dawn il-kriterji ċertament ikun utli.

Referenzi u approfondiment

Komunikazzjoni mill-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ewropew u Soċjali u lill-Kumitat tar-Reġjuni, *Multilingwiżmu: vantaġġ għall-Ewropa u impenn komuni KUMM*(2008) 566 finali, 18 ta' Settembru 2008.

Van Hamme, J. (2007). L-ekwivalenza tal-lingwi fis-suq intern: il-kontribuzzjoni tal-Qorti tal-Ġustizzja,

Dokumenti tal-Liġi Ewropea, 43, 359–380.

De Witte, B. (2014). Il-Liġi tas-Suq Intern u l-Politiki Nazzjonali dwar il-Lingwi. F'K. Purnhagen & P. Rott (Eds.), *Varjetajiet tal-Liġi Ekonomika Ewropea u r-Regolament* (p. 419–435). Berlin: Springer.

IL-LEĠIŻLAZZJONI EWROPEA TAL-KONSUMATUR U R-REGOLAMENTAZZJONI TAL-MULTILINGWIŻMU FL-UE —

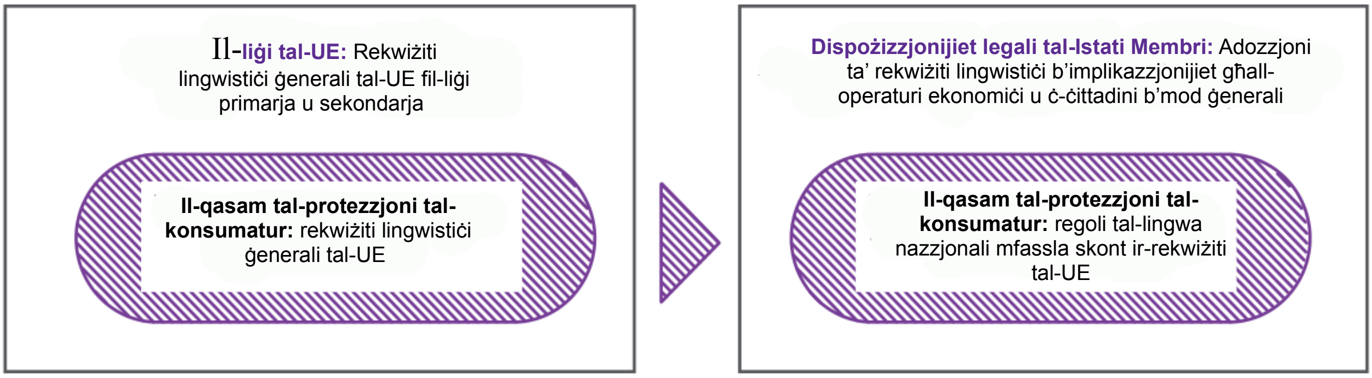

68 Kif nistgħu nevitaw il — manipulazzjoni tad — diviżjonijiet etniċi għal skopijiet ġeopolitiċi?

Žaneta Ozolipa, Rihards Bambals, Latvijas Universitāte

Forza ewlenija għall-UE tinsab fid-diversità kulturali, storika u lingwistika kbira tal-membri tagħha. Madankollu, partijiet terzi, kemm jekk Stat kif ukoll jekk le, jistgħu jisfruttaw l-ambjent multilingwi, b'konsegwenzi soċjali u politiċi negattivi. Tali azzjonijiet jistgħu jikkompromettu s-sigurtà ġeopolitika fil-livell tal-UE jew tal-Istati Membri differenti tagħha, jew fi ħdan uħud mill-minoranzi etnolingwistiċi kostitwenti tagħhom. It-teħid ta' miżuri speċifiċi biex tissaħħaħ ir-reżiljenza tas-soċjetà tal-gruppi lingwistiċi kollha, b'mod partikolari l-minoranzi li jikkondividu karatteristiċi simili mal-potenzjal tal- partijietterzi, jista' jgħin lill-UE u lis-sħab tagħha biex jevitaw it-tensjonijiet, iżommu l-istabbiltà u jsaħħu s-sigurtà. Din l-entrata fil-Vademecum teżamina l-każ tal-akbar ġar tal-UE, il-Federazzjoni Russa, filwaqt li wieħed iżomm f'moħħu li din is-sitwazzjoni mhijiex unika.

X'tgħidilna r — riċerka?

Mill-annessjoni tal-peniżola tal-Krimea u l-interferenza esterna fl-affarijiet interni tal-Ukraina, l-akkademiċi u dawk li jfasslu l-politika madwar l-UE taw attenzjoni partikolari lill-istudju u t-tfittxija għal soluzzjonijiet għat-" theddida ibrida" l-ġdida (Racz: 2015; Winnerstig: 2014). Bl-użu ta' diversi għodod ta' "setgħa ta' persważjoni" u "poter qawwi" bħal diżinformazzjoni jew operazzjonijiet ta' intelligence, partijiet terzi jistgħu, sabiex jippromwovu l-interessi tagħhom stess, jippruvaw jinfluwenzaw l-affarijiet interni ta' pajjiż ieħor eżatt taħt il-limitu ta' kunflitt miftuħ. Il-multilingwiżmu kien element ewlieni tal-istrateġiji ibridi. Bl-isfruttament tal-isfond multietniku-lingwistiku ta' minoranzi li jikkondividu rabta storika, etnika jew lingwistika mal-parti terza, il -komunitajiet nazzjonali jistgħu jmorru kontra l-istabbiliment politiku nazzjonali tagħhom.

Il-Federazzjoni Russa tat prijorità espliċita lill-protezzjoni tal-kelliema Russi barra mill-pajjiż fil-politika barranija, il-politika tas-sigurtà u d-duttrina militari tagħha. Minħabba l-wirt tal-era Sovjetika u l-flussi migratorji tas-seklu 20, hemm komunitajiet importanti li jitkellmu bir-Russu kemm fl-UE (l-Estonja, il-Latvja, il-Litwanja) kif ukoll fil-pajjiżi tas-Sħubija tal-Lvant b'rabtiet storiċi, kulturali u lingwistiċi mill-qrib mal-Federazzjoni Russa. L-UE adottat diversi miżuri ta' politika biex tipprevjeni inizjattivi potenzjalment destabbilizzanti li jistgħu jimmanipulaw il-preżenza ta' dawn il-komunitajiet għal skopijiet konfliġġenti. F'Mejju 2015, il-ministri għall-affarijiet barranin kollha tal-UE qablu li jiżviluppaw proposti dwar kif jiġi indirizzat it-theddid ibridu u titrawwem ir-reżiljenza 1[1]. Fl-istess sena, inħolqot it-Task Force East StratCom (SEAE), b'mandat espliċitu biex tidentifika u tirrifjuta d-diżinformazzjoni madwar l-UE[2]. Iċ- *Ċentru Ewropew ta' Eċċellenza għall-Ġlieda Kontra t-Theddid Ibridu* (Helsinki, il-Finlandja) għen ukoll biex jinstabu soluzzjonijiet prattiċi 3[3].

Il-bini tar-reżiljenza, speċjalment fil-livell tas-soċjetà, huwa wieħed mir-reazzjonijiet possibbli għat-theddid ibridu. Fil-livell tal-istat, ir-reżiljenza tikkonsisti f'istituzzjonijiet politiċi u militari b'saħħithom u stabbli, fil-ġlieda kontra l-korruzzjoni u biex jingħelbu vulnerabbiltajiet ewlenin oħra fost il-komunitajiet etnolingwistiċi kollha. Għandhom jitqiesu wkoll id-daqs tal-komunità minoritarja nnifisha, il-prossimità ġeografika tagħha mal-parti terza u l-influwenza tal-midja kkontrollata minnha, peress li dawn huma dimensjonijiet essenzjali fl-indirizzar ta' sitwazzjonijiet ġeopolitiċi sensittivi. Fi ħdan l-istat, ir-reżiljenza tas-soċjetà tiddependi b'mod partikolari fuq is-sens ta' appartenenza tan- nies, il-grad ta' inklużjoni tal-ekonomija, il-perċezzjoni tar-riskji, il-ħiliet lingwistiċi u kapaċitajiet oħra kemm fil-komunitajiet etnolingwistiċi tal-maġġoranza kif ukoll tal-minoranzi.

Illustrazzjonijiet u evidenza

Il-każ tal-Istati Baltiċi huwa eżempju ta' reżistenza b'suċċess għat-theddid ibridu. Il-Latvja u l-Estonja rnexxielhom iżommu livell għoli ta' sigurtà nazzjonali billi jintegraw mal-UE u n-NATO, filwaqt li kważi evitaw għal kollox kwalunkwe kunflitt kbir bejn il-komunitajiet etnolingwistiċi tagħha. Fil-livell tal-istat, dawn in-nazzjonijiet Baltiċi mhux neċessarjament jissodisfaw il-kundizzjonijiet kollha meħtieġa biex jirreżistu t-theddid ibridu: humaġeografikament qrib ir-Russja, għandhom gruppi lingwistiċi kbar ta' minoranza u jiffaċċjaw il-preżenza qawwija tal-midja kkontrollata

1 Conseil tal-UE, 18 ta' Mejju 2015 (8971/15).

2 Il-Grupp ta' Ħidma East StratCom jippubblika ġurnali ta' kull ġimgħa dwar id-diżinformazzjoni; ara www.euvsdisinfo.eu

3 L-Estonja, il-Finlandja, Franza, il-Ġermanja, il-Latvja, il-Litwanja, il-Pajjiżi l-Baxxi, in-Norveġja, il-Polonja, Spanja, l-Isvezja, ir-Renju Unit u l-Istati Uniti. Il-parteċipazzjoni fiċ-Ċentru hija miftuħa għall-Istati Membri tal- UEu l-alleati tan-NATO. L-UEu n-NATOhuma mistiedna jissieħbu fl-attivitajiet taċ-Ċentru. www.hybridcoe.fi/about-us

mill-awtoritajiet Russi. Il-komunità tal-Latvja li titkellem bir-Russu wriet vitalità lingwistika u kulturali konsiderevoli fil-qafas tal-politika ta' integrazzjoni fil-Latvja wara r-restawr tal-indipendenza (1991). Madankollu, stħarriġ, intervisti u statistika juru li eluf ta' kelliema Russi għadhom ma japplikawx għaċ-ċittadinanza Latvjana; is-simpatija għall-era Sovjetika għadha tidher mifruxa fil-parti l-kbira tal-komunità li titkellem bir-Russu; ħafna jiddeploraw l-adeżjoni tal-Latvja man-NATO u parti kbira mill-komunità trid issaħħaħ ir-rabtiet tagħha mar-Russja. Fl-istess ħin, stħarriġ tal-opinjoni pubblika juri lealtà qawwija tal-komunità li titkellem bir-Russu lejn il-Latvja. Parti żgħira biss minn din il-komunità diġà semgħet lill-NGOs sponsorjati mill-gvern Russu fil-Latvja (jew il-mexxejja tagħhom) li jappoġġaw il-kunċett ta ' 'dinja Russa'; ftit jixtieqnone jgħixu fir-Russja, jew huma inklinati li jipparteċipaw f'dimostrazzjonijiet fuq skala kbira biex jappoġġaw programm bħal dan. Ir-riċerka fil-viċinat tal-Estonja turi xejriet simili fi ħdan il-komunità li titkellem bir-Russu.

Implikazzjonijiet politiċi

Il-bilanċ bejn is-sigurtà nazzjonali, l-inklużjoni u r-reżiljenza tal-gruppi etnolingwistiċi kollha fil-pajjiżi kemm fl-UE kif ukoll fil-kuntest nazzjonali tagħha jista' jissaħħaħ permezz tal-politiki li ġejjin:

► Tistabbilixxi sistema ta' indikaturi li jistgħu jitkejlu tar-reżiljenza tas-soċjetà bħala għodda analitika prattika, li tgħin biex titkejjel l-effettività tal-politiki ta' inklużjoni tal-komunità tal-minoranzi adottati fil-livell tal-UE u dak nazzjonali;

► tikkummissjona studju pan-Ewropew dwar kampanji u theddid ibridu u soluzzjonijiet potenzjali biex titrawwem ir-reżiljenza tal-komunitajiet lingwistiċi tal-maġġoranza u tal-minoranzi fl-Istati Membri tal-UE u fil-pajjiżi sħab;

► Tissaħħaħ il-kooperazzjoni bejn id-diversi aġenziji speċjalizzati li jistudjaw it-theddid ibridu u modi kif titrawwem ir-reżiljenza u tiġi miġġielda l-propaganda, it-trolling fuq l-internet, l-aħbarijiet foloz u d-diżinformazzjoni;

► Il-promozzjoni tal-litteriżmu medjatiku fost il-gruppi lingwistiċi kollha, speċjalment fiż-żona ġeografika post-Sovjetika, li, skont ir-rapporti ta' kull ġimgħa tal-UEkontra d-diżinformazzjoni, spiss tkun fil-mira ta' kampanji ta' diżinformazzjoni (speċjalment bir-Russu). Jista' jkun akkumpanjat mill- ħolqien ta' kanal pan-Ewropew tal-midja b'lingwa Russa ekwivalenti f'termini ta' ġestjoni tar-riżorsi u tal-kontenut fil-BBC jew fis-CNN bħala sors alternattiv ta' informazzjoni għall-komunitajiet li jitkellmu bir-Russu li jgħixu fl-UE.

Referenzi u approfondiment

Ozolipa Ž. (Ed.) (2016). *Is-Sigurtà tas-Soċjetà: Inklużjoni- Esklużjoni Dilemma. Ritratt tal-Komunità li titkellem bir-Russu fil-Latvja*. Riga: Zinātne.

Kallas K. (2016). Talba għad-dijaspora: Il-politika tal-kompatrijott tar-Russja u l-akkoljenza tagħha mill-popolazzjoni Estonjana-Russa. *Il-Ġurnal dwar l-Etnopolitika u l-Kwistjonijiet Minoritarji fl-Ewropa*, 15, 1–25.

Racz A. (2015). Il-Gwerra Ibrida tar-*Russja fl-Ukraina: Inkissru l — abbiltà tal — Enemy li Jirreżisti.* L-Istitut Finlandiż tar-Relazzjonijiet Internazzjonali.

Winnerstig M. (Ed.) (2014). *Għodod ta 'destabbilizzazzjoni: Il-Poter Soft Russu u l-Influwenza Mhux Militari fl-Istati Baltiċi.* Ippubblikat mill-FOI.

69 Il-monolingwiżmu fil-kummerċ dinji jaffettwa t-tagħlim u l-prattika tal-finanzi?

Marc Chesney, Paul H. Dembinski, Philippe Rudaz, Osservatorju tal-Finanzi

Minħabba l -għeruq storiċi tagħhom fir-riċerka Amerika ta 'Fuq, teoriji finanzjarji l-aktar dominanti jieħdu liġijiet Amerikani u istituzzjonijiet bħala l-"normali" ambjent, li partitarji jistennew li dan jespandiu eventwalment jipprevalu madwar id-dinja. B'riżultat ta' dan, l-Ingliż sar il-lingwa dominanti tal-finanzi kemm fil-kumpaniji kif ukoll fis-swali tal-konferenzi fejn jiġu mgħallma l-ekonomija u l-amministrazzjoni tan-negozju. Pereżempju, ħafna kelliema mhux nattivi jużaw l-Ingliż fix-xogħol tagħhom ta' kuljum. Għalkemm jistgħu jikkontrollaw il-lingwaġġ tekniku u professjonali assoċjat max-xogħol tagħhom ta' kuljum, dawn mhux dejjem ikunu jistgħu jieħdu kont sħiħ tal-pożizzjoni normattiva impliċita u impliċita tat-teorija finanzjarja attwali. Dan japplika b'mod partikolari għal fehmiet integrati dwar kwistjonijiet istituzzjonali u legali.

Fl-istess ħin, l-intrapriżi finanzjarji fil-pajjiżi li jitkellmu bl-Ingliż saru globali. Dan l-ewwel iqajjem problemi ta' kmand u rappurtar, fejn il-multilingwiżmu jitqies bħala ostaklu. L-Ingliż (jew pjuttost lingwaġġ professjonalibbażatħafna bl-Ingliż) gradwalment sar il-lingwa franka tal- ġestjoni ta' ħafna kumpaniji multinazzjonali li joperaw fuq skala globali. It-tieni mistoqsija tirrigwarda d-dimensjoni tal-governanza korporattiva tal- kumpaniji u l-isforzi tagħhom biex jiżviluppaw kanali ta' komunikazzjoni interni u esterni unifikati.

X'tgħidilna r — riċerka?

Waħda mill-konsegwenzi plawżibbli tat-tendenzi osservati hija ż-żieda fl-omoġenizzazzjoni tal-lingwi u l-fehmiet dinjin fiċ-ċrieki finanzjarji. Stħarriġ li sar taħt il-proġett MIME jiżvela kemm din l-omoġenizzazzjoni taffettwa l-valuri li jirregolaw il-prattika professjonali.

Il-kriżi finanzjarja globali żvelat xi dgħufijiet fl-etika tal-kulturi finanzjarji u korporattivi. Id-data tissuġġerixxi diversi spjegazzjonijiet mhux reċiproċi: (a) il-preminenza tal-approċċi tekniċi għall-edukazzjoni u l-ġestjoni finanzjarja, bi ftit interess f'implikazzjonijiet etiċi; (B) id-differenza ġeneralment osservata bejn il-kuntest professjonali tax-xogħol fil-finanzi u l-"ħajja reali"; korollarju huwa li l-atturi li joperaw f'ambjent professjonali astratt għandhom diffikultà biex jirrikonoxxu l-konsegwenzi prattiċi estensivi tad-deċiżjonijiet tagħhom; (C) in-nuqqas ta' għodod biex jiġu identifikati malajr id-dilemmi etiċi li jistgħu jinqalgħu. Għalhekk, il-problemi jiġu indirizzati u ttrattati bħala kwistjonijiet purament tekniċi, filwaqt li d-dimensjonijiet etiċi u d-dilemmi relatati tagħhom mhumiex indirizzati mill-istituzzjonijiet. Il-kwistjoni, għalhekk, hija jekk il-monolingwiżmu mifrux fit-tagħlim u l-prattika tal-finanzi jikkontribwixxix għal din is-sitwazzjoni billi jinkoraġġixxi l-għama etika.

Illustrazzjonijiet u evidenza

Żewġ gruppi ta' dawk li wieġbu (studenti u prattikanti) ġew intervistati u ntalbu jwieġbu żewġ settijiet ta' mistoqsijiet. L-ewwel sett ta' mistoqsijiet jeżamina l-firxa u l-profondità tal-multilingwiżmu tagħhom, f'termini ta' ħiliet u użu. It-tieni sett ta' mistoqsijiet jiffoka fuq il-kapaċità tar-rispondenti li jittrattaw kwistjonijiet etiċi kumplessi bl-Ingliż, meta mqabbla ma' lingwi oħra li huma infurmati tajjeb. Ir-riżultati jissuġġerixxu li l-fehim tagħhom tad-dilemmi etiċi u s-sensittività tagħhom għal dawn id-dilemmi huma aktar dgħajfa bl-Ingliż milli b'lingwa oħra — ħafna drabi l-lingwa materna tar-rispondent. Kif jidher fil-figura, il-perċentwal ta' rispondenti li jesperjenzaw dilemmi etiċi huwa aktar baxx fost dawk li l- Ingliżtagħhom mhuwiex il-lingwa materna u li jaħdmu bl-Ingliż (40 %) minn dawk li jaħdmu bil-lingwa materna tagħhom - inkluż l-Ingliż — u li jistgħu jittrattaw kwistjonijiet etiċi aktar faċilment.

Dan ir-riżultat għandu żewġ implikazzjonijiet ewlenin. L-ewwel nett, ir-rwol tal-Ingliż bħala lingua franca fil-finanzi huwa ġeneralment limitat għall-kwistjonijiet tekniċi ta' "kollox jibqa'l-istess". Il-fatt li l-ħiliet Ingliżi mhux nattivi huma preġudikati lejn il-kontenut tekniku jagħmel il-komunikazzjoni bl-Ingliżdwarkwistjonijiet "soft",bħad-dilemmi etiċi, problematiċi f'ħafna kumpaniji multinazzjonali. Dan jista' jwassal għal tnaqqis ġenerali fl-għarfien etiku fost il-professjonisti, kif muri fil-figura.

Implikazzjonijiet politiċi

Għalkemm l-Ingliż sar il-Lingua franca tal-finanzi u n-negozju, għadu mhuwiex il-Lingua franca fejn in-nies huma l-aktar komdi fl-identifikazzjoni u d-diskussjoni ta' kwistjonijiet etiċi u valuri assoċjati. Dan iżid in-nuqqas ta' simetrija bejn l-isfidi tekniċi u etiċi. Billi jipprevjeni dilemmi etiċi milli jiġuindirizzati meta

jinqalgħu,dan il-paradoss jista' jiżra ż-żrieragħ ta' kriżijiet finanzjarji futuri. Il-promozzjoni ta 'multilingwiżmu"profond" (li jimplika fehim aħjar tal-lingwa, lil hinn mill-ħiliet lingwistiċi tekniċi) hija għalhekk element importanti tar-responsabbiltà tal-kumpanija.

Din is-sejba tissuġġerixxi wkoll li l-multilingwiżmu jista' jikkontribwixxi għat-tisħiħ tal-oqfsa etiċi u ta' responsabbiltà użati fl-Ewropa, kif ippreżentat fil-Gwida għall-Prattiki ta' Governanza Korporattiva fl-Unjoni Ewropea (IFC 2015), u jżid il-piż mal-approċċ multilingwi propost mill-Gwida għal-Lingwi għan-Negozji Ewropej (il-Kummissjoni Ewropea 2011). Huwa rikonoxxut li kultura korporattiva etika hija kruċjali, iżda diffiċli biex tiġi rregolata b ' "liġijiet ibsin". Madankollu, kif propost fil-Politika ta' Governanza Korporattiva fl-Unjoni Ewropea — permezz tal-priżma tal-investitur (Pitt-Watson & Dallas, 2016), l-UE tista' teħtieġ informazzjoni aktar koerenti dwar il-governanza soċjali u ambjentali (ESG). Il-promozzjoni tal-multilingwiżmu fi ħdan il-kumpaniji mbagħad tista' tiġi inkluża fl-oqfsa tal-ESG. Fl-aħħar nett, għandha tingħata aktar attenzjoni lid-diversità lingwistika fl-iskejjel ekonomiċi u tan-negozju sabiex jiġi evitat li d-dixxiplini ekonomiċi u finanzjarji jiġu angliċizzati dejjem aktar u sabiex ikun hemm bilanċ xieraq bejn il-ħiliet lingwistiċi tal-istudenti.

Referenzi u approfondiment

Dembinski, P. H. (2017). *Etika u Fiduċja fil-Finanzi.* Routledge: Londra.

ECODA (2015). Gwida għall-prattiki ta' Governanza Korporattiva fl-Unjoni Ewropea. ECODA, IFC. goo.gl/E3kf5K

Il-Kummissjoni Ewropea (2011). *Gwida tal-Lingwa għan-Negozju Ewropew*. goo.gl/Z3LkTk

Geipel, J., Hadjichristidis, C. & Surian, L. (2015). Kif il — lingwa barranija ssawwar il — ġudizzju morali. *Ġurnal ta 'Psikoloġija Soċjali Sperimentali,* 59, 8–17.

Gural, S. K. & Smokotin, V.M. (2014). Il-lingwa tal-komunikazzjoni dinjija u l-globalizzazzjoni lingwistika u kulturali. *Lingwa u Kultura*, 1, 4–13.

Pitt-Watson, D. & Dallas G. (2016). Il-*Politika ta' Governanza Korporattiva fl-Unjoni Ewropea — permezz ta' Lenti ta' Investitur*. CFA Istitut. goo.gl/GjYBkw

PERĊENTWAL TA' DAWK LI WIEĠBU FFAĊĊJAW DILEMMI ETIĊI

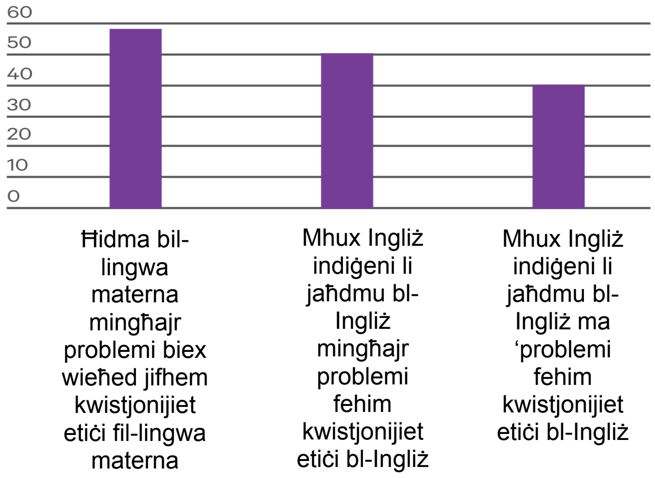
60
50
40
30
20
10
0
Ħidma bil-lingwa materna mingħajr problemi biex wieħed jifhem kwistjonijiet etiċi fil-lingwa materna
Mhux Ingliż indiġeni li jaħdmu bl-Ingliż mingħajr problemi fehim kwistjonijiet etiċi bl-Ingliż
Mhux Ingliż indiġeni li jaħdmu bl-Ingliż ma 'problemi fehim kwistjonijiet etiċi bl-Ingliż

70 L-approċċ tar-Romgħat-tagħlim tal-lingwi fih lezzjonijiet utli għall-politikatat-tagħlim tal-lingwi?

Lia Pop, Mona Stănescu, Universitatea din Oradea

Il-popolazzjoni Rom fl-Ewropa spiss hija fqira u emarġinata u ħafna drabi għandha aċċess limitat għall-edukazzjoni formali, aħseb u ara l-edukazzjoni permezz tal-lingwa Komunitarja ewlenija tagħha, Romani. Barra minn hekk, it-tradizzjoni nomadika tar-Roma timplika laqgħa kostanti u konfrontazzjoni ma' lingwi oħra — speċjalment dawk mitkellma mill-maġġoranza tal-popolazzjoni sedentarja madwar l-Ewropa. Bi tweġiba għal dawn l-isfidi, ir-Roma żviluppaw metodu esklużivament orali, flessibbli u informali għall-akkwist ta' lingwi barranin. Din l-esperjenza unika jista' jkun fiha elementi siewja għal approċċi innovattivi għall-politika tal-lingwa f'kuntest ta' mobilità dejjem tiżdied.

X'tgħidilna r — riċerka?

Ir-riċerka dwar ir-Rom multilingwi f'Bihor, ir-Rumanija, enfasizzat approċċ lejn it-tagħlim tal-lingwi li jista 'jiġi deskritt bħala"tagħlim ta' kulħadd". Dan l-approċċ għandu l-għeruq tiegħu fil-komunità, fejn huwa mibni u trażmess soċjalment. L-istudji pedagoġiċi ma jiddeskrivux speċifikament dan il-metodu, iżda għandhom similaritajiet mal-metodu tat-tagħlim tal-lingwi ta' Michel Thomas, li jiffoka fuq l-oralità, il-fiduċja fil-faċilità tat-trasferiment tal-għarfien u l-identifikazzjoni tas-similaritajiet lingwistiċi u s-simplifikazzjonijiet[1]. Huwa jissodisfa wkoll uħud mill-karatteristiċi tal-metodu Maria Montessori, li jiffoka fuqambjent ta 'tagħlim pjaċevoli fi gruppi ta' etajietmultipli.

L-approċċ tar-Rom jibqa' mhux tas-soltu, peress li għandu l-għan li jgħin lill-gruppi Rom tradizzjonali jadattaw għall-implikazzjonijiet lingwistiċi tal-mobbiltà, billi juża r-riżorsi proprji tagħhom, indipendentement minn kwalunkwe sistema ta' edukazzjoni formali.

Minbarra li huwa esklussivament orali, il-karatteristiċi ewlenin tiegħu huma l-flessibbiltà u l-adattament kostanti għall-kuntest, il-ftuħ għall-improvizzazzjoni u t-titjib minn membri b'talent, u l-inklużjoni tal-grupp kollu. Għandha żewġ għanijiet ewlenin: (I) jiżguraw interazzjonijiet lingwistiċi immedjati ma' persuni li ma jitkellmux Rumani bħala klijenti possibbli għall-prodotti u s-servizzi tar-Rom, u (ii) jippermettu lir-Rom jidentifikaw malajr opportunitajiet ġodda. Madankollu, tista' tiġi indirizzata f'termini ta' aspetti standard ta' proċess edukattiv, jiġifieri: (I) il-kontenut tat-tagħlim u l-kontenut tat-tagħlim;)ir-rwoli ta' l-għalliema u l-istudenti; (III) tekniki pedagoġiċi.

Illustrazzjonijiet u evidenza

Kontenut immirat ta' tagħlim u tagħlim: l-approċċi jiffokaw fuq l-elementi lexicaux u effettivament jużaw telefoniċi approssimattivi, filwaqt li strutturi ġenerattivi — is-suġġetti regolari ta 'tagħlim formali — mhumiex meqjusa bħala ta' interess sinifikanti. Il-vokabularju jintgħażel biex ikun effettiv fil-kuntest u għal utenti speċifiċi. Il-kwalità tal-kontenut kondiviż huwa garantit mill-Pakiv (unur Rom), u r-rieda li jaqsmu dan sew u effettivament jirriżulta mill - Phralip (fraternità Rom).

Rwoli flessibbli tal-għalliema u l-istudenti: l-enfasi fuq ir-rwol aktar milli fuq l-istatus tippermetti lit-tfal, iż-żgħażagħ jew in-nisa intelliġenti jaġixxu fuq l-istess livell, meta jaqsmu l-għarfien, mal-anzjani rispettati. Pereżempju, tifla ta ' 13-il sena, l-uniku membru litterat tal-familja, saret l-interpretu tal-familja u"għalliem" fi Franza. L-aċċess għal teknoloġiji ġodda jiffaċilita t-tranżizzjoni mill-istatus għar-rwol.

Tekniki ta 'tagħlim huma bbażati fuq inkoraġġiment kollettiv fl-attitudnijiet, proċeduri u evalwazzjonijiet li jippromwovu l-progress tat-tagħlim.

L-attitudnijiet għandhom rwol kruċjali, u r-Rom huma konxji ħafna tal-ħtiġijiet tat-tagħlim tal-lingwi tal-grupp, filwaqt li jfittxu opportunitajiet biex jagħmlu l-aħjar użu mir-riżorsi kollha u biexjiksbu l-appoġġ tal-grupp f'dan ir-rigward. Akkwisti ġodda huma apprezzati, iżda wkoll imħabbra u maqsuma ma' membri oħra tal-grupp. Minbarra li jiġġeneraw prestiġju fi ħdan il-grupp, dawn l-attitudnijiet jippromwovu esperjenzi pożittivi ta' tagħlim jew adattament lingwistiku f'kuntesti differenti.

L- approċċtradizzjonali tar-Roma "tagħlim minn kulħadd" huwa metodu ta' grupp orjentat lejn il-ħtiġijiet tat-tagħlim tal-grupp u tal-grupp. Is-sempliċità tagħha, kif ukoll il-karattru mingħajr stress u rħis tagħha, jirrakkomandawha lil gruppi oħra li qed jiffaċċjaw kundizzjonijiet soċjali, kulturali u ekonomiċi simili. Għalhekk, dan il-metodu jidher li jintuża l-aktar mill-foqra fil-mobilità, inklużi adulti soċjoekonomikament vulnerabbli fis-suq tax-xogħol, bħall-ħaddiema agrikoli fi tranżitu, li spiss ma tantx ikollhom aċċess għal-litteriżmu.

1 www.michelthomas.co.uk/how-it-works.php, aċċessat f'Mejju 2017.

Implikazzjonijiet politiċi

L-appoġġ tal-UE għall-iżvilupp tal-ħiliet lingwistiċi bħala assi prattiku għall-gruppi żvantaġġati jista' jesplora l-possibbiltajiet li l-esperjenza tar-Roma tiġi trasferita lil dawn il-kategoriji l-oħra ta' utenti potenzjali.

Ir-Rom multilingwi, li huma familjari mal-approċċ"LearnEveryone", kif ukoll il-membri edukati tal-komunità Roma li bbenefikaw ukoll minn tekniki formali fl-esperjenza tat-tagħlim tal-lingwi tagħhom stess, huma helpers ovvji. Proġetti pilota li jinvolvu attivisti tar-Rom, appoġġati mill-UE u kkontrollati mill-awtoritajiet lokali jew reġjonali, jistgħu jiġu stabbiliti biex jittestjaw l-effettività tat-trasferiment, il-monitoraġġ mhux biss tal-iżvilupp tal-ħiliet lingwistiċi, iżda indikaturi soċjoekonomiċi oħra.

Referenzi u approfondiment

Grigore, D., Neacsu, M., et al. (Eds.) (2009). *Evaluarea politicilor publice educaţionale pentru rromi [Valutazzjoni tal-Politiki Pubbliċi għall-Edukazzjoni tar-Rom]*, Bukarest, Editura ALPHA DND.

Hancock, I.F. (2003). Lingwa Corpus u Politics Lingwistiċi: Il-Każ tal-Istandardizzazzjoni tar-Romani. F. Daftary & F. Grin (Eds.), *Nation-Building, Ethnicity and Language Politics in Transition Countries* (pp. 267–286). Flensburg: Ċentru Ewropew għall-Kwistjonijiet Minoritarji & Budapest: Kotba tal-LGI.

Marácz, L. (2016). *Ir-Relevanza tal-Lingwi u l-Komunikazzjoni Multilingwi għall-Ewropa Soċjali?* Vestnik Tomskogo gosudarstvennogo Universiteta. *Kul'turologia i Iskusstvovedenie*, 22, 83–98.

TGĦALLEM MINN KULĦADD

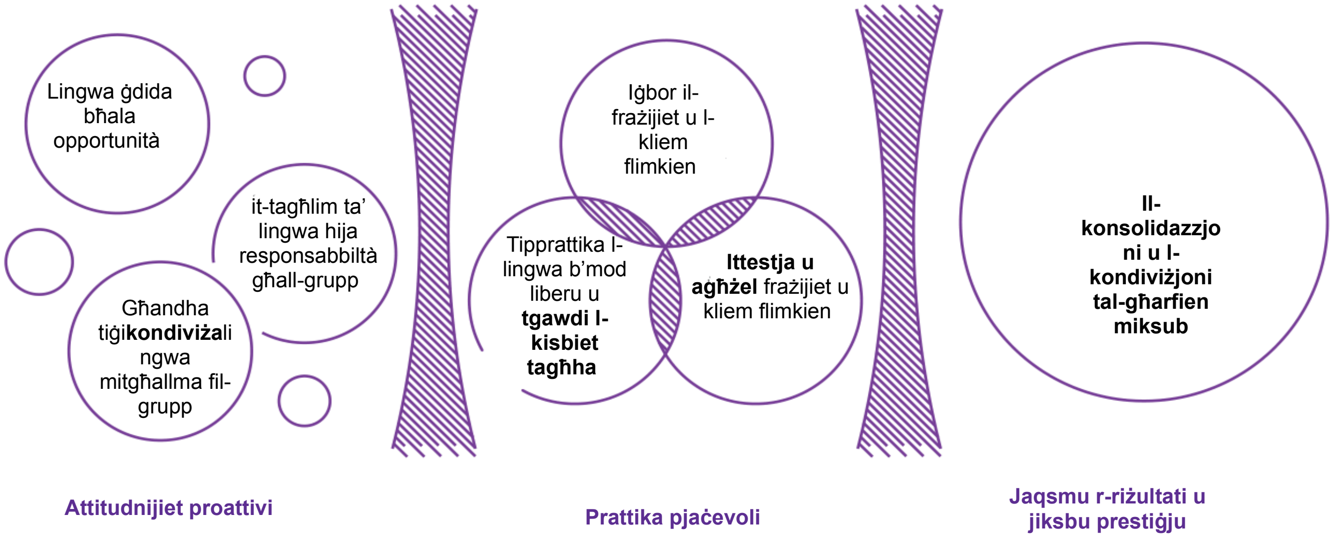

71 X'jista' jsir biex tingħata għajnuna lill-pensjonanti mobbli li jeħtieġu kura istituzzjonali?

Per Gustafson, Ann Elisabeth Laksfoss, Cardozo, Uppsalauniversitet

L-aktar problemi serji fil-kuntest tal-migrazzjoni internazzjonali tal-irtirar jikkonċernaw pensjonanti li jeħtieġu kura u li ma jitkellmux il-lingwa lokali b'mod suffiċjenti u li m'għandhomx il-mezzi ekonomiċi biex jibqgħu fi sptar privat jew f'dar tal-kura fejn jistgħu jużaw il-lingwa materna tagħhom. Dawn huma persuni anzjani b'mard fiżiku jew mentali serju. X'jistgħu jagħmlu dawk li jfasslu l-politika biex jgħinu lil dawn in-nies?

X'tgħidilna r — riċerka?

Il-migrazzjoni intra-Ewropea tal-annimali selvaġġihija fil-biċċa l-kbira forma relattivament privileġġata ta' mobilità. Il-pensjonanti fit-Tramuntana tal-Ewropa jiċċaqalqu lejn destinazzjonijiet tal-irtirar fejn jistgħu jgħixu mill-irtirar u fejn klima aktar sħuna u faċilitajiet oħra jippermettulhom jgħixu b'mod komdu. Diversi studji juru li l-pensjonanti ħafna drabi ma jitgħallmux ħafna mil-lingwa tal-pajjiż ospitanti, iżda li ġeneralment jaqblu sew bl-użu jew bil-lingwa materna tagħhom jew bl-Ingliż. Madankollu, hekk kif l-età u s-saħħa tagħhom jiddeterjoraw, is-sitwazzjoni tagħhom tista' ssir problematika.

F'każijiet bħal dawn, is-soċjetajiet ospitanti ġeneralment jistgħu joffru kura pubblika biss fl-istituzzjonijiet tal-lingwa lokali, filwaqt li l-pajjiżi ta' oriġini preċedenti jew il-muniċipalitajiet tal-pensjonanti jistgħu ma jkunux iridu jgħinu jekk il-pensjonanti jkunu emigraw uffiċjalment u ma jibqgħux irreġistrati fis-sistema tas-sigurtà soċjali tagħhom. Għal persuni anzjani morda ħafna li jeħtieġu kura fi sptar jew f'dar għall -anzjani, l-inabbiltà li jitkellmu l-lingwa lokali tista' tkun problema serja, speċjalment f'każijiet ta' smigħ u dimenzja. Komunikazzjoni insuffiċjenti minħabba limitazzjonijiet lingwistiċi tista' twassal għal iżolament u problemi ta' saħħa fiżika u mentali li jmorru għall-agħar. Dawn il-kundizzjonijiet jistgħu wkoll, min-naħa tagħhom, jikkontribwixxu għat-tnaqqis fil-ħiliet lingwistiċi.

Servizzi ta' kura fid-dar, servizzi ta' għajnuna fid-dar u appoġġ għall-ġenituri tal-morda jistgħu wkoll ikunu diffiċli għal dawk li ma jitkellmux il-lingwa lokali.

Illustrazzjonijiet u evidenza

Studju ta' każ ta' pensjonanti Skandinavi li jgħixu fil-provinċja ta' Alicante fi Spanja, imwettaq bħala parti mill-proġett MIME, jenfasizza s-sitwazzjoni tal-migranti anzjani f'saħħa ħażina. Il-kura pubblika għall-anzjani fi Spanja hija inqas żviluppata milli fil-pajjiżi Skandinavi, u l-migranti rtirati li jeħtieġu assistenza jew kura istituzzjonali jiddependu prinċipalment fuq forrnituri privati tas-servizzi. Kien hemm xi djar privati ta' rtirar għal pensjonanti Skandinavi li kellhom bżonn l-għajnuna fil-ħajja tagħhom ta' kuljum, ma' persunal Skandinavi li jitkellem, aċċess għal stazzjonijiet tat-televiżjoni Skandinavi, u ikliet u rutini oħra ta' kuljum adattati għad-drawwiet Skandinavi. Servizzi ta' kura fid-dar ma' persunal tal-lingwa Skandinavi kienu disponibbli wkoll. Madankollu, l-alternattivi privati jiswew ħafna flus, speċjalment għal dawk li jeħtieġu kura istituzzjonali fit-tul.

Il-pensjonanti li ma jitkellmux bl-Ispanjol, li ma setgħux jieħdu ħsieb tagħhom infushom u ma setgħux iħallsu għall-kura privata jistgħu jkunu f'diffikultà f'darhom stess jew iżolati soċjalment f'istituzzjoni Spanjola. Ħaddiema soċjali minn knisja Skandinavu jew voluntiera mill-komunità Skandinavi setgħu jżuru u jipprovdu għajnuna, iżda l-aħjar soluzzjoni f'każijiet bħal dawn spiss dehret li kienet li jirritornaw lejn il-pajjiż ta' oriġini preċedenti tal-pensjonanti.

Il - "ħruġ permanenti" fil — fatt jidher li hu strateġija lingwistika importanti. Ħafna pensjonanti ma jridux ikunu dipendenti fuq kura istituzzjonali f'pajjiż barrani, fejn ma jistgħux jużaw il-lingwa materna tagħhom.

Huma kienu għamlu d-deċiżjoni li jmorru barra mill-pajjiż fuq is-suppożizzjoni li jkunu jistgħu jirritornaw "dar" jekk jimirdu serjament.

Informaturi ewlenin qalu li dawk li jixtiequ jiġuluraġeneralment jagħmlu dan. Il-konsulati u l-knejjes Skandinavi kif ukoll l-isptarijiet internazzjonali xi kultant ikkontribwew għar-ripatrijazzjoni. Madankollu, il-pensjonanti li ma jistgħux jorganizzaw ir-ritorn tagħhom stess minħabba, pereżempju, mard serju, dimenzja jew alkoħoliżmu — jew li ma jridux jirritornaw — jistgħu ma jsibux soluzzjoni sodisfaċenti.

Problemi formali fl-aċċess għall-kura tas-saħħa u l-benefiċċji soċjali f'dak li qabel kien il-pajjiż tal-oriġini

jistgħu jinqalgħu wkoll jekk il-pensjonanti jkunu rreġistrati bħala residenti fi Spanja. L-ewwel pajjiżi ta' oriġini għandhom prattiki differenti f'dan ir-rigward, li jiddependu parzjalment fuq kif japplikaw ir-regolamenti Ewropej attwali dwar il-koordinazzjoni tas-sistemi tas-sigurtà soċjali.

Implikazzjonijiet politiċi

L-awtoritajiet nazzjonali fil-pajjiżi ta' oriġini u ta' destinazzjoni għandhom jiżviluppaw, jekk meħtieġ fuq bażi bilaterali, proċeduri biex jipprovdu kura adegwata għal migranti rtirati li huma morda serjament li ma jitkellmux il-lingwa lokali. Eżempju jista' jkun li tiġi żviluppata kollaborazzjoni bejn id-djar tal-kura fis-soċjetajiet ospitanti u l-istituzzjonijiet tal-edukazzjoni għolja fil-pajjiżi ta' oriġini, sabiex jiġu ffaċilitati l-apprendistati u t-taħriġ vokazzjonali għal tobba, infermiera u ħaddiema oħra tas-saħħa futuri f'destinazzjonijiet ewlenin tal- IR. Xi inizjattivi bħal dawn diġà jeżistu fi Spanja.

Madankollu, f'xi każijiet, ir-ripatrijazzjoni hija b'mod ċar l-aħjar għażla. Ir-ripatrijazzjoni tista' tkun kwistjoni politikament sensittiva fis-soċjetajiet tal-oriġini jekk il-migrazzjoni tal-irtirar tkun assoċjata mat-"tfittxija" ta' benefiċċjifiskali u soċjali, speċjalment f'każijiet fejn is-soċjetajiet ospitanti jimplimentaw diversi sistemi fiskali favorevoli sabiex jattiraw pensjonanti barranin għonja. Dan is-sub-irkant fiskali jista' jdgħajjef il-koeżjoni intra-Ewropea u s-solidarjetà b'mod ġenerali. B'mod partikolari, dan jista' jimmina l-isforzi biex jinħolqu opportunitajiet leġittimi ta' ħruġ għall-pensjonanti mobbli li, fi stadju tard ta' ħajjithom, ikollhom bżonn jirritornaw lejn pajjiżhom ta' qabel.

Referenzi u approfondiment

Blaakilde, A. L. (2015). Fejn huwa "post" fil-tixjiħ fil-post? Kwistjonijiet transnazzjonali għall-Istat Daniż u l-migranti tal-irtirar tiegħu barra mill-pajjiż. *Il-Ġurnal tad-Djar għall-*Anzjani, 29, 146–163.

Ċentru għall-Istudji Futuri. (2009). *Kura fi Spanja: Studju dwar il-ħtiġijiet ta' kura attwali u futuri tal-komunità Brittanika ta' Ex-Servizz li hija residenti b'mod permanenti fi Spanja*. Canterbury: Ċentru għall-Istudji Futuri.

Sala, K., & Hardill, I. (2016). Migrazzjoni irtirar, l-istorja "oħra": Il-kura ta' ċittadini fraġli Brittaniċi anzjani fi Spanja. *Età u Soċjetà*, 36, 562–585.

72 Kif jista' jiġi promoss il-multilingwiżmu fil-liġi tal-konsumatur tal-UE?

Christine Kaddous, Laura Marcus,l -Università ta' Ġinevra

Ma hemm l-ebda approċċ uniku tal-UE għar-rekwiżiti lingwistiċi għall-Istati Membri fir-relazzjonijiet bejn in-negozji u l-konsumaturi ("B2C"). Din is-sitwazzjoni tista' twassal għal inċertezza legali.

X'tgħidilna r — riċerka?

Ir-rekwiżiti lingwistiċijvarjaw minn leġiżlazzjoni tal-UE għal oħra, u mhumiex neċessarjament konsistenti. Xi sitwazzjonijiet illoġiċi jistgħu saħansitra jseħħu. Pereżempju, fil-qasam tat-tikkettar, ir-rekwiżit tal-lingwa applikat għat-tikkettar tal-ikel maħsub għall-annimali (li jeħtieġ l-użu tal-"lingwa uffiċjalital-Istat Membru") jidher li huwa aktar strett mir-rekwiżit tal-lingwa applikat għat-tikkettar tal-ikel għall-" bnedmin" (li jirrikjedi biss l-użu ta ' " lingwali tinftiehem faċilment mill-konsumatur"). M'hemm l -ebda dubju li l-"lingwa uffiċjali tal-Istat Membru" toffri protezzjoni aħjar lill-konsumaturi fi Stat speċifiku, li jagħmilha diffiċli biex wieħed jifhem għaliex il-leġiżlatur tal-UE joffri aktar protezzjoni għall-annimali milli għall-ikel tal-bniedem.

Illustrazzjonijiet u evidenza

Is-sitwazzjoni attwali tippreżenta varjetà ta' regoli lingwistiċi applikabbli għall-oqsma differenti tal-liġi tal-konsumatur irregolati mil-liġi tal-UE. Id-diversità f'dan il-qasam tista' twassal għal inċertezza legali peress li l-Istati Membri, l-operaturi ekonomiċi u l-konsumaturi ma jistgħux jiddependu fuq approċċ koerenti. Pjuttost, il-leġiżlazzjoni tal-UE tidher li qed tuża approċċ ta' każ b'każ. Il-kriterji lingwistiċi ma jintgħażlux għal raġuni speċifika, bħall-vulnerabbiltà tal-konsumaturi kkonċernati, il-qasam fejn oġġett jew servizz jinbiegħ, eċċ. Din l-ambigwità legali tista' toħloq inċertezza u ineffiċjenza.

Implikazzjonijiet politiċi

Jista' jiġi previst titjib fir- rekwiżiti lingwistiċi tal-UE, peress li t-Trattati fundaturi ma jinkludux kompetenzi speċifiċi li jippermettu lill-UE tirregola l-użu tal-lingwi fl-Istati Membri. Jeħtieġ li jiġu ssodisfati żewġ ħtiġijiet speċifiċi sabiex jiġi promoss il-multilingwiżmu fil-leġiżlazzjoni tal-UE dwar il-protezzjoni tal-konsumatur.

L-ewwel ħtieġa tikkonċerna l-adattament tar-regoli tal-lingwa għall-protezzjoni tal-konsumatur sabiex tiġi żgurata l-konsistenza ġenerali. Dan japplika prinċipalment għall-qasam tal-oġġetti ul-modalitajiet tal-bejgħ. Tista' tapplika wkoll għas-servizzi, iżda r-rekwiżit attwali ta' konsistenza lingwistika li japplika l-biċċa l-kbira taż-żmien f'dan il-qasam (kif ukoll il-projbizzjoni ta' prattiki kummerċjali inġusti) huwa biżżejjed biex tissolva kwalunkwe problema lingwistika. L-impożizzjoni ta' kriterji speċifiċi xi kultant timpedixxi lill-operaturi ekonomiċi u lill-konsumaturi milli jagħżlu lingwa differenti mil-"lingwa uffiċjali" jew "il -lingwa li tinftiehem faċilment". F'xi każijiet, dan ma jkunx ta' benefiċċju għall-Partijiet Kontraenti, peress li hemm aktar lok għal negozjati fil-qasam tas-servizzi milli fil-qasam tal-merkanzija. Għalhekk, l-impożizzjoni ta' kriterji lingwistiċi speċifiċi tnaqqas dan il-marġni ta' negozjar kif ukoll il-moviment liberu tas-servizzi; il-valutazzjoni ta' meta din ir-restrizzjoni tkun ta' benefiċċju u meta ma tkunx ta' benefiċċju hija kwistjoni li teħtieġ aktar konsiderazzjoni, b'attenzjoni partikolari għall-prinċipju tal-proporzjonalità.

Fir-rigward tal-ftehimiet dwar il-prodotti u l-bejgħ, jeħtieġ li s-sistema eżistenti tiġi adattata, iżda mhux li tiġi sostitwita kompletament. Inqalgħu ftit tilwimiet bejn (1) l-operaturi ekonomiċi u l-konsumaturi u (2) l-Istati Membri.

Mis-snin 90 'l hawn, ftit ħafna r-rekwiżiti lingwistiċi imposti fuq l-Istati Membri u l-operaturi ekonomiċi wasslu għal tilwima quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea (QtĠ-UE). Anki f'każijiet bħal dawn, il-ġurisprudenza b'saħħitha tal-QtĠ ippermettiet li dawn jiġu solvuti (il-biċċa l-kbira tal-kwistjonijiet ikkonċernati fuq it-tikkettar).

Madankollu, anki jekk din il-ġurisprudenza teżisti u ssolvi l-parti l-kbira tal-problemi, il-leġiżlatur tal-Unjoni għad irid jikkategorizza aħjar ir-rekwiżiti lingwistiċi.

► L-ewwel nett, fil-qasam tal-prodotti u tal-arranġamenti ta' bejgħ ►, huwa utli li tinħoloq skala fir -rekwiżiti lingwistiċi, skont l-għan imfittex mil-leġiżlatur tal-Unjoni u s-sitwazzjoni inkwistjoni. Il-kriterji ta' " lingwali tinftiehem faċilment mill-konsumatur"kif interpretati mill-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea (li fil-biċċa l-kbira tal-każijiet tfisser il-lingwa uffiċjali, sakemm ma jkunx hemm lingwa oħra li tinftiehem aktar faċilment mill-konsumatur medju, flimkien ma' lingwa waħda jew aktar)

għandhom isiru r-regola ġenerali, peress li dan joħloq bilanċ bejn il-ħtieġa li l-konsumatur medju jiġi infurmat b'mod adegwat (jekk meħtieġ u bħala l-aħħar għażla, permezz ta' pittogrammi u simboli, kif interpretati mill-Qorti tal-Ġustizzja) u l-ħtieġa li jiġi żgurat il-moviment liberu effettiv tal-oġġetti fl-Unjoni.

► It-tieni nett, fejn ikun meħtieġ li tissaħħaħ il-protezzjoni (eż. għal gruppi speċifiċi ta' konsumaturi bħat-tfal), "il-lingwa(i) nazzjonali tal -Istati Membri"għandhom ikunu applikabbli. Dan il-kriterju huwa normalment approvat mill-Kummissjoni u l-Istati Membri minħabba li l-informazzjoni hija, fil-prinċipju, ipprovduta aħjar lill-konsumatur bil-lingwa nazzjonali tiegħu stess ("lingwali tinftiehem faċilment" tista'tkun differenti mil-lingwa uffiċjali tar-reġjun fejn jinsab il-konsumatur).

► It-tielet, u sabiex tiġi evitata armonizzazzjoni sħiħa tar-rekwiżiti lingwistiċi tal-leġiżlazzjoni tal-UE dwar il-protezzjoni tal-konsumatur li tista' twassal għal riġidità eċċessiva, li tipprevjeni l-adattament għal sitwazzjonijiet mhux previsti, il-leġiżlatur tal-UE għandu jitħalla jittratta sitwazzjonijiet speċifiċi li jistgħu ma jaqgħux taħt iż-żewġ kategoriji msemmija hawn fuq (eż. turisti, "espatrijati"jewminoranzi lingwistiċi li għalihom regola bħal-lingwa uffiċjali tal-Istati Membri mhijiex utli ħafna).

It-tieni ħtieġa tikkonċerna l-promozzjoni ġenerali tal-multilingwiżmu fil-politiki kollha tal-UE, inkluż fil-qasam tal-protezzjoni tal-konsumatur. F'dan ir-rigward, l-Artikoli 21 u 22 tal- CHarbor tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea, li jappellaw lill-UE biex tirrispetta d-diversità lingwistika, għandhom jiġu applikati mill-istituzzjonijiet tal-UE. Dawn għandhomjiġu kkunsidrati flimkien mal-Artikolu 3 (rispett għad-diversità kulturali u lingwistika) u l-Artikolu 4 (rispett għall-identitajiet nazzjonali tal-Istati Membri) tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea, sabiex jiġu promossi l-multilingwiżmu u d-diversità lingwistika bħala objettiv trasversali li għandu jiġi inkluż bħala tali f'kull politika tal-UE, u mhux biss bħala anċillari għal objettiv ekonomiku, kif previst attwalmentfil-każistika tal-UE.

Referenzi u approfondiment

Touijer, K. (2016). Id-diversità lingwistika u l-protezzjoni tal-konsumatur. *Reviżjoni tal-Affarijiet Ewropej*, 3, 381–390.

van der Jeught, S. (2015). *Il-liġi tal-lingwa tal-UE.* Groningen: Il-Liġi Europa.

Weerts, S. (2014). L-ugwaljanza tal-lingwi? L-evoluzzjoni tar-reġim lingwistiku tal-Unjoni fid-dawl tal-ġurisprudenza, *Il-Ġurnal tal-Liġi Ewropea*, 6, 234–241.

IL-LEĠIŻLAZZJONI TAL-**UE DWAR IL-KONSUM U L-LINGWA: IMPLIKAZZJONIJIET ORIZZONTALI GĦALL-OĠĠETTI**

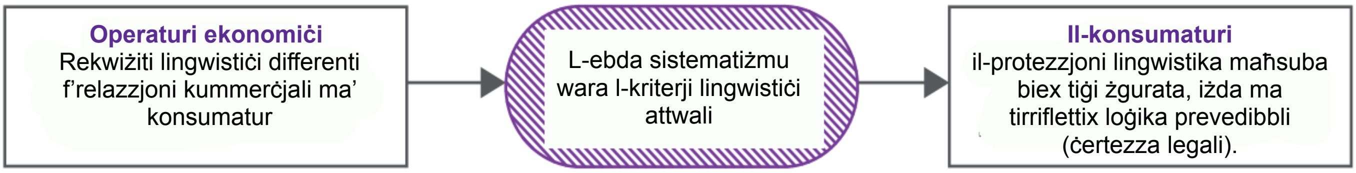

Lista ta' kontributuri

Bambals Rihards
Latvijas Universitāte

Cyril Brosch
L-Università ta' Leipzig

Astrid von Busekist
Xjenza Po Pariġi

Brian Carey
L-Università ta' Limerick

ELISA Caruso
Universidade do Algarve

Marc Chesney
Osservatorju tal-Finanzi

Jaka Čibej
Univerza v Ljubljani

Marco Civico
L-Università ta' Ġinevra

Vicent Climent-Ferrando
L-Università ta' Augsburg

Manuel Célio Conceição
Universidade do Algarve

Neuza Costa
Universidade do Algarve

Helder de Schutter
Katholieke Universiteit Leuven

Paul H. Dembinski
Osservatorju tal-Finanzi

Dobos ta' Edgár
MTA Társadalomtudományi Kutatóközpont, Budapest

Robert Dunbar
L-Università ta' Edinburgh

Nesrin el Ayadi
Universiteit van Amsterdam

Fettes tal-marka
Università di Milano-Bicocca

Sabine Fiedler
L-Università ta' Leipzig

Alice Fiorentino
L-Università ta' Reims Xampanja-Ardenne

Melanie Frank
L-Università ta' Augsburg

Guillaume Fürst
Osservatorju tal-Finanzi

Núria Garcia
L-Università ta' Augsburg

Michele Gazzola
Humboldt-Universität zu Berlin

Jean-François Grégoire
Xjenza Po Pariġi

François Grin
L-Università ta' Ġinevra

Għal kull Gustafson
Uppsalauniversitet

Christopher Houtkamp
Universiteit van Amsterdam

Gabriele Iannàccaro
Università di Milano-Bicocca

Rudi Janssens
Vrije Universiteit Brussel

Christine Kaddous
L-Università ta' Ġinevra

Peter A. Kraus
L-Università ta' Augsburg

Ann Elisabeth Laksfoss Cardozo
Uppsalauniversitet

Virginia Mamadouh
Universiteit van Amsterdam

László Marácz
Universiteit van Amsterdam

Laura Marcus
L-Università ta' Ġinevra

Róisín McKelvey
L-Università ta' Edinburgh

Machteld Meulleman
L-Università ta' Reims
Xampanja-Ardenne

Sergi Morales-Gálvez
Katholieke Universiteit Leuven

Žaneta Ozolipa
Latvijas Universitāte

Nike K. Pokorn
Univerza v Ljubljani

Lia Pop
Din l-Università ta' Oradea

Anthony Pym
Università Rovira i Virgili

Philippe Rudaz
Osservatorju tal-Finanzi

Imqassar ta' Andrew
L-Università ta' Limerick

Mona Stănescu
Din l-Università ta' Oradea

Nenad Stojanović
Katholieke Universiteit Leuven

Torsten Templin
Humboldt-Universität zu Berlin

Balázs Vizi
MTA Társadalomtudományi
Kutatóközpont, Budapest

Bengt-Arne Wickström
Humboldt-Universität zu Berlin